Hepimizin
söylenen yalanlara inanmaya
doğuştan yatkın olmasından sıkıldım.

Oyuncu 1

Sonumuz Ne Olacak

Douglas
Coupland

ithaki

MASSEY KONFERANSLARI SERİSİ

Massey Konferansları, CBC Radyosu, Anansi Yayınevi ve Toronto Üniversitesi bünyesindeki Massey Koleji ortak sponsorluğunda gerçekleştirilmiştir.

Bu kitap, 2010 yılı Massey Konferansları kapsamında, 2010 yılı Kasım ayında CBC Radyosu'nun Fikirler serisinin bir bölümü olarak, "Oyuncu 1: Sonumuz Ne Olacak? Beş Saatlik Roman" yayınından oluşmuştur.

DOUGLAS COUPLAND

Dünya çapında çok satan "X Kuşağı"nın ve aralarında "Hey, Nostradamus!"un da bulunduğu diğer on bir romanın yazarıdır. Kitapları otuz beş dile çevrilmiştir. Coupland, ayrıca görsel sanatçı, heykeltıraş, mobilya tasarımcısı ve senaristtir. Vancouver, Kanada'da yaşamaktadır.

Douglas Coupland

OYUNCU BİR

Sonumuz Ne Olacak?

Beş Saatlik Roman

Çeviri
Sinan Okan

Oyuncu Bir - Sonumuz Ne Olacak?
Douglas Coupland

Özgün Adı
Player One - What Is to Become of Us

İthaki Yayınları - 793

Yayına Hazırlayan: Seda Ersavcı
Kapak Tasarımı: *Şükrü Karakoç*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *Özge Kılıç*
1. Baskı, Ağustos 2012, İstanbul

ISBN: 978-605-375-221-9

Sertifika No: 25001

Türkçe Çeviri © Sinan Okan, 2012
© İthaki, 2012
© Douglas Coupland, 2010

Kitabın ilk baskısı Player One: what is to become of us: a novel in five hours adıyla Kanada ve Amerika Birleşik Devletleri'nde House of Anansi Press tarafından yapılmıştır. Bu eserin tüm hakları Akçalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok No: 16/15 Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 330 93 08 – 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97

Aşağıda adı geçen herkese ilgileri, düşünceleri ve araştırmaları için teşekkürler.

Thurman Allen
Debbie Audus
Steve Audus
Kathryn Bailey
Ala Bialas
Tim Bieniosek
Eve Brosseau
Jeremy Bye
Dylan Cantwell Smith
Jodi Crisp
Iam Crowley
Chelsea Damen
Monique Daviau
Elizabeth Davidson
Antonella DiFranco
Brian Draper
Elizabeth Dulley
Jaime Endick
Kevin Everest
John Fogde
Laura Foxworthy
Leanne Gebicki
Stephen Gray
K. C. Humphries
Anne Lawrence
Jessica Miller
Erik Mortensen
Kay Müller
Simon Nixon
Stephie Schlittenhardt
Erin Seiden
Goncalo Silva
Mary Silver
Mark Staples
Amanda Traphagan
Nikole Villanueva
Helena Vissing
Maria Wickens
Laura Winwood
Kate Wooley
Lara M. Zeises

"Ya bilginiz olur ya da bir hayatınız,
ikisine birden sahip olamazsınız."
Doug Kanunu

BİRİNCİ SAAT

KES ve GİR: ALEVLER İÇİNDEKİ ZEPLİN

Karen

Karen çapraz bulmacalardan hoşlanır çünkü onları çözerken zaman çabuk geçer. Karen yorgan dikmekten hoşlanır ve onları hayır kurumlarına bağışlar, çünkü dikişin zamanı yavaşlatmasından keyif alır. Karen, son kullanım tarihi geçmiş süt ürünlerini bir görev misali buzdolabından temizleyen insanların, dolap kapağında bazen senelerce bekleyen Kraft Katalina salata sosunun akıllarına bile gelmemesini tuhaf bulur. Kendisinin de işlediği bir suç bu. Karen, her şeyin yolunda olduğu geçmiş günlerde, eski kocasının buzdolabını tarayıp, "Eh yani Karen, bu Bin Ada sosu Kennedy suikastından beri burada," dediğini hatırlıyor.

Karen neredeyse kırk yaşında ve bir daha asla sevecek birini bulamayacağını düşündüğü zamanlar oldu, ama şu anda, sevgili olmayı umduğu bir adamla buluşmak için uçakta. Lake Superior'un sekiz kilometre üzerinde, uğuldayarak doğuya doğru yol alan alüminyumdan bir gövdenin içinde oturuyor. Biraz hararet bastığından, kendisini gören birinin sürtüğün teki olduğunu düşünmeyeceğini umarak elbisesinin üstten iki düğmesini açıyor. Aklından *Niye*, diye geçiri-

yor, *tanımadığım insanların beni bir sürtük olarak düşünmesini umursuyorum ki? Ama umursuyorum işte.* Sonra, bugünlerde herkesin bir kamerası veya bir fotoğraf makinesi olduğunu ve o makinelerden herhangi birisinin fotoğrafını çekebileceğini düşünüyor. Öff, şu kameralar! Casey'nin okuduğu okulun salonunda, arka sıralarda otururken her seferinde gördüğü o parlak, minik mavimsi camlar, büyük ihtimalle bir kez daha dönüp bakılmayacak anılardan oluşan, dalgalanan ışıltısıyla gökyakuttan bir evren. İnsanlar müzik dinletilerini de diğer her şeyi kaydettikleri gibi kaydediyorlar ama o kayıtlı anların bir saniyesine bile dönüp bakacak zamanları yok. Mutfak çekmeceleri unutulmuş bellek kartlarıyla dolu. Açılmamış kalemler. Emlâkçılardan alınma not defterleri. Diş telleri. Çekmeceler adeta birer zaman kapsülü. Karen, *oradan oraya taşınırken geride bıraktığımız her şey bir koza* diye düşünüyor.

Ön çaprazındaki sıranın koridor tarafında birkaç kez Karen'dan tarafa bakan yeniyetme bir oğlan var. Seksi bulunma ihtimali –seksi anne kategorisinde olsa bile– Karen'ın gururunu okşasa da, bir-iki düğme daha açması, burnunu karıştırması veya eskiden olsa özel hayat önkabulüyle ilişilmeyecek başka bir hareket, sonunda bir şaka fotoları sitesinde, oyunculardan birini kusarken gösteren beysbol takımı JPEG'lerinin yanı başında boy gösterecek ya da etki-tepki ilkesinden bütünüyle habersiz, banliyö evlerinin çatısından tramboline atlamaya çalışırken ölen yeniyetmelerin görüntüleriyle dolu bir video sitesini boylayacak aptalca bir hareket beklentisiyle pusuya yatmış, avuç içine sığacak büyüklükte bir tür günah-dedektörünün bu azgın oğlanın gömlek cebinde gizlendiğinin de farkında.

Modern teknolojinin cehenneme kadar yolu var. Karen düğmeleriyle oynuyor. Midesi gurulduyor. Uçağın sağ tarafı fazla aydınlık, Karen bakışlarını koridorda gezdiriyor ve uyuyakaldıkları için başlarına bir şey gelmeyen beş yolcu hariç,

bir 747'nin tüm yolcularının, uçuşun ortasında birdenbire ortadan kaybolduğu eski bir TV filmini anımsıyor. Filmde, yolcuların ortadan kayboluşu geride bıraktıkları giysilerle tasvir ediliyordu. Karen bunun üzerinde biraz daha düşünüyor. Birinin ortadan kaybolması tam olarak nasıl bir şey? Görünüşe göre, giysiler geride kalacaktı. Öyleyse, ekleme saçlar, peruklar, mücevherler de... Listeyi uzatmak mümkün... Diş kaplamaları, köprüler, kalp pilleri, cerrahi müdahalelerle kemiğe takılan çiviler... Karen biraz daha derinlemesine düşünmeye çalışıyor... Ne denli nahoş bir görüntü olsa da, sindirilmemiş yiyecekler ve –bir dakika!– tabii ya, şimdi aklına geliyor, bırakılanlar arasında saç da olurdu, televizyonda izlediği polisiye diziler Karen'a, kökler hariç saçta DNA bulunmadığını öğretmişti. Peki ya kemikler? Kemikler, hiç de Karen'a özgü sayılmayacak bir kimyasal maddeden, kalsiyum karbonattan yapılmıştır; öyleyse kemikler de geride kalacaktı, belki kemik iliği, ama... Dur bir dakika, Karen bir defasında, insan vücudundaki her bir hücre için on kata kadar bir dış varlık bulunduğunu okumamış mıydı, bakteri, virüsler, mantar filan? Öyleyse onlar da giysilerle birlikte geride kalacaktı. Öğk. Vücudunuz bile vücut değil, bir ekosistemdi.

Karen biraz daha kafa yormaya karar veriyor... Peki ya su? Su sudur, teknik açıdan Karen'ı Karen yapan şeylerden biri değil, demek ki 747'nin koltuğunda kalan tüm o giysiler ve diğer gübremsi artıklar ıslak olacaktı. Peki, ya vücuttaki o kadar hücre? Onları nasıl sınıflandırmalıydı: Karen mı, Karen değil mi? Yumurta hücreleri geride kalacaktı herhalde, ne de olsa yarı–Karen'dı onlar, tümüyle Karen değil, DNA'sının yarısı. Dur, işte yine o sözcük, "DNA"... *DNA*. Karen bir hücre örneğine, meselâ bir deri hücresine yakından bakabilseydi, sadece kendi DNA'sını içeren kısımların gerçekten *kendisi* olduğu apaçık ortaya çıkacaktı demek. Gerisi yalnızca, protein, yağ, enzimler, hemoglobin ve...

... Karen bir anda 26K numaralı koltukta bırakacağı ıslak kalıntıyı hayal etti. O kalıntıdan yükselen şey, tümüyle Karen'ın DNA'sından yapılmış, hayaletimsi, örümcek ağı inceliğinde, külotlu çoraba benzeyen bir yaratık olurdu herhalde. Gerçekten kendine ait olduğunu, hattâ ta kendisi olduğunu iddia edebileceği tek şey buydu. Külotlu çorap! Belki o bile değil, hücrelerinden çıkacak tüm DNA bağlantısız olacağına göre... Bütün DNA'sı aşağı yukarı bir portakal büyüklüğünde, ince bir toz yığını olacaktı. Karen'ı bir tevazu hissi sarıyor, çünkü kendisini diğer insanlardan ayıran şeyin ne denli az olduğunu düşünüyor; aradaki bütün fark, bir üflemelik toz sadece. Ne kadar doğu dinlerinden çıkmış gibi duran, basmakalıp, yontulmamış bir düşünce bu böyle. Yine de onu *o* yapan bu işte; bu hepimiz için geçerli, biz buyuz: Toz. Birisi, Vecd Günü[1] geldiğinde cennete kavuşmayı bekleyen şu köktendinci Hıristiyanlara, geride kalanlara temizlik için birkaç kova ve paspas bırakmalarını söylese iyi olacaktı.

Karen daldığı gündüz düşünden silkinerek uyanıyor. Ön koltuktaki komşusu, büyüklerin küçükleri kovalayıp yediği bir Discovery Channel belgeseli izliyor. Airbus 320'nin gayretkeş uğultusu sürüyor. Karen, Warren'ın nasıl biri çıkacağını merak ediyor. Karen, Warren'la internette tanıştı ve Warren, Karen'la Toronto Havaalanı Camelot Oteli'nin kokteyl salonunda buluşacak. Kokteyl salonu! Ne kadar ahlâksızca ve ne kadar mükemmel, dahası, nasıl da büyük vaatlerden yoksun bir yer. Eğer o ve Warren birbirlerinden elektrik alırsa, yukarıda bir oda –malüm odayı– tutma zamanının geldiğine karar verebilirlerdi. Alamazlarsa da gerisingeri havaalanına, eve dönüş uçağına. Karen, *doğa, elektrik almayı icat ettiğinde çok zalim ama çok da becerikliymiş* diye düşündü. Ya ondan hiç

1 Hıristiyan eskatolojisinde (ahret hayatını konu alan doktrinler bütünü), inançlı Hıristiyanların Tanrı'yla buluşmak için göğe yükseleceği ve "Son Diriliş" için geride bir grup insanın bırakılacağı gün. *–ç.n.*

elektrik alamazsa: Warren'dan elektrik falan almadan *sadece* biraz hoşlanırsa? Gerçi bu işler hiçbir zaman böyle yürümez, değil mi? Ortada elektrik falan yoksa, yine piyasaya, doğruca ruhu karartan et pazarına yollanırsın. Eh, işler böyle yürüyor.

Karen pencereye dönüyor ve camdaki kirli bir noktayla düşüncelere dalıyor, *yıldızlar güpegündüz siyaha dönseydi harika olmaz mıydı? Gökyüzü, karabiber taneleri gibi kara noktalarla kaplansaydı? Yeni ay güney yarımküreden görülür. Kafanı kaldırıp ayı alev alev yanarken gördüğünü bir düşünsene!* Karen, aylardır ilk kez hayatının, bir insan olarak dünyadaki belirsiz durumumuza bir anlam vermeye çalışırken yaptığımız gibi, tüm o karmaşaya gerçekdışı bir çizgisellik kılıfı geçirmeye çalışan, günlüğe yazılmış sıralı bir olay dizisi değil de, gerçek bir hikâye olduğunu hissediyor. *İnsanoğlunun laneti, zamanın tuzağında kısılıp kalmak; bizim lanetimiz, hayatı sıralı olaylar dizisi –bir hikâye– gibi görmeye zorlanmamız ve hikâyemizin gidişatını anlayamadığımızda, kendimizi kaybolmuş hissediyoruz.*

Karen böyle düşünmek istemiyor, özellikle de bugün. Koridorun diğer tarafındaki azgın yeniyetme, ihtiyatla iPhone'unu çıkarıp, aynı ihtiyatla Karen'ın fotoğrafını çekiyor, Karen da kameraya hareket çekerek karşılık veriyor ve kendini gençleşmiş hissediyor. Sonra ani bir deja-vu hissi çarpıyor Karen'ı; tuhaf, çünkü şu anda yaptığı şey, daha önce hiç kalkışmadığı türden bir şey. Deja-vu hissi geçiyor ve Karen, *yalnızca* deja-vu'dan ibaret bir hayat düşünüyor, sürekli tekrardan ibaret bir hayat nasıl olurdu acaba? Daha önce bununla ilgili bir şey, beyninin zaman algısını yöneten kısmında lezyon olan biri hakkında bir şey okumuştu. Zaman dediğimiz şey bundan başka bir şey olmayabilir mi acaba, hızlı geçip geçmediğine dair algımızdan ibaret bir şey?

Uçak iniş için alçalmaya başlıyor. Kaptan-pilot beş dakika erken ineceklerini duyuruyor. Karen, yılbaşı ağacının altında paketlenmiş oyuncakların beklediğini bilmenin verdiği hayat

dolu, coşkulu, Noel sabahı heyecanına benzer bir hisse kapılıyor. Yılbaşı ağacı, havaalanı otelinin içindeki bir kokteyl salonu; hediye paketindeki oyuncak, Warren olsa bile. Karen, *keşke hep böyle hissetsem* diye aklından geçiriyor, *hayatımın her anı sanki Noel sabahı renkleriyle boyanmış gibi.*

Aksi bir uçuş görevlisi, Karen'a iniş için koltuğunu dik konuma getirmesini söylüyor. *İşgüzar karı.* Karen en son ana kadar bekleyerek hostese zorluk çıkarmaya karar veriyor. Sonra koltuğunu düzeltip Warren'ı düşünüyor. Ne biliyor bu adam hakkında? Sadece, Warren'ın kendi hakkında elekten geçirip söylediklerini. Bir de, Karen'ın attığı e-maillere kısa sürede (ama ruh hastası olduğunu imâ edecek kadar *fazla* kısa bir sürede de değil) gönderdiği cevaplardan yola çıkıp ona yakıştırdığı nitelikler var tabii. Karen, e-maillerinde, işinden (hepten zırdeli bir üçlü oluşturan üç psikiyatristin sekreterliği), kızından (Casey, on beş yaşında, huysuz bir kemancı), eski kocası (o mendebur Kevin; ama hiç olmazsa Casey'nin üniversite masraflarını karşılamayı planlıyor) bahsetti... Bu ana başlıkları geçtikten sonra anlatacak ne kalıyor ki? Bizleri özgün bireyler yapan şeyler son derece sınırlı; ortak noktalarımız, ortak olmayanlardan çok daha fazla. Karen, şu üç doktor, Marsh, Wellesley ve Yamato için çalışmaya başladığında, en azından doktorların seans sonrası dikte ettirdiği notları daktiloya çekerken duyacağı röntgenci heyecandan hoşlanacağını sanmıştı. Başkalarını, kendi hayatlarının içine ederken izlemek her zaman eğlencelidir. Başlarda her şey yolundaydı, ya da daha yerinde bir anlatımla, *Sevgili Warren, başlarda her şey yolundaydı, ama ansızın her şey o kadar da yolunda gitmemeye başladı. Bütün o intiharlar, saplantılı takipler, ruhsal çöküntüler ve aşırı dozda uyuşturucu kullanımları içinde, yalnızca birkaç çeşit delilik türü, daha doğrusu sınırlı sayıda ruhsal düzensizlik hali bulunduğu gerçeği yavaş yavaş kendisini gös-*

terdi: Paranoya, otizm, depresyon, anksiyete, OKB[1], dikkat eksikliği ve DEHB[2], beyin hasarından ve yaşlılıktan kaynaklanan durumlar, anlarsın işte. Tüm şu Oliver Sacks[3] kitapları ve on-line TED konferansları[4], deliliği çok acayip, eğlenceli ve esrarengiz bir şeymiş gibi gösteriyor. Ama bu konuda beni dinle, bu iş hastaların ilaçlarını aldıklarından emin olmak ve DEHB yüzünden yerinde duramayan biri, bekleme odasında, InStyle dergisinin eski sayılarıyla dolu rafa ayaklarını dayayıp ritim tutmaya başladığında sakin kalmaya çalışmaktan ibaret.

Warren, cevabında, bir zamanlar rahip olmanın kendisine ilginç göründüğünü, çünkü bunun, Karen'ınkine benzer şekilde, insanların karanlık tarafları hakkında hikâyeler duyma fırsatı verecek bir işmiş gibi geldiğini söylüyordu.

Tabii etraflıca düşünüldüğünde, bunun son derece sıkıcı bir iş olma ihtimali büyüktü. Çünkü sadece yedi büyük günah vardı, sekiz bile değil. Yalnızca bu yedi günah etrafında dönen hikâyeleri tekrar tekrar duyduğunda, günah çıkarma kabininin dinleyici tarafında Sudoku bulmacaları çözmeye ve birilerinin çıkıp sekizinci bir günah icat ederek işleri yeniden ilginç kılması için dua etmeye mecbur kalırdın herhalde.

Sudoku mu? Sudoku'ya bayılırım, diye yanıtlamıştı Karen. Warren da seviyordu Sudoku'yu. Görünüşe göre arada bir bağ kuruluyordu.

Warren: Karen, bir seksen civarında, belki saçı hafifçe seyrelmiş, mâkul miktarda yakışıklı birini bekliyordu, yani ke-

---

1 *Obsesif- kompulsif bozukluk. –ç.n.*

2 *Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite bozukluğu. –ç.n.*

3 *Oliver Wolf Sacks, hastalarıyla ilgili kitaplarıyla tanınmış İngiliz nörolog. Kitaplarının birçoğunda hastalarının tıbbi detaylarından çok, yaşam tecrübeleri üzerinde durur. –ç.n.*

4 ***TED (Technology Entertainment Design) Konferansları:*** *Farklı alanlardan uzmanların bilgilerini ve deneyimlerini 20 dakikalık sunumlarla aktardığı, tüm küresel sorunlarla ilgili, İnternet üzerinden de takip edilebilecek, yıllık konferans dizisi. –ç.n.*

sinlikle seksi denilecek iyi görünümlü ama kadın garsonların, sekreterlerin, yeni mezun üniversitelilerin önünde Karen'ı sürekli diken üstünde tutacak kadar da yakışıklı değil. *Dur biraz, kimi kandırıyorum ben?* Bir erkek, kitapçıya girip yalnızlık hakkındaki kitapları karıştırmaya başlarsa, tüm kadınlar ona asılır. Aynı şeyi bir kadın yaptığındaysa dükkân bir anda boşalır. Burada, erkeğin nasıl biri olduğu da önemli değil, nabzının atması adamın tek çekici tarafı bile olsa, yeter. İşin tuhafı, boşanmış ve bir kız çocuk sahibi olmak da Karen'ın yeni erkeklerle tanışmasını kolaylaştırıyor, en azından, internette tanışmasını. Otuzlu yaşların başındaysanız, kaçınılmaz olarak, tüm farklı kaybetme biçimleriyle hemhâl olmuşsunuzdur artık. Çocuklar da Karen'a boşanmış babalarla paylaşabileceği ortak bir lisan sunuyor, çocuksuz kişilerin asla konuşamayacağı bir lisan. Acısına gem vurulabildiği sürece, boşanma da müzmin bekârların asla anlayamayacağı bir başka ortak payda sağlıyor.

Karen kırkından genç gösterdiğini biliyor. Belki otuz altı veya bilemedin, alkol sorunu olan bir otuz dört. Warren'ın, fotoğraflarında, ki sitede yalnızca iki fotoğrafı bulunuyordu (alarm zilleri mi yoksa?)– hafif hüzünlü bir havası vardı, nedendir bilinmez, biraz da ucuz biri gibi görünüyordu. Warren'ı, yolladığı üçüncü JPEG dosyasında (hiç kimse yoktu fotoğrafta, sadece araba) görülen 2009 model Ford Ranger'ının deposuna süper benzin doldururken hayal etmek güçtü. *Tanrım, lütfen Warren ucuz biri olmasın, indirim kuponlarından bahsetmek için çok gencim.*

Karen koridorda adım adım ilerlerken, yolcuların arkasında bıraktığı o alışıldık hengâmenin tadını çıkarıyor: Ekonomi sınıfında, boş çerez paketleri, ucuz Dan Brown baskıları; Business Class'ta *The Economist* ve *The Atlantic* dergileri, ve tabii,

uçaktan en son çıkmak üzere buzdağının tepesinde bırakılan yaşlı ve engelli yolcular.

Bagaj bandını elinde sadece el çantasıyla hafif adımlarla geçerken, Karen pek de tatsız bulmadığı hafif bir üstünlük hissi duydu. *Yanında az eşyayla seyahat edenleri kıskanırız, değil mi?* Çıkış kapısına en yakın bagaj bandında bir grup rahip vardı, Karen yeniden yedi ölümcül günah hakkında düşünmeye koyuldu ve On Emir'e karşılık neden sadece yedi günah olduğunu merak etti. İki bin sene içinde bu tür bir şeyin daha iyi düzenlenmiş, daha uyumlu olmasını bekliyordu insan. Babası ve kızkardeşiyle seyahat eden, geleceğin porno yönetmeni adayı oğlanın yanından geçti. Oğlan, Karen'a göz kırptı, Karen bir kahkaha patlatıp otomatik kapıdan dışarı çıktı.Yağmur durmuştu, taksi sıralarının oluşturduğu sık saflara güneş ışınları vuruyordu. *Ne kadar güzel bir gün! Evvet efendim, böyle güzel bir günde hiçbir şey ters gidemez.*

Kes ve gir: Alevler içindeki zeplin.

Karen'ın, bir taksiye atlayıp şoföre yakındaki Camelot Hotel'e gideceğini söylemesiyle birlikte bu olumlu haleti ruhiye balonunun patlaması bir oldu. Şoför, Karen'ın şehir merkezine gidecek büyük, yağlı bir müşteri olmamasına öfkelenmişti. Yanından geçen bir şoför arkadaşını görüp camını indirdiğinde, Karen, tüm sözcüklerin *bubelu* gibi bir sesle çınladıkları yabancı bir dilde kendisine ağız dolusu sövüldüğünden emindi. Altı dakika sonra, Bulgaristan'ın dördüncü büyük kentindeki en iyi üçüncü restoranı andıran, ana otel binasının dışlanmış betonarme uydusu, Camelot Havaalanı kokteyl salonu binasının önünde taksiden indi. Karen kapıyı kapatırken şoför gaza basmıştı bile. Karen, bu olayı sinir bozucudan ziyade komik bulmaya çabaladı. Ne yapalım, hayat bazen size başka seçenek bırakmıyordu işte. Ayrıca ağacın altındaki hediye paketi de açılmak üzere Karen'ı beklemekteydi.

Rick

Rick kafasındaki sesi dinlemeyi bırakmıştı. Otuz yedi yıldır dinlediği bu ses, iflâs, yalnızlık ve yüzündeki daimi viski kırmızılığıyla kendini belli eden rosacea[1] hastalığından başka bir şey vermemişti ona. Daha doğrusu, viski kırmızılığını veren viskiydi ama viskiyi içmesini söyleyen de, işte o iç sesti: *Hadi Rick, bu kadarcığını hak ettin, adamım! Daha bu öğlen tam on beş metre uzunluğunda sedir çalısından çit diktin!* Fakat Rick bu sesi artık dinlemiyor. Şimdi, barda çalışırken diğer insanların anlattıklarını dinliyor ve insanlar Rick'e her şeylerini anlatıyor: Bermuda'ya kürtaj amaçlı seyahatlerini, cinsiyet değiştirme fantezilerini, kendilerini insafsızca azarlayan annelerini, Kuzey Kore füzelerinden duydukları korkuyu. Hiç kimse Rick'e kendi hakkında yalan söylemiyor, Rick bir havaalanı otelinin barında çalıştığından, konukların gözünde gelgeç ve tek kullanımlık biri. Çoğu barmen, bar müdavimlerinin kendi hayatlarına dair yalanlarıyla yetinmek zorundadır ama havaalanı barlarının müdavimleri yoktur, yalnızca köksüz ve geçici bir süre için özdenetimlerini elden bırakan alkolikleri vardır. Rick kendisini, insanların sokakta bir anlığına durup kafalarından geçenleri boşalttıkları sessiz bir ortak, bir golden labrador olarak görüyor: *Aman, ne kadar da tatlı bir köpeciksin sen öyle! Bak, ne anlatıcam sana, malzeme odasında çavuşu tokatlarken yakalandım ben. İşte bu yüzden işten atıldım ama mastürbasyon yaptığım için kapıya konduğumu karıma söyleyecek değilim tabii... Hey, şu fıstıklardan biraz daha alabilir miyim, ıvır zıvır kırıntılardan değil de, varsa bir kâse kaju fıstığı?*

Rick, tanımadığı birinin günün birinde bara gelip Rick'in kamyonetini içindeki tüm bahçecilik ekipmanıyla birlikte ça-

---

1 *Yüzün orta kısmından başlayarak, yanak, alın, çene ve burundaki kalıcı kızarıklıklarla kendisini gösteren yaygın bir deri hastalığı. Yetişkin aknesi olarak da bilinir. –ç.n.*

lan kişi olduğunu itiraf etmesini istiyor ama bunun pek olası olmadığının da farkında ve işin doğrusu, tüm birikimleri ve çocuğunu ziyaret hakkıyla beraber, bahçecilik kariyerini de içki şişesinde boğdu ve peyzajcılık zamanlarından geriye kalanlar, sadece daimi bir bronzluk ve kendisinden hoşlanma ihtimali bulunan kadınları korkutup kaçıran karanlık bir hale. Yine de bu on yıllık düşüş sürecinde iyi bir dinleyici olup çıktı ve kadınlar, dinleyen erkeklerden *hoşlanırlar*. En azından, yaygın kanı bu.

Her neyse, Rick artık huzur içinde. Sayılır. Yine de genel olarak, neden yetmiş küsur yıl boyunca bedenimize hapsolduğumuzu ve neden bu kadar yılda bir kereliğine bile bedenlerimizi, sözgelimi bir mağarada beş dakikalığına bırakarak dünyevi bağlardan kurtulup havada süzülemediğimizi merak ediyor.

En azından müzik, kendi usûlünce bedeninizden kaçınanızı sağlıyor. Rick, çaldığı şarkılara uydurma sözler eklediği için iki hafta önce işten atılan kokteyl salonunun piyanisti Lenny'i özlüyor. Rick onun bu huyuna alışmıştı ama müşteriler nefret ediyordu bunu yapmasından. Gece müdürü Lenny'i bara çağırıp üçüncü ve son kez uyardığında, Lenny dedi ki, "Şarkının sözleri yalnızca bir yere kadar önemli. Büyük ihtimalle en sevdiğin şarkının sözlerini hatırlamıyorsun bile, işte bu yüzden onu seviyorsun; boşlukları doldurmak için kafandan uydurduğun sözleri seviyorsun. İyi bir şarkı seni kendi sözlerini icat etmeye zorlar."

"Lenny, bu, koduğumun Beatles'ının koduğumun 'Yesterday'i. Tarihteki en ünlü şarkılardan birine söz uyduramazsın yahu."

"Ben şarkıya *kendimi* katıyorum. Ben bir sanatçıyım. Şarkı dinlemek, roman okumaya benzer: Birkaç dakikalığına ya da birkaç saatliğine biri gelip beyninin sürekli düşünmekle meşgûl kısmını alıp kaçırır. İyi bir kitap veya iyi bir şarkı ka-

fandaki iç sesi bastırır ve seni sürükleyip götürür. Sanatçı dümeni idare ederken, sen de bir süreliğine bedeninden çıkıp başka biri olmak için serbest kalırsın."

Zavallı Lenny, şimdi işsiz ama Rick, Lenny'nin bir süreliğine bedenden çıkmakla ilgili söylediklerini, özellikle o kısımdan hoşlandığını hatırlıyor. Lenny'nin anısına Miles Davis CD'sini döndürüyor; sözsüz müzik. Akıl, müziğe söz uydurmak yerine ilhamını müzikten alan hisler yaratıyor.

Rick, önceki gece elinden düşürdüğü güney yarımküreden ithal Chardonnay[1] şişesinden kalan bir cam kırığı görüyor. Onu almak için eğildiği sırada, Tyler'ın yedinci doğum gününü, yatak odasında, viski kolileri, battaniyeler ve yastıklardan yapılmış bir kalede oğluyla oturmasını ve Tyler'm ve kendisinin parmakları arasından bir el feneri tutarak, onu insanların kandan oluştuklarına iknâ etmeye çalışmasını hatırlıyor. Güzel günleri özlüyor ve sihirli bir şekilde akşamdan kalma olmadığı, zihninin ilkbaharda kapı ve pencereleri ardına dek açık bir eve benzediği nadir sabahları keyifle hatırlıyor. Eski eşi Pam'in, kardeşinin düzenlediği kızlar partisine katılacağı için Tyler'a bakıcılık yapmasına izin verdiği o gece, şişesi 8.99 $'lık Chardonnay'le dolu yarım litrelik plastik bardağı devirip dökmemiş olmayı diliyor.

Organik bulaşık deterjanı şişesinin yarısını boşaltıp, altı havlu kullanarak ikişer kez yıkayıp kuruladıktan sonra, Pam kapıdan içeri sadece bir adım atıyor, havayı kokluyor ve Rick'e "Buraya kadar, beceriksizlik abidesi. Son şansını da harcadın. Dışarı. Derhal," diyor.

Çok şükür, insanların Rick'e nadiren bahsettikleri bir şey var; düşleri. Hem gece gördükleri düşler hem de hayatlarının geri kalanı için kurdukları hayaller. "Hayallerinizin peşinden

1 **Chardonnay**: Fransa'nın doğusundaki Bourgogne bölgesi orijinli, dünyada en çok yetiştirilen yeşil üzüm cinsi ve bu üzümden üretilen beyaz şarap. –*ç.n.*

gidin." Bu cümleyi sürekli duyarız ama ya hayalleriniz sıkıcıysa? Çoğu insanın hayalleri sıkıcıdır. Ya o büyük hayal, yol kenarında mısır satmaksa, gidip o mısırı sattığında hayalini gerçekleştirdin anlamına mı gelir yani? Ne olursa olsun, diğerleri bunu bir başarısızlık olarak algılamazlar mı? Böyle bir işi mutlu mesut ne kadar sürdürürdün? Çok uzun bir süre değil herhalde, ama o zaman da başka bir şeye başlamak için çok geç olurdu. Çoktan hapı yutmuş olurdun. Rick, şimdilerde, küçük, ulaşılabilir hayallerin göründüğünden daha önemli olduğuna inanıyor. Rick'in kendisinden başka kimsenin bilmediği küçük, ulaşılabilir bir hayali var. İçkiyi bıraktığından beri toparladığı 8.500 $'ı harcamayı planlıyor ve harcayacağı yer Leslie Freemont'un Güç Dinamikleri Seminer Sistemi olacak. Leslie Freemont'un kışkırtıcı televizyon reklâmları neler vâât etmiyordu ki: Güç! Kontrol! Para! Dostlar! Aşk!... Şu anda Rick'in sahip olmadığı her şey.

Beyefendi, dünyayı öylece terk edip gidemezsiniz. Kendinizi öldüremezsiniz. Bu bir seçenek değil. Öyleyse yaşamınızı değiştireceksiniz. Endişelisiniz. Asla değişmeyeceğiniz düşüncesi yüzünden endişelisiniz. Değişmeye yetecek gücünüz *olup olmadığı konusunda bile endişelisiniz. Öyle değil mi?*

Öyle!

Beyefendi, ben kendinizi ve yaşamınızı nasıl dönüştüreceğiniz hakkında konuşmak için buradayım. Yapılacak seçimler ve kendinizi değiştirmek hakkında konuşmak için. Farklı biri haline geleceksiniz. Davranışlarınız değişecek. Düşünme biçiminiz değişecek. İnsanlar sizdeki bu değişimlere tanık olacaklar ve bu yeni dünyayı sizin gözlerinizden tecrübe etmek için gelecekler. Siz, bizzat bir öğretmen olacaksınız. Değişmeye, katılmaya, geleceğin bir parçası olmaya hazır mısınız?

Evet!

Islah olmak ödeyeceğiniz bedele değer mi?

Evet!

Islah olmanın mâliyeti 8.500 $'dı. Rick, Pilsen bardaklarının ağzını silerken, Tyler'ın küçükler ligi futbol maçı sırasında, Pam'a güvenip Leslie Freemont'tan coşkuyla söz etme hatasına düştüğü günü anımsıyor. "Tanrım, Rick, yalnızca kaybetmeye mahkûm tipler işler kötüyken büyük kararlar alır. Hayatını değiştirmek istersen, bunu her şey yolundayken yaparsın."

Tam Pam'in söyleyeceği tarzda bir şey bu, dünyaya bakışı böyle işte. Leslie Freemont ise insanoğlunun yapmaya muktedir olduğu her şeyin görkemli ve insani addedilmesi gerektiğine inanıyor: Tutku, suç, ihanet, sadakat. Leslie Freemont, takipçilerinden insanoğlunun gerçekleştirebileceği ve insanlık dışı sayılacak bir tek eylem düşünmelerini istiyor. Mümkün değil; insan herhangi bir eylemi gerçekleştirdiği anda, o eylem insani olur. Leslie Freemont diyor ki, köpeklerin yapabileceklerini biliriz: Havlar, sürü oluşturur, uyumadan önce yataklarının etrafında dönerler. Leslie Freemont diyor ki, kedilerin yapabileceklerini biliriz:Tonbalığı istediklerinde bacaklarınıza sürtünür ve yuvarlanan bir yumak gördüklerinde hipnotize olurlar. Ya insan? İnsan özeldir, çünkü o *her* şeyi yapar. Dünyada başka herhangi bir canlının tadıp da insanın tatmadığı bir his yoktur. Leslie Freemont bunun bizi ilâhi bir tür yaptığını söylüyor ve Leslie Freemont, Rick'in tüm bunlardan faydalanmasına yardım edebilir.

Rick'in heyecandan başı dönüyor, çünkü Leslie Freemont birazdan bu otele gelecek; tam bu kokteyl salonuna girecek. Leslie buraya geliyor çünkü Rick'in zemin kattaki komşusu Yağmur Adam, Leslie'nin seminerler için şehirde olduğunu fark etmiş, internetten Freemont Genel Merkezi'ne ulaşmış ve Leslie'yi havaalanına giderken yolunu buraya düşürmesi için ikna etmişti: Sıradan Adam'la fotoğraf çektirmek için buluşma misyonu.

Rick, Leslie'yi kendi de bulabilirdi, tabii bilgisayarı asır-

lar önce ölmüş ve şimdi balkonda kuş pisliği ve toz tutuyor olmasaydı. Müteveffa klavyesi, mutfak tezgâhındaki protein tozu kutusuna kapak görevi görüyordu. Kutunun kendi kapağı uzun zaman önce Yağmur Adam'ın Rottweiler'ına frizbi olarak kurban edilmiş, köpeğin dişleri, kapağı sakız kıvamında kırmızı bir dantele benzetmiş ve Rick'i de düşüncelere daldırmıştı. *Rick, oğlum, şansın nerede döndü? Hayatın ne zaman bir hikâye olmaktan çıkıp bir ibret öyküsüne dönüştü? İnsanların hayatı ahlâki bir hikâye olmamalı, ahlâki çıkarımlar olmadan, sadece ve sadece eğlence için anlatılan hikâyeler olmalı.*

Leslie Freemont'un Güç Dinamikleri Seminer Sistemi, Rick'i, bu acıklı hayatından çekip çıkaracaktı ve Leslie artık her an kapıdan girebilirdi. Rick, geleceklerinden emin, çünkü Leslie'nin basın sözcüsü Tara, telefon edip, Leslie'nin Rick'in elini sıkmak ve nakit 8.500 $'ı verirken onunla fotoğraf çektirmek istediğini söyledi. Rick, genelde üçüncü içkisini yarılamışken hissettiğine yakın bir duyguya kapılıyor, en sevdiği anlardan biri bu, keşke hayatının her anında böyle hissedebilse: Her an her şeyin olabileceği hissiyle ayakları yerden kesilmiş gibi ve, özellikle de en beklemediğiniz anda en beklemediğiniz şeyin başınıza gelme ihtimali sayesinde, hayatta olmanın önemini hissettiği bir ruh hali içinde kalabilse.

Rick, kadına, "Neredeyiz biz, bir Bob Hope[1] filminde mi?" diye sordu.

Bardaki ufak tefek, hoş esmer, Rick'e baktı. "Çok komik. Bir kızın Singapore Sling ısmarlaması çok mu yanlış bir şey?"

"Şu kokteyl kitabıma bir göz atmam gerekecek."

---

1 *Leslie Townes Hope (29 Mayıs 1903 - 27 Temmuz 2003), İngiltere doğumlu Amerikalı komedyen. Vodvillerde, Broadway tiyatrosu'nda, radyo ve televizyonda, filmlerde ve Amerikan Ordusu için yapılan turnelerde rol almıştır. Güçlü mizah duygusu ve uzun kariyeriyle tanınır –ç.n.*

"Boşver. Bu zımbırtıdan gugıllarım şimdi... Bir saniye... işte... Bir ölçü cin, yarım ölçü vişne brendisi, dört ölçü ananas suyu, yarım misket limonu suyu, çeyrek ölçü Cointreau, çeyrek ölçü Benedictine, dörtte üç ölçü nar şurubu, bir-iki damla Angostura."

Rick kadına baktı. "İnternetten ayarladığın bir randevu için buradasın, değil mi?"

Müşterisi, tavuğun yemlenmesine benzer bir baş işareti yaptı. "*Aferin sana*, şekerim. Bunu nasıl *bildin*?"

"Her zaman anlarım. Nerelisin?"

"Winnipeg ve sen benim sorumu cevaplamadın."

"Peki, tamam, ama sen sordun. Bir internet randevusu için burada olduğunu biliyorum çünkü bar taburesinde sırtın dik, göğüsler ileride oturuyorsun ama fahişe değilsin. Randevularını bekleyenler asla masaya oturmazlar, çünkü bu onları hüzünlü ve çaresiz gösterir, ama bar taburesinde oturmak, yeni tanıştığın birine –özellikle seninki gibi güzel bacakları varsa– 'Haydi yakınlaşalım' demektir. Ayrıca, küçük bir el çantası taşıyorsun, yani büyük ihtimalle burada veya başka bir otelde kalmıyorsun."

"Bu randevular genelde nasıl sonuçlanır peki?"

"Ya harika ya berbat. Ortası yoktur. Ya birbirleriyle anlaşır, bardan sıvışıp hemen yukarıda bir oda tutarlar ya da felaketle sonuçlanmaya mahkûm, rahatsız bir kırk beş dakika boyunca yudumlanan birer içkiden sonra, taraflardan biri eve dönüş uçağına binmek için yola koyulurken, diğeri tek başına birkaç içki daha içer."

"Umarım benimkisi felâket içkisi olmaz."

Rick, mobilyalarla uyumsuz döşemelere bakarak odayı taradı. Gözleri, salonun diğer ucunda, dünyanın en derme çatma internet kabinini kullanmakta olan çarpıcı bir güzelliğe sahip genç bir kadına –on dokuz filan mı?– takıldı. Bilgisayar köşesi, tuğla kalınlığında Kuzey Kore malı bir monitörle ka-

sanın yanına iliştirilmiş, her tarafı elektrik bandıyla kaplı çoklu bir priz ve hepsini gölgeleyen plastik bir incir ağacından ibaretti. Güzel kızın bilgisayarı, kumarhanelerdeki slot makinesinin sesine benzer bir çing-çing-çing sesi çıkardı. Sesin başlamasıyla bitmesi bir olmuştu. Rick, "Bir zencefilli gazoz daha?" diye seslendi. Kız, Rick'e hiçbir duygu emaresi göstermeden baktı. "Hayır. Yeterli miktarda sıvı aldım."

Bardaki esmer, tek kaşını kaldırıp Rick'e baktı. *"'Hayır. Yeterli miktarda sıvı aldım' mı?"*

"Bayan zencefilli gazoz tuhaf biri. Soğuk nevale, ama sıradan bir soğuk nevale değil. Sanki onda bir şey eksik gibi"

"Flörtüne karşılık vermedi mi?"

"Yok, benim için fazla genç, sağol. Ayrıca flört edilecek bir tip de değil."

"Niye, bu dünya için fazla mı masum?"

"*Ah lütfen.* Bu kadar güzel birinin bu salonda olması bile fizik kurallarına aykırı."

"Yaa, bana kendimi harika hissettirdin doğrusu."

"Ne demek istediğimi anladın."

Kadın başıyla onayladı. O ve Rick bardaki diğer yegâne kişiye; bir zamanlar hafta sonlarında muhtemelen hokey oynamış ama şimdilerde biraz tombullaşmış, hafiften William Hurt'le Gerard Depardieu arası bir görünüme sahip harabeye baktılar. Kesinlikle bir süre kestirmeye ihtiyacı varmış gibi duruyordu.

Rick, kadınla paylaştığı, ortak bir tetiktelik hali sezdi, ikisinin de beklediği bir şey vardı sanki. Saatine göz attı.

Kadın, "Yanılmıyorsam, sen de birini bekliyorsun," dedi.

"Aslında, evet, bekliyorum."

"Gerçekten mi? Kimi?"

"Görürsün."

"*Görür müyüm*? Ne yani, George Clooney mi gelecek? Veya yanında Muppet çetesiyle Reese Witherspoon?"

"Tanıyacağın biri."

Kadın meraklanmıştı, "Ooo, sen ciddisin."

"Ciddiyim."

"Halı! Bu yıldızımız ne zaman gelecek peki?"

"Her an gelebilir. Ya senin Bay Randevu?"

"Her an gelebilir."

Leslie Freemont'un her an gelebilecek olmasının heyecanıyla çekingenliğinden kurtulan Rick, bir sohbet konusu açtı: "Biliyor musun, bugün zaman hakkında düşünüp durdum."

"Öyle mi?"

"Evet. Tam şu anda zaman dursaydı," dedi, "mükemmel olmaz mıydı?"

"Ne demek zaman dursaydı?"

"Şöyle anlatayım. Bir keresinde İngiltere'deydim, büyükbabamı amfizemden ölmekte olan büyükannemin yanına götürüyordum. Bir sabah, Londra'dan bilmem nereye giden bir trendeydik. Birden tren durdu ve bizim bulunduğumuz vagon tünelin içinde kaldı, makinist trenin motorlarını kapattı ve sonra bizden iki dakika boyunca sessizlik sağlamamızı isteyen bir anons duyuldu, herkes sessizleşti ve başını eğdi, o futbol holiganları ve cep telefonları bile sustu. Sanki evren birdenbire kendini kapattı ve dünya neredeyse kutsal bir yere dönüştü, sanki hayat birdenbire daha dini, ama *iyi anlamda* dini bir hal aldı ve herkes kendisinin mümkün olan en iyi haline dönüştü."

Kadın, Rick'e baktı. "Ben Karen."

"Rick."

Tam tokalaştıkları sırada, bardaki harap görünüşlü adam onlara bakıp ortamı bozarak sek skoç istedi.

Luke

Luke, skoçunu yudumlarken, paralı olmanın insanları neden bu kadar iyi hissettirdiğini merak ediyor; tıbben, bilimsel ve pratik açıdan *iyi*. Hangi kimyasalları salgılatıyor? Hangi nöronları bloke ediyor? Neden ama neden paralı olmanın –biraz para, öylesine bir para bile– parasız olmaktan daima daha iyi hissettirdiği bu denli kesin? Kermes Heyeti'nin dün gönderdiği asabi e-mailin altında bir alıntı vardı, bir internet programının otomatik eklediği alıntılardan. Alıntı Oscar Wilde'a aitti ve görevine bağlı bir heyet üyesi muhtemelen farkına bile varmadan göndermişti. Şöyle diyordu: "Fakirliğin kötü yanı, tüm zamanınızı almasıdır." Çok doğru.

Luke, civarda oturanlar tarafından, asıl adı olan "Yeni İnanç Kilisesi"nden çok "Çevreyolu Çıkışı Kilisesi" diye bilinen kilisenin papazı, bu yüzden para hakkında kendine özgü görüşleri var. Luke'a göre, insanları, dünyadaki –hoş, büyük ihtimalle evrendeki– başka her şeyden farklı kılan, zamanın akışını deneyimleme kabiliyetleri ve sahip oldukları zaman içinde ellerinden geleni yapmak için özgür irade sahibi olmaları. Yunuslar, kuzgunlar ve Labradorlar bu konuda biraz umut verici ama onların zihninde gelecek zaman mevcut değil. Etki ve tepkiyi anlar ama olayları ileriye doğru sıralayamazlar. Köpek gösterilerindeki köpekler bir görevden diğerine geçmek için rehbere bu yüzden ihtiyaç duyarlar, çünkü olayları sıraya koymaktan acizdirler. Köpekler daimi bir şimdide yaşarlar; ne kadar çabalarsa çabalasın insanların asla beceremeyeceği bir şey bu. Luke'un zaman ve özgür irade hakkında düşünmesinin sebebiyse, insanın zamanı ve özgür iradeyi kristalize edip, onlara yoğunlaştırılmış bir fiziksel form vermeye en çok yaklaştığı nesnenin para olduğuna inanmasıydı. Para. Para bir *zaman kristali* idi. Para, iradenizi katlamanıza ve zamanı hızlandırmanıza olanak sağlıyordu. Bizi, bir tür olarak tanımla-

yan unsur paraydı. Evrendeki başka hiçbir şeyin *parası* yoktu.

Pösteki gibi saçları, biraz toplu vücudu, hafifçe kırışmaya başlamış yüzü ve geçen Nisan'da kilise yararına kurulan bitpazarından iç edilmiş tasarımcı giysileri içindeki Luke'un şu anda çok parası var, çünkü daha bu sabah kilisenin banka hesabını yağmaladı. Uyandığında aklında böyle bir şey yoktu, ama şimdi, birkaç kadeh içkinin de etkisiyle, bunun uzun zamandır geliyorum diyen bir eylem olduğunu, tek bir olayın bu hırsızlığı tetiklemeye yettiğini fark ediyor. Olay şöyle gerçekleşti: Dün akşamüstü Luke, yakında gerçekleşecek satış hakkında konuşmak için Kermes Heyeti'nden kadınlarla buluştu. Luke genelde bu toplantılara başkanlık etmeyi sevmediğinden, bu işi öteden beri gönüllü olan Bayan McGinness'e vermişti ama Bayan McGinness, metamfetamin bağımlısı kızına son boşanma davasında destek olmak için hâlâ Arizona'daydı. Bu yüzden Luke toplantıya başkanlık etmeye hazır ve nâzır, yerinde oturuyordu ama orada bulunması gereken sekiz kadından sadece yedisi vardı. Luke, "Cynthia nerede?" diye sordu, masadaki hanımlar da bir şeyler gevelemekle yetindiğinden, Luke, "Nihayet Vecd Günü geliyor ve göğe yükselen tek kişi Cynthia ha, sizce de komik değil mi?" dedi.

Sanki Luke gürültüyle yellenmiş gibi ortam buz kesmişti. Yedi ekşi surat, Luke'a ihtiyaç duyduğunu veya peşinde olduğunu bile bilmediği bir izni, kilisenin bakım fonunu boşaltıp ortadan kaybolması iznini vermişti. Şu küçük nöbetlerinden birine yakalanmadan önce duyduğu o kaçış hissi gibi, o kadar açık ve berrak bir andı ki. Banka o anda açık olsaydı çoktan yola koyulmuştu bile. İçindeki suçun çağrısına kulak tıkamak adına en ufak bir istek kaldıysa bile, birkaç saat sonra Sharon Truscott'tan gelen ve heyetteki hanımların dindarlıklarıyla dalga geçilmesinden hoşnut kalmadıklarını belirten kısacık bir e-mail, bu isteği kabuğunda boğdu.

Luke, şu anda, daha önce hiç ziyaret etmediği bir şehirde,

bir et dolabı gibi soğutulmuş ve temizlik ürünleri gibi kokan bir kokteyl salonunda, onu nehrin dibine daha hızlı ve kurtuluş umudu olmaksızın çeksin diye üzerindeki darağacı kıyafetinin ceplerine doldurulmuş taşlar kadar ağır yirmi bin dolarlık desteler ceketinin ceplerine tıkıştırılmış halde oturuyor. Ama kim bilir, bu desteler onu daha da, daha da yükseltecek helyum dolu balonlardı belki de.

Belki sadece onu daha da sarhoş edeceklerdi.

Luke, birden fazla alkollü araç kullanma cezası aldığı için ehliyetine el konmuş heriflerden birine benzeyen ve orta yaşlı, birazcık bar kuşu havasında, Sharon'u andıran bir kadınla gevezelik etmekle meşgûl barmenden bir Skoç daha istiyor. Biraz önce kendilerini Rick ve Karen diye tanıtmalarına kulak misafiri oldu. Karen'ın internette tanıştığı biriyle buluşmak üzere burada olduğu apaçık. Luke, bugünlerde ne kadar çok insanın internette tanıştığına inanmakta güçlük çekiyor. Aniden ortaya çıkmış ve şimdi kendisine danışmaya gelen cemaatinin yarısından çoğunun sorunları internet kaynaklıydı: Onl̇ine kumar borcu, hemen-zengin-ol tarzı dolaplar, porno bağımlılığı, çocuklarının ziyaret ettiği siteler yüzünden paniğe kapılmış ebeveynler, alışverişkolikler.İnsanların internette yaptıkları şeylere *günah* bile diyemiyordu, hepsi o kadar yavandı ki, yani sahiden, bir ekranın önünde oturan insanlar, eee ne ki *bu*? Kimin umurunda? İnsanlar gerçek hayata katıldıklarında ruhlarına rehberlik etmek çok daha ilginçti. Yıllardır cemaatinden bir hırsız veya eşini aldatan biri çıkmamıştı. İlginç –ve insanca– diye bunlara denirdi canım. İnternette işlenen günahlar mı? Yok, almayayım. Kahrolası internet. Bilgisayarındaki yazım denetimi, sözcüğü hep "İnternet" diye yazmaya zorluyordu onu. Hadi canım, İkinci Dünya Savaşı büyük harfle yazılmayı *hak etmişti*. İnternetse yalnızca insanları gerçeklikten koparmaya yarıyordu.

Luke, Shakespeare'in para hakkında ne söyleyeceğini me-

rak ediyor. Zekice bir şey söylerdi şüphesiz. Lanet Shakespeare. Luke, kendisini olduğundan daha akıllı gösterdiğine inandığından, bir zamanlar vaazlarını Shakespeare'den bilgiç alıntılarla süslerdi, aynı şey cemaati de için de geçerliydi, kolejde veya üniversitede harcadıkları yılların boşa gitmediğini düşünüp kendilerini daha akıllı hissederlerdi. Fakat son zamanlarda, cemaatin daha genç üyeleri, Luke'a, alıntılarının biraz sıkıcı ve ruhsuz olduğunu, tahmini imkânsız bağlantılarla, sürekli büyüyen Doğu Avrupa porno endüstrisine kamyon yüküyle para akıtan web botların e-maillerin altına otomatik ekledikleri Nietzsche ve Kafka alıntılarını hatırlattığını çıtlatmışlardı. İçtiği buzlu skoç, Luke'un zekânın aynılaştırıldığı ve tek tipleştirildiğine dair inancını tazelemesine yardımcı oluyor. Luke kendini, modern zamanların çan eğrisinin hem gerisinde hem ilerisinde hissediyor.

Çan eğrisi. "Çan eğrisi" de ne halttı ki?

Luke yirmi birinci yüzyıldan nefret ediyor.

Luke bir hırsız.

Luke çok eskiden inandığı bir şeyi anımsıyor: Bir gün çizgisel zamanda yaşamak zorunda olmayacağına duyduğu inancı; sonsuzluk kavramı artık dehşet verici olmayacaktı. Tüm sırlar açığa vurulacaktı. Arabaların kontakları ateşlemeyecek, otoparklar çikolata gibi eriyecek, deniz seviyesi yok olacak ve bütün dünya kendi üzerine katlanacaktı. Büyük bir yıkım meydana gelecek, gökdelenler ve çokuluslu şirketler gibi yapılar paramparça olacaktı. Luke'un hayal ettiği yaşam ve gerçek yaşamı birbirine karışacaktı. Gürültülü bir müzik çalacaktı. Tümüyle ruhani bir varlığa dönüşmeden önce bedeni tersyüz olup, yere düşecek ve ucuz bir kömür mangalının üstündeki biftek gibi kızaracaktı, sonra, Luke azât edilmiş, yargılanmış ve arınmış olacaktı.

Ama cemaati, alıretten sanki Fort Lauderdale'miş gibi söz ediyordu.

Her neyse. Şimdi önemli olan Luke'un özgürlük hissiyle neredeyse titremesi.

Luke, başarısız olsa da bunun kendine özgü bir başarısızlık olduğuna hükmediyor. Başarısızlığı orijinal olduğu için de gerçek ve sahici, dolayısıyla geberesice–sahtekâr oğlu sahtekâr–Luke–'un aksine bu saf bir varoluş biçimi. Kendini sahici hissetmek de muhteşem bir şey! *Hey, belki de şu anda bir kanun kaçağıyım. Tabii ya*, ben *kanun kaçağıyım*!

Luke, şimdi cebinde yirmi bin dolarla, kızıl saçlı bir herifin bara gelip Karen'ın kalçasına elini koymasını izliyor. Karen onunla tanışmaktan pek mutlu gözükmüyor. Neyse ne. İkisi de besin zincirinde kendilerine denk birini bulana dek aramayı sürdürecekler. Charles Darwin böyle işliyor.

Luke'un vicdanı birdenbire sarsılıyor. Alışkanlıktan doğan bir güçle bir zamanlar inandığı Tanrı'yla konuşmaya başlıyor ama bu kez, konuşmanın çarpık bir yanı var: *Tanrım, inancın yüreğin doğal hali olmadığını biliyorum ama inanç sahibi olmayı neden bu kadar zorlaştırdın sanki? Artık çok geç, çünkü artık Sana inanmıyorum. Neden şüphelerimi başka biriyle hiç paylaşmadım ki? Büyüklerim beni doğru yola sokabilirdi. Ah, ama şüphelerini kendine saklamak en iyisi belki de. Söze dökmek onları ucuzlatıyor, gevezelik haline getiriyor, tıpkı herkesin dilindeki gevezelikler gibi. Eğer bu yolda düşeceksem, kendi bildiğim gibi düşeceğim.*

Ne gariptir ki, salonun diğer köşesinde bulunan acınası "çalışma köşesi"ndeki cool Hitchcock sarışınına bakarken, işlediği suç konusunda kendine karşı dürüst olmak, Luke'a kendisini gerçekten maneviyat sahibi biri gibi hissettiriyor. Kızın, onun farkına varıp varmadığını merak ediyor. İşlediği suç hakkında ne düşünürdü acaba? Luke, kızın özellikle ayakkabılarına bakacağını düşünüyor, ayakkabılar ona hitap etmeliydi, ayağındaki ayakkabılarınsa bu kıza hitap ederken söyleyecekleri tek kelime vardı: "Pespaye." Eh, kız da ismi-

mi çiziverecekti tabii, o yüzden siktir et. Şehre varır varmaz fiyakalı bir dükkândan ultra–yönetici tarzı bir çift ayakkabı alacak ve bir daha asla meymenetsiz ayakkabıları yüzünden utanmayacaktı.

O da ne? Kız şimdi ona bir bakış attı... Ve şimdi de gülümsüyor mu? *Vay canına!*

Vay canına ama aynı zamanda felç eden bir korku. Cemaatinden öğrendiklerini hesaba katarsa bu kız, dışarıdan gayet cazibeli, içeriden ise canavar. Büyük ihtimalle, video oyunları, merinos ve alpakadan bir kıyafet cümbüşü içinde ailesini iflasa sürükleyen bir online alışveriş bağımlısı. Basit, havadan sudan bir sohbetle ilgilenir mi? Kuşkulu. Kaza yapmak üzere olan bir arabada olsalar bile, büyük ihtimalle mesaj atardı, on yedi yazılım programını kullanmakta usta ve saat başı askeri uydu fotoğrafı sitelerine girdiğini gizlemekte de hayli deneyimliydi herhalde. İkiz Kuleler saldırısını ve Y2K[1] virüsünü hatırlamayacak kadar gençti ve bir makine dünyayı onun için 0.034 saniyede tercüme ettiğinden asla yeni bir dil öğrenmeye zahmet etmezdi. Ama en önemlisi, bu cool Hitchcock sarışını, Luke'un varoluşunu sonlandıracak, yaşayan, nefes alan, çok çekici ve dehşet verici bir noktalama işaretiydi. *Yeni Normal bu artık, Luke, bu arada bil bakalım ne oldu? Yeni Normal, sana toz yutturdu ve sayın papaz, muhterem rahip, saygıdeğer efendim, kültürel varoluş sebebin ortadan kalktı. Yani sen, peder, affına sığınarak, sen kültürel bir hurdasın, hem de geri dönüştürülebilir olmayanından. Haydi, güven içinde hissetmek için gidip bu barda, sana benzeyen diğer sahtekâr, köhnemiş yürüyen çöplüklerle bir araya toplaşın. Hindi gıdısına benzeyen gerdanlarınızı ve Play-Doh kıvamındaki belinizi karşılaştırıp, yaşlı gözlerle Komünizmin çöküşünü ve* Friends*'in son bölümünü tartışın.* İşte bunları söyleyen bir noktalama işareti.

1 *1 Ocak 2000 yılında bilgisayar ve yazılımlarında görülen, tarih ve saatle ilgili işlemlerde yanlış sonuçlara yol açan bir yazılım hatası. Y2K problemi, milenyum hatası, Y2K hatası olarak da bilinir. –ç.n.*

Tüm bunları düşünen Luke tereddüt etti. Ah, ama kültürel uyumsuzluğun canı cehenneme, bir yıldan fazladır kimseyle çıkmamıştı. Çıkmak mı? Uyguladığı otosansür yüzünden kendine küfretti; Luke, yıllardır kimseyi *yatağa atmamıştı.*

Sarışının gülümsemesine karşılık verdi, kız aslında biraz garip görünüyordu. Başıyla, bara gelmesini işaret etti. Kız bir anda dondu, Luke, *ah, içine edeyim, fazla ileri gittim* diye düşündü. Ama kız kalkıp garip, mekanik hareketlerle salınarak Luke'a doğru yürüdü. Luke onun bir manken olup olmadığını ve mankenlerin bugünlerde böyle yürüyüp yürümediklerini merak etti. *Çok güzel*, diye aklından geçirdi. *Çizgi film güzeli. Bir Barbie.*

Kız Luke'a yanaştı, yanındaki bar taburesine dokunarak, "Buraya oturacağım," dedi.

"Rica ederim."

Kız tabureye oturdu ama vücut diline bakılırsa daha önce hiçbir bar taburesine oturmamıştı ve bu iş için tıpkı buz pateni ve hokkabazlık öğrenmeye benzer bir öğrenme sürecine ihtiyaç duyuyormuş gibiydi. Sonunda dengesini bulup oturdu ve barın aynalı duvarı önündeki şişelere baktı. Luke ona bir göz attı, kız kendisine bakılmasından rahatsız olmuşa benzemiyordu. Luke, "Bir adam bara girmiş, barmen de adama bakıp demiş ki, 'Hey, ne bu şimdi, fıkrada mıyız?'"

Eh, Luke bir karşılık beklediyse de, alamadı. "Benim adım Luke."

Bir duraksama oldu. "Benim adım da..." Bir duraksama daha, " ... Rachel."

"Memnun oldum, Rachel."

"Evet."

Luke kızla ayrı dünyaların insanı olduklarını hissetti, müthiş uygunsuz bir durumda kalmıştı. Daha fazla içkiye ve belki atıştıracak bir şeyler ısmarlamaya da ihtiyacı vardı ama

böyle bir kadını neyle beslerdiniz ki? Panter etinden hamburgerle mi? Krakerle tavuskuşu ciğeri uygun olur muydu? Güzel kadınlar yemek bile yemiyorlardı belki de? "Sana bir içki ısmarlayabilir miyim?"

"Ah, evet. Zencefilli gazoz, lütfen."

"Harika. Barmen?" Luke, seslenip Rick'in dikkatini çekmeye çalıştı ama Rick o sırada sevgili internet çiftinin sohbetini izlediği için ancak yarı yarıya başarılı oldu.

"Ne istemiştiniz?"

"Arkadaşım Rachel için zencefilli gazoz, bana da buzlu bir Glenfiddich."

"Hemen geliyor."

Luke ceket cebindeki para tomarlarından birini çekip, bara elli dolarlık bir banknot bıraktı ve bir anda kendini geçmiş zamanda dolanırken buldu; aklı, kendisini hâlâ iyi bir insan olarak gördüğü zamanlara; yaşadığı her saniye bir şeyler yanına kâr kalıyormuş gibi hissettiği zamanlara; o hissi tekrar bulmak için kilisenin banka hesabından yirmi bin dolar çalmak zorunda olmadığı zamanlara; yaşadığı her anın güzel bir kadınla barda içki yudumlama hissini yaşattığı zamanlara; ettiği duanın yarattığı, kırda geçirilen bir günün sonundaki bulutları delen bir güneş ışını kadar göz kamaştırıcı, bir ışığın göklere ulaştığı, dualarının hâlâ bir şeyler fark ettirdiği zamanlara kaydı. Luke, kendisini kaybolmuş hissetmedi ama kendini bulmuş gibi de hissetmedi.

Barın üzerindeki sesi kapalı TV'de, renkli, lüzumsuz ve hiç şüphesiz dünyanın aşırı yüklenmiş çöplüklerini daha fazla süprüntüyle tıkamaya yazgılı bir zımbırtı için yapılan reklâm vardı. Nedendir bilinmez, ürünü, animasyon bir Kırmızı Burunlu Rengeyiği Rudolph[1] satmaya çalışıyordu. Luke, "Temmuz'un ortasında Kırmızı Burunlu Rengeyiği Rudolph

1 Karlı ve sisli havalarda görüşü arttıran, parlayan kırmızı bir burna sahip ren geyiği. Noel arifesinde, Noel Baba'nın kızağını çeken dokuz geyiğin lideridir. "Noel Baba'nın Dokuzuncu Geyiği" olarak da bilinir. –*ç.n.*

ha? Temmuz'da Noel'e, kafada ekstra bir delik kadar ihtiyacımız var bence," dedi.

Güzel Rachel, "*Faydalı* Rengeyiği Rudolph demek istiyorsun," diye yanıtladı.

"Ha?"

"İşin gerçeği bu, Luke. Rudolph öteki rengeyiğine yardım edemeseydi, diğerleri onu orada kurtlara yem olsun diye bırakırlardı. Kurtlar ondan bir ısırık aldığında, belki de diğer rengeyikleri kahkahayla gülerdi. Rudolph, sadece işe yararlığından dolayı topluma kabul edilmiş bir toplumdışı. Yargıda bulunmuyorum. Sadece gerçeği ifade ediyorum."

Luke, Rachel'a baktı. Aslında insan bile olmayan, sadece geçici bir süreliğine insan formu verilmiş biriyle konuştuğuna dair ürpertici bir his kaplamıştı içini. Yalnızca kızın güzelliği karşısında güvensizlik mi hissediyordu, yoksa kız salıiden uzaylı mıydı? Belki de bu kız, insan ırkının genetik kusursuzluğa ulaşması için tam bir asırdır süren çabaların ürünüydü ve artık amaçlanan kusursuzluğa ulaşıldığına göre, insanlık, mükemmele ulaşma çabalarını başka alanlara kaydırabilirdi. Luke, "Bu söylediğinden Noel'e pek meraklı olmadığını çıkarıyorum."

"Ortodoks inançlarım yoktur. Öldükten sonra cennet hayalim yok. Geçmişte, ölümden sonra yaşam olduğuna kendimi inandırmaya çalıştım ama bunu yapamayacak durumda olduğumu fark ettim."

Alkol dili çözmekte etkiliydi, Luke da karşısında sıradışı bir zihin olduğunun ayırdındaydı.

Rachel'a "Günaha inanır mısın?" diye sordu. Bir taraftan, kızın onu çekici bulup bulmadığını merak ediyordu. Bir yandan da, onunla bir şansı olup olamayacağını tartıyordu. Aynı zamanda bilinçaltı gelişigüzel görüntüler arasında çalkalanıp duruyordu: Salı sabahı, kilisenin güney tarafındaki pencereden sızan soğuk ışıkla aydınlanan ve terk edilmiş Çernobil

kadar sessiz bodrum katı; mutfakta kutudan hazır çorba içerken TV'den seyrettiği eski *Battlestar Galactica* bölümlerinden parçalar; yatak odasının pencere pervazını hangisinin sahipleneceği konusunda kavga eden serçe üçlüsü.

Rachel, "Ben yalnızca sosyal davranışa inanırım. Eğer beynin seni günah kavramına inanmaya zorluyorsa, en azından ortaya bir günah baremi koyman gerektiğini düşünürüm. Hiçbir dinin bir şeyin ötekinden daha kötü olduğunu gösteren bir Richter ölçeği yok. Bir tek yanlış yaparsan, sonsuza kadar sürülüyorsun. Ayrıca, hiçbir dinde çevresel sorumluluk boyutunun var olmaması da bana ilginç gelmiştir," dedi ve bir an duraksadı. "Luke, senin önceden dine inandığın fakat artık bu inanca sahip olmadığın izlenimine kapıldım. Böyle düşünmekte haklı mıyım?"

Luke, bir yandan Rachel'in konuşma biçimi üzerine düşünüyordu; Rachel'ın sesi ne iç ne de dış mekân sesiydi, daha çok United Airlines'ın mekanik telefon menüsünü andırıyordu: *United Airlines müşteri memnuniyeti ekibinin bir sonraki üyesi için tahmini bekleme süresi... Yetmiş beş dakika.* Öte yandan ise, eski cemaati –onları geçmiş zamanda düşünebilirdi artık– hakkındaki tüm o karanlık sırları düşünüyordu. Kendi ailesi ve etraftaki herkese yaşattıkları onca zorluk geldi aklına. Arkadaşlarını, arkadaşlarının ailelerini ve süregelen aile rezaletlerini düşündü. Dünya üstündeki her insanın pislik ve çamurla kaynayan bir kazan olduğunu kabul etti. Gerçeklikten hafifçe kopmuştu, bir kez daha barın üzerindeki TV ekranına baktı: OTOBÜS KAZASINDA ÜÇ YARALI. SU FİYATLARI YÜZDE 1,5 ARTTI. OPEC TOPLANTISINDA ANLAŞMAZLIK. *Dünyadaki tüm bu saçmalık, kötülük ve zalimlikle –gezegendeki her bir kişi!– haberlerdeki en çarpıcı başlık OTOBÜS KAZASINDA ÜÇ YARALI mı?*

Luke, Rachel'a bakıp, "Haklısın. Artık Tanrı'ya inanmıyorum."

"Ah, tamam. Neden peki?"
"Çünkü bir sabah, bir serçeyi esnerken gördüm."
"Esnemek derken, uyandığın zamanki esneme gibmi yani?"
"Evet."

Rachel

Rachel bir havaalanı otelinin kırmızı plastiğimsi duvarları olan bir kokteyl salonunda kötü bir bilgisayarın başında oturmuş, mekândan ayrılmayı düşünüyor ama sonra kalmaya karar veriyor çünkü onun bir görevi var, bu görevi üstlendi, çünkü geçen kış mutfak kapısının önünde, babasının annesine, "Tanrım, hayatını boşa harcıyor, " dediğine kulak misafiri oldu.

"Ray, öyle konuşma. Başka insanlarla tanışmasını sağlayacak bir yol bulmalıyız. Belki kendi yaşıtı erkeklerle."

"Eee, peki sonra? Evlenip mutlu bir yuva mı kuracak?"

"Ray, niye bu konuyu açıyorsun ki?"

"Açıyorum, çünkü bu konuyu hiç açmıyoruz. Torun yok. Damat yok. Hiçbir şey yok, sadece garajda günde on sekiz saat çalışan bir robot var... Mizah duygusu yok. Tıbbi, bilimsel ve pratik açıdan, mizah duygusu yok. Konusu açılmışken, ne ironi, ne empati, ne şefkat, ne..."

"Aslında bunları konuştuğumuza memnunum. Sence onun evlilik gibi bir seçeneği var mı? Çocuk sahibi olmasının her şeyi düzelteceğini mi sanıyorsun?"

"Doğrusu evet. Bir kez bile biriyle öpüşmedi. Hiçbir zaman da öpüşmeyecek. Tanrım, ne kasvetli bir hayat."

"Bırak artık."

Babasının söylediklerine kulak misafiri olan Rachel hayatının amacının bir çocuk doğurmak olduğuna karar vermişti, böylece bir insan olarak değerini dünyaya kanıtlayacaktı. Doğum yapmayı, tümüyle insani bir edim olarak görüyordu ve insan olmayı denemek isterdi.

İnsan sıfatının neden kendisinden esirgendiğinden emin değildi ama şimdi hamlesini yapmak için bir şansı vardı.

Büyürken, kendisinden bir insan yaratmaya çalışmıştı. İnsanları tüm diğer canlılardan ayıran şeyleri araştırmış ve tek

öğrendiği, sadece insanların müzik ve sanat yaptıkları olmuştu; filler de fırçayla resim yapıyorlardı ama nedense bu sayılmıyordu. Yalnızca insanlar fıkra anlatır, yalnızca insanlar yemek pişirirdi, ensest yalnızca insanlar için bir tabuydu ve yalnızca insanlar cenaze törenleri düzenlerdi. Rachel müziği anlamıyor ve ondan hoşlanmıyor, çünkü önünde sonunda bir takım seslerden ibaret. Sanatı anlamıyor, çünkü önünde sonunda fotografik gerçeklikle uyumsuz bir takım karalamalar ve boya damlalarından ibaret. Mizalı duygusu ve komiklik mefhumunu da anlamıyor; yalnızca insanların "komik" diye adlandırdıkları bir şey duyduktan (ve genellikle biraz alkol aldıktan) sonra anırmayı andıran kafa karıştırıcı sesler çıkardıklarını gözlemliyor. Oysa garajda beyaz laboratuvar fareleri ürettiği için ensest tabusunun kalıtımsal açıdan yararını biliyor, bu tabuyu kesinlikle destekliyor. Gömülme törenlerinin de çok akıllıca olduğunu düşünüyor, çünkü insanların toprağa karışıp gübre olarak bir işe yaramaları sağlanıyor.

İnsanlık hallerinin benzersiz ana başlıklarını tespit etmek Rachel'in hafife aldığı bir şey değil, ayrıca insanı farklı kılan etkinliğin ileri teknoloji olduğu düşüncesinin aldatıcılığına da kapılmıyor: Mesela, uranyum zenginleştirmek gibi karmaşık bir insani faaliyet, ısı üretme ve savaşma eylemlerinin ileri düzeyde bir uzantısı sadece. Bunda insana özgü bir şey yok. Atomu kuarklara ve leptonlara ayırmak yüksek teknoloji sonucu olabilir ama bir an durup düşündüğünüzde, inanılmaz ölçüde küçük, pahalı bir tuğla örme yönteminden başka bir şey değil aslında, eh, tuğlalardan ev yapılır, kuşlar da yuva yapar, bunda bu kadar özel olan ne? Rachel bir keresinde, uzaylılarla bağlantı kurma girişimlerinin, eşsiz insan davranışlarına bir örnek teşkil edeceğini düşünmüştü ama aslında bir kurt yavrusunun insanların yaktığı kamp ateşinin etrafındaki çalılıklarda durup daha yakına çağırılmayı ve farklı bir türün kabilesine katılma daveti beklemesinden farkı yoktu bunun da.

Müzik, sanat, mizah? Rachel, bu insani niteliklerin varlığına ancak *inanabilirdi*.

Rachel hiçbir zaman dünyaya uyum sağlayamamıştı. Çocukken, numaraları ve matematiği öğrenmesi için zımpara kâğıdıyla kaplı büyük ahşap sayı küplerinin eline tutuşturulduğunu hatırlıyor. Diğer çocuklara bu dokunma duyusuna yönelik sayı blokları verilmemişti, ama o zamanlarda bile, nörotipik sınıf arkadaşları arasında güç bela hoşgörülen zayıf halka olduğunu biliyordu. Rachel, kendisini birçok defa günlerce süren bir açlığa mahkûm ettiğini de hatırlıyor, ya masaya gelen yemek yanlış sıcaklıkta veya renkteydi ya da tabağa yanlış yerleştirilmişti: Bir şey *yanlıştı*. Single-player oyunları keşfettiği ve soğumuş yemeklerden, saçma sapan renk düzenlemelerinden, okuldaki zorbalardan uzakta olacağı bu iki boyutlu, önyargısız, sınırları kesin olarak tanımlanmış diyarı hayatında ilk kez gördüğü zamanı hatırlıyor. Ekranın ortasındaki portaldan öteki diyara girdiğinde, avatarı Oyuncu 1, tümüyle ete kemiğe bürünüyor. Oyuncu 1, Rachel'ın aksine, hem dünyayı hem de zamanı eksiksiz bir kuşbakışıyla görüyor. Oyuncu 1'in yaşamı bir tablodan çok bir hikâyeye benziyor. Oyuncu 1, bir bakışta her şeyi görebilir ve zamana istediği gibi hükmeder. Oyuncu 1'in nihai özgürlüğe sahip; nihai donanım içindeki nihai yazılım. Bu dünya, Oyuncu 1'in kendisini, durumu tanımlayacak daha iyi bir sözcük olmadığından, normal hissettiği tek mekân.

Rachel, kendisine "güzel" dendiğinin de farkında, ama bunun ne anlama geldiğine dair en ufak bir fikri yok. Yedi yaşına gelene dek çığlık atmadan bir aynaya bakamadı. Eğer ona, aralarında kendisinin de bulunduğu bir deste fotoğraf gösterirseniz, destede kendisini bulmak için bile çok zorlanırdı. Fakat "güzellik" denen şeye sahip olduğunu biliyor, zira insanlar bu şeye sahip olmasaydı davranacaklarından farklı davranıyorlar. Babasına göre, güzelliği, varoluşunu daha da

–her ne demekse– trajik kılıyor. Trajik kelimesini de tam kavrayamıyor. Bildiği kadarıyla, önceden olan iyi şeylerin sonradan malıvolması demek bu. Belki bir insanın boşa harcanması anlamına da geliyor.

Rachel, boşa harcanmış biri olmadığını kanıtlayacak. Örneğin, tıpkı sıradan bir insan kadın gibi modaya uygun giyinebileceğini kanıtladı. Derginin birinde, tüm kadınların küçük siyah bir elbisesi olması gerektiğini ve tüm kadınların Chanel markalı giysileri sevdiğini okumuştu, o yüzden fare yetiştirme işinden kazandığı bütün parayı alıp şehir merkezindeki Chanel butiğine gitti, 8.200 fare demek olan 3.400 $'lık küçük siyah elbiseyi ve ayakkabıları aldı. Sonra, First Choice Kuaförü'ne de uğrayıp, makyaj yaptırdı, çünkü tüm kadınların makyaja bayıldığını, erkeklerin de makyaj yapan kadınları çok çekici bulduğunu duymuştu. Âdet dönemi hesabını doğruladıktan sonra doğurgan ve istek uyandıran bir insan kadın gibi giyinip kuşandı, havaalanı otelinin kokteyl salonuna gitmek üzere taksiye bindi, internetteki sohbet odalarında insanların birilerine takılmak için buralara gittiklerini öğrenmişti. "Takılmak" arada bağ olmaksızın, çoğunlukla çocuk yapma amacı gütmeyen, tek seferlik cinsel eylemi tarif etmek için kullanılan bir insan terimiydi. Genelde havaalanlarında ve havaalanı etrafındaki yerlerde insanların kendilerini ait hissettikleri kimlik algıları zayıflar ve her günkü olağan çevrelerinde asla kalkışamayacakları cinsel deneyimlere açık olurlar.

Rachel, işte bu nedenle kokteyl salonunda, şu anda alacalı bir fon üzerinde, Las Vegas'takilere benzer bir kollu kumar makinesinde kirazlar vs. yerine bir insan vajinası resmedilmiş üç pencere yan yana getirip bir Visa, Amex, JTB veya MasterCard numarası girildiği takdirde, hemen, şimdi, doğru kadınla online tanışacağınızı vaat eden bir sayfanın açılmasını tetikleyen birden fazla virüsün bulaştığı, köhne bir bilgisayar kullanmakta. Hızlı bir arama, web bağlantısının Beyaz Rusya'da

bir sunucuya ait olduğunu açığa çıkarıyor, istatistiksel açıdan kredi kartı bilgisi vermenin akıllıca olmayacağı bir yer.

Rachel annelik arayışında yolculuğa çıkmaya hazır.

Rachel, bronz tenli barmeni gördü ve kaç yaşında olduğunu merak etti. Makul bir fiziksel kondisyona sahip gibiydi ama Rachel, bir çalışan sıfatıyla, cinsel açıdan kendini serbest bırakamayacağını, yani bir gecelik ilişkiye girme ihtimalinin zayıf olduğunu düşündü.

Barmen, otuz altı –alkol bağımlısıysa belki otuz dört– yaşında gösteren bir kadınla konuşuyordu. Doğa, bu konuda çok daha cömert sufleler verdiğinden, kadınların yaşını tahmin etmek daha kolaydı. Barda oturan belki otuzların başında başka bir adam vardı. Bakımlı görünüyordu, Rachel onun yakışıklı olup olmadığını kestirmeye çalıştı. "Yakışıklı" erkekler için güzele denk geliyordu ve nörotipikler arasında yakışıklılık iyi bir damızlığa işaretti. Dış görünüş lisanını çözmeye çalışarak yıllardır InStyle dergisini incelemiş olan Rachel, cazibe kurallarını anlamakta hâlen yetersizdi. Öte yandan, bara oturduğundan beri iki içki ısmarlamış olan adamın ceket cebinde iki büyük nakit rulosu vardı. Rachel, bunu adamın zengin ve çocuğun geçimini sağlayabilecek biri olduğuna dair bir işaret olarak aldı.

Rachel bilgisayarın başındayken adam birkaç kez ona baktı. Rachel bunu cinsel ilgi olarak yorumladı, kendi rolünün karşı sinyal yollamak olduğunu da biliyordu, o yüzden ayağa kalkıp TV'deki mankenlerin tarzında sallantılı bir yürüyüşle bara doğru gitti.

Adamla tanıştığında, Rachel, onu yeterince uygun buldu. Luke'un, iki içki yuvarladığı için bir kahkaha patlatmaya ayık halinden daha yatkın olduğunu biliyordu ve kahkaha atmamasını umut etti. Kahkahadan nefret ediyordu. Kahkaha, ona

bir insan olmadığını anımsatan, cümle sonuna konmuş bir nokta gibiydi. Ayrıca çıkan ses de korkunçtu, neredeyse bebek ağlaması kadar korkunç.

Bir TV reklâmında bir rengeyiği gösterildiğinden, Luke rengeyiği konusunu açmıştı, Rachel bunu iyi hallettiğini düşündü. Sonra konu dine gelmişti, Rachel orada da iyi idare ettiğini düşünüyordu. Luke serçeler hakkında bir şeyler söyledikten sonra, Rachel o konuşurken bardakilere bakındığından sohbet kesintiye uğramıştı.

Sonra Luke, Rachel'a o gün aklına gelen bir düşünce olup olmadığını sordu. Rachel'a bile biraz beklenmedik gelmişti soru. Belki de daha önce hakkında bir iki şey okuduğu, "önsevişme" buydu.

"Bu bir önsevişme sorusu mu, Luke?"

Luke güldü, kahkaha atacakmış gibi bir ses çıkardı ama Rachel'ı rahatlatan bir şey yapıp, kendini tuttu. "Yok, önsevişme değil. Kilisemizin genç üyeleri giderek azaldığı için genç kadın ve erkeklerle nasıl iletişim kurmamız gerektiği hakkında birkaç broşür verdiler. Onlardan birinde kadınların bu soruyu duymaya bayıldıkları ama kimsenin sormadığı söyleniyordu. Ben de bu yüzden sordum."

Rachel, Luke'un sesini kaplayan cilanın hangi duygudan kaynaklandığını anlayamamıştı. Burukluk muydu bu? Rachel için ses tonunun şifresini çözmek, yüzleri birbirinden ayırmaktan bile daha zordu. Fakat bir kadın olarak görüldüğü için neredeyse zevkten felç olmuştu ve bundan duyduğu heyecan yüzünden, Luke'un sorusunu yanıtlarken her zamankinden daha çalçeneydi. "Aslında evet, yeni bir şey düşündüm bugün. Bilimkurgu dizilerindeki ölümsüz karakterleri ve vuruldukları zaman, kurşun yarasının nasıl hızla iyileşip hayata döndüklerini düşünüyordum. Ya da bir uzantıları koptuğunda, nasıl yeniden çıktığını. Peki ya bu karakter bir patlamada havaya uçarsa ne olur? Havaya uçan parçalar arasında,

diğer vücut parçaları çürüyüp giderken, kendini tamamıyla yenileyebilen, adına Baş Parça diyebileceğimiz bir tanesi bulunur herhalde. Sonra biraz daha düşündüm, ölümsüz bir karakter atom bombasıyla havaya uçsa, Baş Parçayı içeren kısım dâhil, o zaman vücut kendini nasıl tekrar oluşturur? Geride kalan bir tek DNA molekülünün bile, karakterin, kendisini yeniden oluşturmak ve tekrar ölümsüz kılmak için ihtiyaç duyacağı temel yapıtaşı için yeterli olacağı sonucuna vardım. Hepsinden önemlisi, Luke, okuduklarımdan, evrenin inşa ediliş biçiminden ve atomların yapısından anladığım kadarıyla, yaşamın yaratılışı kaçınılmaz bir edim. Daha doğrusu, tüm evren müthiş büyüklükte bir yaşam üretme makinesi gibi inşa edilmiş görünüyor. Yani, ölümsüz karakterin DNA'sı yok edilmiş olsa bile, onun bileşimindeki atomların yaşayan bir varlık meydana getirmeye yönelik kaçınılmaz bir kaderi var."

Luke, ona baktı. "Düşünceniz son derece sıradışı, hanımefendi."

"Doktorum kişilik yapıma etki eden limbik sistem[1] kaynaklı çoklu kişisel bozukluktan[2] muzdarip olduğumu söylüyor."

"Yok canım."

"Ama bizim 'kişilik' dediğimiz şey, aslında çoklu gen işlevselliğinin bir sonucudur. Limbik sistemimdeki yapısal bozukluk tek başına kişiliğimin tamamını oluşturmaz."

"Herhalde öyledir."

---

1 Hipokampus, amigdala, bazal gangliya, septal bölge gibi bazı beyin yapıları ile bu yapılar arasındaki bağlantılardan oluşan ve istemsiz davranışları kontrol eden bir yapı. Cinsellik kadar, türe özgü davranışlar, duygular, motivasyon, algı, bellek süreçlerinde önemli bir rol oynar. Limbik (sınırda) diye adlandırılmasının nedeni, ilkel beyin korteksinin sınır kabul edilen bir kısmından oluşmasıdır. –*ç.n.*

2 Genellikle çocukluk döneminde ağır fiziksel veya ruhsal baskı altında kalan kişilerin, olay anını yaşamayı reddetme amacıyla geliştirdikleri savunma mekanizması. –*ç.n.*

"Bir de bende prosopagnozi var; yüzleri ayıramama hastalığı ki, ilişkili olarak, bir şeyin içindeki başka şeyleri bulamadığım anlamına geliyor, mesela bulutlardaki yüzler veya hayvan şekilleri."

"Öyle mi?"

"Ayrıca mizahı ve ironi gibi öznel niteliklerden yoksunum ve ..." Rachel, tam burada, aldığı normallik eğitiminden, insanların, sırayla siz onlara bir soru, onlar size bir soru ilkesini tercih ettiklerini hatırladı. Ayrıca zihinsel bozukluklarının doğru dürüst bir listesini çıkarmak en az on beş dakikalarını alacaktı. Bu yüzden kendinden bahsetmeyi bırakıp, "Peki bugün senin aklına takılan bir düşünce oldu mu, Luke?" diye sordu.

"Evet, oldu. İnanç eksikliğimden doğan boşluğu doldurmak için bu hayattan bütün istediğimin, insanların benden hoşlanması ya da beni kıskanması olduğuna karar verdim; ya arkadaşım olmak ya da çok cool bir hayatım olduğu için benim yerime geçmek istesinler. Ama şu var ki, hayatımı insanların benden hoşlanmasına adadıysam da, hoşlanan biri var mı bilmiyorum. Her hâlükarda, elime geçen bir şey olmadı. Hayatımda birinin beni kıskanmasını sağlayacak hiçbir şey yok, öyleyse isteklerimin ne önemi var?"

Rachel, Luke'a bakakaldı. Şimdi Luke'un ses tonunda duyduğu şeyin burukluk olduğuna emindi. Asıl görevi olan çocuk için arzu edilir bir baba bulma görevine dönmeye karar verdi. "Büyük miktarda para taşıdığını fark ettim. Bu her zaman yaptığın bir şey mi?"

Luke ağzında oynayıp durduğu buz küpünü çıkarttı. "Parayı çaldım."

"Gerçekten mi?"

"Evet. Kilisenin restorasyon fonunu yağmaladım."

"Bu şimdi senin zengin olduğun anlamına mı geliyor?" dedi Rachel.

Oyuncu 1

Kokteyller ve kahkaha, peki ne olacak sonra? İnsanların ruhu var, makinelerin de hayaletleri. Ben –Oyuncu 1– bir ruhtan çok, bir hayaletim aslında. Fakat buraya nasıl ve ne zaman geldiğim görülecek zamanla.

Şu anda, en önemli şey, bu hikâyede birazdan ne olacağını öğrenmek. Rick, Karen'ın Singapore Sling'ini hazırlayacak, Karen da kokteylini yudumlamaya başlayacak. Kırk beş dolar daha zengin olan Rick'in aklına, Leslie Freemont'un Güç Dinamikleri tanıtım broşürü gelecek: "Yaşamımızın her anında bir tür hedefe ulaşırız. Yaşamımızın her anında ileriye yol alırken, cennetten yükselen sevinç çığlıklarıyla sarmalanmış halde bir tür bitiş çizgisini göğüsleriz. En küçük eylemimizde –karşıdan karşıya geçerken, elma soyarken, saatimize bakarken– bir alkış tufanıyla Olimpiyat madalyasını kabul ederiz. Kâinat bizim kazanmamızı ister. Kâinat, kaybetsek bile kazanmamızı garantiler." Sonra Rick, ürpertici bir güneş gözlüğü takan sıradan bir adamın bara doğru gelip, Karen'a ağır ağır yaklaşmasına ve elini Karen'ın kalçasına koyarak, "Selam, gün ışığım, ben Warren," dediğine şahit olacak.

Barın diğer ucundaki çifte gelince, Luke erkekler tuvaletine gidecek ve Rachel'ın aklı başka yerlere kayacak. Tüm olasılıkların işaret ettiği gibi, üzerlerinde yaşamın filizlendiği kâinattaki sayısız gezegen hakkında düşünüyor olacak. Bunlar muhtemelen karbon temelli yaşam formları, ama kim bilir? Bir olasılık, bu farklı yaşam formları insana benzemeyecek. Yok, kesinlikle benzemeyecekler. Dünyadaki ikinci en zeki hayvan Yeni Kaledonya kargası. Eğer bu kargalar daha uzun ömürlü ve Donald Duck gibi ellere sahip olsalardı, insanlar sonsuzluk kadar uzun zaman önce yok edilmiş olurlardı. Fakat eş derecede zeki iki tür aynı gezegende birlikte var olabiliyorsa, başka gezegenlerin üretmiş olabilecekleri

yalnızca hayal gücüyle sınırlıydı. Bütün gezegenin tek bir organizma gibi varlığını sürdürdüğü gezegenlerin varlığı bile mümkündü, tıpkı Tele-tubbieler'in güneşi ya da daha iyisi, kırlık bir alanda, birleşerek tek bir varlık haline gelen çimenlerden oluşmuş sonsuz bir deniz gibi. Elbette kaçınılmaz bir biçimde, bu yaşam formlarından bazıları bir bilinç, özfarkındalık geliştirecekler. Rachel bu farklı yaşam formlarıyla, burada insanlarla birlikteyken olduğundan daha mutlu olup olmayacağını merak edecek. Tuvaletten geri dönen Luke'a bu düşüncesinden bahsedecek ve Luke diyecek ki, "İyi, iyi. Ama benim bilmek istediğim şey, o uzaylılarda özgür iradeye karşılık gelen bir şey olup olmayacağı. Zamanı farklı mı algılıyorlar? Tabii en önemlisi, *para* için ne yapıyorlar?"

Ve sonra TV'den duyulan önemli haberler olacak. Sonra Leslie Freemont gelecek. Bir fotoğraf çekilecek. Ve daha sonra, tüfek sesleri duyulacak. Ve işte o zaman kan çıkacak.

İKİNCİ SAAT

GERİ KALAN HAYATININ EN İYİ BÖLÜMÜ

Karen

Karen'ın internet randevusu, hızla ve felakete doğru sürüklenerek sarpa sarıyor. Warren'ın internetteki iki JPEG'i (hafiften Old Spice esintili yarışma sunucusu havası) ve asıl görünüşü (kendisine sabıkalı cinsel tacizci havası veren pilot gözlükleriyle tıpkı bir ispenç horozu) arasındaki aykırılık yüzünden donakalmıştı. Tabii bir de, Warren'ın hafif terli elini Karen'ın kalçasına koyduğunda oluşan aşırı samimiyet durumu vardı. "Selam, gün ışığım, ben Warren," girişi de üzerine tuz biber ekmişti. Warren –Karen'ın merakla beklediği randevusu– arabasının bagajında cesetler olduğunu bilen bir politikacının şahsiyetsiz sırıtışını takınmıştı. Karen, tanışma dolayısıyla mutlu bir surat takınmaya çalışsa da, sanki iradesi dışında bedensiz bir hayalete dönüşüp, etten kemikten kopyasının üzerinde süzülüyormuş gibi hissediyor. Hayalet, Warren'ın skoç-soda ısmarlamasını ve Karen'a dönüp, "Tam bir kokteyl barı, ha? Buradaki herkes tanık koruma programına girecekmiş gibi görünüyor," yorumunu yapmasını izliyor. Karen'ın buna yanıtı (nereden çıktığı belli olmayan, ve hiç de hoşlanmadığı, vaaz verir gibi duyulan bir ses tonuyla), "Of, lütfen.

Herkes tanık koruma programının bir aldatmaca olduğunu bilir," oluyor.

"Aldatmaca mı, nasıl yani?"

"Kısaca, FBI adamı vurur ve cesedi gömer. Eğer korunacak olan bir aileyse, aileyi vurur ve cesetleri gömerler. Programa girenlerden bir daha hiç haber alınamadığı gerçeği de ironik bir şekilde programın başarısını kanıtlamak için kullanılıyor."

"Hoşlandım bundan. *Senden* hoşlandım."

En azından Warren'ın baskın psikolojik sorunları olup olmadığı konusunda endişelenmesine gerek yoktu. Karen, muayenehanede sadece form doldurmaları için kalemi uzattığında verdikleri tepkilere bakarak teşhis koyabileceği yeterince hasta görmüştü: Paranoyaklar zıplar, depresifler kaleme bakakalır, ilaçlarını alamamış olanlar kalemin mürekkebi hakkında serbest çağrışımlı eleştirilerde bulunur. Eğer biri kalemi alıp normal bir şekilde kullanırsa, Karen, onun doktoru muhtemelen tek bir kez ziyaret edeceğini anlıyor. Warren'ın karakteri şüpheli olabilir ama icraatta bir bozukluk yok. Huysuzca, kendisinin mi Warren'a fazla, yoksa Warren'ın mı kendisine fazla olduğu sorusu aklını kurcalıyor. Warren'ın, arabanı ödünç alıp yarı hasarlı ve koltuklarında dünyadaki hiçbir sodanın çıkaramayacağı bir lekeyle geri getirecek ve hiçbir açıklamada bulunmayacak tiplerden biri olup olmadığını merak ediyor. Karen, bir gece önce e-Bay'e akşamdan kalma girdiğinde duyduğu o sersemleınişlik hissini yeniden yaşıyor. *Ne yaptım ben, yalnızca internetten iki haftadır tanıdığım ve yüzsüzlüğün daniskası iki sahte JPEG'ini gördüğüm bir adamla buluşmak için kıtanın yarısını uçarak geldim mi sahiden?*

Karen işi şakaya vuruyor, "Yadırgama duvarına bayağı çabuk tosladık gibi görünüyor."

Warren, "Yadırgama ânı genelde biraz daha geç olur. Bu benim her zaman yaptığım bir şey değil," diyor ve devam edecekken dilini ısırıyor.

"Kaç kez yaptığın bir şey peki?"

"Sadece dalga geçiyordum, gün ışığı."

Gün ışığı mı? Bu da nereden çıktı ki?

Bardaki TV Güney Carolina'daki aşırı dincilerin Cadılar Bayramı protestosunu gösteriyor. Karen, Warren'la randevusuna hazırlanmak için aslında kendisinden ilham alınarak dikilmiş bir Cadılar Bayramı kostümü giymiş gibi çok acayip bir hisse kapılıyor. "Cadılar Bayramı'na Kendiniz Gibi Giyinmiş Gelin" temalı bir parti vermenin nasıl acayip bir manzara yaratacağını düşünüyor. Karen bu fikrinden bahsettiğinde, Warren'ın boynu, soyut tartışmalardan pek hoşlanmadığını açık edecek şekilde kasılıyor.

"Cadılar Bayramı'nda kendiniz gibi giyinin derken ne kastediyorsun?"

"Kendinin abartılı bir versiyonu gibi tasarlanmış bir kostümden sanırım."

"Anlamıyorum."

"Şey, yani gardırobuna, saçına falan bakıyorsun, sonra her şeyi daha abartılı bir şekilde tasarlıyorsun. Kendinin bir karikatürü gibi. Şu İngiliz TV dizisinde önüne geleni kalaylayan politik kuklalar gibi." Karen bir an duruyor. "Boşver." Warren'ın ısmarladığı skoç gelince, Karen devam ediyor, "İnsanlar gerçekten cesur olsalardı, Cadılar Bayramı kostümlerini her gün giyerlerdi. En azından çok daha kısa sürede çok daha fazla kişiyle tanışırdın. 'Hey, ben de togalara bayılırım,' ya da '*Uzay Yolu* mu? Ben de varım,' gibi. Giydiğin kostüm, kafana en uygun kişileri süzmek için bir araç olurdu."

Warren bardağını kaldırıp, konunun devam etmesini engelliyor ve şehvetli bir sırıtışla, "Bize," diyor.

Bize mi? Hı-hı.

Warren zihninde Karen'ı yatağa atmakla meşgûl, seksi biri olarak görülmekten herkes hoşlansa da, Karen uçakta hissettiği dopingli seksiliğin, sadece oynadığı şapşal yemi rolünün

bir belirtisi olduğunu fark ediyor. Birkaç tabure ötedeki ümitsiz görünüşlü harabeyle konuşmakta olan Rick'e bakıyor. Rick'in çekiciliği birden artmış görünüyor; ortaokulda fark etmeden yanlış sıraya oturmuş bir çocuk gibi Warren'la birlikte olmaktan utanıyor.

Warren, "Uçuş nasıldı?" diye soruyor.

"İyi. Harika. Teşekkürler."

İkisi de TV'de kayan yazıları okumaya koyuluyor. Karen, bu randevunun mutlu sonla bitecek bir hikâye olmadığının, hattâ mutsuz sonla biten hikâyelerden biri bile olmadığının farkında. Karen'ın hayatında, diğer noktalarla birleşip hoş veya anlamlı bir çizgi oluşturmayan duvardaki noktalara eklenecek diğer bir noktadan ibaret olacak. Karen, kendisini Discovery Channel'da su içen Afrika antiloplarını gösteren bir sahnede gibi hissediyor. Dış ses, seyircilere, antilopların yaşamının insanlarınki gibi birer hikâye olması gerekmediğini anlatıyor. Antiloplar için var olmak yeterli, şanslı şeyler, dünyada yaşama konusunda iyi iş başarıyorlar, aşağı yukarı gezegendeki diğer her şey gibi, tabii insanoğlu hariç.

TV ekranında sel basmış bir Ortabatı kasabasında, evlerinin çatısında mangal yapan ve üstlerinden geçen haber helikopterlerine el sallayarak gülümseyen üç kişi var. Karen içinde bir kıskançlık dalgasının kabardığını hissediyor: Değişim bu insanların yaşamına davetsiz girmiş. Kendi hayatında hiç değişiklik olmuyor ve hayatını değiştirmeye dünden razı olsa da, bunu hangi *yoldan* yapacağı hakkında hiç fikri yok. Kendisini doldurulmuş bir hayvan gibi hissediyor. *Zaman ne kadar çabuk geçiyor, hataların birikip, beklentilerini hiç de karşılamayan bir gün kılığında karşına çıkıyor*

"Warren, hiç hayatının bir hikâyeye benzediğini hissettin mi?"

Warren donakalıyor. "Hikâye mi? Hayır. Evet. Bilmem. Sanırım. Niye?"

"Niye mi? Çünkü sanırım benim hayatımın hikâye kısmı bitti."

Karen, kokteyl salonunun alışkanlıklarını kıracağını, kendisini şehvetli bir şekilde dürüst kılacağını umut etmişti. Açıklığın samimiyete dönüşeceğini, doğruluğun yakınlığa götüreceğini ummuştu ama tam tersine bastırılmış düşünceleri ve yargıları yüzeye çıktıkça bu kokteyl salonu onu huysuzlaştırıyordu.

Warren ikinci bir skoç ısmarlıyor ve İskoçya'daki ufak çaplı meteor yağmuru hakkındaki haberi izliyor. Karen, geçen ay, "4 Aralık 65.370.112 yılında bir meteor dünyaya çarpacak ve bütün hayatı yok edecek," diyerek mutfağa giren on beş yaşındaki Casey'i düşünüyor. 65.370.112 yılını düşünmek Karen'ın başını döndürüyor ama tıpkı haftada iki defa ön verandaya yığılan alışveriş ilanları gibi o yıl da kesinlikle, durdurulamaz bir şekilde gelecek.

Casey, sıradaki Buzul Çağı'nı Karen'a tarif etmişti. "Buz o kadar kalın ve ağır ki, geride uraninit,[1] nikel ve boksit dolu sıvılaşmış kabarcıklar bırakarak dünyanın kabuğunu delecek. Bu olduğunda da okyanuslar buharlaşacak. Yaşam sona erecek." Nasıl olup da Casey ürkütücü şeylere böylesine meraklı bir çocuk haline geldi ki? Karen, geçen sene market alışverişine çıktıklarında, Casey kasap reyonunun önünde yarım litre kan satın alıp alamayacağını sorduğunda donup kaldığı anı, asla unutmayacak. Karen, o nadiren hissettiği anaç soğukkanlılıkla, Casey'e bunu neden istediğini sorduğunda, iki arkadaşıyla birlikte bir tören icat etmek istediklerini söylemişti.

"Nasıl bir tören?"

"Bilmem. Ürkütücü bir şey olabilir."

"Törenler konusunda dikkatli ol, Casey."

"Tavsiye için teşekkürler, anne."

"Yok, cidden. Törenler bazen asla kapatamayacağın kapı-

1 Radyum ve uranyumlu maden cevheri. –*ç.n.*

ları açarlar. Sadece Quija tahtası değil, herhangi bir tören."

"Ha?" Bir kez olsun, Karen Casey'nin dünyasına girebilmiş, dilini ısırıp Quija tahtasının yanına nikâh törenini katmamayı becerdiği için de artı puan almıştı.

Karen kendisini, içkisini dipleyip bir tane daha isterken buluyor. Fakat Rick, kafasını buz konteynerinin içine sokmuş bir halde barın arka bölümünde. Karen onun geri dönmesini ve havayı dağıtacak bir şeyler söylemesini istiyor. Ve ona bir içki daha vermesini. Bir içki daha bir şeylerin iyileşmesine yardım edebilir belki. Karen geçmişe dönüp Kevin boşanmak istediğini söylemeden hemen önce, ona neden bu kadar çok içtiğini sorduğu anı düşünüyor. Kevin unutmak için içtiğini ama neyi unutmak istediğini hatırlamadığını söylemişti. Kevin işten çıkarılmış ve karanlık, korkutucu bir zihinsel kara deliğe sürüklenmişti; kasvetli bir şekilde, tüm insanlığın hapse atıldığı ve sadece hücrelerinde oturup online alışveriş ettiği bir kapitalist gelecek öngörüyordu.

Şimdi haberlerde bir kanser hikâyesi var. Karen, aklındakini Warren'a anlatmak için bunu fırsat biliyor. "Aslında, hayat boyu sayısız defa kanser oluyorsun, ama vücudun o durumdan kurtuluyor ve sen kanser olduğunun farkına bile varmıyorsun. Bizim 'kanser' dediğimiz şey aslında kalıcı olan kanser türleri."

"Sahi mi?"

"Enteresan, ha?" Karen kanser hakkındaki eğlenceli gerçeklerin gönderilen e-maili açılıp bilgisayar ekranından okunduğunda kulağa çok daha iyi geldiğinin farkında. Gerçek hayatta bunlardan konuştuğunda, kilise hanımefendisi konuşuyormuş gibi tınlıyor. Yaşam çoğu zaman bir ton meselesi: Kafanızın içindeki sese karşı insanların ağzınızdan duydukları veya okudukları sözler. Karen heyecanlandığı zaman ayaklı bir *'Büyük Risk!'* yarışmasına dönme eğiliminden nefret ediyor ama yine de kaptırıp gidiyor işte. "Nezle ve grip, do-

ğanın vücuduna kanserle nasıl savaşacağını gösterme yolu. O eski deyimi bilirsin, *Hayatta hiç hasta olmadı, bir günde çekti cortayı!* Grip ve nezle olmaya meyilli insanlar daha uzun yaşarlar. Bu bilimsel bir gerçek!"

Gerçekten böyle mi dedim şimdi, "Bu bilimsel bir gerçek!"

Warren televizyon diyarına sürükleniveriyor, zaten Karen da bu noktadan sonra Warren'la daha fazla takılmak istemiyor ama eğer Warren oyundan çıkacaksa, Karen çıkış kapısını kendi koyduğu şartlarda açmak istiyor. Bu tesadüfî halden duygusal açıdan sağlam çıkması için minnacık bir hâkimiyet kurmaya ihtiyacı var. İnternet randevusunun tabutuna son çiviyi de çakıyor: "Warren, *Büyük Risk!*'te yarışmacı olsaydın, favori altı kategorin hangileri olurdu?"

Warren, kısık sesle homurdanarak, "Güzel tanrım, biraz geveze miyiz yoksa?"

Karen'ın hayatı bir hikâye olmayabilir. Artık bunu biliyor. Hayatını bir hikâye gibi görme eğiliminin büyük olasılıkla, Hollywood stüdyolarının altın çağından ya da gürbüz reklâm hâsılatı hatırına ortaklıklarını her dem taze tutan sürüsüne bereket gazete ve dergiden olduğu kadar, kitabın son bir iki bölümünü üstünkörü okuyup, masadaki şarap hakkında olduğundan daha bilgili görünmeye çalışan fazla eğitimli insanların orta sınıf kitap kulüplerinden de artakalan bir tortu olduğunu biliyor.

Karen, gençlerin, hayatlarının bir hikâyeye benzeyip benzememesini hiç önemsemediklerini fark etmişti. Casey önemsemiyordu, uçaktaki o küçük sapık da önemsemezdi. Herhalde, hayatını bir hikâye olarak görmekle bir deniz hıyarı olarak görmek arasında fark yoktu o oğlan için. O ve Casey, ekran yakalama yazılımlarıyla, web sitesi hitleriyle, dostlarının ve düşmanlarının sayısını tam bir kesinlikle gösteren çizelgelerle dolu bir dünyada yaşıyorlar. Yoksa niye uçaktaki o küçük sapık, Karen'ı sadece, ama sadece biraz frikik veren seksi bir

anne gibi görsün ki? Karen, fotoğrafının muhtemelen çoktan Facebook'a eklenip "puma"[1] diye etiketlendiğini biliyor. Uçaktaki oğlan, Karen'ı burada, bir kokteyl salonunda başarısız internet randevusuyla, gözlerinin kenarlarındaki makyaj piramitler gibi ufalanıp tüm gençlik illüzyonları solarken görse hiç acımazdı. Tüm o seneler nereye gitti? *Kullanılan zaman, hurdalık gibi bir yere mi gidiyor acaba? Ya da nehirden aşağı, tıpkı Niagara Şelalesi'nden akan sular gibi? Zaman buharlaşıp yağmura dönüşür ve döngüsüne yeniden mi başlar?*

Belli bir yaşa ulaştıklarında kendilerini bulundukları yerden çekip çıkaracak bir öyküleme gerecinden yoksun halde kıyıda terkedilmiş çoğu kişi gibi hikâyesiz biri olmak Karen'ın garibine gidiyor. Eski günlerde, hiç olmazsa toplum içinde bir rol edinebilirdi. Meselâ zorlu kocakarı rolü. Bir şeyle meşgul kocakarı tabii, ama ne... Karen bilemiyor. Belki araba plakalarından kuş yuvaları yapan zorlu bir kocakarı? Belki de ölene kadar X sayıdaki yılını dişe dokunur hiçbir şey yapmadan geçiren; bilimin, genetiğin, beslenmenin, verdiği büyük kararların tümünün başarısız olup onu kaçınılmaz sona taşıyacağı zorlu bir kocakarı?

— + —

Karen, sabıkalı-cinsel-tacizci gözlüğünü kuşanmış, bardaki TV'ye bakan Warren'ı izleyerek bar taburesinde oturdu. Belki her şeye rağmen o kadar kötü değildi. *Hayır, tanrım, olamaz.* Karen'ın bir yanı, Warren'ın kişiliğindeki sığ, vasat ve seksi taraftan tuhaf bir şekilde tahrik olan yanından –Warren'ın onu cezbeden ve evinden 2.500 kilometre uzaktaki bu kokteyl salonuna gelmesi için ayartan yanı– birdenbire tiksindi. Warren internette yazışırken ne kadar çekiciydi. Karen, bedenine nazikçe ve bankada yirmilik bir desteyi sayarmış gibi

1 Kendinden genç erkeklerle birlikte olmayı tercih eden orta yaş üstü kadınlar. –*ç.n.*

sistemli bir şekilde dokunacağını –bedeninin bir an önce dokunacak ellere ihtiyacı vardı– düşünmüştü.

Warren'ın elleri uzun viski bardağının ağzını ovalıyordu. Rick göründü ve Karen'ı şaşırtarak ikinci içkisini verdi. Warren, "Daha iyi misin?" diye sordu, garip ama hissediyordu. Tam bu noktada, Warren bağırdı, "Aman Tanrım, petrol, varil başına 250 $'a vurdu!"

Warren ve Karen oldukları yere mıhlanarak CP24'da[1] olağan haber yayınını kesen son dakika görüntülerini, OPEC liderlerinin Sao Paolo'daki bir otelin yemek salonunda gerçekleşen bir tür patlamanın ardından kaçışmasını izlediler. Görüntülerin üzerinden kayan altyazı, işlenmemiş ham petrolün Dow'da[2] varil başına 251,16 Amerikan dolarından işlem gördüğünü haber veriyordu.

Warren, Karen'a "Doğru mu bu? Vay anasını. Tıpkı onların söylediği gibi," dedi.

Rick, Karen'a bakıp samimi bir hayret ifadesiyle, "Onlar derken? Onlar da kim?" diye sordu.

Karen, "Aslında bir kişi, Hubbert diye bir adam," dedi.

"Hubbert kim peki?"

Warren, "Dr. Marion King Hubbert, Shell Petrolleri için çalışan bir jeologdu ve 1956'da, ABD yerel petrol üretiminin 1970 civarında, küresel üretimin ise 2000 yılında zirveye ulaşacağını öngörmüştü," dedi.

"Yani?"

"İşte o üretimin zirveye erişme durumuna Hubbert zirvesi deniyor. Görünüşe göre bu da nihayet gerçekleşti."

Karen da araya karışıp, "Yetmişler'deki petrol krizi, öngörüsünün doğru çıkmasını on yıl geciktirdi ama haklı çıktı," dedi.

---

1 Ontario, Kanada merkezli bir haber kanalı. –*ç.n.*

2 New York borsası endeksi. ABD merkezli ve kamuya açık, farklı alanlarda faaliyet gösteren 30 büyük şirketin günlük borsa hareketlerine odaklıdır. –*ç.n.*

"Siz ikiniz nasıl oluyor da bunları biliyorsunuz?"

"Biraz garip aslında," dedi Karen, "Biz şeyde tanıştık, –ah, bu çok utanç verici– Zirve Petrol Kıyameti sohbet odasında."

"Adamım," dedi Warren, "Hubbert petrolün varil başına 250 $'ı geçtiğini görse, fıttırmaz mıydı?"

Rick, "Yani siz ikiniz cidden Zirve Petrol Kıyameti sohbet odasında mı tanıştınız?" diye sordu.

Warren, "Evet, ne olmuş yani? Dışarıda benim gibi bir sürü çöküş yanlısı[1] var," dedi.

Karen, biraz utanarak, devam etti, "Kıyamet-kasavet sitelerine abone olduğum zor bir dönemden geçiyordum, bazen hepimiz böyle şeyler yaparız. O siteler de zaten gırla."

Warren "Bakın!" diye bağırdı, "Altyazıya bakın: Petrolün varili 290 $'a vurdu!"

Ve tam o anda herkesin içinden *aaaaaaa* demesine yetecek kadar bir süre için barın elektriği kesildi. Sonra elektrik geldi ama kablolu TV bağlantısı kopmuştu.

1 Dünyanın daha iyi bir yer haline gelmesi için önce tam anlamıyla çökmesi gerektiğini savunan düşünce akımının taraftarları. *–ç.n.*

Rick

Rick, balışişi-bol Bay Harabe'nin Bayan Zencefilli Gazoz'u tavlamaya çalışmasına bir göz atıyor ... da... Tam olarak ne oluyor orada? Bayan Zencefilli Gazoz'un olayı ne? Rick onun el kol hareketlerine hiç anlam veremiyor; sanki bir tür kalıtımsal bir bozukluğu varmış gibi görünüyor; Youtube'da gördüğü, devasa Japon marketlerinde müşterileri selamlayan robotlara benziyor.

Sohbetteki geçici bir sessizliği fırsat bilip o tarafa yöneliyor ve Bayan Zencefilli Gazoz, Rick'e bakarak, "Dünyadaki her bir kişinin 160,000 yıl önce bugün Fransa dediğimiz yerde yaşamış tek bir kadınla akraba olduğunu biliyor muydun?" diye soruyor.

"Cidden? Dünyadaki herkesle mi akraba?"

"Evet."

"Öyleyse tam bir sürtük olmalı ha?"

Bay Harabe genizden gelen bir ses çıkarıyor, sonra da ağzındaki skoçu yutup, Bayan Zencefilli Gazoz'u afallatan gürültülü bir kahkaha atıyor. Ama Rick barmen olarak görevini –konukların yaşamına renk katmak– yapmış bir halde, barın arkasına doğru gidip son zamanlarda buzlanma yapan buz makinesini inceliyor. Bir taraftan bununla uğraşırken de, elbette, *Leslie Freemont nerede kaldı? Leslie Freemont beni ekiyor mu?* diye düşünüyor. Rick telefonuna bir göz atıyor. Leslie on beş dakika geç kaldı. *Nerede bu? Nerede? Nerede? Hazır başlamışken, kamyonetimle birlikte çaldıkları tüm o bahçecilik ekipmanı nerede? Hazır aklıma gelmişken, ortaokuldan beri olmak istediğim o daha iyi insan nerede?*

Rick, zamanın haber bülteni altyazısı gibi yavaşladığı böyle anlarda, keşke tekrar içkiye başlayabilsem diye düşünüyor. *Of, İçkiye bayılırdım. Anne karnında olmak nasıl hissettirirse içki de bana öyle hissettiriyordu. Eğer fetüsler içki içemiyorsa,*

ne içiyorlar da herkesin hayalindeki tatil mekânı ana rahmi oluyor?

Rick derin dondurucunun parlak yüzeyinde aksini görüyor. *Aman, dişlerim! Dişlerim kirli. Leslie Freemont dişlerimi görecek ve beni lekeli addedecek!* Rick, çoğu insan gibi, doğru olsun veya olmasın hayatında yolunda gitmeyen birçok şeyden dişlerini sorumlu tutmaya meyilli. Banyoya sıvışıp hızlıca azı dişlerini fırçalıyor, çatlamış beyaz seramik lavaboya kan damlıyor. Rick ağzındaki yapış yapış karışımı çalkalayıp tükürüyor ve bara dönüyor. Soğumuş kahvesinden bir yudum aldığında, dilinde tanıdık ve istenmeyen bir tat yakalıyor: Pişmiş ciğer gibi bir tat. *Ha? Niye ciğer tadı alıyorum?* Rick o tadın ölü kan hücreleri olduğunu fark ediyor, ciğere ciğer tadını veren tam da bu zaten; vücudun kan temizleme sistemi olması. Bu gözlem Rick'i eğlendiriyor, ama aynı zamanda, daha önce bir görevi olmuş hiçbir et parçasını yememe âdetini de sağlamlaştırıyor: Ciğer, böbrek, timüs bezleri... Kanat. Rick sadece *et* et yer. Tabii, Rick'in işsiz etler dünyasında sosisli ve hamburger bu kurala bir istisna oluşturuyorlar, zira Rick'in bu konudaki düşüncesi, bir şeyi yeterince ince doğrar ve geometrik bir şekil verirseniz, o şey basbayağı yenilebilir bir hal alıyor.

Rick, Karen'a bakıyor; internet randevusu gözle görülür şekilde batıyor. Rick, gidip havadan sudan bahsederek ikilinin azabını sonlandırabileceğinin farkında ama öte yandan insanlar yalnızca hatalarından ders alırlar.

Her halûkarda, Rick şu an hissettiğini gibi hissetmeyi seviyor ve bu durumun sürmesini istiyor. Sanki Noel sabahıymış gibi hissediyor. Bu sabah uyandığında, bugün ona normalden farklı geldi. Genellikle gözlerini açtığında, birkaç saniye muhteşem hissederdi, ta ki kim olduğunu, nerede olduğunu, ne halde olduğunu anımsayana dek. Bu andan sonra, uçurumdan aşağı koşup aniden metrelerce yüksekten çöle yapı-

şacağını fark eden Coyote oluyordu. İşte otomatik düşünme mekanizması çalışmaya başlıyor, sürekli başa sarılan bir kaset gibi şunları tekrar ediyordu: *Belki bu sabah uyanmak için yeterince çaba harcamadım. Biraz daha uyanık, biraz daha tetikte olabilseydim, dünyaya daha yakından bakabilir ve sihirli bir keşifte bulunabilirdim. Birazcık daha uyanabilseydim. Lanet olsun! Tüm hayatımı dünyaya bakarak, bakarak, bakarak geçirdim, ama kalıbımı basarım ki, kafamı bu bir karış topraktan bir an bile çevirseydim, dünyanın kabuğu çatlayıp açılacaktı ve ben izlemeye devam etmiş olsam, o bir anlık sürede gezegenin o erimiş, beyaz kalbini görebilecektim.*

Ama dur sen, bugün Leslie Freemont'la birlikte o ekstra uyanıklık haline kavuşacağım!

Leslie Freemont Rick'in bakış açısını genişletecek ve Rick'i kendisini daha iyi hissetmesini sağlayacak. Leslie diyor ki, kainatın neresinde olduğunuz fark etmez, tüm duygular aynıdır, onlar evrensel sabittir ve evet, biz insan sıfatıyla onların hepsini tecrübe edebiliriz. İnsanları hayvanlardan üstün kılan budur. Leslie müthiş zeki. Leslie, herkesin durup el salladığı, göz kamaştırıcı bir trene benziyor. Rick ise bir otobüs. İnsanlar otobüslere el sallamazlar. Dur bir dakika, o bir otobüs bile değil, hiç kimsenin kullanmadığı çakıllı bir yolun kenarında duran, tekeri patlamış bozuk bir araba. Ayrıca, yolcu tarafındaki cam kırık, plastik kuru temizleme çantaları ve şeffaf koli bandıyla ikame edilmiş bir araba.

Rick bara göz gezdiriyor ve Karen'ın sefaletine şahit oluyor. Birdenbire kendini yüce gönüllü hissediyor. Tuhaf bir muhabbeti sürdürdüğü apaçık olan Karen'a acıyıp ona başka bir Singapore Sling hazırlamaya karar veriyor. Kokteyl kitabından tarife bakıyor ve içindekiler listesini görüp biraz geç de olsa şok oluyor; insanların yirminci yüzyılda vücutlarına doldurdukları çerçöpe inanamıyor.

İçkiyi hazırlarken, düşünceleri yine Leslie Freemont'a

dönüyor. Küçük Tyler, babasının dünyayı yeni, dinamik bir gözle gördüğünü keşfettiğinde nasıl da gurur duyacaktı! Şu ana dek, Rick tutkusuz biri olmuştu ama Güç Dinamikleri Seminer Sistemi, Rick'in eski yaşantısının etkileyicilikten ne denli uzak olduğunu fark etmesini sağladı. Güç Dinamikleri Seminer Sistemi, zihninde trilyonlarca yeni gölge bırakan yeni ve parlak bir güneş ve Tyler babasını bambaşka biri olarak görecek!

Rick, sihirli bir görüş gününde, tam Tyler'a Leslie Freemont'u anlattığı sırada, Pam'in odaya gireceğini hayal ediyor. Pam, şu tarz bir şeyler söylüyor: "Rick, elimde birtarafımda-mıydı-acaba-sayacı var ve ibresi hiç oynamıyor. Kes sesini. Tyler'la olan zamanın doldu. O sefil dairene dön, aylak aylak oturup kâinata lanet oku."

Rick, Singapore Sling'den bir yudum alıyor. *Rick... Ne halt ettin!* Bu Rick'in haftada birkaç kez tekrarlanan kontrolü kaybetme hayallerinden biri değil. Bu gerçek hayat. *Ah, güzel tanrım, ne düşünüyordum ki? On dört aylık Adsız Alkolikler diyeti yalan oldu. Tyler bunu kesinlikle öğrenmemeli.*

Ama cin şişeden çıkmıştı bir defa ve o cin Rick'in zihnindeki devasa ejderi dürtüyordu şimdi. Rick kendini çakırkeyif ve harika hissedeceğine, zayıflık, korku, kendine yönelik bir nefret hissediyor, sanki bir deliğe düşüyor. Çocukken, üç arkadaşıyla birlikte mahalle mezarlığında yürüdükleri zamanı hatırlıyor. Arkadaşlarına gömülmüş cesetleri görme gücü olduğunu ve cesetlerin radyoaktif yeşil bir ışık yaydıklarını söylemiş, bu da onları müthiş etkilemişti.

Sonradan böyle bir gücü olduğuna kendisini de inandırmıştı, parklarda dolaşıp yollarda bisikletiyle gezerken her yerde radyoaktif yeşil cesetler gördüğünü hayal ediyordu. Bir sabah kalkıp aynaya baktığında suratının yeşil olduğunu görüp salıiden de öldüğüne inanmıştı. Şimdi de böyle hissediyor.

İçkiyi, evyeye döküyor, buz makinesine koşup utancının yakıcılığını hafifletmeye çalışarak kafasını içeri daldırıyor. Sıfırın altındaki buz sisi burun deliklerine girip mukozasını donduruyor. Soğuk soğuk terliyor. Leslie Freemont, Rick'le utanç merdiveninin en alt basamağında tanışacak; bugünün böyle olmaması lazım.

İş.

Tabii ya.

Rick yeni bir Singapore Sling hazırlıyor. Çalışmak onu kurtaracak. İçkiyi Karen'a götürüyor ama Karen'ın gözlerinden artık kurtarılmaya ihtiyacı kalmadığını okuyor... Belki de işler yoluna girdi; belki her şeye rağmen sayı yapacak. Bu sırada Karen ve Warren TV'de bir şey görünce etekleri tutuşuyor, heyecanlanmalarının sebebi ham petrolün fiyatı çıkıyor. *Ham petrol mü?* Rick onların ham petrol hakkında bir online tartışma grubunda tanıştıklarını öğreniyor. Kim, hangi kafayla ham petrol hakkında bir online tartışma grubunda tanışır ki?

Sonra elektrik kesiliyor.

Sonra elektrik tekrar geliyor.

Sonra TV çalışmıyor.

Ve sonra Leslie Freemont kokteyl salonuna giriyor.

Leslie salona, Kentucky Fried Chicken logosundaki albayın daha uzun, daha zayıf, daha yapılı versiyonu gibi girmişti: Beyaz takım elbise ve gümüşi saçlar, güçlü beyaz dişler ve denizcilikle uğraşan bir Yunan kodamanın yanık teni. Kasada duran Rick'i süzüp, elini uzattı ve "Ben Leslie Freemont. Sen de Rick olmalısın," dedi.

Rick ne söyleyeceğini bilemedi. Bardaki herkes ona bakıyordu. Doğaçlamada iyi değildi, yüzünün kızarıp battığını hissetti. "Evet, benim."

"Merhaba, Rick, geri kalan hayatının en iyi bölümüne hoş-

geldin!" Leslie'nin hemen ardından, ayrı yönlere gitmek isteyen tekerlekli iki çantayı sürükleyen kişisel asistanı telâşla yetişti. "Rick, bu Tara. Tara, Rick."

Karşılıklı merhabalaştıktan sonra Leslie, "Rick, bahse girerim kendini *harika* hissediyorsun!" dedi. Leslie ayaklı bir ünlem gibiydi. Üstünden akan güven, yaşam gücü ve enerjisi daha ilk anda hissediliyordu. Rick, Leslie'nin sahip olduklarına sahip olmak istedi, onlara hemen sahip olmak istedi.

"İçecek bir şey ikram edebilir miyim?"

"Ben istemem. Ama genç dostum Tara canlandırıcı bir içki alır... Şaka, şaka. Tara iş başında olduğundan içemez. Tara, unutmadan, oradaki ufak deri çantaya dikkat et, onu Heathrow'dan aldım ve gelecek ayki seyahat için temiz kullanmaya çalışıyorum." Leslie, Rick'e baktı, "İçki istemediğim konusunda ciddi değildim. Bu beyefendinin içtiğinden alayım." Warren'ın skoç-sodasını işaret etti. Erkeksi bir tavırla elini önce Warren'a, sonra Karen'a uzattı, "Leslie Freemont... Leslie Freemont. Ah, işte içkim. Sağol, Rick. Dur bir saniye... Ben de o fıstığa alerjisi olan vatandaşlardanım. Ciddi soruyorum, bu bardak temiz mi?"

"Şimdi raftan aldım."

"Merci beaucoup." İçkisinden bir yudum aldı. "Ah, lezzetli, besleyici içki. İlk kadehle doğruluk, ikinci kadehle hüsnükuruntu, üçüncü kadehle yalanlar çalar kapıyı. Şu tatlı, besleyici içki olmasa ne yapardık?" Bardağını havaya kaldırdı ve kükredi, "Kadeh kaldıralım!" Bayan Zencefilli Gazoz bile bardağını kaldırmıştı. "Kendi iç benliklerimizde, tahmin bile edemeyeceğimiz ölçüde zarif, daha yüce ve daha mucizevî bir şeyin var olduğuna dair en ufak bir işaret bulmak için gayret gösteren... Yok, hayır, *ümitsizce çabalayan* dünyadaki herkesin şerefine. Dünyanın her yanından insanlara, içinde sıkışıp kaldıkları buzdağlarından çekip çıkarmak için, korkudan karşısında felç oldukları ateş çemberlerinin içinden çekip

çıkarmak için ve onların yolunu kapatan taş duvarların üzerinden çekip çıkarmak için elini uzatan hepimizin şerefine. Elimizi uzatıp insanları şaşırtalım ve yeni düşünme yollarına sevk edelim onları." Leslie'nin kadeh kaldırışının hazmedilmesi bir iki saniye sürdü ama hemen sonra, herkesten içten bir ses duyuldu, "Şerefe!"

Bayan Zencefilli Gazoz, "Seni TV'de gördüm," dedi.

"Büyük ihtimalle görmüşsündür," dedi Leslie. "Yeni TV projem, iki büyük Kuzey Amerika pazarında, hafta içi, herkesin istediği geceyarısı ile saat bir aralığında yayınlanıyor."

"Laboratuvarımdaki fare üretme tesisinde çalışırken senin gösterini seyrediyorum."

Bu cümle herkesi duraksatmıştı. Bay Harabe sohbeti tekrar canlandırıp, "Yani seninkisi tanıtıcı reklâm değil, bir gösteri öyle mi?" diye sordu.

Leslie, "Eğitici-eğlendirici bir gösteri," dedi. "Ben onu 'yaşamsal-reklâm' diye adlandırıyorum. Temelde TV'ye çıkma nedenim satış amaçlı değil, esasen ve öncelikle insanların yaşamını düzeltmek için oradayım."

"Bir çeşit doktor musun yani?" diye sordu Bayan Zencefilli Gazoz.

"Hayır, han'fendi, ben sadece mütevazi bir çobanım."

Bay Harabe, "Yani bir misyonersin?" diye sordu.

Leslie, "O kadar da değil," diye yanıtladı. "Ama acı çeken insanlara yardım etmek suçsa, o zaman ben bir suçluyum sanırım." Leslie, Rick'e döndü. "Genç adam, Tara ve ben bugün yollardayız, ama seninle tanışma şansı bulduğumuza memnunuz."

Rick, "Uçağınız saat kaçta?" diye sordu.

Leslie tek kaşını kaldırıp Tara'ya baktı, Tara da nefes bile almadan, "Doksan dakika sonra uçakta olmamız lazım," diye yumurtlayıverdi.

Leslie, "Bu yüzden," diye başladı, "korkarım bir fotoğraf

için ancak zamanımız var. Güç Dinamikleri Programı'na azami yatırım yapacağına inanıyorum."

Rick, "Elbette," dedi. Tam zamanlı Leslie Freemont Güç Dinamikleri Seminer Sistemi'ne memnuniyetle tüm iç organlarını bağışlayabilirdi o anda.

"Mükemmel."

Tara, "Ödeme hazır mı?" diye sordu.

Rick parayı ona verdi. "Nakit. Tam 8,500 $. İstersen sayabilirsin."

Tara'nın kötü polisine karşılık iyi polisi oynayan Leslie, "Gerek yok," dedi. "Tara fotoğraf makinesini ayarlarken, sen de barın bu tarafına geç."

Rick, limon dilimleri ve kiraz şekerlemeleriyle dolu Rubbermaid tepsiyi devirmesine ramak kalarak, bir sıçrayışta barın üstünden aştı ve önlüğünü tek hareketle çıkardı. "Çok heyecanlıyım."

"Büyük maceran," dedi Leslie, "daha yeni başladı. Tara?"

Leslie, kolunu Rick'in omzuna doladı ve ondan "Kazan!" demesini istedi. "Bu sana en iyi gülümsemeyi verir."

Tara dijital bir fotoğraf çekti. Leslie makineyi elinden kaptı. "Çok güzel. İyi iş çıkardın, Tara." Rick'in elini tulumba gibi salladı. "Rick, JPEG'i sana e-maille göndeririz."

"Teşekkürler, Leslie."

Leslie, skoçunu dipledi. "Artık gitmemiz gerek, vizyonuma bağlılığın için teşekkürler. İki gün içinde tüm programı içeren bir Fed-Ex paketi bu adrese ulaşacak." Leslie mekanı gözleriyle taradı. "Dostlar, hepinizle tanıştığıma memnun oldum. Geri kalan hayatınızın en iyi kısmına hoşgeldiniz."

Ve bir an sonra, Leslie ve Tara bardan çıkmışlardı, ama biraz fazla acele gitmişlerdi sanki, Rick'in aklında, Leslie'nin, Rick'in gelecekteki başarıları ve zihinsel canlılığına olan ilgisinin tamamen manevi sebeplerden kaynaklanmadığına dair hafif bir şüphe esintisi yaratacak kadar acele.

Luke

Luke için bardağı taşıran, kilise sandığını soyup, cemaatini terk etmesine sebep olan son damla, yalnızca Kermes Heyeti'nin Vecd Günü esprisine gösterdiği alıngan tepki değildi. Başka bir şey olmuştu. Kermes toplantısı bittiğinde, Luke akortsuz küçük piyanonun yanından geçti ve eski ders kitapları kokan arka merdivenden çıktı. Bürosuna girip kapıyı kilitledi. Kadınların şu anda arabalarının etrafında toplaşıp muhtemelen kendisi hakkında dedikodu yaptıkları arkadaki otoparka bakan ahşap sandalyesine oturdu. Cep telefonunu kapattı, sabit hatlı telefonu fişten çekti ve kadınların gitmesini izledi. Sonra pencerenin kenarına, telefon teline tünemiş, derin, gayretli bir tüy tarama seansındaki kargaya baktı, tüyler ilerde, *tara, tara, tara.* Rutin işini bitiren karga bitkince tüylerini kabarttı ve sonra esnedi.

Esnedi mi?

Kuşlar esner mi?

Luke'a, kuşların esnemesi ilginç gelmişti. Bazıları kuşların ve insanların altı yüz milyon yıl önce aynı atadan evrim geçirdiklerini iddia ederlerdi; esnemek altı yüz milyon yıl öncesine dayanıyordu. Luke öyle olduğunu varsayarsak dedi, taranmak, kendine çeki düzen vermek, yaşam alanı için savaşmak, eş aramak...

... Birdenbire ortak bir atadan gelme düşüncesi, altı günde yaratılmış olma fikrinden, Yaradılış kavramının ta kendisinden, çok daha mantıklı geldi. Luke'un inancını yitirmesi bu kadar kolay oldu. İnancını yitirmekten her zaman korkmuş ama bunun uzun, meşakkatli bir süreç olacağını düşünmüştü. Aslında bir anda olup biteceğini tahmin etmesi gerekirdi. Yıllarca cemaatine önderlik etmiş biri olarak, yaşam ve ölüm gibi büyük olayların çok çabuk gerçekleştiğini, sınırlarımızı çizen bu kilit anların üç dakika bile sürmeyecek bir süreye pekâlâ sığacağını biliyordu.

Ertesi sabah –yani bu sabah– Luke arabasıyla bankaya gitti, çenesinde porto şarabı şeklinde bir doğum lekesi olan veznedar Cindy'le havadan sudan konuştu, kilise hesabından parayı çekti ve kendisini büyük şehre ulaştıracak ilk uçağı yakalamak için havaalanına gitti ve tamamen tesadüf eseri şansına o büyük şehir, şimdi yanında süper model bir dişi-robotla birlikte oturduğu Toronto çıkmıştı.

Ceplerinden taşan paralarla bir bar taburesi üstünde oturan Luke, güneşin ışık yaydığından ne kadar eminse kendisinin karanlık yaydığına o kadar emin. Luke yaşamımızın her anında tüm günahların eşiğinde olduğumuza, sadece bugün, bu inanç yoksunu dünyada günahın bir bedeli olmadığına; yalnızca sıradan bir eylem olduğuna hâlâ inanıyor.

Luke kusursuz güzellikteki Rachel'la oturuyor. TV, yakın zamanda kasırganın dövdüğü Florida'daki bir hayvanat bahçesinin yıkıntılarını gösteriyor. Dört ayaklılar ve kuşlardan oluşmuş saflar yıkılmış duvarların ve eğrilmiş metallerin arasında ve üzerinde dikiliyor, fakat hiçbiri bunun bir yıkıntı olduğunun farkında değil; onlara göre dünya böyle sadece.

Luke kendini yaşlı ve kaybolmuş hissediyor. Gençken de kendini kaybolmuş hissettiği olmuştu ama o zamanlarda bu bile sanki kendine özgüydü. Şimdilerde hissettiği kaybolmuşluk diğer herkesinkiyle aynı.

Luke, Rachel'a dönüp, "Sen hiç vizyon gördün mü?" diye sordu.

"Soruyu anlamadım, Luke."

"Vizyon, zihnindeki bir resim, gerçek yaşamdan değil ama bir düş de değil. Gördüğünde doğru olduğunu bildiğin, gerçekleşeceğini bildiğin bir şey."

"Sen gördün mü?"

"Bir kez. Geçen yaz. Bir gölde, kız kardeşim ve çocuklarıyla beraberdim. Çocuklar beni deli ediyordu, ben de kendi başıma yürüyüşe çıktım ve bir fundalıkta kayboldum; kaybol-

mak sandığından kolaydır. Göl kenarında bir sığlıkta buldum kendimi. Susamıştım ama o suyu içmek istemedim, muhtemelen içinde ayı ve kokarca dışkısı, bilmem daha neler vardı, yani çok su kaybetmiştim ve işte o sığlıktaydım, sonra, *bam*! O vizyonu gördüm. Dizlerimin üstüne çöktüm ve bir ışık seli gördüm, sonra göz kamaştırıcı, metal uzay gemileri, güneşe yönelmiş mermiye benziyorlardı, onlara doğru gitmek, içlerinden birine atlayıp her şeyi arkamda bırakmak istedim. Bir vizyon görmüş olabilirim, görüp görebileceğim tek vizyon belki de, ama bana hiçbir şey ifade etmedi, huzur veren veya yol gösteren bir şey değildi."

"O uzay gemilerini insanlar mı inşa etmişti, uzaylılar mı?"

"Bunu düşünmedim. İnsanlar sanırım." Muhteşem ama kapalı bir kitap gibi görünen Rachel'a baktı. "Uzaylılara inanıyor musun?"

"Bütün atom altı partiküllerin özellikle becerebildikleri anda yaşam oluşturmak üzere tasarlandığına inanıyorum. Bizim özelimizde, DNA temelli bir yaşam bu. Başka gezegenlerde, farklı tasarımlar olacaktır. Belki iç içe halkalar, belki başka bir çizgisel yapı. Bilimadamları artık dünya üzerinde hayatın, şu andaki biçimimize kavuşuncaya kadar, bir değil birden çok kez sıfırdan başladığına inanıyor. Azotlu çamurdan yapılma bir gezegeni alıp hayatın oluşumunu engellemek için elinden gelen her şeyi yapsan bile, hayat yine de evrim geçirirdi." Rachel bir ara veriyor. "Luke, aslına bakarsan, bazen ben de kafamda resimler görüyorum. Garajda çalışırken, parlak ışık altında aşırı konsantre olmuşsam. Bir anlam ifade etmiyorlar ama yine de görüyorum... Bir keresinde, dağın çöktüğünü ve benim altında kaldığımı gördüm. Dağın çökmeye başlamasını izlerken, hiç de korkmuş değildim. Toprak ve kayaların ağırlığının beni güvenli ve korunaklı tutacağını biliyordum."

Rachel'ın gördüğü vizyonu duyan Luke'un gözbebekleri irileşti, söylediği bir şey duygusal açıdan dokunmuştu ona.

"Bu vizyonun bir anlamı olduğunu düşünüyor musun?"

"Hayır. Belki akşam yemeğinde köri yemişimdir ve midemde psikoaktif bir etkisi olmuştur. Ama o heyelan rüyası ölüm endişesinden kurtulmamı sağladı."

Luke, onun yüzüne dikkatle baktı, "Belki günün birinde bir şair olursun."

"Şiirden anlamıyorum."

"Buna şaşırmadım ama büyük ihtimalle başka alanlarda iyisin, anlarım ben."

Luke kalan içkisini bitirip, iç çekiyor. "Rachel, her şeyin sona ermesini istiyorum. Bu dünyadan görebileceğim kadarını gördüm. Ve çok yoruldum."

"İnsanların 'yardım çığlığı' dedikleri bu mu? Yerel intihar yardım hattını arayıp bundan bahsetmeli miyim?"

"Hayır! Tanrım! İçkini iç lütfen."

Rick yanlarına geliyor, Rachel, Rick'e bakarak, "Dünyadaki her bir kişinin 160,000 yıl önce bugün Fransa dediğimiz yerde yaşamış tek bir kadınla akraba olduğunu biliyor muydun?" diye soruyor.

"Cidden mi? Dünyadaki herkesle mi akraba?"

"Evet."

"Tam bir sürtük olmalı, ha?"

İçtiği skoç Luke'un genzine kaçıyor, ama sonra yutkunmayı becerip kahkahalarla gülmeye koyuluyor. Rick barın arka tarafına yöneliyor.

Rachel'ın kafası karışmış görünüyor. Luke'a, "Sürtük olmanın nesi yanlış? Toplumun, kalıtımsal açıdan sağlıklı ve makul biçimde türü yaymak amacıyla geniş çeşitlilikteki genlerle üremeye istekli doğurgan bir kadını daha hoş karşılayacağını sanırdım."

Luke, Rachel'a bakıyor, "Kesinlikle ilginç bir bakış açısı."

"Luke, evli misin, bekâr mı?"

Luke, "Bekârım," diyor. Fakat Rachel'la birlikte olacaksa

bunun doğru yanıt olup olmadığını bilmiyor. Bekârlık, tam bir kendi kuyruğunu yiyen yılan olma hâli. *Neden bekârsın? Sende bir sorun olmalı. Almayayım, sağol.* Bekâr bir erkek olmak, bekâr bir kadın olmaktan birazcık daha kolay ama yine de çevreye garip bir sinyal yaydığı kesin. Luke, cemaatine danışmanlık yaptığı onca yıldan sonra, bekârın yalnız, yalnızın da korkutucu ile eşanlamlı olduğunu biliyor. Luke da yalnız hissediyor ama sadece zaman ve tek başına yaşlanmakla ilgili düşüncelere daldığında. Luke canının yanmasından korkuyor, aynı zamanda eğer çok fazla beklerseniz, diğer insanlara canınızı yakma fırsatı vermek için çok geç olacağının da farkında. Genç Luke bunu bir şans gibi görürdü ama şimdiki Luke bunu tam bir trajedi olarak görüyor.

TV, Florida'daki tahrip olmuş hayvanat bahçesinden başka görüntüler veriyor, burası bel hizasına kadar su içinde. Luke zamanın bir nehre benzediğini ve ne olursa olsun aynı hızda aktığını düşünürdü. Ama şimdi zamanın da tıpkı sel baskınları gibi bazen kabından taştığını, sabit bir akışı olmadığına inanıyor. Luke, cebinde yirmi bin dolarla, kendini bir sel felaketinin ortasında kalmış gibi hissediyor.

Rachel'a, "Ya sen?" diye soruyor, "bekâr mısın?"

"Evet. İnsula kıvrımlarında, singulat kortekste ve beynin alt ön loblarındaki düzensizlikler, senin gibi nörotipik insanların 'ilişki' dediği şeye sahip olmamı engelliyor. Benim için alışıldık olan durumlardan hoşlanıyorum, bu yanımda biri olması anlamına geliyorsa, sanırım sorun yok. Ama aradığım veya eksikliğini hissettiğim bir şey değil. Bir de, fare üretme hakkındaki aktif blog'umda 630 takipçim var. Partner olmasa bile, arkadaş sayılabilirler sanırım. Benim grubum da onlar işte."

"Deme yahu."

"Ama bu değişebilir. Beyin günde ortalama on bin yeni hücre üretir ama onları kullanmazsan yine çözülür giderler."

"Hak ettikleri gibi," diyor Luke, "Peki, Rachel, hayatta aradığın veya eksikliğini hissettiğin şey ne, o halde?

"Bir alfa erkeği tarafından hamile bırakılmak ve böylece babama bir canavar ya da bir uzaylı değil, gerçekten bir insan olduğumu kanıtlamak istiyorum."

Luke, Rachel'a bakıyor. "Sana bir içki daha ısmarlayayım."

Rick barın arka tarafından dönüyor. Luke, onun karmaşık bir kokteyl hazırlamasını ve ondan bir yudum almasını –barmenlerin bunu yapmasına izin var mı yahu?– sonra anlaşılmaz bir şekilde içkiyi döküp arka tarafa seğirtmesini ve yarım dakika sonra berbat bir suratla geri gelmesini izliyor. Kristal met? Crack? Luke, *Eh, burası bir havaalanı barı, tüm gün burada olup da kim kullanmazdı ki?* Havaalanı gerçek bir yer bile değil. Bir pit-stop, bir ara yer, kıtalar arası uçuştaki kesintisiz rüyayı hasetle bölen bir teferruat. Havaalanları, öldükten hemen sonra, sonraki varış noktasına gönderilmeden hemen önce geldiğiniz yerlerdir. Şimdiki zamanın alüminyum, beton ve kötü ışıklandırmaya indirgenmiş hali.

Luke, başka bir içki hazırlayıp Karen'a götüren Rick'i izliyor ve sonra, bir anda petrolün varili 250 $'ı vuruyor. Rachel bile haberlere kulak kabartıyor. Luke'a, "Yani sıradan bir Amerikan yapımı sedanın deposunu doldurmak 300 $'a mâl olacak," diyor.

Luke, uçağı yakalamak için havaalanına arabayla gittiğini hatırlıyor. İstasyonda benzinin litresi bir buçuk papeldi. O benzin istasyonu belki de kapanmıştı bile? Tam o anda elektrik kesildi. On saniye sonra geri geldiğinde, TV ekranında o gri, karlı görüntü vardı.

Bütün bu hareketlilik ve kokteyllerin arasında, Luke'u en çok üzen kafasındaki genel kabulün değişmesiydi. Daha dün ölünce Alıret denilen bir yere gideceğine inanıyordu. Şim-

diyse elindeki tek şey dört gözle gelecek denen değersiz yere ulaşmayı beklemekti. Gelecek, Ahret'le aynı şey değildi. Ahret hem varlığı hem de yokluğu içine alıyordu. Gelecekteyse, zaten olan şeyler sürgit devam ediyordu ama siz orada olmuyordunuz.

Luke artık Ahret'e inanmadığı için elinde sadece gelecek vardı. Öldüğünün ertesi günü, büyük, muhteşem bir parti olabilirdi ve o partiye katılamayacaktı. Bir ya da iki yıl sonra eski mahallesini düzleyip yerine tabanca şeklinde gökdelenler dikebilirlerdi. İki milyon yıl içinde, sincaplar ön korteks-lerini geliştirip dünyayı köleleştirmiş olabilirlerdi. Kim bilir? Luke bilemezdi, çünkü ölmüş ve bilinen tüm zaman akıntılarını ardında bırakmış olacaktı.

Tabii, ahrette takılanların da fani dünyaya dönüp bir göz atma şansı bulacaklarının da garantisi yoktu. Luke, bunun neye yarayacağını hep merak etmişti, dünyanın haline bakıp 'oh olsun' mu diyeceklerdi? Ödenmemiş hesapları mı kapatacaklardı? *Star Wars*'ın son devam filmini mi izleyeceklerdi? Nereden bakarsa baksın ebedilerin dönüp dünyayı izlemelerinde adice bir şey vardı. Yok, yok. Bir kez gittin mi, Dünya Kupası'nı kimin kazandığını, Oscar töreninde kimin ne giydiğini, evlatlarının kansere çare mi bulduklarını, yoksa kız izcileri mi katlettiklerini öğrenemezsin. Leslie Freemont binaya girdiğinde, Luke, kendisi ve Rachel için bir tur daha içki ısmarlamanın eşiğindeydi.

Rachel, Leslie Freemont'a bakmak için döndü. "Bu adamı TV'de gördüm."

"Şu dolandırıcı işte, Freeman... Freemont. Ne halt ediyor ki burada?"

"Televizyonda olduğu için iyi bir kalıtımsal bağışçı sayılır, değil mi? Teni de bronz. Spor yapan tiplerden olmalı."

Luke, Leslie Freemont'un Rachel'la muhtemel birlikteliğine bir tehdit haline gelmesine ne kadar sinirlendiğini şaşıra-

rak fark etti. "Bronz mu? Solaryum sahtekârı, bana güven, bir de hani o TV'deki şey var ya, şarlatan bir kendine yardım tarikatının tanıtıcı-reklâmlarından başka şey değil."

"Güvenli ve erkeksi görünüyor."

"Tam bir düzenbaz."

Ama ikisi de, Leslie barın batı yakasını ayartırken izlemeyi sürdürdü. Birlikte kadeh bile kaldırdılar. Şipşak bir fotoğraf çekimiyle taçlanan, dünyanın en kısa ziyaretinin ardından, Leslie ve asistanı ortadan kayboluverdiler.

Rachel

Rachel, Luke'un çocuğuna uygun bir baba olup olmayacağını tartıyordu; dine inanmayı kısa süre önce bırakmış, cebinde bir tomar nakitle dolaşan bir adam. Rachel'ın üreme kriterlerinde dinin bir rolü yok ama Luke bir zamanlar cennete doğru giden bir uzay gemisi vizyonu gördüğünü söylüyor, öyleyse Luke bir şair olabilir mi? Nörotipik insanlar sonsuz bir bilmece kaynağı. Din de en büyük bilmecelerden biri.

Petrolün fiyatı varil başına 250 $'a vurduğunda, Rachel'in beyni fiziksel bir tehdit sezinliyor ve kokteyl salonunda yaşananları ikili kaydetmesi için amigdalayı işe koşuyor. Böylece, Rachel bu kayıtlı veriyi sonradan tarayabilecek ve benzer bir durumda kendisini koruyabilecek. Beyninin yaptığı bu çift kanallı kayıt sayesinde olan biten her şey yavaş çekimdeymiş hissi verecek. Sinirsel yolla alınan bilginin ikiyle çarpılması zaman sünüyormuş gibi bir his veriyor ve Rachel farklı olduğundan, çarpıcı olayların ikili kaydını yaparken, nörotipiklerden çok daha uzun bir süre kayıtta kalabiliyor. Rachel sonradan, işte bu nedenle, geri dönüp Leslie Freemont ve asistanı Tara'nın geliş gidişlerini izleyebilecek.

Rachel, Leslie'nin kakao yağı renkli teni, beyaz kıyafeti ve beyaz saçlarına şükrediyor, çünkü bu suratla alâkasız özellikler sayesinde Leslie'yi ayırt etmek için onun gözlerini, kulaklarını veya ağzını hatırlamak zorunda kalmıyor. Dünyadaki herkesin birbirlerini nasıl ayıt ettiklerini hiç anlamıyor. Herkesin isim künyesi takmasında ne sakınca var ki? Uygulanması zor ya da pahalı bir şey olmazdı bu, ama yine de kimse bu fikirle ilgilenmiyor.

Rachel, para kazanmak için laboratuvar faresi ürettiğini söylediğinde, kimse kahkaha sesi çıkarmadığı için de ferahlamıştı. Ortaokuldayken, bu işe yeni başladığında, o kahkaha seslerini çok duymuştu. Diğer öğrenciler Rachel yanlarından

geçerken, "*ciyk-ciyk*" gibi bir ses çıkartırlardı; beyaz fare sesinin kötü bir taklidi ki, beyaz farenin sesi neredeyse yok gibidir. Kahkaha sesi duyarsa, genellikle gün çok daha zorlu geçecek demektir.

Bardaki beşli, Leslie gider gitmez, haberleri duymak için rezalet bilgisayarın önüne toplanıyor. Warren klavyenin başına geçiyor. Başka kimsenin umurunda değil gibi gözüküyor ama Rachel, Warren'ın bilgisayarlarla arasının o kadar iyi olmadığının farkında. "Hay içine edeyim, bana bir yama indirmemi söylüyor." Warren'ın ses tonu, Rachel'a babasını ve dolayısıyla çiftleşme ödevini hatırlatıyor.

O andaki hâli şaşkınlık uyandırıcı ve hafif korkucu olsa da, Rachel atağa devam ediyor, "O isteği geçersiz kılmak için CONTROL-4'e bas."

İşe yarıyor.

Karen, "CNN.com.'a git. Hadi, hadi!" Ama Warren sakar ve yanlış tuşlara basıp, ekranın donmuş pencerelerle kaplanmasına sebep oluyor.

Rick, Rachel'a, "Sen... Senin adın ne?" diye soruyor.

"Adım ... Rachel."

"Rachel, şu adamın yerine geç."

Warren, "Yaa, benim adım da Warren, sen de bas git. Neredeyse girdim," diyerek isyan ediyor.

"Warren, babaannem bile internette senden marifetlidir."

Karen, "İkiniz de kesin artık. Bir saniye, CNN'in sayfası bu."

CNN'in dijital parçalara ayrılıp duran web sayfasına bakıyorlar. Sayfanın ekranda kaldığı iki saniye içinde, grup şu sözleri görüyor. PETROLÜN FİYATI 350 $'A ÇIKTI. ANNA NİCOLE SMITH'İN UYUŞTURUCU İNTİHARINDA YENİ GELİŞMELER.

Sonra bağlantı kopuyor ve sunucu, yeni Microsoft yükseltme sürümünü test etmek isteyip istemediklerini soruyor.

"Aman tanrım," diye bağırıyor Warren. "Bu hurda yığınının şeritli yazıcısı da vardır herhalde."

Rick, "Aslında," diyor, "var, ama ben o kenarı delikli kâğıtlardan hiçbir yerde bulamıyorum."

Rachel, petrolün varil başına 350 $ olduğu bir dünyayı hayal etmeye çalışıyor. Tanıdığı insanlardan hiçbirinin içinde yaşamak isteyeceği bir dünya değil bu. Tam olarak ıssız yollar ve açlık çeken kitlelerin olduğu bir dünya değil henüz ama oraya doğru gidiyor. Daha az uçak. Daha az meyve ve sebze. Anarşi. Suç. Belki intiharlar. O dünyada yüksek kaliteli beyaz laboratuvar faresine ihtiyaç olmayabilirdi, o zaman ne yapacaktı? Bir anlığına, çizgi film karakterlerinin zor durumlarda yere atıp içine atlayıp kaçtıkları pizza büyüklüğündeki siyah halkaları –taşınabilir delikler– aklına geliyor. Ona göre, insanlar öldüğü zaman gittikleri yer orası işte: Daffy Duck'ın çizgi film deliği. Öteki tarafta sizi geniş çizgi ailesinin karşılaması ne kadar da rahatlatıcı bir düşünce! Rachel'ın çizgi filmlerle tanıştırılma nedeni mizah kavramını açıklayacak bir araç olmalarıydı ama Rachel çizgi filmi gerçeğe yeğler olmuştu, çünkü en azından onları izlerken kimin neyi söylediğini anlayabiliyordu. Yıllardır film seyretmemişti. Ama orada, bardaki stres altında, içine kaçabileceği bir çizgi film deliği olmasını isterdi. Ama hayır, onun bir görevi vardı ve şimdi topuklayacak zaman değildi.

— • —

Warren sabit diske, Karen da makineye bağırdığı için Warren'a bağırıyordu. Bu ikisi Rachel'a anne babasını hatırlatıyordu ama Luke'tan, onların yalnızca bir saat önce tanıştıklarını öğrenmişti. Belki de onları... *Neydi o deyim?* ... Kader birleştirmişti ve bir an önce üremeleri gerekiyordu.

Warren, kokteyl salonundaki rezil bilgisayardan ve cep telefonunun çekmemesinden bariz biçimde Rick'i sorumlu

tutuyordu. "Bir otelin kokteyl salonunda doğru dürüst bir kablosuz bağlantı kurmak ne kadar zor olabilir ki? Bütün gün üç margarita yapıp, çerezi kâseye koymaktan başka bir şey yaptığın yok. İşe yarar bir bilgisayar bulmak için zamanın var gibi geliyor bana."

"Haklısın, Warren. Bir sonraki yönetim kurulu toplantısında bunu gündeme getireceğim. Bu otel zincirinde çevre dostu yeşilci girişimlerin başlatılması için yapacağım PowerPoint sunumunun hemen ardından."

"Burada başka bilgisayar yok mu?"

"Otelin ana ofisinde. Çekinme, orayı kullan lütfen."

"Ukala. Dur, CNN'i tekrar buldum sanırım." Adres çubuğu web sitesine bağlanıldığını, yükleme çubuğu yüklemenin neredeyse tamamlandığını gösterdi. Sonra, ekranda Tropicana meyve suyu reklâmı beliriverdi. Warren çileden çıkmıştı. "Hadi ama!"

Rick, "Niye Rachel'ın denemesine izin vermiyoruz ki?" diye sordu.

"Ya, tabii, " dedi Warren, "eski kral öldü, yaşasın yeni kral."

Karen, "Warren, oradan kalk. Rachel, sen bir dene bakalım."

Rachel oturdu ve birkaç tuşa dokunarak Warren'ın bıraktığı arapsaçının büyük kısmını çözdü. Bilgisayarı yeniden başlatmayı aklından geçirdi ama risk almamaya karar verdi. Haber sitelerine ulaşmaya çalışırken, petrol varil başına 350 $'sa, çoğu ticari uçuşun çok yakında iptal olacağı sonucuna vardı. Birkaç dakikada benzin istasyonları boşaltılmış, marketler yağmalanmış olabilirdi. Rick'e, "Radyon var mı?" diye sordu.

Rick, "Kamyonetimde var," dedi.

"Dışarı çıkıp radyoyu açsak iyi olur. Haberleri daha çabuk alırız."

Warren, "Hayır!" dedi. "İnternet'ten gerçek durumu öğreniriz. Biraz daha uğraş, Rachel."

Karen, "Şu anda radyodan dinlemeyi yeğlerim," dedi.

Rick, "Ben de," dedi.

Warren, "O zaman gidin," dedi. "Ben haberleri modern yoldan alırım. Ancak ezikler radyo dinler."

Rick, "Oldu o zaman, kamyonetim arka tarafta," dedi.

Luke da onlara katılmaya karar verdi. Salonun yer yer kabarmış ve soyulmuş, güneşi kesen bir materyalle kaplı cam kapısından, dışarı, insanı pişiren bir öğle havasına çıktılar.

Dışarıdaki hava, içeri girdiği zamankinden çok daha sessiz geldi Rachel'a. Neden sonra bu görece sessizliğin havaalanına gelip giden uçakların yokluğundan kaynaklandığını fark etti. Rick, "Bu taraftan," dedi ve yaşlı siyah bir Dodge Ram kamyonete doğru yürüyüp kapıları açtılar. Dördü de kamyonete bindi. Rick radyoyu çalıştırmak için anahtarı kontağa soktu.

Luke, "Şu anda arabayı boş viteste çalıştırmak bile sana aşağı yukarı beş dolara patlayacak. Pompadaki fiyatın ne kadar olduğu kim bilir. Havaalanı da çok sessiz."

Rachel, "Havayollarının uçak kaldırmaya güçleri yetmez. Uçuş için rezervasyonu olanlar bugün hiçbir yere gidemezler. Muhtemelen yarın da. Belki de hiç."

Karen parladı, "Hepiniz susun. Rick, şu içine ettiğimin radyosunu aç artık."

"Hemen, han'fendi."

Haber/trafik yayını yapan yerel bir AM kanalı buldular. Normalde sürüp giden şen gevezelik susmuş, onun yerini kuru bir gerçeklikle sunulan bültenler almıştı.

> ... Niagara Şelaleleri geçidi bir sonraki duyuruya kadar kapatıldı ve yetkililer, vatandaşlardan yarım kilometrelik tampon bölgenin yakınına yaklaşmamalarını istedi. Toronto şehir merkezi civarında, ardı ardına patlamaya benzer gürültüler duyulmasının ardından Gardiner çevre yolunun kapatıldığı haberi doğrulandı. Dinleyicilerden gelen telefonlar, Eaton Alışveriş Merkezi civarında bir ayaklanma olduğu bildiriyor, ama 680 News henüz bunu doğrulama...

Aniden ufukta parlak bir ışık çaktı ve onu, ölüm perisinin kamyonete hızla yaklaşmasına benzeyen bir patlama sesi izledi. Kamyonetin dört yolcusu, havaya baktılar ve kokteyl salonundan dört beş kilometre kadar uzaktaki küçük mantar bulutunu gördüler.

Luke, "Ulu Tanrım, boku yedik," dedi.

Rachel, anında analize başladı, "Nükleer değil, kimyasal bu. Bulutun alt tarafındaki kara dumana bakılırsa, büyük ihtimalle, petrol."

Warren salondan dışarı fırladı ve ateş topuna baktı. Etrafına bakınıp kamyonetteki arkadaşlarını görünce, "Ulu Tanrım, boku yedik," diyerek tepkisini bildirdi. Rachel, şiddetli felaketlerin, insanlara hem dini hem dışkıyı; insanlığın birbirine gayet zıt bu iki halini çağrıştıracak nasıl bir özelliği olduğunu merak etti.

Rick ve Karen cep telefonlarını kullanmaya çalışıyorlardı ama pek umut yoktu. Luke kimyasal bulut tarafından büyülenmiş gibiydi, sanki bulut Tanrı'nın yüzüymüş gibi hipnotize olmuş bir halde buluta bakıyordu.

Warren onlara doğru yürümeye başladı ama binanın kapısından sadece üç adım uzaklaşmışken, kafasını şiddetle iki yana silkelediğinde, etrafa saçılan şey, kızıl kuştüyleri gibi gözükse de, Rachel'ın beyni, saniyenin milyonda birinde o şeyin aslında ne olduğunu anladı: Kan.

Rachel'ın amigdalası halen ikili kayıtta olduğundan, petrol 250 $'a çıktığından beri gerçekleşen diğer her şey gibi, bu olay da yavaş çekimde gerçekleşmişti.

İkinci kan dalgası Warren'ı göğsünden vurdu, daha yere düşmeden öldüğü barizdi.

Zaman durdu. Karen bir çığlık attı. Güneş aniden bin kat daha parlak gözüktü. Rick koluyla bastırıp arabadaki herkesi yere eğilmeye zorladı, "Hepiniz, *yatın*!"

Rachel, tanık olduğu şiddete, ne zaman bir şeyden bunalsa

beyninin sıklıkla başvurduğu kaçış haline girerek tepki verdi. Yangın alarmı esnasında sınıfındaki sert çocukların, "Rachel Mutluluk Diyarı'na gitti!" diye bağırmalarına sebep olan bir haldi bu. Rachel, Mutluluk Diyarları hakkında söylenecek çok söz olduğuna inanıyordu, eğer bu kabadayı ve alaycı çocuklar Mutluluk Diyarı'nın nasıl bir yer olduğunu bilselerdi, kendisini rahat bırakmakla kalmaz, tarif için yalvarırlardı. Rachel'ın oraya geçişi, bangır bangır müzik çalan, kalabalık, gürültülü bir restoranda, birdenbire müziğin susması ve herkesin restorandan ayrılmasına benziyor. Orada sükûnet var. Orada tarafsız olabilir, analiz edebilir. Rachel kendini özgür ve güçlü hissediyor, sanki bir anda Google'da aratılan her anahtar kelimenin arama sonucu kendisine verilmiş gibi. Rachel, Mutluluk Diyarı'ndan sakin ve endişeden arınmış olarak, sanki beynini tavuklu sandviç ve bir bardak sütle doyurmuş olarak dönüyor.

Kamyonetin içinde Rick, Karen ve Luke'la birlikte otururken, Rachel aslında Mutluluk Diyarı'ndaydı ve bir keresinde matematik öğretmeninin söylediği bir şeyi hatırlıyordu: "Gerçekleşmesi mümkün olan ama hiç gerçekleşmeyen tüm o rastlantıları düşündüğünüzde, kâinatı farklı bir gözle görmeye başlarsınız. Gündelik hayatınızın herhangi bir anında gerçekleşebilecek trilyonlarca, hattâ sekstilyonlarca rastlantı vardır ama düşününce, bu çok sayıdaki rastlantının aslında hiç gerçekleşmediğini fark edersiniz. Rastlantı, *gerçekleştiğinde* göze çarpacak kadar ender bir şeydir. Rastlantılar, o denli enderdirler ki sanki kâinat sadece onları kapının eşiğinde tutmak üzere inşa edilmiş gibidir. Hayatınızdaki bir rastlantının veya olağandışı başka bir şeyin ortaya çıkması için birisi veya bir şeyin dişini tırnağına takarak çabaladığı kesindir. İşte bu yüzden rastlantılara gereken dikkati vermeliyiz."

Rachel'ın bu konuda tam tersi görüşleri var: Hayattaki her anın bir rastlantı eseri olduğuna inanıyor. Ya hep ya hiç.

Ne var ki, öğretmeni şunları da söylemişti: "Rastlantının zıddı entropidir. Entropi, tembelliktir. Entropi, enerjinin hiçlik tarafından emilmesidir. Entropi, kâinatın mesai kartına işlediği sahte çalışma saatleridir. Entropi, araba lastiklerinizin patlamasını, kekinizin sönmesini, bilgisayarınızın çökmesini ister. Sizin için kötü şeyler diler. Bu yüzden, unutmayın, rastlantı ve entropi arasındaki orta yolu bulursanız her zaman güvende olursunuz. Sözüme inanın, kötü sayılabilecek hiçbir şeyin olmadığı bir gün mucizedir; yanlış gidebilecek her şeyin yanlış gitmeyi beceremediği bir gündür. Sıradan, sıkıcı bir gün insan ruhunun zaferidir. Sıkılmak, türümüzün tarihinde eşi görülmemiş bir lükstür."

Rachel işte bu anda Mutluluk Diyarı'ndan ayrıldı ve Warren'ın cesedini inceledi. Karen hâlâ çığlık atıyordu, ama Luke onun kamyonetten çıkmasına engel oldu.Rachel'ın çözmeye çalıştığı şey, Warren'ın vurulmasının bir rastlantı mı, yoksa beş kilometre uzaklıktaki ateş topuyla arasındaki bir etki-tepki ilişkisinin sonucu mu olduğuydu. Teröristlerin işi miydi? Petrol deposu soygunu mu? Anarşistler mi?

Bu arada Rick, herkese, keskin nişancılara hedef olmamak için mümkün olduğu kadar siper almalarını bağırıp duruyordu. "Kamyoneti çalıştıracağım ve buradan hemen topuklayacağız," dedi. Anahtarı çevirdi ama motor iğrenç bir çalışmayacağım-işte sesi çıkarttı. "Ah Tanrım, Pam haklı, ben genetik bir çöplükten başka bir şey değilim. Başıma gelen her şeyi *hak ediyorum.* Berbat biriyim ben." Duraksadı, "Burada arabası olan başka biri var mı?"

Hiç kimsenin yoktu.

"Warren nasıl bir araba kullanıyordu?"

Karen gözyaşları arasında, "Bir kamyonet sanırım," dedi.

"Nasıl bir kamyonet?"

"*Kamyonete* benzeyen bir kamyonet. Ne bileyim. Benim için hepsi aynı." Karen'ın sesi yükselmiş, tizleşmişti.

Rachel, "Güvende olacağımız tek yer otel, kokteyl salonu fazla tenha. Hedef olmamak için koşmamız lazım," dedi.

Rick, "Aynı fikirdeyim," dedi. Sözlerindeki güçlülük, Rachel'a Rick'in bir alfa erkeği olup olmadığını düşündürdü. Belki de ilk çocuğunun babası Rick olmalıydı. Fakat güvenli bir yere ulaşamazlarsa ortada bir çocuk olmayacaktı. Grup, yolcu tarafındaki kapıdan sürünerek inip otele doğru hızlı bir koşu tutturmaya hazırlandı. Rick saydı, "Bir, iki, üç ... Şimdi!"

Warren'ın cesedini geçerek otel ve kokteyl salonu arasındaki kapalı geçide daldılar. Şanslarını önce otelin ana girişinde denediler ama oraya vardıklarında kapının kilitli olduğunu gördüler. Kapıyı sarsınaları sonuçsuz kaldı. Karartılmış camların ardında hiç kimseyi görmediler.

Rick bağırdı, "B planı, salona dönüyoruz!"

Bir serçe sürüsü gibi geçitten geçip salona koştular. İçeri girdiklerinde Rick kapıyı sürgüledi, Luke da bir dolaptan çıkardığı eski püskü, toz tutmuş sigara makinesini kapının önüne kadar ittirdi. Üzerine, katlanan masaları ve denizci mavisi masa örtülerini yığdılar. Kapı dışarı açılıyordu ama içeri girmeye çalışan biri, önünde hatırı sayılı bir barikat bulacak ve barikat onu yavaşlatırken, grup en iyi savunma pozisyonunu alacak kadar zaman bulacaktı.

Rachel sigara makinesinin saklandığı dolabı dikkatle inceledi. Zeminde örümcek ağları ve bir yığın kartvizit vardı, kartvizitler o kadar eskiydi ki telefon numaralarının önünde alan kodları bile yoktu. Rachel'a, o karışıklığın ortasında bile, alan kodlarının olmaması dikkate değer göründü. Bazen çağın değiştiğini mimleyen olaylar o kadar yavaş olur ki, gerçekleştikleri sırada görünmezler. Bazen de, çağlar, tıpkı şimdiki gibi, TV ekranından altyazının geçmesine yetecek birkaç saniye içinde değişir.

Oyuncu 1

Oyuncu 1, hikâye güncellemesi için burada. Bu hikâyenin kullanıcısı olarak, gelecek bölümleri merak ettiğinizi biliyorum, o yüzden sizi oyalamayacağım. Karen'ın baş dönmesi devam edecek ve Rachel'ınki gibi, Karen'ın beyni de öğlen meydana gelen olayları çift kopya olarak kaydedecek. Çocukken oynadığı, Mahsusçuktan Öl denilen oyunu anımsayacak. Karen ve arkadaşları koşarken, biri "Dur!" diye haykırır, kendilerini yere atarlardı. Sonra, en kısa sürede, fazla düşünmeden, dünyaya tekrar ne olarak gelmek istediklerini bağırmaları gerekirdi. Genellikle, at, kedi, köpek, alacalı kuşlar veya böcekler seçilirdi. Bir veya daha fazla keskin nişancıdan korunmak için barın arkasında otururken, bu oyunu oynadıkları onca zaman boyunca, hiç kimsenin, bir kez olsun dünyaya tekrar insan olarak gelmeyi seçmediği Karen'ın kafasına dank edecek. *İyi seçim,* diye düşünecek, *biz sefil bir türüz sahiden de.*

Rick hem kendisine hem de kâinata, *Neden hayatta bizi bir adım ileri götürecek her adım hep acı verici bir yoldan geçiyor? Neden acının bizi daha iyi biri haline getireceğini sanıyoruz?* diye soracak. Kâinat da göksel hoparlörlerden anons yapan kozmik bir lise müdürü gibi, Rick'e şöyle diyecek: "Şöyle ki, Richard, başlarına gelen iyi şeyler insanları değiştirmez. Eğer sonunda değişmeyeceksen herhangi bir şey yapmanın mânâsı nedir?" Luke, zaman sanki ağır çekimde akıyormuş gibi hissedecek ve zamanın tabiatı hakkında düşüncelere dalacak. Eğer o günün olayları bir hikâye olsaydı, daha sonra neler olacağını öğrenmek için okurların beklemesi gerekecekti. Fakat söz konusu olan bir resimse, neler olacağına dair kehanette bulunmak için tek ihtiyacınız, ona şöyle bir bakmak. Hayat bir resimden çok bir kitaba benzer. Hayat sizi bekletir. Zaman, her şeyi, duygular ve anılardan oluşan zaman kodu girilmiş, birbirini izleyen planlara indirger. Luke, insanların

işte bu yüzden aşırı duygusallaşıp hayatlarının bir hikâyeye benzemesi gerektiğini düşündükleri sonucuna varacak; zamanın hayatları üzerindeki topyekün hâkimiyetini mantığa bürümek için.

Bu yüzden Luke, zamanın varlığının yegâne sebebinin, duyguların ve dramların rol alacağı bir sahne gereksinimi olup olmadığını merak ederek barda oturuyor olacak. Tüm bir boyutun insanoğlunun keyfi için var olduğunu varsaymak nasıl bir kibir! Yine de bu teori, pratik açıdan, kâinatın duyguların yöneteceği evrende –sadece dünyada değil belki her yerde– hayatın var olması için giriştiği sıkı çalışmayı ve ileriye dönük planlamayı açıklamakta faydalı *olabilir*. Tanrı olmadan da hayatın bir amacı olabilir diye düşünecek.

Luke, *Ah! Keşke boyutlar arasında sıçramanın bir yolu olsa da zamanı alıp hamur gibi açarak geçmişi ve geleceği aynı anda okunabilir kılan bir tür resme dönüştürebilsem. Krallara layık bir şey olurdu bu! Ama her zaman bir bit yeniği de olurdu,* diye düşünecek. *Her zaman kendi boyutumu tam anlamıyla kavramamı engelleyecek bir üst boyut olurdu. Kimse kaçamaz bundan. Zamana mahkûmiyetimizi çekilir kılan tek gerçek, bu kozmik kokteyl salonunda birlikte tuzağa düşmüş olmamız.*

Rachel aklından bugün gerçekleşen olayların zaman çizelgesini çıkaracak. Bunun sebebi, sıralama yapmakta iyi olması. Bu, sadece pi sayısını bin rakama kadar hesaplayabilmesi anlamına gelmiyor. Olayları sıraya koymak, bu olayların korkutucu niteliklerini onlardan çekip alıyor. Sıraya koyulunca daha güvenli hale geliyorlar. Öğretmenler odasında onun pi'yi hesaplama yeteneğine tanık olan onuncu sınıftaki İngilizce öğretmeni, Rachel'ın başka şeyleri de sıraya koyup koyamayacağını merak etmişti. Bu yüzden Rachel'dan gün içinde o ana dek gerçekleşen her şeyi yazmasını istedi. Elli beş dakika sonra bilgisayarda yazılmış halde gelen listede yedi binden fazla sözcük vardı.

Öğretmeni, "Sen hikâye yazmalısın," diye öneride bulunmuştu ama Rachel hikâyelerin anlamsız olduğunu söyledi. "Şeyler A'dan B'ye oradan C'ye gider. Onlara hikâye adını takmak hiçbir şeyi değiştirmez. Bu yalnızca sıraya koymak, hepsi o," demişti.

Öğretmeni itiraz etmişti buna. "Ya bizi duygulandıran hikâyeler?"

"Sıralama, duygu nedeni olamaz."

"Ama evreni, yaşama sebebimizi anlamamıza yardımcı olurlar."

"3.14159265358979323846264 33 ..."

Rachel öğretmeninin yüz ifadesini görmemiş ama kendisini rahat bırakmak için uzaklaşırken iç çektiğini duymuştu. Kapı çerçevesiyle antika sigara makinesinin arasındaki açıklıktan Warren'ın cesedine son bir bakış atarken, Rachel yıllardır kullanmadığı bir mantraya, 3.14159265358979323846264 33... diye sürüp giden mantraya başvuracak. Sonra aklından pi sayısının bölümünü tekrarlarken tavana bakıp havalandırma girişini fark edecek ve Rick'e, "Şu panel çatıya giden havalandırma sistemine mi bağlanıyor?" diye soracak.

Rick bir parmaklıkla kapatılmış dikdörtgen panele bakacak. "Evet," diyecek, "bağlanıyor."

ÜÇÜNCÜ SAAT

TANRI'NIN KÜÇÜK ÇÖP DEPOLARI

Karen

Karen ve üç bar arkadaşı kokteyl salonunun kapısının iç tarafında durmuş, köpek gibi nefes nefese soluyor.

Luke, "Bu mekânın başka kaç girişi var?" diye soruyor.

"Yalnızca arkada teslimat kapısı var," diyor Rick.

"Haydi."

Rick'in atılıp kasanın altındaki silahı almasıyla birlikte iki erkek arka kapıya doğru bir koşu tutturuyor.

Karen'ın beynindeki, adrenalinle güçlenmiş amigdala bölgesi, tıpkı Rachel'inki gibi, harekete geçiyor ve olan biteni çift kaydetmeye başlıyor. Biyolojik nedenlerle hayat artık yavaş çekimde akmaya başlıyor.

Karen'ın Blackberry'si çalıyor... Dış dünya! Casey. "Anne?"

"Casey." Karen durumu nasıl hafifleteceğini biliyor. "Tatlım, sen iyi misin?"

"Misha'yla beraberiz. Kavşaktaki Husky istasyonundayız. Yarım saattir büyük bir ayaklanma var. Benzin yok. Herkes aklını kaçırmış. Bir sürü resim çektim."

"Sen iyi misin?"

"Tabii iyiyim. Birazdan sana fotoğraflardan birkaçını yollarım. Bay Doğru'yla işler nasıl gitti?"

"Pek iyi gitmedi. Casey ..."

"Evet?"

"Eve gitmeni istiyorum. Tamam mı, tatlım?"

"Hayatta olmaz. Burada acayip aksiyon var. Her yer karmakarışık. Müthiş ya."

"Casey, ne kadar müthiş olduğu umurumda değil. Eve gitmeni istiyorum, eve varınca polisi ara ve hemen benim bulunduğum otelin kokteyl salonuna gelmelerini söyle."

"Neden? Ne oldu?"

"Benim için endişelenme, Casey. Sadece dediğimi yap. Telefonlar burada doğru dürüst çalışmıyor. Sen nasıl aradın, bilemiyorum. Eve git. Polisi ara. Buraya gelmelerini söyle."

"Dur, anne, bugünkü uçakla eve dönmüyor musun yani?"

"Sanmıyorum. Havaalanı Camelot Oteli'ndeyim."

"Anne, beni korkutuyorsun. Orada cidden kötü bir şeyler oluyor, farkındayım ben!"

"Korkma. Ama eve git. Polisi ara."

"Anne?"

Bağlantı kesiliyor ve Karen, ananas parçaları, portakal dilimleri ve kiraz şekerleriyle dolu çeşni tepsisine bakakalıyor. Üniversite yıllarındaki garsonluk işini hatırlıyor. Barın sahibi, Gordy, çeşnilerin, restoranın havasındaki bütün saçmalıkları, bütün pislikleri emen ve mekânı herkes için daha ferah yapan ciğerler gibi olduğunu söylemişti. "Karen, çeşniler Tanrı'nın küçük çöp depolarıdır," demişti Gordy. "O yüzden *hemen* streç filmle kapla onları." Karen streç filme işte böyle bağımlı olmuştu ve şu anda ayaklanmalar, yağma, arabasız, uçaksız ve yiyeceksiz kalmak hakkında düşünürken, kendisini hafifçe kurumuş içki çeşnilerini streç filmle kaplarken bulmasının nedeni de bu. İçki şişelerinin arkasındaki aynada bir an için yansımasını yakalıyor. Saçları, sanki yalnızca ıslak parmak uçlarıyla şekil verilmiş gibi dağınık. Bir anlığına aynadaki – genellikle halka açık alanlarda– görüntümüzü yakalayıp ken-

dimizi yabancıların gördüğü gibi görmemiz ne kadar seyrek olur. Aynanın altında bir güneşte kurutulmuş berduşlar gibi gözüken bir kavanoz beef-jerky[1] duruyor. Erkekler bu şeyi nasıl yiyebiliyorlar?

Salonun diğer ucunda, bilgisayarın başındaki Rachel, "Şu anda petrol teknik olarak varil başına 900 $ ama aslında artık satılmıyor. Bir de... İnternet bağlantım gitti," diyor.

Karen, "TV'yi dene," diye bağırıyor.

Güzel ama hortlak gibi görünen Rachel, TV'nin düğmeleriyle oynamaya gidiyor. Karen iki adamın arka kapıyı tıkamak için ağır bir şey sürüklediklerini duyuyor.

Karen, "Buradaki bütün yiyeceklerin listesini çıkaracağım," diyor.

Rachel, beyaz fare üreticisinin renksiz sesiyle, "Elimizde kaç kalori olduğunu hesaplamak iyi fikir, " diye yanıtlıyor.

Kısa bir araştırma, barın mutfağının bulunmadığını ve eldeki erzağın, meyve dilimleri, beef-jerky ve baharatlı beyazlatılmış fıstık, pretzel, susamlı çubuk, kavrulmuş mısır, çekirdek, biberli kraker, soya fındığı içeren on kiloluk bar çerezinden ibaret olduğunu ortaya çıkardı veya Karen'ın yeni kazazede zihniyetiyle; *Baklagiller, taneli tahıl, tohumlar, kabuklular... Savaş hali için ideal.*

Karen raf dolusu yeni hava geçirmez Rubbermaid saklama kabı buluyor ve yiyecekleri pay etmeye başlıyor. Bu iş tuhaf bir şekilde rahatlatıcı geliyor ona. Elde yapacak bir iş varken dünyanın tümüyle gözüne farklı gözüktüğünü, bir şekilde daha fazla odaklandığını fark ediyor. Bir kâseyi kurularken, *Çoğumuzun hayatında sadece bir avuç gerçekten ilginç an oluyor; gerisi dolgu. Şu an,* diye düşünüyor, *hayatın o gerçek anlarından biri, dolgusuz, nişastasız, astarsız. Dünyam bir anda müthiş genişledi! Dünya merak ve korku hissiyle dolu ve hayatım ipe dizilmiş büyülü anlardan, başarıyla çözülmüş gizemler-*

1 Kurutulmuş etten yapılan çubuk şeklinde atıştırmalık. –*ç.n.*

den oluşuyor. Kendini bir transta hissediyor.

Karen, hayatında bu kadar önemli olan başka bir ânı hatırlıyor: Kocasının, "Bir yüzük parmağındaki haledir. Şu andan itibaren iki ayrı gölgemiz yok, gölgelerimiz bir. Sen benim yalnızlığımı çalıp götürdün. Seni kaybetmek istemiyorum," diyerek evlilik teklif ettiği ânı. Beyaz muhafaza kabından çerez artıklarını boşaltırken, Karen, âşık olmanın aşkın bitmesi kadar çabuk olabileceğini ve aşkın bitişinin de kesinlikle hayattaki önemli anlardan biri olduğunu düşünüyor.

Karen'ın içi bir anda tedirginlikle doluyor: *Casey eve gidecek mi? Polise ulaşabilecek mi? Ulaşsa bile, havaalanı yakınlarında, petrolsüzlükle boğuşan bir dünyanın güvenliğini sağlayabilecek yeterli polis var mı?*

Cam kapının hemen dışında bir çatırtı duyuluyor. Karen ve Rachel yukarı bakınca donakalıyorlar. *Tanrım, o keskin nişancı dışarıda.* Karen, sanki kapıdaki kişi Madonna'ymış, o yüzden de, ya cömertçe ödüllendirilecek ya da suratına öldürücü bir tokat yiyecekmiş gibi bir ruh haliyle kapıya doğru yürüyor. Boşluklarına dertop edilmiş masa örtülerinin tıkıştırıldığı sigara makinesindeki bir aralıktan dışarı baktığında, Seksenler'den kalma kırmızı bir arabanın dar patikadan, neredeyse Warren'ı ezerek gazlayıp geçtiğini görüyor. Arkasına barikat kurulu cam kapının diğer tarafında kendi kanında marine olan zavallı, talihsiz Warren. Petrolle işleyen artık tarih olmuş dünyanın bir parçası olan Warren. *Her ne kadar hafta sonunda eline metal detektörünü alıp plajda kayıp nikâh yüzükleri arayan biri gibi görünse de, başına geleni hak etmedi... Dur bir saniye!* Karen bir an için transtan çıkıyor. *Dışarıda bir yerde kahrolası bir keskin nişancı var!* Hemen geri çekilip Rachel'a bakıyor. TV görüş alanının dışında. "Yalnızca bir araba geçti. Kim olduğu hakkında hiç fikrim yok," diyor.

"Otelde bir hareket görebiliyor musun?"

"Bir şey yok."

Karen bara geri dönüp bir portakal dilimi çiğniyor. *Tamam, Karen, pekâlâ. Eski hayatın sona erdi; bekleme odasının resepsiyonunda oturmak yok, Aeron sandalyesinde oturup bir çubukla elektronları iterken dengesini yitirmiş ruhların gelip gidişini izlemek yok. Henüz on dakika yaşındaki yeni hayatın, düşsel ama yine de gerçekten daha gerçek. Tıpkı sabah uyanmadan hemen önce, beyin uyku döngüsünün en verimli yerindeyken görülen canlı rüyalar gibi. Günde sekiz saat, yakındaki bir fırında düşük sıcaklıkta pişen beş yüz sayfa bond kâğıdı gibi kokan ofis havasını solumak yok. Zamanın ölü doğmuş gibi kıpırdamadığı akşamüstleri yok. İş, asla birinin tüm yaşamı haline gelmemeli, öyleyse neden birçoğumuz öyle olduğuna inanıyor?*

Karen, evinin yakınındaki Safeway'i hayal ediyor, herhalde şimdiye dek çoktan yağlanmıştır. Ya Casey? İyi olmalı. Belki havaalanı yakında açılır. Açılmalı. Belki İkiz Kuleler'den sonra olduğu gibi bir hafta alır açılması ama eve ulaşmalı. Karen bir keresinde dünya için yapılabilecek en iyi şeyin, beş yıl boyunca bir yerde kalmak olduğunu duymuştu: Göçebelik olmadan, tebdil-i mekânın ferahlığı olmadan, petro-tatiller olmadan. Sadece bir tek yere bağlı kalmak.

Luke ve Rick arka taraftan dönüyorlar. "O kapıdan kimse geçemez artık," diyor Rick, "Ancak tankla geçerler." Rachel'a sesleniyor, "Haber var mı?"

"Tahminimce, ne fiyat verirsen ver, satılık petrol yok. TV'yi çalıştıramadım."

İki erkek ön taraftaki döner kapının yan yana bölmelerinde durup hareket var mı diye dışarı bakıyorlar. Luke, "Bir şey yok," diyor, "sadece Warren."

Rick dışarı bir göz atıyor. "Hey, şimdi bir uçağın kalktığını görüyorum, bir jumbo-jet... eee... Air-France."

Rachel, "O uçağın son uçuşu olmalı. Ana hangara dönmesi gerek," diyor.

Luke ve Rick, Karen'ın yaklaşan kıyamete rağmen anaç bir

ruh tavırla bir kâseye çerez koymakta olduğu bara yanaşıyor. Karen, Rick'e, "Tahminin ne, tek başına mı, yoksa dışarıda başka keskin nişancılar da var mı?" diye soruyor.

"Hiç bilemiyorum," diyor Rick, "Atışların hangi yönden geldiğini çözmeye çalışıyorum. Anladığım kadarıyla tam üzerimizden ateş edildi."

Luke araya giriyor, "Hey! Şu telefon çalışıyor mu?"

Herkesin jetonu aynı anda düşüyor: *Sabit telefon*. Karen ahizeyi aldığında çevir sesini duyuyor ve 911'i arıyor. Alıizeden gelen ses çok yüksek. Telefondan bir tıkırtı geliyor, numara çevriliyor, başka bir tıkırtı ve sonra, en olmayacak şey, bant kaydı bir kasırga uyarısı çalıyor. "Niye şaşırmadım acaba. Aranızda çocuğu olan var mı?"

Rick, "Oğlan. Adı Tyler. Bugün okulu yoktu," diyor. "Şimdi evde olmalı." Duraksıyor.

Karen, "Öyleyse," diyor, "nasıl yardım bulabileceğimizi düşünürken, ben bir içki alacağım. İsteyen?"

Dörtlü içkilerini alıp çıkışlara eşit uzaklıktaki –bu durumda en güvenli yer olan– barın arkasına geçerek yere oturdu. 1973'teki petrol krizine benzer ama çok daha beter bir karışıklığın dünyayı tamamen etkisi altına alacağına dair bir konuşma dönüyordu: İnsanların görüp görebileceği tek petrol, arabalarının deposundaki benzindi, belki onları birkaç kez işe getirip götürmeye yetecek kadar. Tabii iş hâlâ yerinde duruyorsa. Birileri çıkıp bir depo benzin için komşusunu öldürür mü? Neden olmasın? Ordu yardım edebilecek mi? *Hı-hı, tabii*. Karen birkaç ay önce orduya aitmiş gibi gözüken bir kamyon gördüğünü anımsadı ama gerçek mi yoksa bir film çekimi için mi kullanıldığından emin olamadı.

Toplum donmuştu ve çözülmesini sağlayacak bir şey de yoktu. Ne ucuz, kolay ulaşılır gıda, ne seyahat, ne de orta sınıf kalmıştı ortada.

Karen, toplumun kurabiye gibi dağılışı hakkında düşünen Luke'ta kederli bir hava yakaladı; Rachel'da ise hiç duygu kırıntısı yoktu.

Bir süre devam eden sessizliğin ardından, Rachel söze girdi, "Büyürken, normal insanlarla nasıl yaşanacağı hakkında kurs görmek zorunda kaldım."

3,000 $'lık Chanel –ya da çok iyi bir taklit– elbiseli kadın hakkında bir şey öğrenmeye nihayet meraklı gözüken Karen, "Nasıl yani?" diye sordu.

"Yaptığınız şeylerin ve çıkardığınız seslerin ne anlama geldiği hakkında. Gülmek gibi. Bende tıbben veya pratik açıdan mizalı duygusu yok. Beynimin sağ lobundaki lezyon, sizin mizalı duygusu, ironi, şefkat, Tanrı dediğiniz şeyleri takdir etme yeteneğime ket vuran bir ton körlüğü yaratıyor. Yine sağ lobdaki başka bir lezyon yüzünden, konuşurken sesteki ton değişimleri ve vurgulardan yoksunum. İnsanlar bir robot gibi konuş tuğumu söylerler. Farkı anlayamıyorum. Son olarak, otizm kaynaklı yüz tanımlama körlüğü sendromu gösteriyorum. Yani kısaca, İnsanlar kahkaha sesi çıkardıklarında, irkilmemek için çaba harcıyorum."

"Bu sağlık sorununun adı var mı?"

"Bir değil, birkaç sorunum var. Otistik spektrum bozukluğum var. Ket vurma ve şartlı refleks yitimiyle ilgili sorunlar, bir de hafif obsesif-kompulsif bozukluk. Sıralama yeteneğim yüzdelik sıralama içinde ilk yarımda. Pi sayısını bin haneye ulaşana kadar bölebilirim."

"Çalıştığım –*eskiden* çalıştığım– ofise bu sorunlarla gelen bir avuç insan gördüm. Yüzleri ayırt edemiyorsun, öyle mi?"

"Hayır."

"Biri sesini yükselttiğinde kızgın mı, yoksa mutlu mu olduğunu anlayabilir misin?"

"Biraz. Ama normallik kursunda –şimdiki gibi– uç duygusal halleri nötralize edecek bir grup soru öğrendim."

"Nasıl sorular?

"Örneğin, nörotipik insanlara her zaman ne iş yaptıklarını ve işlerinden ne öğrendiklerini sorabilirsin. Burada biraz kafamızı dağıtmaya ihtiyacımız olduğuna inanıyorum, o yüzden bu işlemi başlatacağım. Luke, cebinde bir tomar nakit var ve yakın zamanda dini inancını kaybettin. İşin hakkında bize daha fazla şey söyler misin?"

Luke, konuşmaya başlamadan önce Karen'ın ona içkisini vermesini bekledi. "Bu sabaha dek, Nippissing'de, çevre yolu çıkışının yanında küçük bir kilisenin rahibiydim. Ama dün inancımı kaybettim ve bu sabah kilisenin hesabından bütün tadilat fonunu çaldım. Bir uçağa atladım ve buraya geldim."

Rick, "Cidden mi?" diye sordu.

"Evet. Yirmi bin dolar." Luke skoçundan bir yudum aldı.

Rachel, "O zaman," dedi, "teknik olarak işsizsin."

"Evet."

"Küçük bir yerin rahibi olarak, işinden insanlarla ilgili öğrendiğin bir şeyi bize anlatır mısın?"

Luke'un yüzünden, keyif ve ferahlama karışımı, garip bir ifade geçti, "On yıldan fazladır, birisinin bana tam da bu soruyu sormasını bekliyormuşum sanırım." Luke, bir an, sanki düşüncelerini sıraya koyuyormuş gibi durdu, sonra anlatmaya başladı. "İşte başlıyor. İlk aklıma gelen şu, çalıştığınız sırada biri sizi rahatsız ediyorsa, ondan yardım fonuna bağışta bulunmasını isteyin. Yardım sandığını ve bağış zarflarını yakınınızda tutun. Göreceksiniz ki sizi bir daha asla rahatsız etmeyecekler."

"Başka?"

"Başka? Peki, bir ihtimal kendinizi birlikte çalıştığınız herkesten üstün görüyorsunuz ama muhtemelen onlar da sizin için aynı şeyi hissediyor. Bir de, düşündüğünüzden çok daha fazla adam, karısını dolu çamaşır yumuşatıcısı şişesiyle dövüyor." Luke tavana bakıp vaazına devam etti. "Havai kadınların

genellikle kökleri derine uzanan doğurganlık problemleri var. Ayrıca, internet sayesinde, tarihte ilk kez, heteroseksüeller eşcinsellerden çok daha fazla seks yapıyorlar. Sanırım kolayca genelleyebilir ve diyebilirim ki çok fazla boş zaman kılık değiştirmiş bir *maymun pençesi*dir.[1] İnsan çatısız, düzensiz bir hayat sürmek için yaratılmamıştır.

Rachel, "Başka?" diye sordu.

"Başka... Bir tane daha: Yirmi yaşında, artık bir rock yıldızı olmayacağını bilirsin.

Yirmi beşinde, bir dişçi veya herhangi bir işte profesyonel biri olamayacağını. Otuz yaşında, karanlık çökmeye başlamıştır, varlıklı veya başarılı olmak şöyle dursun, amacına ulaşıp ulaşmayacağını merak edersin. Otuz beş yaşında, kısaca, yapmakta olduğun şeyi hayatının geri kalanında yapmaya devam edeceğinin farkına varırsın, kaderine boyun eğmiş halde yaşar gidersin."

Luke durup bardağının ağzını parmağıyla okşadı. "Hepsinden çok, aynı köhne yedi günahı tekrar tekrar dinlemekten ölümüne yılmıştım. Belki bu işin ilginç olduğunu düşünebilirsiniz, ama değil. Tanrı aşkına, lütfen birileri işleri canlandırmak için sekizinci bir günah icat edebilir mi?"

Karen lafa karışma isteğini frenledi.

Luke konuşmasını sürdürdü, "Yani, insanlar niye bu kadar uzun yaşıyor ki? Elli beşinde, altmış beşinde, yetmiş beşinde ölmek arasında ne fark olabilir? Tüm o fazladan seneler... onların nasıl bir faydası varmış? Hayatımızda yeni bir şey olmadan, yeni bir şey öğrenmeden, yeni bir şeye aracı olmadan neden yaşamaya devam ediyoruz? Elli beş yaşındaysan, hikâyen aşağı yukarı sona ermiştir."

---

1 **Maymun Pençesi:** W.W. Jacobs'un, hiçbir şeyin karşılıksız olmayacağını ve aç gözlülüğün cezasız kalmayacağını anlatan kısa hikâyesi. Hikâyedeki maymun pençesi, aç gözlülüğü, kötü kaderi ve ölümü temsil eder. *–ç.n.*

Luke içkisini fondip yaptı. "En çok üzüldüğüm insanlar bir zamanlar derin sularda yüzen ama sonra o derinlik hissini ya da merak duygusunu kaybetmiş, artık hissedemeyecek kadar uyuşmuş olanlar. Hislerinin eriyip gittiğini gören ve bunu umursamayan insanlar. Sanırım benim için en korkutucu şey bu: Kaybettiklerini umursamamak."

Rachel, "Yani hakkında en üzüldüğün ve en korktuğun şey, kendinsin," dedi.

"Evet."

Bir sessizlik oldu, sonra Rachel, "Rick, sen işinden neler öğrendin?" diye sordu.

"Genellikle kendimin en berbat düşmanının yine kendim olduğunu öğrendim. Hatalı olmaktansa acı çekmeyi yeğlediğimi öğrendim. Bazen başarısızlığın kılık değiştirmiş fırsat olmadığını öğrendim: Sadece ben ve benim başarısızlığım olduğunu. Asla zengin olamayacağımı öğrendim, çünkü zenginlerden hoşlanmıyorum. Öğrendim ki tümden bokkafalı herifin biri olsan bile ruhun hâlâ seninle takılmak isteyecek. Belli davranış eşiklerini geçtiğinde ruhunun seni terk etmek için bir tür yasal hakkı olmalı."

Rachel, "Özellikle işten öğrendiğin başka bir şey var mı?" diye soruyor.

"İş geçmişime fazla girmek istemem, bahçe düzenlemesi işinden hiç de fena kazanmadığımı söylemek istiyorum, ta ki nefes almayı bile hak etmeyen birileri gelip, kamyonetimle birlikte bütün ekipmanımı yürütene kadar. Böylece Luke, senin kilise cemaatinden duyduklarınla aynı şeyleri dinleyip durarak çalıştığım bu barı boyladım. Belki bir farkla, ben, müşterilerin palavra yelpazesinin diğer ucunda kalan şeyleri duyuyorum: üçüncü birayla kendini kaptırdığı hüsnükuruntu ve büyüklük sanrısından beslenen şeyleri. İnsanlar sana hiç iyi bir şeyden bahsederler mi *–bahsettiler mi–* ? Yoksa yalnızca pisliklerini, sorunlarını mı yüklediler senin sırtına?"

"Yalnızca pisliklerini. Barmen olmalıymışım diye düşünmeye başladım."

"Merak etme, bir şey kaçırmıyorsun. Hayallerini küçült, kardeşim. Yol kenarında mısır sat mesela. Ufak, idaresi kolay bir şey düşlemek yabana atılmayacak bir şeydir." Rick, Karen'a baktı. "Ya sen?"

"Ben mi? Bilmem. Belki ben çok fazla şey öğrenmedim. Üç psikiyatriste ait bir ofiste karşılama görevlisi olarak çalışıyorum. Bir sürü deli gelip gidiyor. Ama sanırım deliler, tamam, tamam, deli değil, normal davranış sınırlarının ucundaki kişiler, sözde normal insanlardan daha ilginç. Hayatta başarılı olmanın en büyük göstergelerinden birinin, insanın birkaç deli akrabası olmasıdır diye duymuştum. O deli genlerinden sadece birazını alırsan, kendini delirmiş değil, sadece diğerlerinden farklı buluyorsun. Seni bileyen, başarılı kılan da bu fark oluyor işte."

"Hiç bu şekilde bakmamıştım." dedi Luke.

"Bir de, eğer ilaç tedavisi görüyorsan, tedaviye sadık kalmanın en iyisi olduğunu öğrendim. Yani, ufacık bir pili almaya tenezzül etmediğin için köprüden atlamayı mı tercih edersin? Ne zaman telaşlı anne-babalar ofise gelse, onlara kedim Rusty hakkında bir hikâye anlatırım. İnsanların hikâye anlatışını dinlemek oldukça sakinleştiricidir. Birisi size bir hikâye anlatırken, kafanızın içindeki kendi anlatıcınızı kaçırır. Başka birisinin gözlerinden görmeye en çok yaklaştığımız an budur."

Rick

Yirmili yaşlarının başında, Rick Texaco benzin istasyonunda çalışmıştı ve benzin pompalarken, göstergedeki rakamların artmasını izlemekten hoşlanırdı. Hızla artan bu rakamlar parayı temsil etmiyormuş gibi davranırdı; Rick'in kafasında bir peni bir yıla karşılık gelirdi. Sıfır-sıfır-sıfır-bir'den başlayan ve yukarı doğru atan rakamlarda Batı tarihini görürdü: Karanlık Çağlar... Rönesans... 1776[1]... Demiryolları... Panama Kanalı... Büyük Bunalım[2]... II. Dünya Savaşı... Banliyöler... JFK... Vietnam... Disko... St. Helens Dağı[3]... 1984[4]... Grunge... ta ki, BAM! Kurt Cobain'in ölümüyle şimdinin duvarına çarpardı. Rick'in bu zihinsel egzersizi yaptığı anlar, nadiren 19.94 $'ı geçen rakamları görüp kendini gelecekteymiş gibi hissettiği büyülü anlar olurdu.

Şu anda da, ön kapıya barikat kurulmasının ardından salonda dikilirken, kendini o anlardan birinde gibi hissediyor. Elbette şimdi geri gideceği başka bir zaman dilimi yok ve 7/24 gelecekte yaşıyor. Rick, üzerindeki soluk, sararmış Niagara Şelalesi resmiyle Tutankamon'un mezarından çıkma bir kalıntıdan daha eski görünen antika sigara makinesini taşıdığı

---

1 Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'nin açıklanma tarihi. *–ç.n.*

2 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı, 1929'da başlayan ve etkilerini ancak 1930 yılının sonlarında tam anlamıyla hissettiren, 1930lu yıllar boyunca devam eden ekonomik buhran. Kuzey Amerika ve Avrupa'yı merkez almasına rağmen, dünyanın geri kalanında da, (özellikle de sanayileşmiş ülkelerde) yıkıcı etkiler yaratmıştır. *–ç.n.*

3 ABD'nin Washington Eyaleti'nde bulunan bir yanardağ. 1857'den beri sakin bir volkan olan St. Helens Dağı, 20 Mart'tan itibaren meydana gelen deprem serisinin ardından, 18 Mayıs 1980'de tekrar patladı. Meydana gelen volkanik patlama 57 kişinin ölümüne ve 3 milyar dolar da maddi zarara yol açtı. *–ç.n.*

4 George Orwell tarafından kaleme alınmış alegorik bir politik roman. Hikâyesi distopik bir dünyada geçer. Kitapta tanımlanan *Big Brother* (Büyük Birader) kavramı gündelik hayatta da kullanılmaktadır. *–ç.n.*

sırada oluşan sol işaret parmağındaki kesiği ovuyor. Şimdiden, geçmişi çok özleyeceğinin farkında. Bara zıplayıp kasanın altına zulaladığı Winchester Model 12 pompalı tüfeği kapıyor. Birlikte hantal buz makinesini tekerlekli krikoyla kilitli kapının önüne taşımak için uğraşacakları Luke'un peşinden arka çıkışa gidiyor.

Rick, kaderin birlikte kalmalarına karar verdiği bu üçlüyü nereye koyacağını bilemiyor. Anladığı kadarıyla, Luke felâket bir sarhoş ve muhtemel bir dolandırıcı, Karen işleri ters orta-sınıf bir anne ve Rachel da başka gezegenden. Onlar hakkında düşünerek fazla zaman harcamıyor. Arka tarafı gözden geçirmekle meşgul, bir insanı öldürmek için kullanabileceği bir şey, ne olursa, herhangi bir şey arıyor. Ama silah olarak kullanılabilecek, birkaç kırık şişe ve bir iki bıçak hariç pek az şey mevcut. Neyse ki, eski eşinin etrafta bulundurmakla delilik ettiğini söylediği pompalı tüfek var. Bir yıl kadar önce Tyler'la birlikte uğradığında, etrafa bakınıp buranın uyuşturucu bulunmayan bir uyuşturucu batakhanesine benzediğini söylemişti. "O giydiğin beli lastikli bir rugby pantolonu değil mi, Rick? Tanrım, tekel bayiinde çalışan, bir taraflarını uçuk basmış 1982'den kalma bir tezgâhtara benziyorsun." Tyler çerez tabağını temizliyordu ki, Pam, "Tyler, o şeyin içine kim bilir neler koyuyorlar," diyerek eline bir şaplak attı. Rick'e bakıp, "Şunu doğru anlayalım, kasadan yüz dolar aşırmak gibi aptalca bir şey yüzünden birini vurabilesin diye yanında bir *pompalı tüfek* bulundurmak istiyorsun, öyle mi?"

Şimdi son gülen kim?

Rick, aklından, *Şu an hayatımın bir bölümü sona eriyor ama aynı zamanda bir başlangıç bu. Yakında anlayacağım, bilinmeyen bir sırrın başladığı yer*, diye geçiriyor.

Rick, aklından, *Çok, çok iyi şeyler ve çok, çok kötü şeyler asla fazla uzun sürmez*, diye geçiriyor.

Rick, aklından, *Kafam sesi kısılmış Niagara Şelalesi gibi,*

sadece bu sis, bu çalkalanma hissi ve yerin ve göğün nerede başlayıp bittiğini bilememe duygusu var, diye geçiriyor.

Rick bir içki istiyor.

Rick kendisini ikiye yarıp içini açacak kocaman bir levye istiyor. İstiyor ki içinde oturan yaratık neyin nesiyse; tutup çıkarsın, bir halı gibi silkeleyip tozunu atsın; soğuk, berrak bir gölde yıkasın, sonra da iyileşmesi, kuruması, büyümesi için güneşe bıraksın ve ardından, temiz, huzurlu bir zihinle yeniden doğsun.

Birdenbire kendini, barın ardında üç yarı-yabancıyla seramik fayansların üstünde, en azından dileklerinden biri gerçekleşmiş halde otururken buluyor: Limon-tvistli duble votka-soda. Suçluluğun canı cehenneme! Rick, alkolün sonradan şimdiki zamana dair algısını bulandırsa da, başlangıçta, olan bitene dair deneyimini genişleteceğini biliyor; tıpkı bilinç çorbasına MSG[1] serpip baş ağrısının başlamasına razı olmak gibi.

Grup işlerinden öğrendikleri şeyler hakkında tartışmaktaydı, Rick'in böyle bir durumda beklediği bir şey değildi bu ama konunun beklenmedik oluşu şiddetli ve duruma uygun geliyor. Karen şimdi konuşmasını bitirdi, sıra Rachel'da ama başlamadan önce, "Rick, pompalı tüfeğinin öldürme kapasitesi nedir?" diye soruyor.

"Bu bebek mi? Namluda beş tane otuzüçlük fişek var, İnsan öldürmek için gereken her şey tamam."

"Kullanmakta yetenekli misin?"

"Yetenekliyim." Rick, aklından *bu robot kadın çok seksiymiş* diye geçiriyor.

Ama robot kadın Rick'i olduğu yere mıhlıyor. "Çok güzel, Rick. Öyleyse senden önümüzdeki birkaç içinde içeceğin kokteyllerin sayısını sınırlamanı isteyebilir miyim? Nişancı-

1 **Mono Sodyum Glutamat:** Yiyecek katkı maddesi olarak kullanılan sağlığa zararlı bir nörotoksin türevi. *–ç.n.*

lık yeteneği, ölüm kalım halinde dördümüzün de gereksinim duyabileceği bir şey olabilir."

Sonra da fare üretme işinden neler öğrendiğini anlatmaya koyuluyor. "Başlangıç olarak, mümkün olduğu kadar az erkek fare üretmenizi tavsiye ederim. Çünkü aylar boyu her gün maruz kalsanız bile alışması çok zor olan bezel bir koku salgılıyorlar."

Rick, *Hey, güzel Tanrım* diye düşünüyor. *Beyaz fareler de bir yerlerden geliyordur tabii ama. Costa Rica'dan mesela? Ya da Batı Virginia? Ama Rachel'ın garajı? Hazmı zor bir bilgi. Bu arada, bu kız nasıl oldu da benimle sarı çizmeli alkol bey arasındaki ilişkiyi bildi? Neyse, boşver Bu iğrenç çöplükte adam öldürmek için başka ne kullanabilirim acaba?*

Rick, silah olarak kullanabileceği nesneler arayarak barı birbirine katıyor: Açılmamış küçük bir Coca-Cola fıçısı kahve ocağında ısıtılıp pompalı tüfekle vurulursa mükemmel bir bomba olur; sıradan bir kurşun veya tükenmez kalem Joe Pesci usûlü boyna saplanabilir; keskin nişancının kafası beyaz masa örtülerinden biriyle sarılıp gri plastik servis arabasıyla su altına itilebilir.

Rachel hâlâ beyaz fareler hakkında konuşuyor. Rick, on dört aylık ayıklık dönemini çöpe attıktan sonra kendisini biraz sarhoş hissediyor. Rachel, bir farenin neye ihtiyacı olduğunu takdir etmenin kolay sayılabileceğini söylüyor ve Rick bir anda kendini, "Katılıyorum," derken buluyor. Diğerleri ona bakıyorlar, Rick de devam ediyor, "Ama insanlar farelerden farklıdır. *Hiç kimsenin* hayattan ne istediğinizi veya neye ihtiyacınız olduğunu takdir etmesine asla izin vermeyin. Bunu yapmak, üzerinde 'Merhaba, beni sahip olmaktan alıkoymanı istediğim şey işte budur,' yazılı kabartmalı davetiye göndermekle aynı şey. Hayat sonunda seni öldürür, ama önce, istediğin şeyi elde etmekten alıkoyar. Ben istediğim şeyleri elde edememekten çok sıkıldım. Veya yanına maymun pençesi iliştirilmiş olarak elde etmekten."

Sözünün kesilmesi Rachel'ın canını sıktıysa bile yüzünden bir şey okunmuyor.

Rick, "Buruk değilim," diye ekliyor, "Ama olsaydım? En azından hayatta nerede durduğumu bilirdiniz."

Uzakta bir yerde bir şey infilak ediyor. Konuşma duruyor ve herkes kulaklarını dikiyor.

Luke, Rick'e bakarak, "İnsan yüreği derin sular gibidir," diyor.

Rick, "Babamdan daha iyi durumda değilim," diyor. "Saskatchewan'da yaşıyor. Karaciğeri süngere dönmüştü. On yıl önce ölmesi gerekirdi. Ama günde 500 mikrogram D vitamini almaya başladı, şimdi bir pitbulun çiğneme oyuncağı gibi bir bağışıklık sistemi var."

Rachel, "Benim babam alkolik," diyor. "Ve gerçek bir insan olduğuma inanmıyor, ben de hamile kalarak onu şaşırtacağım. O zaman insan olmadığımı söyleyemez bir daha."

Grup ona bakakalıyor. Rachel, Rick'e, "Lütfen bugün daha fazla içme. Hatırım için," diyor.

Rick, Rachel'a bir bakıyor, ricayı kafasında tartıp, içkisini bırakıyor. Hiç bu kadar kolay olacağını düşünmemişti.

Bir patlama daha, bu kez daha yakın. Luke, "Sadece jet gürültüsü değil," dedi, "siren sesi filan da yok. Sanki sadece arabalar, uçaklar, helikopterler değil, zamanın ta kendisi durmuş gibi."

Karen, "Bir SWAT timinin çoktan burada olacağını sanmıştım. Donanma Komandoları, James Bond ve Charlie'nin Melekleri'nden bahsetmiyorum bile," dedi.

Rachel, Rick'in çekici bulduğu ve Rachel'da var olmadığını sandığı bir yoğunlukla ona bakıyordu. Rick de, âşık olma yolundaki domino taşlarından ilkini devirmiş durumda. Rick bir keresinde ortalama bir insanın kaç kez âşık olduğunu so-

ran bir TV yarışması izlemişti. Yanıt, altıydı. O günden beri, Rick insanların sadece altı kez âşık olabildiklerine inanıyordu. Bu kurala göre, Rick'in bir hakkı kalmıştı; üçü yirmi iki yaşından önce. Beş hakkını çoktan yakınıştı ve şimdi, çekicin örse vurulduğu, pranganın dövüldüğü, aşkın güçlendiği, gerçek olduğu, kalıcı olduğu an gelmişti. Rick tekrar âşık olmak *istedi;* Güç Dinamikleri Seminer Sistemiyle kendini yenilemek istediğinden bile fazla istedi, ama ya bu son aşkında işler yolunda gitmezse? O zaman hayatının geri kalanını yalnız geçirecek veya daha kötüsü, her ne olursa olsun, yeni ve aşktan daha derin bir deneyim bulması gerekecekti. Yine de, seramik kaplı zeminde otururken, merak içindeydi. *Rachel bana karşı bir şey hissediyor mu? Hissetmek için gerekli anatomik kapasiteden yoksun bu kadının bana karşı bir şey hissetmesini nasıl sağlayabilirim? Bahse girerim ona ulaşabilirim. Bahse girerim âşık olmanın nasıl bir şey olduğunu anlamasını sağlayabilirim.* "Rachel, içecek bir şey ister misin?"

"Lütfen. Zencefilli gazoz."

"Hemen geliyor."

Karen, "Çocuklar, burada tam olarak ne yapacağız? Oturup bekleyecek miyiz sadece? Neden, Warren gibi vurulmak için mi?" diye sordu.

Luke, "Belki de bütün *yapabileceğimiz* budur," dedi. Barın kayıp eşya sandığı olarak kullanılan dosya kutusunu bulmuştu. Kutuda üç cep telefonu vardı. Üçünü de denedi ve birinden çevir sesi geldi. "Rick, dostum, sen al. Oğlunu ara."

Rick, Rachel'a zencefilli gazozunu verip, Luke'tan telefonu aldı. Tam numarayı tuşlayacaktı ki, Karen'ın telefonu çaldı. "Casey?"

"Anne, alışveriş merkezini ateşe verdiler. Herhalde dumanı uzaydan bile görebilirsin. Burası karmakarışık."

"Casey, eve vardın mı?

"Evet, ama keşke dışarıda olsam, bütün bu çılgınlığı izleyebilsem."

"Polise aradın mı?"

"Uğraşıyorum. Telefonlar hapı yutmuş."

"Casey, evden çıkma. Bir yere gitmeni istemiyorum. Babanla konuştun mu?"

"Hayır, ona ulaşamıyorum."

Bağlantı koptu.

Rick oğlunu aramaya çalıştı ama ne Karen'ın Blackberry'sinden ne de kayıp eşya kutusundan çıkan telefonlardan çevir sesi alamadı. Dördü de sessizce oturdu.

Luke

Üç yıl önce, Luke'un babasındaki Alzheimer öyle şiddetli bir hale geldi ki artık evde yaşamasına imkan yoktu. Bir defasında, sahilde yürüyüş yaptıkları sırada Luke'a, "Beni takip eden gölgem değil, *ışığımdır,* oğlum," diyen merhametsiz babası; çalışmanın zıddının boş vakit değil, hırsızlık olduğunu söyleyen katı, merhametsiz babası Caleb.

Caleb, Luke'a daima, kendi izinden gideceği kesinmiş gibi davranır, fakat bir taraftan da Luke'un asla kendisi kadar maneviyatçı olamayacağını belirtip dururdu. Birçok baba-oğul arasındaki ego çatışması gibi, bu da, ara sıra hem nahoş hem hazin bir hal alırdı. Luke dokuz yaşındayken Caleb birkaç kez Luke'un odasına geldi ve onu oyuncak askerlerle oynarken yakaladı. Kablosuz telefonu kapıp Luke'un odasına geldi, yatağın üzerine oturdu ve "Pekala, askerlerini birbirlerine öldürt bakalım ama ne zaman onlardan biri ölse, ben burada oturup annesine telefon edeceğim," dedi.

"Baba, bunlar oyuncak asker."

"Sana göre belki, ama içindeki *daha iyi* Luke'a göre öyle değil."

"İyi. Ara annelerini o zaman."

"Tamam, arayacağım. Şuradaki düştü..." Luke'un babası yedi numara çevirdi, Luke meşgul tonunu duyabiliyordu ama babası yine de konuşmaya başladı. "Merhaba Bayan Miller. Ben Rahip French. Korkarım, size çok kötü bir haberim var, Bayan Miller, Oğlunuz öldü. Hayır, bir hata yok. Bugün, çatışmada vuruldu. Hangi çatışma mı? Bilmiyorum, hangi çatışma olduğunu öğrenmek için bir zamanlar oğlum olduğunu sandığım kişiyle konuşmanız gerek. Taziyelerimi sunarım, Bayan Miller. Bağırıp çağırmayı bırakın Bayan Miller. Evet, öldüğünden kesinlikle eminim. Evet. Katili de oğlum."

Çatışma asla sona ermedi, ta ki Alzheimer onu vurana,

hem de çabucak vurana dek. Luke'un altüst olmuş annesi batı yakasında, hayatını manastırda geçirmiş hastalar konusunda uzmanlaşmış bir bakımevi bulmayı başarmıştı. British Columbia Dağı'nın eteklerinden kopan bir çığ, kazı çalışmasını imkansız kılacak şekilde tonlarca kaya ve toprakla üstlerini örtüp diğer on küsûr arabayla birlikte onları da yuttuğunda, annesi ülkeyi baştan başa kat ederek Caleb'i oraya götürüyordu. Luke, o günden beri, Volkswagenler'i, Cutlesslar'ı ve karavanlarının içinde yatan o etle kaplı iskeletlerin hâlâ orada olduklarını ve orada olacaklarını, ta ki bir milyar yıl sonra güneş bir süper-novaya dönüşene dek, tam şu an bulundukları noktada, dağın altında sonsuza kadar tutsak kalacaklarını bilerek yaşamak zorunda kalmıştı. O cesetler bizi geleceğe bağlıyor. Dondurulmuş bir zaman dilimindeler. Yarın = Dün = Bugün = Hepsi aynı.

Gömülüş biçimleri de bir mezarlıkta gömülü olmaktan farklı. İki metre derinliğinde toprak nedir ki? Yüz yıl sonra, bu gün yapılan mezarları yağmalamak vicdansızların gelir kaynağı olacak. Ama bir *dağın altında* olmak, işte bu Luke'un kafasını karıştırıyor. Zaman ne zaman sona erer? İnsan soyu ne zaman tükenecek? Luke, bu sabah Toronto'ya gelirken zaman ve evrim hakkında düşündü. *Uzun vadeli düşünelim, Luke. Evrim geçirip neye dönüşeceğiz? Hepimiz mutasyona uğrayıp yeni bir türe dönüşene kadar, gün be gün, kahve içmeyi, golf sahaları açmayı, fotokopi çekmeyi, savaşmayı sürdürecek miyiz? Bütün bu yaptıklarımızı ne kadar daha yapıp duracağız? Eğer çabucak mutasyona uğramazsak on bin yıl sonra hâlâ aynı insanlar olarak kalacağız, tabii kaynaklarımız tükenmiş olacak. Gezegenin nüfusu hiç azalacak mı? Önünde sonunda azalacak, hiçbir şey olmasa bile, güneşimiz bir süpernovaya dönüşeceği için. Öyleyse, şu an ve bir milyar yıl sonra güneşin süpernovaya dönüşmesi arasında insan toplumunun sonu ne zaman gelecek? İnsanoğlu ne zaman tükenecek? Nüfus ne zaman azalmaya*

başlayacak? Bu, matematiksel bir kesinlik olduğuna göre ne zaman? Ne zaman? Ne zaman?

İnancı yakın zamanda sıfırlanmış olsa da, Luke hâlâ günaha inanıyor. İnsanlığı dünyadaki diğer her şeyden –spagettiden, dosya kâğıdından, derin-deniz yaratıklarından, aslanayağından[1], McKinley Dağı'ndan– ayıran şeyin, yalnızca insanoğlunun istediği an bilinen tüm günahları işleme kapasitesi olduğuna inanıyor. Aramızda, yaşamını en iyi ve doğru şekilde sürdürmek isteyenler bile en az Bayır Canileri[2] veya köy kuyusunu zehirleyen başka herhangi bir iblis kadar Tanrı'nın inayetinden uzak.

Luke'a göre, günah, yaşamlarımızı hem acınası hem de canavarca kılıyor ve Luke canavarların var olduğunu biliyor: İnsan biçiminde ama ruhsuz varlıklar. İki çocuğu içindeyken evini ateşe veren Ronnie. Bebeğinin kolunda sigara söndüren Lacey. Bu canavarların karşısında, yedi ölümcül günah neredeyse sevimli ve yirmi birinci yüzyılla kesinlikle alâkâsız gözüküyor.

Luke günahların acilen güncellenmeye ihtiyacı olduğunu düşünüyor ve dinlerin pekâlâ göz önüne alabilecekleri çağdaş günahların bir listesini yapmaya koyuluyor: Aşırı bilgi yüklemesini isteyerek hoş görmek; demokrasinin korunmasına ilgisiz kalmak; kasıtlı tarihsel cehalet; alışverişi yaratıcılıkla bir tutmak; nazari/spekülatif düşüncenin reddi; gösterinin gerçeklik olduğu inancı; şöhretler üzerinden temsili bir hayat sürmek ve daha fazlası, çok daha fazlası.

---

1 Edelweiss (Leontopodium alpinum) / Taşkıran çiçeği veya Aslanayağı: Taşkırangillerden, 2500 metreden yukarda yaşayan ve sert kayaları yarıp aralarında açan bir çiçek. –ç.n.

2 *Kenneth Bianchi ve Angelo Buono. 1977 yılı sonlarından 1978 yılı başına kadar, dört aylık bir süre içinde, yaşları 12 ile 28 arasında değişen bir çok kız çocuğu ve kadına saldırdılar. Adam kaçırma, tecavüz, işkence ve cinayet suçlarından hüküm giydiler. Suç işlemek için seçtikleri mekânlar Los Angeles çevresindeki tepe ve dağ etekleri olduğundan bu isimle anılırlar. –ç.n.*

Luke, *önyargılı pisliğin biriyim,* diye düşünüyor. *Giderek babama benziyorum. Farklı olmak için daha fazla çaba göstermeliyim. İnancını kaybetmek yetmez.* Fakat elbette, Luke'un cemaatinden öğrendiği şeylerden biri de, ebeveynlerinden farklı olmak için ne kadar çok çabalarsan o kadar onlara benzeyeceğindi.

Luke, Rick'in gözlerinin Rachel'a takılı kaldığını fark ediyor, Rachel'ınkiler de Rick'e takılmış gibi görünüyor. Luke'un zimmetine geçirdiği yirmi bin dolar, büyük olasılıkla bu petrol-sonrası ekonomide değersiz, yani Rick'e karşı sahip olduğu Darwinsel avantaj elden gidiyor. Ama Luke'un hayatta kalma arzusu her şeyin üzerinde, üreme arzusunun bile. Çok geçmeden, Luke kendisini, bar tezgahının üstünde tavandaki havalandırma ızgarasını açmakla uğraşan Rick'e bakarken buluyor. Plan, Rick ve Luke'un havalandırma sisteminde çatıya doğru sürünerek yerinden çıkarabilecekleri bir ızgara veya kapağa rastladıktan sonra binanın etrafını tarayarak, mümkünse nişancının yerini tespit edip durumdan güvenli bir şekilde sıyrılmak için bir yol bulmayı içeriyor.

Tavandaki ızgara, tabuta atılan toprağa benzer bir tıslamayla yerinden çıkıyor. Rick ızgarayı havalandırma kanalına fırlatıyor, sonra kanala başını sokup içeri bir göz atıyor. "Vay anasını. Burada bir ton yer var. Gerçekten. Burası kocaman."

Karen, "Sesini alçalt biraz," diyor. O ve Rachel hâlen barın arkasında, yerdeler.

"Ben yukarı çıkıyorum, çıkınca tüfeği verin."

"O zımbırtıya dikkat et," diyor Karen.

Rick kendini yukarı çekiyor. Luke tüfeği ona uzatıyor, sonra kendisi de tırmanıyor. Havalandırma kanalının içi karanlık ama zifiri karanlık değil. Kavurucu güneş ışığı, hem çatıyı binanın içine bağlayan tüplerden ve geçitlerden hem de iki taraftaki çıkış deliklerinden sızıyor.

Luke, parmağını dudaklarına götürüp "Şşşt..." diyor. "Duyuyor musun?"

Bir an için sessiz kalıyorlar. Üstlerinde, çatının doğu tarafında, çakıllı zemini çiğneyen ayak sesleri duyuyorlar.

Luke, "Bu o," diyor.

Luke ve Rick üstlerinde bir açıklık görünceye kadar havalandırma kanalında emeklediler. Rick hızlıca bir göz atıp, Luke'a tamam işaretini verdi ve kendisini yukarı, çıtalarla kapatılmış vantilatör yuvasına doğru sessizce çekti. Çıtaların arasından keskin nişancıyı görebiliyordu. Kokteyl salonunu çevreleyen diz yüksekliğindeki duvarın önünde, tümüyle dikkat kesilmiş bir halde duruyordu. Bir lise kimya öğretmenini andıran bir havası vardı. Esmer tenli terörist klişesinden tamamıyla uzaktı. Siyah sakal, bej pantolon, James Dean tarzı fermuarlı ceket, siyah beyzbol kepi vardı ve bir de, kurbanı Warren'ın taktığına benzer sabıkalı-cinsel-tacizci gözlüklerinden takıyordu. Luke, *Dur bir saniye, bunlar sahiden de Warren'ın gözlükleri, bu herif bir hatıra koleksiyoncusu,* diye düşündü.

Rick fısıldadı, "Tek kişi mi?"

"Çatıda ne halt ediyor? Hem oraya nasıl çıktı bu?"

Rick, "Onu indireceğim," dedi.

"Haydi o zaman. Dur, bu adamın tek başına olduğundan emin miyiz?"

Baca deliğinden bakıp etrafı 360 derece taradılar. Güneyde, patlamaların kaynağından devasa alevler fışkırıyordu. Rick ve Luke baktığı sırada. turkuaz çizgilerle süslü parlayan bir mantar bulutunun eşlik ettiği bir patlama daha gerçekleşti. Fakat hiç kimseyi görmediler, canavarın beden dilinde de biriyle iletişimde olduğunu belli edecek bir işaret yoktu. Dikkati, aradaki sayvanla bardan ayrılan on beş katlı otel binasına yoğunlaşmıştı. Orada kalan birisinin otel camlarının önünde dikilecek kadar aptal olacağına ihtimal vermek güçtü doğrusu. Bazı siren sesleri duydular ama çok uzaktan geliyor-

lardı ve normal trafik gürültüsünün binde biri yoktu etrafta. Dünya dilsizleşmişti.

Sırtı dik, kulakları dikili, öldürmek için tetikte bekleyen canavarı izleyen Luke, tozlu çatıdaki kavurucu sıcağa rağmen, ürperdi. California'da geçirdiği gıda zehirlenmesine benzer bir ürpertiydi bu, aynı anda hem yanıyor hem donuyordu. Canavar, dışarıdan bakıldığında son derece zararsız görünüyordu, Luke'u en çok korkutan da buydu zaten. Durgun sular sahiden de derin akardı.

Luke, "Gürültü yapıp, işi batırmayalım. Tanrım, şu yaklaşan kimyasal buluta bir baksana," dedi. Göğü kaplayan fıstık şeklinde bir bulut binaya doğru sürükleniyordu ama yaklaşan felaket, canavarın tavrında hiçbir değişiklik yaratmadı. Binanın doğu ucunda, misilleme ihtimalinden hiç çekinmeden, yeni bir hedef arayarak işbilir bir şekilde ileri geri yürüyordu. Aşağıdan, otelin önünden gelen bir ses duydu. Şahin hızıyla tüfeğini kaldırıp üç el ateş etti. Luke ve Rick bir kadın çığlığı duydu, sonra ortalığa bir sessizlik çöktü. Canavar, aşağıdan görülmeyecek şekilde diz çöküp, Lee Harvey Oswald'ın Kennedy'i öldürmek için kullandığı tüfeğin benzeri, 6.5 milimetrelik, 4x dürbünlü İtalyan karabinasını doldurdu. Rick tüfeği tanıdı ve gözlemini Luke'la paylaştı, "Bu adam iyi. Adam tarihini biliyor," diye de ekledi.

"Aman ne kadar rahatladım, Rick."

"Ben sadece adam işinin ustası diyorum."

"E ne bekliyorsun, vur o zaman."

Rick, nişan alıp ateş edebileceği bir pozisyon almak için yer değiştirmeye çalıştı ama baca çıkışının şekli bunu imkânsız kılıyordu. Luke, çatının diğer tarafındaki daha geniş bacaya baktı. "Oraya gitmemiz lazım."

Havalandırma kanalına dönüp çatının diğer ucuna emeklediler. Üzerlerinde canavarın gıcırtılı ayak seslerini duyuyorlardı. Yürüyor, duruyor, yürümeye devam ediyor, yine duru-

yordu. Diğer bacaya vardıklarında, Luke, "Burada olduğumuzu bilmesine imkan yok. Oradan çivileyebiliriz hergeleyi," dedi.

Daha geniş olan havalandırma çıkışına doğru uzandılar. *Tombala.*

Rick fısıltıyla, "Sanırım becerebiliriz," dedi.

Luke, "Hadi, hadi, ne yapacaksan yap artık," dedi ve bu sabırsızlıkla tıpkı Caleb gibi konuştuğunu fark etti. Sonra, tüm deliliğin ortasında, kendini aileler hakkında düşünürken buldu. *Sonunda, yaşanan deneyimlerden ve garipliklerden; içinde bulunulan koşullardan ve tıbbi açmazlardan her aile aynı ölçüde payını alır. Bir ailede daha fazla kanser görülür, diğerinde daha fazla şizo veya çift kutuplu bulunur ama sonunda hepsi aynı kapıya çıkar. Çoğu insan, bu aile tarihinin üç kuşak öncesinden ötesiyle ilgilenmez. İlgilenmemeleri için de çok sebep vardır. Hepsi de bunun suyu bulandıracağını bilir.* Caleb bir defasında, "İstediğin kadar sofu ol; insanın özü çamurdur," demişti. Luke da, "Tanrı'nın gözünde hepimiz çamuruz," demeye meyilliydi.

Luke bir anda şimdiki zamana sıçradı. "Bitir şu işi," diye tısladı, "Ateş et."

"Tamam."

Rick parmağını tetiğe koymuştu ki başka bir kimyasal patlamayla irkildi ve tüfeğin namlusu alüminyum çıtalara çarpıp metalik bir çınlama sesi çıkardı. Canavar hızla döndü. Rick ateş etti ve ıskaladı, Luke canavarın tüfeğini omuzlayıp havalandırma çıkışına nişan aldı.

"Tanrım, kaçalım buradan!"

İki erkek kendilerini havalandırma kanalına atıp bara açılan ızgaraya doğru hızla emekledi. Rick, "Yakalayın!" diye bağırdı ve tüfeği Rachel'a attı. Birkaç saniye içinde ikisi de salona dönmüştü.

Karen merakla, "Ne oldu?" diye sordu.

"Tek kişi," dedi Rick, "Tepeden tırnağa silahlı."

Rachel, "Çatıdan buraya mı iniyor?" diye sordu.

"Hayır. Aptal değil. Öyle yapsaydı, bize müthiş bir taktik avantaj sağlamış olurdu."

Karen, "Niye bizim çatımızda? İnsanları tek tek vuracaksa niye havaalanına veya daha kalabalık bir yere gitmiyor?" diye sordu.

Rachel, "Herhangi bir hedefi var gibi gözüküyor muydu, belli bir alanı mı gözetliyordu?" diye sordu.

Rick, "Evet," dedi. "Otelin ön kapısını. Rüzgârla taşınan şu kimyasal patlamaları kafasına takmadı bile."

Sonra ekledi, "Ben gidip bütün vantilatörleri kapatacağım. Dışarıda nasıl bir kimyasal serpinti olduğuna inanamazsınız ve... bu tarafa doğru ilerliyor."

Rachel

Rachel kendini biraz suçlu hissediyor, çünkü bilgisayarın başında güya petrol fiyatına bakarken, aslında o gün olanların beyaz fare fiyatlarını değiştirip değiştirmediğini görmek için beyaz fare yetiştiriciliğiyle ilgili bir web sitesini ziyaret ediyordu. Fiyat değişmemişti, ne var ki site personeli, iş güncellemelere gelince her zaman yavaştı. Bilgisayar çökmeden hemen önce, Drudge Report'tan[1] ham petrolün fiyatının 900 $'a çıktığını yakalamayı becermişti.

Bardaki TV'den de hayır yoktu ve Rachel, diğer grup üyelerinin aksine ortak güvenliklerine pek katkısı olmadığını hissediyor. Karen yiyecek envanteri çıkarıyor. Erkekler barın arka kapısını güvenlikli bir hale getiriyor. Rachel, TV'deki uzay dizilerindeki, kumanda kabinde oturup kaptanın söylediklerini tekrarlamaktan başka işi olmayan kadın karakterler gibi hissediyor ve bu, olmak istediği *en son* karakter. Normallik eğitiminde, limonata ve kurabiye molasında ne zaman TV konusu açılsa, Rachel ve sınıf arkadaşları, insan değil uzaylı olmayı tercih edeceklerinde hemfikirdi, yeter ki bunlar Spock benzeri duygusuz uzaylılar *olmasın*, çünkü herkes onlardan bir nevi Spock olmalarını bekliyordu. Rachel, ne uzaylı ne de robot ve sahiden de duyguları deneyimleyebiliyor. Duygular, gerçekte kafa karışıklığının varyasyonları olsa bile. Rachel, beyninin "kavrayamadığı" birçok şey bulunduğunu biliyor. Anlaşılmayanlar listesinde, mizah duygusu, güzellik, ton değişimi, müzikalite, ironi, alaycılık ve mecaz da var. Mecaz ha! Nasıl olur da yanan bir kitap Hitler'i temsil eder? Ya da faşizmi!

Kitap kitaptır, Hitler de Hitler. Niye yumuşak odakla çekilmiş papatya tarlası aşk anlamına geliyor? Bitki onlar! Aşk değil!

---

1 ABD'de ve uluslararası alanda siyaset ve eğlence haberleri veren, gelişen günlük olayları konu alan muhâfazakâr bir web sitesi. –*ç.n.*

Aşk.

En azından, Rachel aşkı anlıyor. Hiç değilse anladığını sanıyor, anladığını umuyor çünkü nörotipik toplumun sürekli hakkında konuştuğu ve şarkılar söylediği tek şey bu. Smiths'in "A Rush and a Push and the Land Is Ours" şarkısının ilk otuz saniyesini, şarkıdaki seslerin bir hayalet gibi hissetmenin nasıl bir şey olduğunu (fiil kiplerine meydan okuyarak) hatırlatmasını seviyor. Rachel, şehirdeki köprülerin altında gece vakti toplanan güvercinlerin yarattığı manzarayı da seviyor. Yılın ilk kar yağışını, ketçabın sandviçin yanında servis edilmesi ve kendisi batırmadığı sürece kesinlikle sandviçe dokunmaması şartıyla bol ketçaplı ızgara peynirli sandviçleri seviyor. Farelerini, anne babasını ve eğitim merkezindeki Bayan Howell'ı seviyor. Özellikle Second Life'taki avatarını seviyor. Bunaltıcı havalar veya ani gürültüler gibi dünyevi sorunlarla uğraşmak zorunda olmayan, normal insanların "yemek" dediği, kıvamı iğrenç, tuzlu, yağlı, şekerli ve asla tahmin edildiği gibi çıkmayan şeyleri yeme ihtiyacı duymayan, her boşluğa ve mekâna tereddütsüz giren korkusuz, bedensiz ve elektronik dublörünü seviyor. Rachel'ın avatarı özgür, tek amacı doğruluk ve zafer arayışıyla evreni dolaşmak. Avatarın duyguları var, sadece hissetmemeyi tercih ediyor.

Erkekler arka kapıya barikat kurmayı tamamladığında hep beraber tezgâhın ardında oturuyorlar. Diğerleri stresli ve korkmuş görünüyor. Rachel yüz ifadelerini okuyamadığından, insanların haleti ruhiyesini beden dillerine bakarak anlamayı öğrenmişti. Rachel stresli veya korkmuş hissetmiyor; ortak güvenliklerini sağlamak amacıyla gerekli önlemlerin alındığına inanıyor. Yine de ortamdaki gerginliği azaltmak için bir fikri var. Bayan Howell bir defasında ona, "Rachel eğer kendini bir açmazda bulursan ve konuşacak bir konu bulman gerekirse, insanlara ne iş yaptıklarını ve işlerinden ne öğrendiklerini sor." Bayan Howell faydalı tavsiyelerle dolu.

Rachel'ın daima işine yarayan başka bir numara da şu: Bitkin ve gergin gözüken birine rastladığında, onlara, "Gerçekten harika görünüyorsun. Gerçekten rahat görünüyorsun. Keşke ben de öyle olabilsem," diyor. Bu onları hemen rahatlatır.

Rachel bu yüzden iş konusunu açıyor ve sorusu işe yarıyor (Teşekkürler, Bayan Howell), gruptaki herkesin dikkati bir süreliğine başka yöne çekiliyor. Kendi fare üretme işini gruba anlatırken, Rick, Rachel'a kasvetli gelen bir takım açıklamalarla araya giriyor. Rachel sözünün kesilmesine tepki göstermeme konusunda kendini eğitmiş durumda ama burada asıl önemli olan, Rick'in, bu nihilist çıkışlarıyla, Rachel'a babasını hatırlatması ve bu yüzden nihayetinde Rachel'in çocuğunun babası olması gereken kişi *o*. Tek sorun, Rick'in suratının anımsaması zor ve ayırt edici niteliklerden yoksun oluşu. Rachel, siyah barmen pantolonu ve beyaz gömlek dışında bir şeyler giymiş olsa, kendisinin kalabalık içinde onu fark etmesini kolaylaştıracak sıradışı özellikleri bulmak için fazladan çaba harcayarak Rick'i süzüyor. Şuradaki ben mi? Yok. Yara izi? Yok. En azından Leslie Freemont, o beyaz yelesiyle tanınması kolay biriydi. Ayrıca, sol yanağında bir beni, asimetrik bir ağzı ve neredeyse spatula gibi üçgen biçimi tırnakları da vardı ama saçı, kendi başına tüm bu detayları gereksiz kılıyordu. Ne mutlu ki, Rick de dikkatle Rachel'a bakıyor. Çoğu kişi bu şekilde incelenmekten hoşlanmaz. Rachel, Rick'in bu şekilde incelenmeye istekli olmasının, onun düşündüğünden daha iyi bir baba olacağına dair bir işaret mi diye merak ediyor. Tam da bir içeceğe ihtiyacı varken zencefilli gazoz getirmeyi teklif etmesi de cabası. Annesinin 'tam bir beyefendi' diyeceği tarzda biri. Ama annesinin fikri Rachel'a pek bir şey ifade etmiyor, yalnızca babasının fikri önemli.

Şimdi Karen'ın kızı arayıp petrolsüz dünya hakkında haberleri veriyor ve büyük olasılık, ustalıkla yetiştirilmiş beyaz farelere ihtiyacı olmayan bir dünya bu. Rachel, anne kızın

sohbetini dinlememeye çalışarak etrafa bakınıp, mekânı analiz etmeye başlıyor. Barı tasarlayan kişinin bilinçli olarak mı sıfır-sadakat cinsel odaklı buluşmalar teşvik eden bir ortam yaratmayı amaçladığını anlamaya çalışıyor. Sabah buraya gelmek için bindiği otobüste, barın ışıltılı yüzeylerle dolu olacağını ve fonda, Süper Mario oyunundaki gibi bip bip seslerıyle yapılan bir müzik çalacağını hayal etmişti. Ama şimdi etrafına baktığında, düşük voltajlı bir ışıklandırma, bilgisayarın durduğu köşedeki iğrenç kırmızı vinil duvar hariç cansız renkler ve onlarca yıldır topladığı kıç zerreleriyle dolu olması pek muhtemel, uzun zamandır doğru dürüst temizlenmemiş gözüken kumaş kaplı bar taburelerini görüyor. Son olarak tavana bakıyor ve havalandırma kanalı girişini işte o zaman fark ediyor.

Erkekler havalandırma kanalına girdiğinde, Karen ve Rachel, bar tezgâhının ardında yerdeki pozisyonlarına dönüyorlar. Karen kollarını çaprazlamış, bir endişe işareti. Rachel, "Karen, gerçekten harika görünüyorsun. Gerçekten rahat görünüyorsun. Keşke ben de öyle olabilsem," diyor.

Karen saçını düzeltip "Sahi mi?" diye soruyor.

Rachel, "Evet," diyor.

Karen, "Fazlasıyla karışık şeyler olup bittiği için ben görünüşümün biraz dağıldığını düşünmüştüm," diyor.

Rachel, "Hayır, müthiş görünüyorsun. Karen, sana bir sorum var," diyor.

"Sor bakalım."

"Rick'i çocuğumun babası yapmaya karar verdim. Bu karar hakkında ne düşünüyorsun?"

Karen duraksıyor, bir şey söyleyecekmiş gibi oluyor, yine duraksıyor, sonra, "Eh, umarım kendine ait güvenilir bir gelir kaynağın vardır. Beyaz fare işi böyle bir gelir kaynağı sayılır mı sence?"

"Evet, bence toplumun beyaz fareye ihtiyacı devam ede-

cek, petrol kıtlığıyla elden ayaktan düşmüş bir toplumda ve bu kıtlık yüzünden şimdiden zincirinden boşalmaya başlayan politik, ekonomik ve ekolojik anarşinin ortasında bile."

Karen, "Rachel, sen insan mısın?" diye soruyor.

"Bu soru bana birçok defa soruldu. Mizah yollu sorulduğunu biliyorum ve bu yüzden gücenmiyorum," diye yanıtladı Rachel.

"Ben yalnızca..."

"Sorun değil. Kendim de, belki de tıbbi sorunlarımın toplamından başka bir şey olmadığım konusunda endişelenirim. Eğer beynimde, başkalarının hasar olarak algıladığı, anomaliler olmasaydı, aslında olmam *gerektiği* gibi biri, arızalı bir kadından daha iyi bir şey, normal bir insan olurdum belki de. Normal olsaydım, normallik eğitimine gitmem gerekmezdi ve babam, Elli Bin Fare Kulubü'ne girdiğimi iş arkadaşlarına söylemekten utanmazdı."

"Rachel ben bir psikiyatristin yanında çalışıyorum. Her gün, bir anı diğerine uymayan insanları görüyorum. O an kim oldukları, nasıl kişiler oldukları genellikle ilaçlarını zamanında alıp almadıklarına bağlıdır."

"Peki bundan ne çıkarıyorsun? Onlar gerçek insanlar mı? Yoksa sadece tıbbi durumlarından ibaret canlılar mı?"

"Bence, biz her şeyin toplamıyız: Beynimizdeki bağlantıların, annemizin hamileyken yediği şeylerin, dün gece izlediğimiz TV dizisinin, onuncu sınıfta bizi ispiyonlayan arkadaşımızın, ailelerimizin cezalandırma yönteminin. Bugünlerde, PET tomografileri, MRI, gen haritacılığı, psiko-farmakoloji hakkında devasa araştırmalar, ne ararsan var; insanlık hallerini anlamanın birçok yolu mevcut. Kişilik, hem kişisel geçmişin, hem de iyi veya kötü, bedeninin gariplikleriyle yapılmış bir... patates salatası. Bana şunu söyle, Rachel, ama dürüst ol: Bir hap alıp 'normal' olabilseydin, hapı alır mıydın?"

Rachel, Karen'ın söyledikleri hakkında düşünüyor. Rahat-

sız edici uzunlukta bir süre geçtikten sonra diyor ki, "*Patates salatası mı?*"

İşte tam bu anda Rick, "Yakalayın!" diye bağırıyor ve pompalı tüfeği aşağı, salona atıyor.

Her şey çok çabuk ama yavaş çekimde oldu. Rachel, Karen ve Luke ön kapıyı daha sağlam kapatmak için kafa yorarken, Rick de havalandırma sistemini kapatmak için koştu. Dışarı baktıklarında kimyasal bir fırtınaya şahit oldular, sanki Dünya Ticaret Merkezi'nin çöküşünü izlemek gibiydi ama çıkan toz sadece gri değil, çok renkliydi ve bir sürü eşekarısı yuvasının sürüklenerek darmadağın bir halde her yöne dağılmasını andırıyordu. Gün ışığı kayboldu. Otele kadar uzanan kırmızı halı kaplı yol iki santim kalınlığında cürufla dolmuştu, tıpkı talihsiz Warren'ın cesedi gibi.

Karen, "Bu da neyin nesi?" diye sordu.

Luke, ona bağırarak camdan uzaklaşmasını söyledi. "Çatıdan indi ve bu tarafa geliyor."

Sol taraftan, sadece bir taş atımı uzaklıktan göründü keskin nişancı, yüzü göğsüne doğru gizlenmişti. Sendeleyerek binaya doğru geldi, bir omzunda spor çantası asılıydı, diğer koluyla da yüzünü zehirli fırtınadan korumaya çalışıyordu ama tüfeği hâlâ elindeydi.

"Karen, Rick'in silahını al! Şimdi! Rachel, şu sandalyeleri kapının önüne koymama yardım et. Eğer tüfeğini kullanacak gibi olursa, hemen kaçın."

Rachel bulabildiği tüm boşluklara ağır, çelikten yapılma geçmeli sandalyeleri yığarak kapıdaki barikatı sağlamlaştırmak için son hızla çalıştı. Nişancının, otelin önüne park etmiş arabaların kapılarını zorladığını duydular. Rachel, masa örtülerinin birindeki yırtıktan, nişancının küfrettiğini ve o sırada ağzına toz parçacıklarının yapıştığını gördü. Konsant-

rasyonu ve enerjisinin büyük kısmını nefes almaya ve aynı anda gözlerini korumaya harcıyordu. Rachel, toz kaplı kaldırıma iki ölü güvercinin düştüğünü gördü ve işlerin daha da kötüye gideceğini düşündü. Gitti de. Keskin nişancı kafasını kaldırdı, destekli kapının ardında birileri olduğunu fark etti ve onlara doğru koştu.

Rachel ne korkmuş ne de gafil avlanmıştı. Kapıdan uzaklaştı ve "Burada. Tüfek hazır mı?" diye sordu.

Rick arka taraftan koşarak geldi ve silahını Karen'dan aldı. "Nerede?"

"Kapının hemen önünde."

"Hay içine..."

Cam kırılmasının ardından bir tekmeleme gürültüsü duydular. Sonra da keskin nişancının sesini: "Şu makineyi çekin buradan!"

Rick köşesinden bir göz attı: Nişancı içeri girmeye çalışıyordu, tabii onunla beraber zehirli kimyasal bulutu da. Nişancı, "Ya beni içeri alırsınız ya da etrafı kasıp kavuran bu halt yüzünden hepimiz ölürüz... Beni içeri alırsanız kimseyi vurmayacağıma söz veririm ama beni içeri almadan kapıyı kimyasallara karşı mühürlemeye kalkarsanız bal gibi de vururum," dedi.

Rick, "Tüfeğini içeriye at," diye seslendi.

Bir sessizlik oldu.

"Tüfeğini içeriye at, dedim, yoksa *biz* seni vururuz."

Biraz daha sessizlik.

"Peki, tamam ama bunun için cehennemde yanacaksınız."

Birbiri içine geçen sandalyelerin devrilme gürültüsünü duydular, İtalyan yapımı tüfek salondan içeri doğru atıldı.

Eğilip tüfeği alan Luke, "Tamamdır," dedi. "Onu içeri alıp kapıyı mühürleyelim. Dışarıdaki bu kimyasal bok yüzünden Warren'ı bile göremiyorum."

Luke, tüfekle girişin güvenliğini sağlarken, Rachel ve Ka-

ren bariyeri oluşturan yığınların arasında sadece nişancının içeri girebileceği büyüklükte bir boşluk açtılar. Kapıdan girip, eller havada ve kanvas spor çantası sol elinde, bara ilerlerken Rick elinde pompalı tüfeğiyle gözetleme işini Luke'tan devraldı. Luke, Rachel ve Karen birlikte kapıdaki barikatı sağlamlaştırıp mühürlemek için çalıştılar. Karen dolapta bir izolebant rulosu buldu ve hemen masa örtülerini kapının boşluklarına yapıştırmaya koyuldu.

Rick, "Çantada ne var?" diye sordu.

"Hiç. Kendin bak." Keskin nişancı çantayı tezgâha bıraktı.

Rick çantayı inceledi ve tek bulabildiği boş fişek kovanları ve kanlı paçavralar oldu. Keskin nişancı barın arkasına geçti ve yüzüne musluktan su çarptı. Diğerleri, kayıp eşya kutusunda buldukları atkı vs. giyim eşyalarını ve çoğu kaybolmuş plastik harflerin ROTARY KLUBÜ SALATA BARI yazısını oluşturduğu plastik karatahtayı kullanarak kapıyı mühürlemeye uğraşırken, Rick de keskin nişancıya bekçilik ediyordu. Fonda bir hava-saldırısı uyarı sireni çınladı. Rachel bu sesi yalnızca filmlerde duymuş ve sirenlerin gerçek hayatta kullanılmasına şaşırmıştı. O ve Luke kırılan camın kalan son çatlaklarına eski perdeleri sıkıştırıp Karen kapıyı mümkün olduğu kadar barikatın çevresindeki boşlukları bantlayarak hava geçirmez bir hale getirdiğinde sirenin çığlığı hafifledi. İçerideki hava şimdilik güvenliydi.

Beraber salona geri dönerken, Luke kapıya yardım etmek için bıraktığı tüfeği yerden aldı. Keskin nişancı gömleğini çıkartmıştı. Ufak tefek biriydi, soluk teni dışarıdaki kimyasallar yüzünden kızarmıştı. Sesi kısıktı. Başıyla çantasını işaret etti. "Sizi öldürmeyeceğim ama eşyalarımı korumaya hakkım var. Anlaşmanın bir parçası."

Onu izleyerek dikildiler. Rachel, "Adım Rachel, bunlar da Luke, Karen ve Rick," dedi. Keskin nişancı bir homurdanma sesi çıkardı. Rachel, "Daha biraz önce yaşadığın şeyleri ge-

çirmiş birine göre gerçekten harika görünüyorsun. Gerçekten rahat görünüyorsun. Keşke ben de öyle olabilsem," dedi.

"Öyleyse söyle de, *Rick* silahını bana doğrultmayı bıraksın."

Rick, "Kusura bakma, olmaz," dedi.

Keskin nişancı, barın arkasından etrafına bakındı, tavana, arka tarafa. Kasanın yanındaki bir şey gözüne çarpınca güldü. Yaklaşıp kasanın yanına iliştirilmiş dergi kupürünü çekip aldı. Kameraya kırk beş derecelik bir açıyla, ilham verici bir ifadeyle göklere bakan Leslie Freemont'un renkli bir fotoğrafıydı bu. "Bu ucubenin resmi burada ne arıyor?"

"O, Leslie Freemont," dedi Rick.

"Kim olduğunu pekâlâ biliyorum." Çantasına uzandı ve kanlı paçavralardan birini çıkardı. Rachel bir kez daha baktı ve paçavra sandığı şeyin aslında pıhtılaşmış kanla kaplı keçeleşmiş beyaz bir saç tutamı olduğunu gördü. Keskin nişancı Leslie Freemont'un kafa derisini tezgâha fırlattı. "Sahte peygamberlerin hakkından nasıl geleceğimi bilirim."

Oyuncu 1

Şimdi, çoğu zaman eskimiş ve cansız görünürken; gelecek, olacak şeylerle doludur. Gelecekten ödümüz kopar ama sahip olduğumuz tek şey odur. Burada size, Luke tüfeğini keskin nişancının kafasına doğrultmuş dururken, Karen ve Rick'in onu sandalyeye bantlayacağını söyleyebilirim. Üstüne üstlük grup nişancının konuşkan biri olduğunu öğrenecek. Keskin nişancı, toplanan gruba, "Sizler, hepiniz, yorganın altına saklanacağınızı mı, yoksa günün ayazına doğru ilerlemeyi göze alacağınızı mı bilmeden, ürkmüş ve hasta bir halde olmak yerine, her yeni günle birlikte hayata âşık olmaya daha muktedir hissettiğinizi, daha güçlü olduğunuzu hayal edin," diyecek.

Keskin nişancı, "Ölmekte olan, çürümüş bir dünyada mahsur kalmadığınızı, onun yerine bu dünyanın tuzla buz olmuş kalıntılarından yeni bir dünya yarattığınızı hayal edin," diyecek.

Keskin nişancı, "Bilinmeyen bir sebepten, hafızanızı hızla kaybetmeye başladığınızı hayal edin, meselâ, artık hangi ayda olduğunuzu bilmiyorsunuz veya ne tür bir araba kullandığınızı veya hangi mevsimde olduğunuzu, bilmiyorsunuz, buzdolabınızdaki yiyecekleri, çiçeklerin isimlerini," diyecek.

Keskin nişancı, bir an soluklandıktan sonra, "Hafızanız hızla, çabucak buz tutuyor; minik, mükemmel bir buzdağı, şimdi tüm anılarınız donmuş, buzdağının içinde *sıkışmış*. Aileniz. Cinsiyetiniz. Adınız. Hepsi, sessiz bir buz kalıbına dönüşmüş halde. Hafızanızın boyunduruğundan kurtulmuşsunuz. Şimdi dünyaya bir embriyonun gözlerinden bakıyorsunuz, bilerek değil, sadece görerek ve duyarak. Sonra, birdenbire buz eriyor, hafızanız size geri dönmeye başlıyor. Buzdağı, bir göletin ortasında, o çözülürken sular ısınıyor, anılarınızdan nilüferler doğuyor ve içlerinde balıklar yüzüyor. O gölet sizsiniz."

Keskin nişancı, son olarak, "Herkes cennete gitmek istiyor ama hiç kimse ölmek istemiyor," diyecek.

Bu noktada, Karen gözlerini kırpacak ve Rachel'a henüz âşık olan Rick, *Bak ne diyeceğim, istiyorsan vur beni, seni kaçık. Benim için fark etmez, çünkü mutlu bir adam olarak öleceğim. Kimyasal bulut mu? Haydi oradan. Umurumda değil, çünkü beni, emektâr Barracuda'mın kaputundaki üç kat pasta cila gibi koruyan aşkı aşındıramazsın. Alkol mü? Bu sefer beni öldürmeye kalkışma bile, alkol. Aramızdaki her şey bitti. Ben âşık olmuş bir adamım ve bu kısa zaman diliminde, ölüm ve yaşam benim için bir artık; yaşamak ölmekle aynı şey, ölmek yaşamakla aynı...* diye düşünecek.

Tam bu noktada elektrik kesilecek.

Işıklar söndüğünde Luke'un içinden çığlığı basıp "Eyvah, mücevherlerim!" demek gelecek. Birkaç yıl önce, ardı arkası kesilmeyen buz fırtınaları yüzünden kilisenin elektriği kesilip durduğu sırada kahkaha toplayan bir espri bu. Ne var ki, her şey karardığında –aslında kararmak doğru sözcük değil, sanki daha çok, dünya kendisini *kapatmış* gibi gelecek– ihtiyaç duyulan şey bir espri olmayacak. Acımasız entropi, uzayzamanı yutan öfkeli bir solucan deliği gibi Luke'un evrenini yutacak. Luke, *Aklıma gelen her şey* diye düşünecek *birer birer yok oluyor*: Arabalar, elektrik, Cancun tatilleri, dondurulmuş Lean Cuisine yemekleri, yerel Esso benzin istasyonundaki 'bir mangır al bir mangır bırak kavanozu'[1] –Lanet olsun! Esso istasyonunun tümü– polis gücü, musluk suyu, temiz hava. Luke'a, dünya hızla kötüleşen Alzheimer'a yakalanmış ve sistemli bir şekilde parçalanıyormuş gibi gelecek.

Babası, bu Malışer Günü hissini severdi. Babası cennete gitmek isterdi ve oraya gidecek bir sonraki otobüse hiç tered-

1 Market veya benzin istasyonlarında rastlanan, bozuk para üstünü almak istemeyen müşterilerin bıraktığı ve ihtiyacı olanların bu bozuk paraları kullanabildiği bir sistem. –*ç.n.*

düt etmeden, sevinerek binerdi. O zavallı, aptal piç, hayatında bir yeri olması gereken herkese hakaretler yağdırmış, ihanet etmiş veya onları korkutup kaçırmış ve her nasılsa Luke'u kendine benzetmeyi de becermişti.

Hayır, Luke olan biteni dünyanın sonu olarak görmeyi reddedecek, şimdiye kadar olanların onu kaçınılmaz bir şekilde babasına benzettiği düşüncesini de reddedecek... Babasının, o iğreti, acınası İngiliz aksanıyla diyeceği gibi... –Kimi etkilemeye çalışıyordu ki?– Caleb'in hayatında yalnızca bir kez, 1994'te, İngiltere'ye gittiğini bilen ailesini mi? Üç geceliğine Heathrow Airport Oteli'ndeki "Şahlanan Makinelerin Çağında İnsan" konulu bir sempozyum için gittiğini bilen ailesini. Makineler! 19tanrıaşkına94'te! Caleb, Camelot Airport kokteyl salonunda olsaydı, önceden kestirilebilir bir şekilde, "Dedim ki Yeni Yılın kapısında duran adama, 'Bana bir ışık ver ki bilinmeze güvenle ilerleyeyim.' Yanıtladı o da: 'Karanlığa yürü ve elini bırak Tanrı'nın eline. Bu sana ışıktan daha iyi ve bildiğin yoldan daha güvenli gelecek,'"[1] derdi.

Rachel, Leslie Freemont'un kafa derisine bakacak ve kesilip açılmış çok büyük bir beyaz fareyi –belki de bir sıçanı– andırdığını düşünecek. Ama Rachel sıçanlardan hoşlanmaz, sıçanlar onu ısırabilirler, bir fareyse onu asla incitmez. Yine de Rachel, kafa derisi yüzünden kafayı yemeyecek.

Kafa derisinin varlığı, Rachel'ı, sanki yepyeni ve kolalı kumaşının koluna batmasının ardından, uzun zamandır kaşınan bir yeri nihayet kaşımayı başarınca hissedilene benzer bir rahatlama hissi veren, yeni yıkanmış, hafif lavanta kokusu henüz üzerindeyken dağıttıkları şu laboratuvar önlüklerinden birini giymiş olarak, bir tıbbi malzeme laboratuvarmdaymış gibi soğuk ve tarafsız bir ruh haline sokacak. Ama kafa derisi? O sadece bilimsel bir numune ve Rachel'ın vücudunu saran

1 Minnie Louise Haskins'in (1875-1957) "God Knows" şiirinin ilk mısraları. *–ç.n.*

bir metre çapındaki, görünmez güvenlik alanına girip ona zarar veremeyeceği için –güvenlik alanına girerse Rachel'a değebilir, soluğunu üfleyebilir veya ani sıcaklık değişimine sebep olabilir– Rachel heyecanlı ama sakin ruh halini koruyacak. Diğerlerinin korktuğunu biliyor ama onlara korkmayın demenin işe yaramayacağının da farkında. Geçmişte bunu deneyip başını derde soktuğu oldu. Ayrıca, Daffy Duck'ın çizgi film deliğine atlamaktan korkması için ne gibi bir sebep olabilir ki?

DÖRDÜNCÜ SAAT

MERHABA, ADIM: CANAVAR

Karen

Karen barut yanığı kolları ve kabarcıklı suratıyla siyah saçlı keskin nişancıya baktı. Vücudu hâlâ titrerken, sandalyesine bantlanmış tutsağa, "Pekâlâ, adın ne?" diye sordu.

"Sen söyle. Sence adım ne olmalı? Neye benziyorum? Jason mıyım? Belki de Justin? *Craig*?"

Karen, bütün samimiyetiyle, bir Jason veya Craig'den çok Justin'e benzeyip benzemediğini merak ediyor, sonra bir anda sanki ortada olağandışı hiçbir şey yokmuş gibi davrandığı için kendini ayıplıyor. *Bu adam Leslie Freemont'u öldürmekle iyi ettiğine cidden inanıyor.* Karen Leslie'nin kafa derisi yüzüldüğü sırada –her nerede ve ne zamansa–, asistanı Tara'nın kaçıp kaçamadığını merak ediyor.

Luke patlıyor, "Canavarların isme ihtiyacı olmaz."

"O zaman yeni ismim bu. *Merhaba, adım: Canavar*."

"Çok komik."

"Peki, o halde adım Bertis."

Rick, "Aslında seni vurmalıyız, Bertis," diyor.

Bertis şövalyece bir tavır takınıyor. "Vurun o zaman. Hayatımın bir evresinin sonundayım ama aynı zamanda, çok ya-

kında açığa çıkacak bir gizemin de başındayım."

Karen, *Ya Tanrı sahiden varsa ama insanlardan pek hoşlanmıyorsa?* diye düşünüyor.

Rick, "Neden Leslie Freemont'u takip ediyordun?" diye soruyor.

"O bir sahtekârdı, başına geleni hak etmişti."

"Diğerlerini niye vurdun o zaman?"

"Çünkü ben kimin öleceğine, kimin yaşayacağına karar verecek kadar sarih görebiliyorum." Durup odadakileri inceliyor. "Ah hadi, bana öyle bakmayı bırakın. Öldüler çünkü zamanları gelmişti. Liderleri ölü. Tarih onları yarı yolda bıraktı. Geçmiş, şakadan başka bir şey değil. Sıradakinin, ben ve benim yaptığım şey olması sadece kader."

"Kim öldü de, yerine sen Tanrı oldun?"

Bertis güldü. "Çocuk olmayın. Büyüyün biraz. Vurduğum insanlar Tanrı'yı rahatsız ediyorlardı. O'nu kızdırdılar. O'nun vaktini boşa harcadılar. Modern kültüre bir bakın. Amerikalılar'a bir bakın; çocuk gibiler, her zaman şuna bir mucize, buna bir sevgi istiyorlar, olmadı mı, *yaa, ben elimden geleni yaptım.* Fakat Tanrı düzenli bir dünya yarattı. O'nu sürekli mucize taleplerimizle bombardımana tutarken, aslında O'ndan dünyanın dokusunu parçalamasını istiyoruz. Ardı kesilmeyen mucizelerin görüldüğü bir dünya çizgi filmlere benzerdi. Sürekli karın ağrısı olmanın bedeli olarak, Amerikalılar, petrole bulanmış iki yüz elli milyonluk bir yaban ördeği sürüsüne döndü. Bu sabah uyanıp, o şarlatan Freemont'un işini bitireceğime yemin ettiğimde, petrol krizi çıkacağını falan bilmiyordum."

Karen, "İki yüz elli milyon insanın hepsini aynı kefeye koyamazsın. Bu çok saçma. O iki yüz elli milyon insanın, kendilerine ortak çok şeyleri olduğu söylenmiş olması hariç, neredeyse hiç ortak noktası yok," diyor.

Bertis, Karen'a bakıyor. "Senden hoşlandım. Ama yan-

lış düşünüyorsun. İnsanlar üç aşağı beş yukarı aynıdır, ta ki Kurtuluş'a erene kadar, ancak o noktada tek bir kişi, tek bir nur olurlar. İnsanların birbiriyle ortak tarafları, farklı olduklarından sayılamayacak kadar fazladır. Şu bara bir bak. Şu otele, havaalanına bak. Neden havaalanlarında ve başka turist tuzaklarında bayrak, hanedan arınaları veya ÖP BENİ, BEN İTALYANIM yazılı tişörtler sattıklarını hiç merak ettin mi? Dini grupların neden havaalanlarında takıldıklarını hiç merak ettin mi? Çünkü uçak seyahâti, seni, kendini rahat hissettiren her şeyden uzaklaştırır. Uçak seyahâti, seni biraz öncesine dek aklına bile gelmeyecek manzaralara ve durumlara, ihtişam ve bayağılık dolu anlara maruz bırakır ve sahip olduğun bireysellik duygusunu çözüp toz duman eder. Bir uçak seyahâtinin ardından, eşsiz bir varlık olduğun hissini desteklemek için egonu yeni baştan oluşturman gerekir. İşte bu yüzden dinler yeni üyeler bulmak için havaalanlarını hedef alırlar." Başıyla Rick'i işaret ediyor. "Sen bir barmensin. Bütün gün oturup insanların çözülmesini seyretmekten başka yapacak bir şeyin yok. Bir de içkiyle kendilerini mahvetmekten başka tabii. Bahse girerim yandaki otelde neler döndüğü hakkında hiç ham hayale kapılmıyorsundur."

"Bunda haklısın."

Karen'ın aklına Warren'la randevusu düşüyor, sanki aradan üç hafta geçmiş gibi.

Bertis dudaklarını büzüp arkasındaki oteli görmek için kapıyı röntgenliyor. "Kirli mi *kirli* o otel. Şeker yiyip TV'deki süprüntüleri izleyen uçmuş yeniyetmeler. Disney karakterleri ve bira markalarıyla bezenmiş havluların üstünde zina işliyorlar. Ve belki de günün birinde, asansörlerin çalışmadığı çatı katındaki boş bir odada, yalnız bir peygambere rastlayacaksınız; en temel idealleri elinden alınmış, değerlere, ideallere ve idareye yer olmayan bir dünyada yaşamaya zorlanmış bir peygamber."

Dördü de, sandalyede dimdik oturan Bertis'e bakakalıyor.

"Dönüp kendinize bir bakın. Kapitalizmin en bayağı biçiminin aksırıp tıksıran lokomotifini takip eden, pop-kültür etkisi ve üstü çizilmiş duygularla dolu iç karartıcı bir alışveriş çantası olmuşsunuz. Mevsimler hayatınızdan çıkmış, yalnızca sizi kanlı canlı bir diktatörden çok daha sıkı yöneten endüstriyel üretim döngüleri var. Hayatınızdan çıkarabileceğiniz bir kıssadan hisse bekliyorsunuz ama asla çıkaramayacaksınız. İş, iş, iş: Kıssadan hisse yok. Bir senaryo yok. *Eureka*! yok. Yalnızca üretim planları ve *günler*. Bir fotokopi makinesinin içinde de yaşıyor olabilirsiniz pekâlâ. Hayatınız şu an neyse sadece ondan ibaret olacak."

Rachel, grupta bir çatlak yaratarak, "Katılıyorum," diyor.

Salıiden şaşıran Rick, "Gerçekten mi?" diye soruyor.

"Anlamsız bölümlere değil ama herkesin aynı olduğuna dair bölümlere. Ben yüzleri ayırt edemiyorum. İnsanları ayırt etmek zor. Kişilik farklarını ayıramıyorum. Lise yıllığıma ilk baktığımda, sanki karşımda aynı surattan bin tane varmış gibiydi. Kendimi bile bulamamıştım."

Rick, "Ben senin eşsiz olduğunu düşünüyorum," diyor.

"Öyle mi düşünüyorsun?"

"Evet öyle. Sadece güzel olduğun için değil. Farelerin. Herşey hakkında kafa yorman. Herşey için bu kadar kafa yoran birini hayatımda görmedim."

Rachel itirafa koyuluyor, "Biraz önce, petrolün fiyatını kontrol etmem gerekirken, aslında beyaz fare fiyatlarına bakıyordum."

"Dolayısıyla da kendini suçlu hissediyorsun. İşte şimdi senin insan olduğuna dair resmi kanıtımız var. Kulübe hoşgeldin."

"Sahiden mi? Bir kulüp mü var?"

"Hayır, yok. Ama ben şimdi bir tane açıyorum, seni de bana katılmaya davet ediyorum."

Rachel, Rick'e doğru yürüyor ve hipnotize olmuş gibi, "Teşekkür ederim," diyor.

Rick, "Normali bu kadar harika yapan ne? Normallik bugüne kadar senin ne işine yaradı ki?" diyor. Rachel gülümsüyor.

Bertis, "Eee, burada ne yapıyoruz yani?" diye tersleniyor.

"Nasıl, ne yapıyoruz?" diyor Rachel.

"Polisin gelmesini mi bekliyoruz? Bu bir yurttaş tutuklaması[1] mı? Adalete mi teslim edileceğim? Ben dışarıdaydım, inanın bana, buraya en az bir hafta hiçbir polis uğramayacak."

Karen, "Dışarıda durum nedir?" diye soruyor.

Şu ana kadar oldukça sessiz olan Luke, "Müsaade eder misin, Karen?" diyor. Bir anda, tüfeğini omuzlayıp yere, Bertis'in önüne doğru ateş ediyor ve onu ayağından vuruyor. Bertis bir çığlık atıyor, sonra da, "Ne halt etmeye yaptın bunu?" diye haykırıyor.

"Sana *bir şeyler* yapmam lazımdı. Kanunu beklemekten sıkıldım. Ayrıca bu ülkedeki mahkemelerin, seni çürümen için hapse göndermek yerine, yanına bir yaşam danışmanı ve bir koli meyve suyu verip Disneyland'a göndereceklerini bilmekten de sıkıldım." Luke, Bertis'in tüfeğini tezgâha bırakıyor ve Bertis'e, "Bu gayet tatmin ediciydi ve sen de bunu gayet güzel hak ettin," diyor.

"Bunun için cehennemde yanacaksın."

"Bunu *sen* mi söylüyorsun?

Bertis'in ayağının dibindeki halı ezilmiş bir sincabı andırıyor ama Karen daha beterini de gördü. Bertis'e karşı şefkat hissetmek zor da olsa, bara gidip aynalı raflardan bir şişe votka alıyor ve Bertis'e yaklaşıyor. "Yarayı sterilize edeceğim."

Bertis, buruşuk bir suratla parçalanmış ayak başparmağını

---

1 İngiltere kökenli, resmi kanun koruyucusu olmadığı mecburi hallerde sivillerin başka bir yurttaşı belli kurallar çerçevesinde alıkoyması, anlamına gelen resmi uygulama. *–ç.n.*

inceliyor. Odadakilere dik dik bakıyor, Karen votka şişesinin kapağını açarken, sesi pesleşiyor. "Hepiniz dua ediyorsunuz; o kadar derinden, dirençli ve güçlü bir dua ki bu, dua ettiğinizin farkında bile değilsiniz. İçinizdeki saklı kalmış iyilikten, içinizdeki bozulmadan kalabilmiş o yerden gelen bir dua. O yere girmeyi hiç başaramadınız ama orada olduğunu biliyorsunuz." Bertis, yaklaşık iki metre uzunluğundaki Şili şarabı reklam kartonuna ters bir bakış fırlattı. "Yaptıklarımın hesabını bu dünyadaki mahkemelere vermek zorunda değilim. Herhangi bir yargıda bulunacak meşru ve yegâne bakış ahrettekidir."

"Ne kadar hoş," diyor Luke.

Bertis ona yan yan bakıyor. "Sen inanmanın kendisine inanmıyorsun, değil mi?"

"Bana bu soruyu sormak için çok garip bir gün seçtin."

Rachel söze giriyor, "Luke daha düne kadar bir papazdı. İnancını yitirdi ve kilisesinin banka hesabından yirmi bin dolar çaldı ve buraya, tümüyle tesadüfi şekilde, bu havaalanına uçtu." Doğrulaması için Luke bakıyor.

Luke, "Zamanlama her şeydir," diyor. Karen'ın beyaz ketenden bir peçeteyi ortasından yırtarak uydurduğu bandaj Bertis'in başparmağına sarılırken çabucak kızıl bir renge bürünüyor.

— + —

Aniden olan biteni daha fazla kaldıramayacağını fark eden Karen, aklının bu sabaha, kaymasına izin veriyor; ne kadar umut dolu başlayan bir sabahtı oysa. Uçuşa hazırlanırken banyo malzemelerini toplayışı, aynaya bakışı ve o sırada düşündüklerini anımsadı. *Karen Dawson, sen bakımlı, olgun görünümlü beyaz bir kadınsın. İstersen, valinin ön kapısını krem brüle meşalesiyle yakıp puantiyeli bir desen bırakabilirsin ve kimse senden şüphelenmez. Warren denen dostumuz da senin*

ellerinde macun gibi olacak. Sonra aynadaki yansımasını belli bir açıdan yakaladı; sanki kendi yüzü, annesinin yüzüyle, şimdi Winnipeg'te, ozon kokulu pahalı bir odada yatan, Alzheimer yüzünden ifadesizleşmiş yüzüyle iç içe girmiş gibiydi. *Alzheimer'a yakalanacak mıyım acaba? Genetik uzmanım üçte bir olasılık diyor.* Karen'ın annesi artık tanınır halde değildi; annesi gitmişti. Karen aynadaki görüntüsüne bakarken, bir şeyi merak etti, *İnsan ne zaman birey olmayı bırakıp yalnızca insan türünün bir üyesi oluyor? Ondan sonra ne zaman insan olmayı bırakıp sebzeye, hattâ daha sonra da minerale dönüşüyor?*

Belki de sonuçta tüm insanlar tanınmaz haldeydi. Fakat en azından bazıları sevilebilir ve onlardan bazıları da sizi sever. Tabii, sizi sevmeyi *bırakabilirlerdi* de. Kevin'in ona olan aşkı tükendiğinde –ve tabii kaçınılmaz olarak başka bir resepsiyoniste âşık olduğunda– Karen'ın aklına, *acaba şu anda kaç evli erkek trüf mantarı kokusu almış domuzlar gibi çerez otomatının yanında geçici sekreterlerin kulağına fısıldıyor?* sorusu gelmişti. *Kaçı öğle tatilini göl kıyısında bir motelde geçiriyor? Peki ya karıları, acaba çamaşırları katlarken Bailey's içmeye başlayan kaç eş var? Yepyeni fikirlerle pazarlama departmanını altüst eden "şu akıllı genç hatun"a duyduğu kıskançlıktan neredeyse yataklara düşen kaç eş? Hani şu Montana kadar büyük bir geleceği ve Bambi'nin annesi gibi bacakları olan akıllı genç hatun.*

Karen aynaya bakarken, *Tamam, bu dünyada kalıcı bir aşk yok, hiç kimseyi de gerçekten tanıyamazsın ama en azından cennet var. Belki de cennet dedikleri şey âşık olmak ve bu duygunun asla tükenmemesidir; yakınlık hissinin hep sürmesi, hep yakın hissetmek,* diye düşündü.

Havaalanı kurallarına uygun şekilde 100 miligramlık şişelere doldurulmuş kozmetik malzemelerini koyduğu fermuarlı poşeti kapatırken, Karen, aşk olasılığını tümden kaybedip kaybetmediğini merak etti. Hissedebileceği tüm duyguları çoktan hissetmiş olduğunu, bu noktadan sonra görüp göre-

bileceği tek şeyin, yayının tekrarı olup olmadığını merak etti. *Hangisi daha yalnız sayılır: Bekâr ve yalnız olmak mı, yoksa çoktan ölmüş bir ilişki içinde yalnız olmak mı? Bekâr ve yalnız olup, çoktan ölmüş bir ilişki içinde yalnız olan birini kıskanmak tümden acınacak bir şey mi? Bir esprinin ta on yıl önce söylenmiş olması gereken vurucu cümlesi gibi hissediyorum kendimi.*

Geçmişteki güzel ruh haline ne olmuştu? Bir zamanlar aşk tanrılarına küçük melodiler fısıldayıp dururdu ama şimdi biteviye bir işle geçen hayatını ve mikrodalgada pişirilen binlerce akşam yemeğinin ardından kendisini bekleyen tabutu düşünürken bulduğunda kendisini erkeksiz ve terkedilmiş hissediyordu. Ne kadar da sefil bir kargaşanın içine düşmüştü böyle. Karen bu hissi Warren'la buluşacak olmanın heyecanına verdi.

Kahvaltı masasında, Karen, Casey'nin mavi-siyah saçının daha da ekstrem versiyonunun açılışını yapmak için o sabahı seçtiğini görecekti: Mavi renkli saç ekleri koca bir yığın halinde toplanıp saçının hacmini ikiye katına çıkarmıştı. Ama Karen'ın içinden çıkamayacağı bir tarz çekişmesine girmeye hiç niyeti yoktu. Özellikle bugün. Özellikle bir kase yulaf ezmesi yedikleri sırada.

Casey, "Yeni saç modelime ne diyorsun?" diye sordu.

"Harika. Pek güzel."

"Bu, benim ölümsüz olma mücadelemin bir parçası."

"Nasıl yani, Casey? Esmer şekeri uzatsana."

"Tarih, yalnızca yeni bir saç modeli icat etmiş kişileri hatırlar. Jül Sezar. Einstein. Hitler. Marilyn Monroe. Tek yapman gereken yeni bir tarz geliştirmekse, neden gidip Avrupa'yı fethetmekle veya nükleer bilimi keşfetmekle uğraşasın ki? Eğer Marie Curie görünüşüne biraz daha özen gösterseydi, şimdi on dolarlık banknotun üzerinde onun resmi olabilirdi."

"Çok zekice."

Casey, Karen'ın savaşma modunda olmadığını seziyor.

"Anne, sence öldükten sana sonra ne oluyor?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Belirli bir şeye inanıyor musun, din gibi yani, yoksa ılık kozmik bir akıştan sonra varlığının tamamen yok olacağı gibi bir şey mi düşünüyorsun?"

"Casey, bu, Salı sabahı konuşmayı beklediğim bir şey değil."

"Uzay Yolu VII'de Dr. Soran, 'Zaman, içinde yandığımız bir ateştir,' demişti. Bir düşünsene anne, zamanın ateşinin içinde yanmak."

"Salı sabahı, Casey! Önümde büyük bir gün olduğunu da biliyorsun. Peki, sen söyle, ölümden sonrası hakkında ne düşüyorsun?"

"Bilmem. Gerçekten pratik ve yeşilci biri, geri dönüşüm taraftarı falan olsaydım, vücudumu büyük bir kazana atıp ramen eriştesine koydukları o çorba tozu haline gelene kadar kısık ateşte pişirmeni isterdim."

"Ama pratik biri değilsin."

"Hayır, değilim. Yakılmak değil gömülmek istiyorum. Kefen falan da istemem, tekrar ediyorum, kefen olmayacak, toprağa bırakıverin."

"Öyle toprağa mı? Bu biraz tiksinç."

"Değil. Toprak olmak iyi bir fikir. Nemli ve taneli olurdum, ahududulu-yulaflı muffinler gibi." Casey yulaf ezmesinden kalanları sıyırdı. Baton çevirme dersindeki Kendra, ölümün, her şeyin senin adına düşünüldüğü ve yapman gereken tek şeyin, arkana yaslanıp rejime itaat etmek olduğu bir spa merkezine benzediğini söylüyor."

"Kendra bana biraz tembel gibi geldi."

"Kendra acayip tembel."

"Haydi çıkalım. Havaalanına giderken seni bırakırım."

"Ama bana ölüm hakkında ne düşündüğünü söylemedin!"

"Şöyle söyleyeyim Casey, doğmadan önce nerede olduğu-

mu hatırlamıyorum, o zaman niye öldükten sonra nereye gideceğimi dert edeyim ki? Öldüğümüzde, bugüne dek var olan ve sonrasında var olacak her canlının gittiği yere gitmekten başka seçeneğimiz olmayacak."

"Kozmikleştin, anne. Daha sık kozmik olsana. Gerçekten saçım hakkında ne düşüyorsun?"

"Arabaya. Hemen. Saçını kötülemem için beni kışkırtamayacaksın."

O zamandan beri, Karen kıtayı bir uçtan diğer uca geçmiş, romantik girişimi başarısız olmuş, bir cinayete tanıklık etmiş, Batı dünyasının çöküşünde bizzat bulunmuş ve bir dini kaçığı tutsak almıştı.

Kendisini gündüz düşlerinden sıyıran Karen, ölü cep telefonuna baktı. Rick ve Rachel'in odada olmadığını ve şimdi Luke'un elinde tüfeğiyle Bertis'e bekçilik ettiğini fark etti. Evden, kentin her tarafından fışkırıp yeri göğü birbirine katan duman bulutlarını izleyen Casey'i düşündü. Sonra Bertis'in karşısındaki masaya oturdu ve "Pekâlâ, Bay Bertis, eğer söyleyecek bir şeyiniz varsa, sizi dinliyorum," dedi.

Rick

Rick âşık. Evren, genç, güzel Rachel'a kalbinde yer açmak için Leslie Fremont'u nasıl da çabuk gözden çıkardı. İçinde bulunduğu duruma dair hiçbir şey onun gözünü korkutmuyor. İçinde sadece bir sıcaklık hissediyor, korku değil. Rick'e, parmak uçlarından lazer ışını çıkarıp doğru insana nişan alarak, onun kutsal hissetmesini sağlayabilirmiş gibi geliyor. Kendisini Kutsal Adam adında bir süper-kahraman gibi hissediyor.

Pompalı tüfeği bile var. Böyle hissetmesinde o da etkili tabii. Luke'un Bertis'in başparmağını vurmasına gelince, şiddetli bir olay olsa da, Bertis çok daha kötüsünü hak etti.

Rick, Bertis'in konuşma yapısında, Leslie Freemont'un tonunu yakalıyor. Aslında, Bertis, Leslie Freemont'un hiç olamayacağı kadar iyi bir Leslie Freemont. Tam bu konuyu açmak üzereyken Rachel kafasını kaldırıp bir border collie[1] gibi havayı kokladı. "Kimyasal sızıntı var. Dışarıdaki hava içeri giriyor. Koku arka taraftan geliyor."

Fırsatın kokusunu alan Rick, şansını denemeye karar veriyor. Tüfeğini Luke'a verip, "Sızıntıyı tamir edeceğiz, Haydi, Rachel," diyor.

Rachel, "Tavandaki bütün havalandırmaları kapattın, değil mi?" diye soruyor.

"Yumruk gibi sıkı hem de."

"Şuradan geliyor..."

Rick, Rachel'ın peşinden, o sabah geçen haftadan kalan boş şişeleri geri dönüşüm için kutuladığı arka depoya seğirtiyor.

Kasaların üstünde panjuru açık ufak bir pencere var. Rachel "Sızıntı buradan," diyor, "Ulaşabilecek misin?"

---

1 İlk olarak İngiltere-İskoçya sınırındaki Northumberland'da yetiştirilen ve çoban köpeği olmaya uygun, kolay yorulmayan, çevik bir köpek cinsi. –*ç.n.*

"Kasaların üzerine çıkmam gerekecek."

"Ben altında durup, kasaların oynamamasını sağlarım. Seni de tutarım." Kimyasal toz, Rick'in gözlerini ve genzini öğütülmüş cam parçaları gibi yakıyor. Rachel, yüzünü kapatması için Rick'e bir bar havlusu atıyor. Rick, kasaların üzerine çıkıp parmak uçlarında duruyor, o pencereyi kapatırken Rachel da dizlerinden tutarak destek oluyor. "İşte, kapandı," diyor Rick.

Ama Rachel dizlerini bırakmıyor. Rick de hiç bıraksın istemiyor. Bu anın sonsuza dek sürmesini istiyor. Rick, cennette bir an yaşıyor: Bir kıvılcımın parladığı ve tüm içgüdülerinizin doğru çıktığı, düşündüğünüz her şeyin gerçekleşeceği bildiğiniz o an.

Arka taraf sessiz. Rick hem kendisinin hem Rachel'ın nefesini duyabiliyor. Tümüyle tahrik olmuş halde ve çok geçmeden bunu açığa vuracağını biliyor.

Rachel, "Daha önce beni hiç kimse öpmedi," diyor.

"Öyle mi?" diyor Rick, kapalı pencereye bakarak.

"Evet. Genelde, insanlar bana dokunsa bile çığlığı basarım. Yapmamam lazım, biliyorum ama kendime engel olamıyorum."

Rick kasaların üzerinden yere atlıyor ve Rachel'ın tam karşısında duruyor, yüz yüzeler. Rachel, onun yüzünü inceliyor ve "Gözünün yanında bir yaran olduğunu görüyorum," diyor.

"Bıçaklandım."

"Gözünden mi bıçaklandın?"

"Aptalca bir kavgaydı. Uzun zaman önceydi. Artık öyle şeylere pek girişmiyorum. Kavgaya filan yani. Sadece alem yapmaya gittiğimde, ama ona da on dört aydır gitmedim."

"Acıttı mı?"

"Ne, bıçaklanmak mı? Pek değil. Acıtacağını sanıyorsun, ama yok. Aslında cool sayılırdı. Bir an için ruhum bedenimden dışarı fırladı, tıpkı nehirde sıçrayan somon balığı gibi."

Rachel, "Seni diğerlerinden ayırabileceğim tanımlayıcı bir özelliğin olduğuna memnunum," diyor.

"Ya?" Rick, akşamüstü başlayacak bir yaz yağmurundan önceki havaya benzeyen Rachel'ın nefesini yüzünde hissediyor.

"Çok rahat görünüyorsun," diyor Rachel.

"Öyle mi?"

"Belki. Sahiden anlayamıyorum ki. Normallik eğitiminde normal insanlara rahat göründüklerini söylersen, gerçekten de rahatlayacaklarını öğrettiler. Bu baş etme yöntemlerinden biri."

Rick, Rachel'ı öpüyor. Rachel başta karşılık vermediğinden her şeyi mahvedip etmediğini ve bir sapık gibi görünüp görünmediğini merak ediyor ama sonra Rachel da ateşleniyor, o kadar ki, tutkuyla yüzünün her tarafını ısırıyor denilebilir. Rachel o kadar enerji dolu ki Rick'i birazcık ürkütüyor ama Rachel genç ve ilkel korteksi ne istediğini gayet iyi biliyor. Rick daha yaşlı ve o da, nasıl karşılık vereceğini biliyor. Yeniden genç olmuşçasına barın arkasında yaramazlık etmeyi seviyor. Kendi küçük evrenlerinde yalnız ikisi var ve birden dünyadaki her şey anlamlı geliyor; bütün bu boktanlıklar, ölüm, angaryalar ve hayatın sonsuzluğu olmaksızın, tutkunun varlığı imkansız olurdu.

Çok çok iyi şeyler ve çok çok kötü şeyler asla fazla uzun sürmez. Yarım saat sonra, Rachel ve Rick yerdeler. Giysileri nispeten temiz ve Rick mekânı gayet düzenli tuttuğu için tuhaf bir gurur duyuyor. Deponun, bar tarafından sızan hafif ışıkla böylesine romantik görüneceği kimin aklına gelirdi ki? Rachel başını çevirip Luke'a baktı. "Rick, Leslie Freemont neden senin için o kadar önemliydi?"

"Leslie Freemont mu? Ciddi misin sen?"

"Evet."

Rick tavana baktı. "Eee... çünkü birkaç yıl önce hayatım bana ait değilmiş gibi gelmeye başladı. Sanki ben başka biriydim ve Rick denen birinin bedeninde sıkışıp kalmıştım. Onun anılarına ve bilgilerine sahiptim ama ben Rick değildim."

"Şizofreniden mi bahsediyorsun? Veya kimlik çözülmesi rahatsızlığı mı?

"Hayır, o tür şeyler ilginç olabilirdi. İlaçla tedavi edilebilirlerdi. Bendeki şey denesem bile, ilaç veya alkolle düzeltilecek bir şey değildi. Demek istediğim, bir çocuğum ve bir eşim vardı, ama evliliğim sona erdikten sonra, etrafıma baktım ve hayatımdaki herkesin değişmiş olduğunu gördüm. Yaşlanmışlardı, farklılaşmışlardı, hayatlarına devam etmişlerdi. Bu yüzden sürekli uyuyarak hayattan kaçınmaya çalıştım ama problemlerim, bu sefer de rüyalarımı işgal etti. İşte o berbattı be. Bir de alkol vardı tabii. Bir şekilde otuz yaşın altındakilere görünmez hale geldim. Fark ettim ki kadınlar benim yaşımdaki adamları istiyor ama benim kadar kullanılmışını değil. Hayatta büyük bir şeyler başarma şansımın tükendiği bilgisiyle baş etmeyi öğrenmeliydim. Asla zengin olamayacaktım, asla bir şeyi –herhangi bir şeyi– yapmakta çok iyi olamayacaktım. Ben de zor bela topladığım parayla bir kamyonet ve ekipman alıp bahçe düzenlemesi işine girdim. İşler fena değildi ve bir anda her şeyim çalındı –kamyonet ve ekipman–. İşte o zaman var olma arzusundan vazgeçtim."

"İntihar dürtüsü mü?"

"Hayır. Sadece var olmak istemedim. Bazen hayattaki her şey, önünde sonunda sadece mezara taşıyacağımız şeylerden ibaretmiş gibi geliyor. Durumlar böyleyken, bu Freemont denen adamı TV'de gördüm, sanki ruhumdaki boşluğu görecek ve düzeltecek biri gibi geldi. Çok özgüvenliydi. İnsanlar ondan hoşlanıyordu. Nasıl başarılı olunacağını biliyordu. Hayatın bizim sandığımızdan çok daha engin olduğunu, aniden

çok önemli bir şey olabileceğini kanıtlayabilirdi. Tüm kadınların o hoş, temiz Banana Republic süveterlerinden giydiği ve radyodaki şarkıya doğru perdeden eşlik ettikleri, erkeklerin Chevy Camaro sürdükleri, asla tökezlemedikleri, işleri berbat etmedikleri veya salak gözükmedikleri bir dünyaya adım atabilirdik. Leslie Freemont'un düşüncelerinin beni tekrar genç hissettireceğini sandım."

"Yüzünden yaşlılık okunduğunu düşünmüyorum."

"Bunu bu şekilde söze dökmen ilginç. Ama öyle. Yaşlıyım. Sözüme güven."

"Normal insanların kullandığı bir deyim var: Hissettiğin yaştasın."

"Ben farklı düşünüyorum, Rachel. Gençken, hayat henüz başlamamış gibi gelir, sanki hayat gelecek hafta, gelecek ay, gelecek sene, tatilden sonra, neyse işte, sonra başlaması planlanan bir şeymiş gibi. Sonra bir de bakarsın ki yaşlanmışsın ve planlanan hayat hiç başlamamış. Kendi kendimi, 'Eee, hayatımın başlayacağını sandığım andan önceki bunca zamandır ne yapıyordum ben?' diye sorarken buldum.

"Rick, sanırım artık bara dönmemiz gerek."

"Hayatta olmaz. Ben sonsuza dek burada kalmak istiyorum. Tam burada. Tam şu anda. Seninle birlikte."

"Orada bir keskin nişancı oturuyor, Karen ve Luke'un nöbet tutmak için yardıma ihtiyacı olabilir."

"Biliyorum."

Rachel dizlerinin üzerinde doğrulup Rick'e baktı. Rick parmak ucunu öpüp, Rachel'ın dudağına dokundurdu. "Biliyor musun, her zaman Süpermen fikrinden hoşlanmışımdır, çünkü dünyada en azından bir kişinin kötülük yapmaması fikrini seviyorum. Tabii bir de uçabiliyor olmasını."

Rachel, "Süpermen absürd," dedi, "Bir insanın uçabileceği düşüncesi gülünç. Uçmak için, bir buçuk, iki metreye yakın göğüs kaslarımızın olması gerekirdi."

Rick gülümsedi. "Eskiden Tanrı'ya dua ederdim. 'Lütfen Tanrım, beni bir kuş yap, utançsız, lekesiz ve yalnızlık korkusu olmayan zarif beyaz bir kuş yap ve aralarında uçabileceğim başka beyaz kuşlar gönder bana, o kadar engin ve geniş bir gök ver ki hiç konmak istemeyeyim, konmak zorunda olmayayım.'" Rick, Rachel'ın gözlerine baktı.

Rachel, "Ama kuş olmazsın ki. Sen bir insansın. İnsanlar kuş olamazlar," dedi.

Rick tekrar gülümsedi. "Onun yerine Tanrı bana seni gönderdi Rachel ve ben bu sözleri söylerken burada, benimle birliktesin."

Rachel gözlerini kırpıp Rick'in yüzüne baktı. Rick ona ulaşabildiğinden emin olamadı. Rachel, "Rick, normallik eğitiminde, insanların çoğunlukla en çekici ve karizmatik hallerinin, kafaları karışıkken ve kimsenin kendilerinden hoşlanacağına ihtimal bile vermezkenki halleri olduğunu öğrendik," dedi.

"Öyle mi?"

"Evet, Lütfen, Rick. Kalk ve benimle gel, tamam mı?"

"Anlaşıldı." Rick doğruldu. "Senin en hoşlandığım yönün, iki saniye sonra ağzından çıkacak şeyi asla tahmin edememem."

Rachel, "Rick, Vakvak Amca kanatlarını kollarla değiştirirken sence iyi bir takas mı yapıyordu, kötü bir takas mı?" diye sordu.

"Vakvak Amca mı? Tabii ki, kötü bir takas. Kim uçmak istemez ki?"

Luke

Bertis, "Herkes cennete gitmek istiyor ama hiç kimse ölmek istemiyor," diyor.

Karen gözlerini kırpıyor.

Elektrik kesiliyor ve kimse buna şaşırmıyor. Barikatlı kapılardan içeri ışık sızıyor ama güçlü bir ışık değil, sadece Karen'ın barın ardında bir kutu mum ve kibrit bulmasına yetecek kadar; şöyle veya böyle tekrar ışığa kavuşuyorlar.

Bertis, mekânın diğer ucundaki Luke'a bakıyor ve ses tonu değişiyor. "Sen bir hırsızsın yani?"

"Öyle gözüküyor."

"Şu senin yirmi binin şimdi pek değeri kalmamıştır herhalde. Ne kadar ironik. Cemaatin sana çok kızacak."

Luke lakayt bir tavır takınıyor. "Dert edecekleri daha önemli şeyler vardır. Henüz benim yaptığımı bile bilmiyorlardır. Artık paranın bir değeri olmadığını öğrendiklerinde de ipten kurtulmuş olurum. Bunları planlamamıştım ama işler böyle gelişti."

Karen kalkıp Bertis'in yanına gidiyor, parmağından artakalanların üzerine biraz daha votka döküyor. Tam konuşmaya başlarken, Bertis'in yüzü ızdırabını bir anlığına açık ediyor, "Belki pahada daha ağır bir şey çalmalıydm, Luke. Papa'nın yara-bandından klonlanmış bir DNA örneği mesela, olmadı, İsviçre'deki şu süper-çarpıştırıcıdan bir tutam anti-madde."

Luke, "Yeter, tamam, golünü attın. Diğer parmağını da vurayım ister misin?" diye karşılık veriyor. Mum ışığıyla aydınlanan oda ve tüfek, salonu sanki birkaç asır önce yapılmış bir resim gibi gösteriyordu. 19. yüzyıldan kalma bir salon. Bir iki yaban tavşanı ve keklikle tam bir kır evi havası olacaktı.

Bertis iğneleme fırsatını kaçırmıyor. "Tüh, iktidar başına vurdu galiba."

Karen araya giriyor, "Beyler, kesin şunu, yeter artık."

Luke, Karen'ın araya girmekte haklı olduğunu biliyor ama yine de *vay canına!* Gün, akşamüstüne dönüyor ve dışarıdan sızan yanık kar lastiğine benzer bir kokuyla dolu bir kokteyl salonundaki Luke şimdi gardiyanlıkla meşgul. Yirmi dört saat önce Luke... *Ne yapıyordum sahi? Hah, buldum; Ya McDonalds'ın Filet-o-Fish burgerinin çevre dostu olup olmadığını düşünüyordum ya da kablolu yayın paketimi yükseltip, kilisenin masraf hesabına yazıp yazmamakta karar vermeye çalışıyordum. Kilise: Şimdi düşününce ne kadar tuhaf geliyor.* Luke bir çatışmanın ortasında, siperde. Ama bu durum, yeni bulduğu ateizmi sorgulamasına yol açmıyor. Bertis'e dönüp, "Neden Leslie Freemont'u öldürmek istedin?" diye soruyor.

"Neden mi? Çünkü ölmeden cennete gitmek istedi."

"Pardon? Bunu açıkla bana."

"Bu dünyanın tutsağıydı o. Dünyevi mutluluğun tek ihtiyacımız olduğunu sanıyordu. 'Güç Dinamikleri Seminer Sistemi' ha. Ne karın ağrısı ki bu? Leslie Freemont, insanların kendilerini dipsiz bir yaratıcılık ve emsalsizlik kuyusu gibi gördüklerini düşünüyordu. Ama Tanrı, O'nunla ilişki içindeki herhangi bir kişinin emsalsiz olarak görülmesini reddeder. Hiç kimse özel değildir. Dünyadaki hayat daha büyük bir ihtişama veya daha büyük bir ızdıraba giden yolda sadece bir otobüs durağıdır."

Bertis, Luke'un babasıyla ilgili damarına sertçe basıyor.

Luke'un büyüme çağında, Caleb da aynı Bertis'inkine eş evanjelist bir coşkuyla konuşurdu. O yaşlı piç, toprağın geri aldığı, gezegenin, güneş sisteminin geri aldığı, üç yıldır ölü, Caleb. Niye bir adam sadece dövüş antrenmanında partneri olsun diye çocuk yapar ki? Kendisinin küçük ölçekli bir versiyonunu yaratmak için mi? Luke, bir noktada Caleb'in ruhanilikle ilgili küçümsemelerinin üstesinden geldiğini sanmıştı; yeniyetmelik döneminde, Tanrı'yı ve Caleb'i havaya benzettiği sıralarda: O gün havadan hoşlanmayabilirsin ama aslında

havanın seninle hiç alâkası yoktur. Orada olman sadece tesadüftür. Öyleyse geç bunları. Üzüntü ve keder insan olmanın birer parçası ve her zaman da öyle olacak. Kendi başına düzeltebileceğin bir şey değil bu. O dönemde, Luke, her annenin, kızının başını derde sokmasından korktuğu kötü çocuklardan biri haline geldi: Lastik dükkanının arkasında düz kontak yaptığı arabalarla girilen yarışlar, lakros[1] sahasının yanı başındaki sığınakta sigara içen kötü şöhretli çocuklarla ecstasy atmak için günlerce ortadan kaybolduğu zamanlar. Luke, Tanrı inancının, yalnızca kontrolün dışındaki şeylerle baş etmenin bir yolu olduğunu söylemişti. Babası ise bunun acınacak bir düşünce olduğunu, bireyin ahlaki yükümlülüklerini belirlemekte hiçbir yararı olmadığını söyledi.

Luke papazlığa giden yolda, asilik döneminin gerekli bir basamak olduğunu fark ediyor. Hiç kimse, hakkında 'çok efendi çocuktur' denilen birinden tavsiye istemezdi.

Karen, Bertis'e, "Evli misin?" diye soruyor.

Bertis tersçe, "Hayır. Sen?" diyor.

"Hayır, ama evliydim. Sen hiç evlendin mi?"

Bertis, cevabın evet olduğunun anlaşılmasına yetecek kadar uzun süre sessiz kalıyor.

Luke lafa giriyor, "Seni terk etti, değil mi?"

Bertis birden öfkeleniyor, "*Sen* benimle böyle konuşmaya nasıl cüret edersin?"

Ahh... Luke buna daha önce şahit olmuştu: Terk edilme sonrası hiperinanç sendromu. Bazı insanlar, genellikle de erkekler, biri onları terk ettiğinde ateşli bir inanç sahibi olup çıkıyordu. OKB'nin bir türü, gazete biriktirmekten veya takıntılı şekilde el yıkamaktan çok farkı yok.

Bertis, "*Senin* parmağında da bir yüzük görmüyorum, Vaiz

1 Her oyuncunun ufak ve sert plastikten yapılmış topu taşıyabilecekleri, ucunda bir ağ olan sopalarla (crosse) oynadığı, amacı topu karşı takımın kalesine sokmak olan bir takım sporu. –*ç.n.*

Luke," dediğinde, Luke afallıyor. "Ah, şimdi de ben *senin* damarına bastım. Benim gözüme ibne gibi gözükmüyorsun, o zaman tahminimce sen de bir şekilde defolu malsın. Haklıyım, biliyorsun, değil mi? Karen, sen ne diyorsun, sence de Luke defolu mal mı?"

Luke, *bu herifin rahatsız anlar yaratmakta üstüne yok* diye düşünüyor. Sonra Karen'a bakıyor. Karen, o ve Bertis'in ortasında, kollarını kavuşturmuş, dikiliyor. Luke, yüz ifadesinden Karen'ın neden onun yalnız biri olup çıktığını cidden öğrenmek istediğini anlayabiliyor.

"Pekâlâ, şunu doğru anlayayım. Şu ana kadar olup biten –hattâ şu anda da olan– her şey bir tarafa, siz ikinizin merak ettiği şey benim niye hâlâ bekâr olduğum mu?"

Karen ve Bertis kafa sallıyorlar.

"Tamam, o zaman..."

Neden bekârsın Luke?

Luke bunun üzerinde biraz düşündü. *Neden?*

"Babam bir rahipti ve ben de isyan ettim, evet, vaizin oğlu[1] vs. vs. Yalnız şu kadarını söyleyeyim, o durum cidden kadınlar için tam bir afrodizyak. Her neyse, yirmi yaşına geldiğimde, kendimizi asıl kendimizden korumamız gerektiğini bilecek kadar tecrübem olmuştu, ben de kiliseye döndüm ve..." Luke, bir adamın aort damarına tüfek doğrultmuş birinin olabileceği kadar hüzünlü bir ifade takındı. "Ruhu tehlikede biri olduğumu biliyordum, o zamanlar olaya öyle bakıyordum. Fakat kiliseye döndüğümde, oradaki kadınlar karşılarında efendiden birini görmek istediler, Tanrı'ya giden şahsi bir ekspres yol, On Emir veya daha azı için ekspres kasa. Artık kötü

---

1 **Son of a Preacher Man**: Genelde Dusty Springfield yorumuyla bilinen, bir vaizin oğluyla girilen cinsel odaklı ilişkiyi konu alan şarkıya gönderme yapılıyor. *–ç.n.*

çocuk değildim ama papaz olmama rağmen asla tam bir 'ne kadar efendi bir çocuk' da değildim. *Aradaki* kimseler de benden hiç hoşlanmadı. Eh, otuz küsur yıldır dünyadayım ama beni gerçekten *tanıyan* bir kişi bile olduğundan emin değilim, ki bu da benim şahsi utanç kaynağım. İnsanların gerçekten tanınabilir olup olmadığını bile bilmiyorum."

Bu son sözleri söylediğinde, Karen dikkatini tümüyle ona verdi.

"Bu tür şeyleri anlamak zaman alıyor. Her neyse, saçmalıyorum. Ben bir insanım; hâlen tutsağım ... zamanın tutsağı ... *şeyler* dünyasının tutsağı."

"Durma," dedi Karen. "Saçmalamıyorsun. Devam et."

"Peki öyleyse, evet, ben defolu malım ve evet, sanırım arızalı biriyim. Seçtiğim yolu cidden sorguluyorum, bugüne dek verdiğim ödünleri tekrar tekrar düşünüp duruyorum." Luke, Bertis'in karşısındaki masaya oturdu. Karen da ikisini tam ortasına.

Bertis, "Devam et," dedi.

"Bir noktada, sahiden bir ruhum varmış gibi hissettim, kalbimin içinde ufak, parlayan bir köz gibi. Gerçekti."

"Peki sonra kim terk etti seni?" diye sordu Bertis, "İnsan kendinden olanı bilir."

"Fark eder mi?"

"Eder."

"Hayır, fark etmez, çünkü bunların hiçbiri fark etmez, çünkü ne yaparsam yapayım, soysuz babamdan miras Alzheimer'a yakalanacağım." Karen'ın ardına kadar açılan gözlerinden bir ışık geçti. "Hayatımdaki çoğu şeyin ters gitmesinin asıl sebebi de bu. Elli beş yaşına bastığım gün dünya gözümden silinmeye başlayacak. O zaman herhangi bir şey yapmanın ne anlamı var?"

Arka taraftan gelen bazı sesler duydular.

Karen, "Bu da ne?" diye sordu.

Bertis, "Sanırım o ikisi sevişiyor," dedi.

Daha fazla ses.

Karen, "Kız on sekizinden büyük, değil mi?" diye sordu.

Bertis, o sırada hafifçe surat asan Luke'a baktı. "Kıskandın, değil mi?" diye sordu Bertis, "Dur, tahmin edeyim. Kızın senden daha çok hoşlandığını sanıyordun."

Karen müdahale etti, "Benim için daha önemli olan bir şey var, Bertis, senin olayın ne?"

"Pardon?"

"Sen. Tüfek. İnsan öldürmen."

"Karen, senin inanan biri olmadığını görüyorum."

"Neye inanan biri?"

"Tanrı'ya. Büyük gerçeğe."

"Dinliyorum."

"Şu anda yürüdüğün yolun ölümün kılık değiştirmiş hali olduğunu kabul etmen gerek."

"Devam et."

"Kainâtı, belli yasalara itaat eden devasa kayalar ve muazzam büyüklükte, yanan gaz damlalarıyla dolu bir yer olarak görmen gerek, tamam ama bir sor kendine, hangi amaç için? Bizim Yaşayan Canlılar olduğumuzu kendine hatırlat, bizim mistik dürtülerimiz var, bize kâinatın yalnızca taşlar ve lavla dolu bir boşluk değil, aynı zamanda gizemle yüklü bir yer olduğunu anlatan dürtüler. Hepimiz Tanrı'dan ayrı düşmüş bir halde doğduk, hayat, tekrar tekrar, bize bu bilgiyi öğretmeye çalışıyor, yine de hepimiz gerçeğiz: Adlarımız var, yaşantılarımız var. Bir anlamımız var. Olmalı."

"Peki."

"Hayatın fazla kolay, Karen. Ruhunu sorgulamaman için kandırıldın sen. Bunu biliyor musun?"

"Dinliyorum."

"Karen, şunu söyle bana, seni *sen* yapan ne? Nerede başlayıp nerede bitiyorsun? Bu sen dediğin şey anılarından do-

kunmuş, görünmez bir ipek mi? Elektrik mi? Tam olarak ne o? Hepimizin içinde bir ışık olduğunu bilir mi, güneşten daha parlak, aklın içinde bir ışık? Gerçek Karen, gece uyuduğumuzda, kırda yürüyüp uyuyan kuşlarla dolu bir ağaç gördüğümüzde, dostlarımıza küçük yalanlar söylediğimizde, seviştiğimizde, ruhumuza cerrahi müdahalede bulunmakta olduğumuzu bilir mi? İçimizde olan tüm bu şoklar, bütün bu hasar ve iyileşme, kavranılmaz olanın bir sonucu. Fakat ışığı görebildiğini, gözünün değdiği herkesin içindeki *ruhu* gördüğünü hayal et; markette, köpek gezdirme yolunda, kütüphanede, bütün bu ruhlar, parlak ışıklar belki seni körleştiriyor ama onlar *orada*."

Luke gözlerini deviriyor. "Bir canavar için çok güzel konuşuyorsun."

Bertis kafasını bir anlığına Luke'a çeviriyor, "Sen sus." Karen'a dönüyor. "Karen, senden hoşlandım, belki bugün şimdiye kadar hayatın olan uzun, derin ölüm uykusundan nihayet uyanacağın gün olabilir."

"Yani bana neredeyse kırk yıldır uyuduğumu mu söylüyorsun? Bu kadar zamandır ne yapıyordum öyleyse?"

"Bilmem. Dünyanın bir parçası oluyordun, Ebediyet'in içinde olmak yerine zamanın içindeydin. Ruhunu duyuyorum, Karen. Sadece birazcık duyabiliyorum, temellerinden yavaş yavaş kayan bir ev gibi çatırdıyor. Yılda bir kez havayı koklayıp sonbaharın geldiğini anladığım o andaki gibi hissediyorum. Sadece bu kez gelen sonbahar değil, sonsuzluk. Barikatı yık ve dışarı bak. Bu dehşetli ve ışıltılı yeni yüzyıla bak, güneşin masumların gözlerini yaktığı, nerede ve ne zaman isterse yaktığı, gecenin soluklanma fırsatı vermediği bir yüzyıl. Böyle bir yerde merhameti nerede bulursun? Doğru yolu nerede bulacaksın? Anarşi olacak. Ofis binaları çökecek ve yıkıntıları kazdıklarında, içerideki insanları basınçtan dolayı elmasa dönüşmüş halde bulacaklar. O elmas senin ruhundur."

Luke ayak sesleri duydu, Rick ve Rachel bara girdi.

"Ah," dedi Bertis, "Çifte kumrular."

Rick, konuşarak geldi, "Hey sen, Bertis, bu binanın çatısına nasıl çıktın?"

"Doğu tarafındaki duvarın önünde Ontario'dan gelmiş merdivenli itfaiye aracı duruyor."

"Eh, işte *bu* basitmiş."

Rachel

Rachel, Karen'a, "Rüyalar buna mı benziyor, Karen?" diye soruyor.

"Ha? Neden bahsediyorsun?

"Şu an, böyle. Işık yok ama hâlâ bir şeyler oluyor. Rüyalar buna mı benziyor?

"Hayatında hiç rüya görmediğini mi söylüyorsun?"

"Hatırladığım kadarıyla hayır. Rüyalar normal insanlar içindir. Ben sadece uyurum."

"Çok üzücü."

"Neden üzücü?"

"Çünkü ..." Karen durdu. "Çünkü rüyalar canlı olmanın bir parçası."

"Bence rüyalar, gezegenin dönüşüne ve milyonlarca yıllık dünyada hem gece hem gündüz oluşuna verilen biyolojik bir yanıt."

"Rüyalara haksızlık ediyorsun. Onları böyle katlayıp bir kutuya koyamazsın. Bazen harika olabilirler."

"Ama rüyaları kabullenirsen, kâbusları da kabullenmen gerekir ve ben kâbusların kötü şeyler olduklarını biliyorum. Bir de, eğer rüyalar o kadar özel şeylerse, neden hiç kimse ya da hiçbir şirket daha iyi rüya görmeyi sağlayacak bir ilaç icat etmeye çalışmadı? Uyku hapları, tamam, ama rüya hapları? Bilim adamları bu soruyu hiç sordular mı?"

Daha çok mum yanıyor ve Rachel, içinde mum yanan beyaz kafesli kâse biçimli fenerin üstünden Rick'in yüzünün turuncu bir ışıkla parladığını görüyor. Rick dişlerini gösteriyor ama ağzının köşeleri yukarı doğru kıvrılmış, böylece Rachel onun kendisine gülümsediğini anlıyor. "Hayır, Rachel, bu bir rüya değil," diyor, "gerçek hayat. Buradayız. Sen. Ben. Biz. Şu anda. Şu ucuz mumları da, Leydi ile Sokak Köpeği'yle[1] bera-

1 Walt Disney'in 1955 yapımı, iyi bir ortamda bakılan bir Cocker Spaniel

ber spagetti yediğimiz restoranın dekoru gibi düşün." Rachel şimdi Rick'i, Luke'tan ayırabileceğine oldukça emin. Şu anda Rick'in kimliğini belirleyen şey, sesi. Rick, sadece birkaç dakika öncesi itibariyle çocuğunun babası.

Mumları salonun farklı yerlerine dağıtmakta Rick'e yardım ederken, Rachel, onun çocuğunun babası olmayı seçmesinin, güzelliğinden mi, aşkından mı, yoksa annesinin söyleyeceği gibi itin biri olmasından mı kaynaklandığını merak ediyor. Ama bir insan nasıl bir köpek olabilir ki? Ya da tersi? Böyle bir şey mümkün olsa bile niye köpek olmak kötü olsun ki? Rachel'ın babası, eğer kediler iki kat daha iri yaratıklar olsaydı, yasadışı ilan edilir ve onları vurmanız gerekirdi diyor ama köpekler şimdikinin üç katı büyüklükte olsalar bile yine de insanın iyi dost olurlardı. Rachel, bunu iki farklı türü kıyaslamakta iyi bir yol olarak görüyor.

Rachel, son yarım saatin anılarını aklmda yeniden oynatıyor, hem normal anıları hem de amigdalasının ürettiği yedek kopyaları. Rick, Rachel'dan gelip, zehirli havayı binaya sızdıran açıklığı tamir etmek için yardım istediğinde, yardım etmekten mutluluk duymuştu. Sonra hayatına yeni bir şey girmişti, açıklayamadığı bir şey. Rick plastik kasaların üzerindeydi ve Rachel, panjuru kapatırken dengesini kaybetmesin diye bacaklarını tutuyordu. İş bittiğinde aşağı inmedi ve Rachel, artık desteğe ihtiyacı kalmamış olsa da, onun bacaklarını bırakmadı. Rachel, bir şekilde, eğer Rick'in bacaklarını bırakırsa belki bir daha asla tecrübe edemeyeceği bir şeyi kaçıracağını anlamıştı.

Rachel'ın hissettiği şey... Ah, asıl önemli olan, *hissetmesiydi*. Adlandıramadığı hisleri vardı; normal insanlar hayatı böyle yaşıyor olmalılar, belirsiz hallerden doğaçlamayla sıyrılarak, yaftalanması mümkün olmayan şeyleri yaftalamaya çabalayarak.

---

ile Tramp adındaki sokak köpeğinin romantik ilişkisini konu alan animasyonu. –*ç.n.*

Rachel, *Pekâlâ, Tanrı, bugün seninle ilgili çok şey duydum. Seninle ilk kez konuşacağım, o yüzden dinlesen iyi olur. Sevgili Tanrım, lütfen insan olmanın böyle bir his olduğuna dair bir işaret gönder bana. Sevgili Tanrım, lütfen kadın olmanın böyle bir his olduğuna dair bir işaret ver bana. Sevgili Tanrım, lütfen, ama lütfen, hayatımda bir kez olsun diğerlerinin hissettiği gibi hissedeyim, sadece bu seferlik, bir daha seni hiç rahatsız etmeyeceğim. Hattâ sana inanabilirim bile. Ama eğer bunu yapacaksan, şimdi yapmalısın. Sonra olmaz. Şimdi olmalı, Kuzey Amerika kıtasının ortasında, yirmi birinci yüzyılın ilk yarısında, havaalanı yakınlarındaki bir kokteyl barının deposunda ayakta dururken. Şimdi olmalı, bu bacakları kollarımla tutarken, içerideki kasların hareketini ve sıcaklığını hissederken. Başka birine dokunuyorum ve koşarak kaçmak veya çığlık atmak istemiyorum, aslında, tam tersini istiyorum. İşte böyle, Tanrı, hep arzuladığım ve senden bütün istediğim bu.*

Ve Tanrı, Rachel'a istediğini verdi.

— ✦ —

Rachel, mum ışığıyla aydınlanan odaya göz gezdirdi. Kimse konuşmuyordu, o yüzden Rachel konuşmaya başladı. "Bazen evde ortalık sakinken, ailemle Scrabble oynarım ama oyun biraz daha zorlayıcı olsun diye bazı sesli harfleri çıkarırız. Burada Scrabble oyunu var mı, Rick?"

"Maalesef. Ama sana başka bir zencefilli gazoz getirebilirim?"

"Teşekkür ederim Rick."

Salona nemli bir hava hakim oluyordu ve Rachel hoşlanmazdı bundan; nem, sanki yabancılar ona dokunuyormuş gibi bir his yaratıyordu. Rachel, bir yanıyla Mutluluk Diyarı'na çekilmek istedi, ama yakın zamanda olanların ardından orası eskiden olduğu kadar çekici bir yer gibi gözükmedi gözüne. Rachel, hamile kalmak için gerekli tüm kurallara uyduğu

için, artık hamile kalmış olması gerektiğini düşündü. Hem insanlar Mutluluk Diyarları'na bebeklerini götüremezler, çünkü bebekler sürekli bakım isterler. Garip ama, Mutluluk Diyarı'na gitmek, iyi denilemeyecek bir şekilde zamanda geri gitmek anlamına gelecekti. Rachel son birkaç saatte çok yol kat etmiş, dünyanın bir parçası olmaya hak kazanmıştı. Ayrıca, Tanrı ona istediğini vermişti. Belki de Mutluluk Diyarı, Tanrı'nın ta kendisiydi ve Rachel hayatı boyunca O'nu yanlış yaftalamıştı.

Yüzü kabarcıklarla dolu Bertis, ona baktı ve "Eee, Rachel, *sen* neye inanıyorsun?" diye sordu.

"Ben mi? Ben Tanrı'ya inanıyorum."

Bertis şaşırmıştı. Herkes şaşırmıştı, "İnanıyor musun?"

Rick, ona baktı. "Gerçekten mi?"

"Elbette."

Rick, "Ama ben sanmıştım ki Tanrı ... Yani ... Sen pek öyle birine benzemiyorsun."

"Bence senin aklında daha çok, otizm türlerinde görülen klişe karakter var. Ben Tanrı'nın gerçek olduğunu düşünüyorum."

Luke, ona Tanrı'nın gerçekliğine geçmişte de inanıp inanmadığını sordu.

"Hayır, bu yeni bir inanç."

"Ah. Ama daha bir saat önce sorduğun şey, neden normal insanların..."

Rachel, Luke'un nereye varacağını çoktan tahmin etmişti, "İnsanlar değişir, Luke."

"Peki ama evrime de inanıyor musun?"

"Tabii ki."

Karen, "Bir inanç öbürünü sıfırlamıyor mu?" diye sordu.

Rachel, "Hiç de değil. Tanrı dünyayı yarattı ve işi tamamlamak için gereken her şeyi de ayarladı. İşin bitmesi için fosiller, dinozorlar ve milyarlarca yıl geçmesi gerekliydi. Eğer şim-

diki dünyamızı yaratmak için gerekli olan bunlarsa, o kadar büyütülen sorun ne? Dünya burada. Biz de içinde yaşıyoruz," diye cevapladı.

Luke, "Öyleyse zamanla ilgili bir derdin yok, yani, aradan geçen onca zamanla?"

"Luke, insanlar muhtemelen zaman hakkında düşünmeye uygun değiller. Bu kadar basit. İnsanlar zaman hakkında fazla düşünmeye başladıklarında, bana öyle geliyor ki işin sonu her zaman kötüye çıkıyor. Hele sonsuzluk, hepsinden daha beter bir kavram. Tanrı sonsuzluğu icat ederken aklında ne vardı acaba?"

Rachel, Tanrı'yı gizlice seviyordu. Tanrı'nın tüm soruları yanıtlamak için kullanılabilmesine bayıldı. Artık her şeyi uzun uzadıya düşünmek zorunda değildi, her ne kadar inancı kucaklayan birinden beklenen ruh bu olmasa da. Rachel, Elli Bin Fare Kulubü'ndeki dostlarının dinsel dönüşümüne nasıl bakacaklarını, bu yüzden kendisini bilimsel açıdan daha az güvenilir biri olarak görüp görmeyeceklerini merak etti.

Bertis, Luke'a bakarak, "Selam sana, Zampara. Önce onu bir günahkâr yaptın ama sonra inançlı biri yaparak günahını bağışlattın. Aferin sana."

"Bu Tanrı işiyle hiç alâkâm yok benim. Nereden çıktı, hiç bilmiyorum."

"Gizemli yollar vs." dedi Bertis. "Rachel, öyleyse sen ve ben artık dostuz."

"Öyle miyiz?"

"Evet, öyleyiz. En önemli ortak noktayı paylaşıyoruz: İnanç."

"Sanırım, evet."

Rick, "Sakın onu da senin yürüdüğün yola çekmeye çalışma, dangalak herif," dedi.

"Benim yürüdüğüm yol, öyle mi? Rick, sana yürüyecek hiçbir yolun olmadığını hatırlatabilir miyim acaba? Eğer sana

eşlik etmeye, seni takip etmeye karar verseydim, nereye gidiyor olurduk?" Bertis, Rachel'a baktı. "En azından bizim yürüyecek bir yolumuz var, değil mi?"

"Yol mu?"

Karen, "Rachel mecazları anlayamaz," dedi.

"Ah, mucizevi yeni vizyonlar görmesini sağlayacak yeni bir çift gözü olduğunu ona anlatamaz mıyım yani?"

"Sen anlatırsın ama o anlamaz. Ayrıca, öğle molasında tıp dergileri okuma âdetim vardır ve ne zaman cerrahlar doğuştan kör bir yetişkine görme yetisi kazandırsa, işler hep çok ters gitmiştir."

"Sahi mi?

"Sahi. Sonradan görmeye başlayanlar asla işin havasına giremezler; nesneleri zaman ve mekân içinde hareketi, renkleri kavrayamazlar. Marul kadar basit bir şey bile onların ödünü patlatır."

"Her ne kadar moral bozucu biri olsan da, senden hoşlandım," dedi Bertis.

"Neden benden hoşlandığını söyleyip duruyorsun ki?"

Luke, "Yağcılık denilen eski bir numara. Senin dine dönme potansiyeline sahip biri olduğunu düşünüyor o yüzden de seni yağlayıp duruyor."

"Yağlamak mı?" diye sordu Rachel.

Luke ve Karen çift ses yaptılar, "Bir mecaz."

Birdenbire ön kapıdan boğuk bir vuruş sesi geldi. Hepsi, ürkerek, yerinden sıçradı.

Rick, "Geri çekilin," dedi. Sırtını duvara yasladı, sağ elinde tüfeğiyle, çömelmiş bir halde yavaşça kapıya yöneldi.

Ses yeniden duyuldu ve bu kez, Rachel'a, sanki birileri kendini kırık camlı kapının önündeki sigara otomatına çarpıyormuş gibi geldi.

Karen, "Polis olabilir," dedi.

Rick, "Hişşşt," dedi ve yavaş yavaş kapıya yaklaşmayı sürdürdü.

Bertis, Rachel'a dönüp, "Rachel, beni çözebilir misin?" diye fısıldadı.

"Hayır."

"Çok acı çekiyorum, Rachel ve oturmak acıyı daha bile dayanılmaz yapıyor. Vücudumun alt kısmındaki kan basıncını azaltmak için sırtüstü uzanmam lazım. İnançlı insanlar birbirlerine yardım etmeli."

"Bacaklarını çözüp sandalyeyi yere yatıracağım, yatıyor gibi olacaksın, bir nevi."

"Güzel. Sessizce hallet."

Karen, Rick'e fısıldadı, "Bir şey görebiliyor musun?"

Rick kafasını iki yana salladı.

Luke, Rachel'a baktı ve Bertis'in bacağındaki bantları kestiğini gördü. "Ne olu... Rachel, *dur*!"

"Luke, yalnızca bacağındakileri çözüyorum ki kan dolaşımı normale dönsün."

"Sadece bacaklarım. Uzanmam lazım. Başparmağımı rahatlatmak için. Hani şu vurduğun parmak."

Luke, Bertis'e ters bir bakış fırlattı. "Tamam, Rachel, onu arkasına yasla veya her ne istiyorsa işte. Ama ellerini çözeyim deme."

Bertis'in sandalyesini yatırırken, Rachel onun kimyasallardan hafifçe soyulmuş ellerine baktı, nikâh yüzüğü yok, bir medikal bilezik, parmak uçlarında nasırlar.

Rick dışarı bakmak için masa örtülerinden birini ihtiyatla çekti ve bağırmaya başladı, "Aman Tanrım, bir çocuk bu! Çabuk! Bu ıvır zıvırı kapıdan çekmeme yardım edin."

Luke, Bertis'in başında nöbet tutacağını belirten bir işaret yaptı, Rachel ve Karen, Rick'in sigara otomatını, mobilyaları ve diğer ıvır zıvırı çekmesine yardım etmek için koştular. Rachel her tarafı pembe bir tozla kaplanmış bir oğlan gördü. Gözleri ve ağzı silinip temizlenmiş ama parlak kırmızı bir renk almışlardı.

Rick kapı çerçevesinden sarkıp oğlanı içeri çekti.
"Ah Tanrım," dedi Karen. "Uçaktaki oğlan bu."
Rachel, "Ne uçağı, hangi oğlan?" diye sordu.
"iPhonelu oğlan."

Oyuncu 1

Az sonra birçok şey olacak ve bunlar çok çabuk olacak, çünkü zaman sel gibi akıyor, zaman yakıyor da, ve bu yakıcı sel esnasında, Karen dünyanın iyiden iyiye değiştiğini öğrenecek. Uçaktaki oğlan ve Luke'la birlikte oturacak, Casey ve ailesi hakkında düşünecek ve 11 Eylül'den çok daha büyük bir şey olduğunu öğrenecek. Artık bütün dünya İkiz Kuleler'e dönmüş halde ve dünya bir daha asla kimseye normal gelmeyecek ve bu durumun kendisi, yeni normal olacak. Her nasılsa bu Karen'ın huzurunu kaçırmayacak ama şimdi değil, çünkü onun öncesinde başka şeyler olması ve bunların hızlıca gerçekleşmesi gerek. Zaman hızlanır, zaman yavaşlar, daima zaman, daima kafesinizi sallar, varlığının ebedi farkındalığımızla alay eder, şimdilik zamana karşı elimizdeki tek silah özgür irademiz, yaşamın kutsiyetine inancımız ve bir ruhumuz olduğuna dair umudumuz.

İşte burada Rick daha önceden içki içtiğini, bağımlılığının nüksettiğini ve sızdığını hatırlayacak. Sonra şimdi olup biten her şeyin bir düş olduğunu, gerçek olmadığını düşünecek – her şeyi açıklar bu!– kafasına bir şaplak atıp kendisini uyandırmaya çalışacak ama uyanmayacak ve böylece bunların bir düş olmadığını anlayacak.

"Lanetlendim ben! Hepimiz lanetlendik!" diye haykıracak.

Luke, ona sakin olmasını söyleyecek ama o dinlemeyecek. Yerdeki kan ona lisedeki biyoloji derslerini anımsatacak. Tüm o memeli embriyolarının gelişim sürecinde belli bir noktaya kadar aynı göründüklerini anımsayacak fakat arada bir yerde insanoğlu lanetlenmişti. Diğer memeliler de lanetli mi? İnsanı eşsiz kılan ne? Zamanın akışını hissetme yeteneğimiz mi? Zamandizim kabiliyetimiz mi? Özgür irademiz mi? Gen dizilimiyle tek el oynanan hangi nihai Rus ruleti bizi böyle

bir lanete tutsak ediyor? Diğer hayvanlara çok yakın, yine de tümden farklıyız.

Rick, *Evren çok geniş ve dünya harikulade bir yer, ama ben damarlarımda akan bu soğuk kara petrolle burada dikiliyor ve dünya üzerindeki en habis şey benmişim gibi hissediyorum,* diye düşünecek.

"Hepimiz kayıp doğduk," diyecek Rick ve Luke yanıtlayacak, "Buna verecek cevabım yok."

Luke salonun her tarafına saçılmış, günden kalanları inceleyecek ve bu sırada, ne yapacağından emin olamayacak. *Dua etmeli miyim? Artık bir ruhum olduğundan emin değilim.*

Luke paranoyaklaşacak. Tanrı'nın kendisini kullanıp kullanmadığını merak edecek. Sonra, *İnanç olsun olmasın, sonunda dileklerimizle değil, yaptığımız işlerle yargılanıyoruz. Biz verdiğimiz kararların toplamıyız ve kararlar beraberinde pişmanlık da getiriyor,* diye düşünecek.

Luke, kendisiyle ilgilenen, iç yaşantısını biçimlendirecek, yüzüne dokunacak ve doğruyu bulmasını sağlayacak eli, Karen'ın uzattığı eli tutacak. Onunla birlikte, dünya üzerindeki herkesin defolu mal olduğunu ve hepsinin içinde en mucizevi şeyin de *bu* olduğunu kavrayacak.

İşte tam o sırada Rachel bir vizyon görecek, bir rüya veya halüsinasyon değil, gerçek bir vizyon olacak bu, gerçekten daha gerçek, aslına bakılırsa, ikinci bir online dünya kadar parlak, keskin ve net olacak, vizyon şöyle: Rachel büyüdüğü banliyönün kalıntıları arasında, boş sokaklarda sürünüyor olacak. Tam öğle vakti olacak ama gökyüzü aniden kararacak ama güneş tutulmasındaki gibi bir kararma değil. Mumla aydınlatılan barda bulunduklarından, karanlığın verdiği görsel his daha çok, güneşin bir anda sönüp gitmesine benzer olacak. Güneş hâlâ tepede olacak ama hiç ışık vermeyecek, dolunay kadar bile ışık vermeyecek. Büyük kara güneş geceyarısı parlayacak. Rachel, bu ölü güneşin altında yolun orta-

sına bırakılmış, sürücülerinin ortalıkta gözükmediği arabalar görecek. Evlerin ön kapıları ardına kadar açık olacak ve Rachel, bu evlere girse, bazısı hâlâ ılık yemeklerin masada durduğunu fark edeceğini ama yemek için geri dönecek insanları asla göremeyeceğini biliyor. Bazı TV'ler hâlâ açık olacak ama Rachel kanal kanal dolaşsa bile ekrandaki görüntülerin hiçbirinde insan olmayacak, komedi dizilerinin oturma odaları, stadyumlar, altı haberleri, oralarda hiç kimse olmayacak.

Bu karartılmış manzaranın ortasında, Rachel kendini güçlükle soluk alırken bulacak, kanı kafasında çalkalanıp duracak ve kendisini duyan biri çıkar umuduyla avazı çıktığı kadar bağıracak, "Uyanın! Uyanın! İyi haberleri vermeye geldim! Beni duyabiliyorsanız, uyanın! Uyanın. Zaman geldi. Susadınız! Açsınız! Şu anın küllerinden yeniden yanıp tutuşuyorsunuz. Müjdem şu: Çok şükür, Üçüncü Ahit'in gelişine hazırız. Zaman geldi. Artık ilerliyoruz. Kurgu ve gerçek sonunda birleşti. Yaratıldığımız öz, şu anda ne olduğumuzdan daha önemli. Şimdi, yirminci yüzyılın plastik ışıltılı yolunda sürünürken örselediğimiz ruhları yenileme zamanı. Dinleyin beni! Yakında yeniden doğacağız. Gördüğüm vizyonun sonuna yaklaşırken, yalvarırım, sözlerime kulak verin. Uyanın! Uyanın! Ben Rachel, hepinize hoşça kalın diyorum!"

BEŞİNCİ SAAT

DAFFY DUCK'IN DELİĞİNDEN GÖRÜLEN MANZARA

Karen

Oğlan, mumla aydınlatılan salona haykırarak giriyor, "Gözlerim! Gözlerimi yıkayın! Tanrım, *Gözlerim.*" Karen çocuğu ite kaka bara sürüklüyor. Rick erimiş buzdan suyla dolu sürahiyi kapıp oğlanın yüzünü yıkıyor. Oğlan haykırıyor, "Zor görüyorum... *Göremiyorum.*"

"Dayan biraz," diyor Karen. "Rick, arkada hortum gibi bir şey var mı?"

"Yok, yalnızca bu var." Rick beşli gazoz başlığını oğlanın yüzüne doğru tutuyor ve başlıktan çıkan soğuk, temiz suyun basıncıyla oğlanın teninde görebildiği kimyasal parçacıkları temizlemeye koyuluyor. Bu sırada, Luke da Bertis'e göz kulak olmayı sürdürüyor.

Karen, Rachel'ın masa örtülerini tekrar kapıya bantladığını görüyor. Barikat kurmakla uğraşmadığını da görüyor ve kendisi de aynı şeyi düşündüğünden sebebini anlıyor: *Ya başka bir masumun yardıma ihtiyacı olursa? Onları hızla içeri alabilmemiz gerek.* Başkalarına yardım etmek, kendini koruma güdüsünün önüne geçiyor. Barikat artık bir ihtiyaçtan çok

bir yük haline gelmişti; şimdi tek ihtiyaç kimyasallara hava geçirmez bir engel.

Karen, "Adın ne?" diye soruyor.

"Max. Dudaklarım... Dudaklarım yanıyor."

"Ah, Tanrım. Max, tatlım, biraz daha dayan, olur mu?"

Karen, Casey'nin antibiyotiğe dirençli *E. koli* zehirlenmesi geçirdiği beş yıl önceki bir sahneye geri dönüyor. Bütün o delilik, hastane, üzüntü ve ah, çaresizlik.

Rachel, barın arkasına dolanıp musluğu açıyor ama su akmıyor. Düz bir sesle, "Sular kesik, Max, giysilerini çıkarmanı istiyorum. Hemen şimdi. Onları yere bırak, fırlatıp atma, toz kaldırmanı istemiyorum. Sonra seni arka tarafa götürüp ne bulabilirsek onunla vücudunu temizleyeceğiz. Kimse Max'ın giysilerine dokunmasın. Sonra poşetleriz onları. Karen, Rick, bulabildiğiniz bir şeyle ellerinizi çalkalayın."

Rick, Karen'ın ön kollarına başlıktan su döktüğü sırada, Bertis yattığı yerden sesleniyor, "Affedersiniz ama ben hiç bu arkadaş gibi birinci sınıf müdahale görmedim." Karen, "Hayır, görmedin," diyor.

Rachel çantasını karıştırıp reçeteli bir ilaç kutusu buluyor ve içinden birkaç hap alıp Max'in eline tutuşturuyor. "Bunları al."

"Nedir bunlar?"

"Propanalol. Adrenalin salgılanmasını yavaşlatan, dolayısıyla belleğin üretim hızını azaltan, dolayısıyla post-travmatik stresi azaltan bir beta bloker."[1]

Rachel'a, tek tekerli bisiklet süren bir boz ayı görmüş gibi bakan Rick, "Ne?" diyor.

Rachel devam ediyor, "Yani hipokampus beyinde kalıcı

1 Empatik sinir sistemini uyaran adrenalin, noradrenalin ve diğer adrenerjik reseptörleri bloke ederek etki eden ilaç grubu. Ayrıca sempatik sinir sistemini yatıştırıp parasempatik sinir sistemini aktive ettiği için özellikle sahne korkusu çeken kişiler tarafından performans öncesi kullanılır. –*ç.n.*

anılar oluşturma yeteneğini kaybediyor. Irak'taki askerlerin bunu hep kullanır. Ben de herkesin içinde panikleme ihtimaline karşı her zaman yanımda taşırım."

Rick, "Bunlar güvenli mi?" diye soruyor.

"Evet."

Max hapları ağzına atıp yutuyor, Rick de içinde ne kaldıysa içmesi için gazoz başlığını Max'ın ağzına yaklaştırıyor. Max, adrenalin ve korku yüzünden hareketleri tuhaflaşmış da olsa, becerebildiği kadarıyla soyunmaya devam ediyor. Karen, onun kollarındaki ve bacaklarındaki derin, şarbonumsu doku bozulmalarını görüyor. Max kargo şortunu yere bıraktığında, Karen bir pat sesi duyuyor. Şortun ceplerinden birinde, kendisinin uçakta çekilmiş fotoğraflarının da bulunduğu iPhone olduğunu tahmin ediyor. Bir asır önce gibi gözükse de daha bu sabah çekilen fotoğraflar. Karen için, o pat sesi, geri kalan hayatının resmen başlamasını, tümden yeni bir yaşam tarzını, aralıksız elektrik kesintilerinin var olduğu bir dünyayı simgeliyor. Daimi bir Lagos, ebedi bir Darfur. İnsanların şans kurabiyesini, içindeki falı okumaya tenezzül etmeden yediği bir dünya. Bireyselliğin anlamını yitirdiği bir dünya: İnsanlar artık sadece, harfi silinmiş Scrabble taşları, strafor paketleme fıstıkları, McDonald's peçetelerinden ibaret.

Karen, ilk fırsatta şu haplardan birazını Rachel'dan istemeye karar veriyor. Daha geçen ay, Dr. Yamato'yla birlikte moladayken, Karen şakayla karışık bilimin yapabileceği en akıllıca şeyin 10 Eylül adında bir hap icat etmek olduğunu söylemişti; hapı aldığınızda, 11 Eylül hiç olmamış gibi gelecekti. Karen şimdi, yirmi birinci yüzyılı tümden yok edecek, kaçınılmaz geleceği ortadan kaldıracak bir hap istiyor. Dr. Yamato, dünyanın, hepsi de güle oynaya hayatın tadını çıkarmak isteyen altı milyar insanı kaldıracak yapıda olmadığını söylemişti. Dünya, kök ve kurtçuk eşeleyerek beslenecek ortalama iki milyon insan için yeterliydi.

Karen, "Bugün ne kadar da neşelisiniz böyle?" demişti, bir taraftan çalıştığı bölmeyi toparlayarak.

Üç gündür süren çift kutupluluk sempozyumunun ardından huysuzluğu üzerinde olan Dr. Yamato, sözüne devam edip, "Karen, tarihin, nihayetinde değersiz bir şey olduğu anlaşılabilir. Bireyselciliğin, milyarlarca insana hiç sebepsiz açılan zalim ve lüzumsuz bir tezgâhtan, Tanrı'nın sekizinci günde tasarladığı kötü bir fikirden ibaret olduğu ortaya çıkabilir," demişti.

Karen buna gülmüştü. Gülmüştü!

Rick nöbeti devralıyor, Luke ve Karen da topallayan Max'ı, depoya, geri dönüşüm kutularının yanma kadar götürüyor.

Karen, "Patlamalar sırasında neredeydiniz? Buraya nasıl geldin? Ailenle beraber miydin? Sen buradaysan onlar nerede?" diye soruyor.

Max iç çamaşırıyla dikilirken, "Kiralık bir arabayla şehir merkezine gidiyorduk," diyor.

"Burada şişe suyu veya soda yok. Elimdeki en iyi şey buz makinesinden erimiş buz," diyor Luke.

"Tamam."

Karen konuşmayı yeniden başlatıyor. "Ailenle kiralık bir arabadaydınız."

"Şehir merkezine gidiyorduk. Ben. Babam. Kız kardeşim."

"Annen nerede?"

"Bilmiyorum. Geçen yıl eğitmeninin evine taşındı."

"Üzüldüm."

"Önemli değil. Neyse, kiralamayı durdurmalarından önceki son arabayı biz aldık. Bankoda duran adamları yüzü şekilden şekle giriyordu. Ben de ekranlarına baktım, BENZİN DOLDURMA İŞLEMİNİ DERHAL DURDURUN diye bir iptal mesajı vardı orada, sonra da TÜM YENİ KİRALAMA İŞLEMLERİNİ DERHAL DURDURUN. Ahh!" Erimiş buz Max'in başından aşağı akıp, gövdesine damlarken teflon ve bozuk

para gibi kokuyor. "Her yerimi eşekarıları sokmuş gibi hissediyorum." Max'in sağ gözünde, kızgın kızıl teninde rahatlıkla seçilen bir gözyaşı damlası beliriyor.

Luke bir şişe votka kapıyor, plastik bir bardağa biraz döküp üstüne Cola ekliyor. Sonra bardağı Max'ın eline tutuşturuyor. "Bunu iç."

Karen, "Sonra ne oldu?" diye soruyor.

"Çok uzaklaşamadık. Polis havaalanına giden bütün otoyollara barikat kurmaya başladı. İnsanlar delirmiş gibiydi, on bin kişi eve dönmek için havaalanına ulaşmaya çalışıyordu. Ama, yani, tüm uçuşlar iptaldi, o insanların akılları neredeydi, bilmem. Benzin yok ki. Sonra birden o adam ortaya çıktı ve bize silah doğrulttu, arkadaşı da arabamızdaki benzini sifonlamaya başladı. Yakında birkaç polis vardı ama hiçbir şey yapmadılar. O adam orada, elinde silahla durdu, diğer adam da depoyu boşalttı, sonra da babamı arabanın anahtarını benzin deposuna atmaya zorladılar. Depoda kalan birazcık benzin sayesinde arabayla kaçmayalım diye."

Luke, nazikçe Max'in sol kolunu kaldırıp buzlu suyla yıkıyor.

Karen, "Sonra ne yaptınız?" diye soruyor.

"Sonra patlamalar oldu."

"Neydi onlar?"

"Bilmiyorum. Kimse bilmiyor. Serpintinin bize doğru ilerlediğini gördük, ondan kaçmaya çalıştık ama yön değiştirip durdu ve bu otele ulaştığımızda tepemizdeydi."

"Güvende olmak için gidebileceğiniz başka bir yer yok muydu?"

"Nasıl, yani alt geçit filan mı demek istiyorsun? İmkânsız. O şey tamamen kimyasal. Otele girmeye çalıştım ama kapılar kilitli. Niye kapıları kilitlesinler ki?"

Luke ve Karen bir an bakıştı.

Luke, "Baban ve kız kardeşin nerede?" diye sordu.

"Bilmiyorum, birbirimizden ayrıldık. Kimyasal sis yüzünden bir şey göremiyorduk, sonra ben hiç göremez oldum. Hava çok yoğundu. Hiç yankı yoktu, tıpkı fırtınadaki gibi. Nerede olduklarını hiç bilmiyorum." Max ağlamaya başlıyor ve Karen'a, "Seni tanıyorum. Sen uçaktaki o hoş hanımsın. Çok az görebilsem de, içeri ilk girdiğimde seni tanıdım."

Rachel elinde bir şişe ve yeni bir mumla geliyor. "Biraz daha su buldum. Aramaya devam edeceğim." Rachel gidiyor ve Luke, "Max, yıkayıp çıkarabildiğim kadarını çıkaracağım," diyor.

"Tamam."

Luke, Max'i yıkarken Karen etrafa bakınıyor. Rick'in burada tuttuğu yedek barmen kıyafetlerini fark ediyor. Max'in eline üzerine koyarak, "Bu gömleği dene," diyor. "Titriyorsun."

"Teşekkürler," diyor Max. "Üşümüştüm."

Max gömleği giymeyi beceriyor ama pantolon tahriş olmuş derisini yakınca bir çığlık koparıyor. Karen kasalardan birine oturup, "Max, gel yanıma otur. Luke, gidip Max'in şortundan iPhone'nu getir," diyor. Max, kollarını Karen'ın boynuna doluyor.

Karen, beş yıl önce hastanede, beş-altı yaşından beri ilk kez Casey'i kollarına aldığını hatırlıyor. Ona sarılmak kendini iyi hissettirmişti. Çocukların ağırlıkları vardır. Çocuklar sıcaktır. İçeride kalplerinin ve akciğerlerinin inip kalktığını hissedebilirsin.

Max, "Sonsuza kadar kör mü olacağım?" diye sordu.

Karen, "Hayır, tatlım, gözlerin iyi olacak. Yakında bunların hepsi bitecek ve evde olacaksın," dedi.

Max, Karen'ın yanında başı yana düşüp onun göğsüne yatmış halde oturuyordu. Büyük bir oğlandı, henüz bir ergen değil ama oldukça yakın.

"Daha önce söylediğim şeyde ciddi değildim."

"Ne demek istiyorsun?"

"Annemi önemsemediğimi ima ederken. Çünkü önemsiyorum."

"Önemsediğini biliyorum, Max."

"Bizi terk etti. İnsanlar bunu nasıl yapar, yani, onların gözünde bir hiçmişsin gibi öylece terk eder?"

"İnsanlar bunu hep yapar. Bu onların karanlık yüzü."

"Sürekli onu özlüyorum ama o benim e-maillerime bile yanıt vermiyor. Gmail hesabının nasıl kullanacağını bilmiyormuş numarası yapıyordu. Ama sonra, güya kız kardeşimin keman resitalinde olması gerekirken, akşamüstü verdiği mangal partisi daveti için yazdığı toplu maile yanlışlıkla benim adresimi de ekledi."

"Keman resitali mi? Benim kızım da keman çalıyor."

"Gerçekten mi?"

"Evet. On beş yaşında ve goth döneminden geçiyor. Cool bir şey olmadığı için keman derslerine gitmeyi bırakacak diye endişelenmiştim."

"Ben bu goth işini anlamıyorum."

"Ben de. Ben onun yaşındayken, ortada sadece iki seçenek vardı: Ya popülerdin ya değildin. Bugünlerde başka birçok şey olabilirsin."

"Adın ne?"

"Karen."

"Derim çok acıyor, Karen."

Karen az daha gözyaşlarına boğulacaktı ama kendine hakim oldu ve "Max, dinle bak, dün Subway'e gidip her zaman aldığımdan tamamen farklı bir sandviç aldım. Malzemesi, ekmeği, baharatları, hepsi farklıydı. Acı biber ve salatalık dilimleri koydurdum."

"Evet, sonra?"

"Sonra oturup yemeye başladığımda..."

"Eee?"

"Başkasının sandviçini yiyormuşum gibi geldi."

Max gülümsedi, "Komikmiş."

"O zaman söyle bakalım, tavuğun tadı neden yumurtaya benzemez? Bir de, trafik ışıkları kırmızı ve yeşil olsa bile neden Noel süslerine benzemez?"

Max kıkırdadı.

"Biraz sarhoş oldum. Bu içtiğim, cin mi?"

"Votka."

"Ben daha önce de sarhoş oldum."

"Bak sen?"

"Başım fırıl fırıl döndü. Nefret ettim. Jordan diye bir arkadaşımın bodrumunda, Creme de menthe ile viski içtik. Ama şimdiki farklı. Ne istedim, biliyor musun?"

"Niye isterim değil de 'istedim' diyorsun?"

" 'Ölmeden önce yapmak istediğim şey' anlamında."

"Max, böyle düşünmemeye çalış."

"Vurulmak istedim."

"*Ne?*"

"Vurulmak istedim. Sonra da hayatta kalmak. Vurulduktan sonra yapmak istediğim şey, ehliyetimi aldıktan sonra bir araba, Doksanlar'dan kalma gerçek bir hurda satın almak ve yan tarafına kurşun delikleri açmak, çünkü böyle bir şey bir arabada görebileceğin en cool şey olur. Bir Mustang'in veya Lamborghini'nin varken olacağından bile daha cool olursun, anında." Max'in yüzü sanki altı yaşındaymış ve Karen çikolatalı kek hamurunu mikserin tellerinden yalamasına izin vermiş gibi parladı.

"Sarhoşum," dedi Max.

"Öyle."

"Vücudum yanıyor."

"Üzgünüm tatlım. Daha iyi olacaksın."

"Babamla kız kardeşim neredeler, bilmiyorum."

"Ben de kızımın nerede olduğunu bilmiyorum ama iyi olduğundan eminim. Böyle endişelenmemen lazım."

Luke geri döndü. "iPhone burada."

"Bana ver, Luke." Karen iPhone'a bir göz attı. "Patronumda da aynı modelden var. Resimlerine bakalım mı, Max?"

"Göremiyorum ki."

"Olsun. Ben resimlere bakıp sana sorular sorarım, sen de eksik bilgileri tamamlarsın."

"Tamam."

Karen, Max'in babası ve kız kardeşiyle havaalanının çıkış kapısında çekilmiş bir resme gelene kadar telefonu kurcaladı. "Havaalanındasın. Nerelisin, Max?"

"Calgary."

Karen ekranı yukarı kaydırdı. "Kız kardeşinin adı ne?"

"Heather. Tam bir Seksenler ismi. Annem beğeniyor."

Birkaç resim geçtikten sonra Karen kendi fotoğraflarına rastlıyor, ikisi kendisi fark etmeden çekilmiş, üçüncüsü de genç Max'e hareket çektiği resim. "Ve burada da gördüğümüz gibi..."

"Kendi fotoğraflarını buldun, değil mi?"

"Evet, buldum." Son fotoğraf Karen'ın hayal ettiği kadar komikti. Gülümsedi. Luke'un arkasında durduğunu hissetti. Depoda geçirdikleri süre boyunca neredeyse ağzını bile açmamıştı ama varlığı güçlü bir şekilde hissediliyordu. Karen, düğününden beri başka birinin varlığının kendisini bu denli rahatlattığını hissetmemişti.

Max, "Nefesini tut," dedi.

"Ha? Nefesimi mi tutayım?" diye sordu Karen, "Niye?"

"Sadece tut işte. Lütfen."

Karen nefesini tuttu. Max de.

Max, "Biliyor musun, burada donup kalsak, hareket etmesek ve nefes almasak, zamanın sürekli ileriye doğru akmasını engelleyebiliriz."

"Öyle mi diyorsun?"

"Evet."

Karen, Luke'a baktı, Luke da "Niye olmasın?" anlamında bir işaret yaptı ve Karen'ın yanına oturup elini tuttu ve üçü de orada, nefes almadan, yaptıkları bir hareketin tam ortasında, zamanı durdurmaya çalışarak oturdular. Ve sonra imkânsız kısalıkta bir an boyunca zaman durdu. *Vay canına,* diye düşündü Karen, *zaman sürekli durup yeniden başlıyor olabilir. Bizim de ruhumuz bile duymaz, çünkü hepimiz zamanın tutsağıyız. Bu kelimeleri düşündüğüm süre içinde, zaman belki de milyarlarca yıl durmuş olabilir. Durmadığını nasıl bilebiliriz ki?*

Karen, Luke'a baktı. Gözleri birbirine kilitlendi ve Karen o anda, ikisi arasında sonsuza kadar sürecek bir bağ kurulduğunu anladı. Sonra mum söndü ve ortalık iki çarşaf arasındaki hava kadar karardı.

Rick

Rachel –güzel, ışıltılı Rachel–, Karen, Luke ve Max'e su ve mum verip dönüyor. Daha çok su bulmak için barı araştırıyor. Rick, sandalyesine bantlanmış halde yerde yatan ve tavana bantla yapıştırılmış simli tatil süslerinden kalan izlere bakan Bertis'in başında nöbette. Bertis, Rick'e, "Ee, kendine bir akşamüstü sefası buldun, ha?" diye gaklıyor.

"Kapa gaganı. Çok yakında hapiste çürüyor olacaksın ve öldükten sonra reenkarne olup dünyaya bir mahkûm olarak geleceksin."

"Bu dünya zaten bir hapishane. Reenkarnasyon da bir düzmece. Yüksek müsaadenle, bir bardak su alabilir miyim acaba?"

"Su yok."

"Ne varsa, o zaman. Bu arada niye arka tarafta Richie Cunningham'ı[1] yıkamakla meşgûl değilsin?"

"Çünkü *sana* göz kulak olmakla meşgulüm. Bahse girerim, söz konusu senin gibi biriyse, on saniye bile arkamı dönsem Hannibal Lecter gibi kaçar ve Tanrı bilir neler karıştırırsın."

"Tanrı'nın adını andın..."

Rachel, bardan, "Sana içecek bir şey getiririm. Memnuniyetle," diyor.

Bu ikram Rick'i şaşırtıyor ama Rachel zaten sağı solu belli olmayan bir tuhaflık abidesi. Aşk sersemi Rick, Rachel'la birlikte süreceği hayatın hayali öngösterimini izliyor: Kentucky'deki tatiller, damızlık bir beyaz fare almak, çıtırdayan şöminenin başında geçirecekleri akşamlar, Rachel'ın yüksek sesle Pi'nin basamaklarını saymasını dinlemek; beyninin bir insanın temasını kaldıramayacağı durumlar için belki şu sarılma makinelerinden biri.

---

1 **Richard "Richie" Cunningham**: Ron Howard'ın "Happy Days" adlı komedi dizisinde canlandırdığı, her şeyiyle beyaz-Amerikalı bir kurgu karakter. – *ç.n.*

Rick tuhaf, beklenmedik, yeni bir hayat öngörüyor ve Rachel'ın yaralı keskin nişancıya içecek servisi yapmasının da bu beklenmedik doğanın bir parçası olduğuna hükmediyor. Bu yüzden de itiraz etmiyor.

Rachel kendini oyalıyor, tezgâha üç bardak koyup gazı kaçmış, şurup kıvamında Cola'yla dolduruyor. Bertis'in tüfeğini karışık çerez yığının içinde barda yatar halde görünce, kaldırıp, "Bir ara babamın da buna benzer bir tüfeği vardı," diyor.

Bertis, "Tüfeğimle oynama!" diye bağırıyor.

Rachel barın etrafından dolanıp, üstünde spor çantanın durduğu masaya geliyor ve tüfeği çantaya koyup fermuarı çekiyor.

Bertis yattığı yerden, "Rachel, içecek lütfen," diye çağrı yapıyor.

Rachel, iki bardak Cola ve bir kaşık alıp geliyor ve bardakların birini Rick'e uzatıyor. Sonra kimya deneyi yapıyormuşçasına bir özenle, çay kaşığıyla ölçtüğü Cola'yı yudumlayabilsin diye Bertis'in yanına çömeliyor. Bertis susamış olduğu için bardak boşalana kadar sessizliğini koruyor, sonra, "Hayatımda kendimi hiç bu kadar beyaz laboratuvar faresi gibi hissetmemiştim," diyor.

Rachel, beyaz fare lafını duyar duymaz canlanıyor. "Gerçekten mi? Nasıl bir his?"

"Ha?"

"Beyaz fare gibi hissetmek nasıl bir şey? Tahmin etmeye çalıştım ama kendimi insanların yerine koymak yeterince zor. Beyaz farelerimi seviyorum ama tam olarak nasıl hissettiklerini bilmiyorum. Ama sen bana anlatabilirsin. Bu neredeyse Tanrı'ya inanmaya başlamaktan bile iyi."

Bertis, Rick'e dönüp, "Dostum, bu kız hangi gezegenden?" diyor.

"Sorusunu cevapla."

"Siz ikiniz delisiniz."

"Deli değiliz, " diyor Rachel, "Ben para kazanmak için fare yetiştiriyorum."

"Sen Nancy Reagan gibi giyinmiş yeniyetmenin tekisin."

"Ben çocuk yapma yaşına gelmiş doğurgan bir kadın gibi giyinmiş haldeyim. Sesinin yükselmesine bakılırsa, sen ya kızgınsın ya da şaka yapıyorsun." Rachel bara dönüyor, Purell ve bar havlusuyla ellerini temizliyor.

Bertis, "Kâbus görüyorum herhalde," dedi.

Rachel, Cola'sından bir yudum alarak, "Bertis, lütfen beyaz farelerden bahsedebilir miyiz?"

Rick kıs kıs gülüyor. "Artık Tanrı da Tanrı diye tutturduğunda bizim nasıl hissettiğimizi biliyorsun."

"Bertis konuyu değiştiriyor. "Rick, lütfen ellerimi çözer misin?"

"Ne? Ciddi olamazsın."

"Ciddiyim. Ellerimden kan çekildi ve artık onları hissetmiyorum bile. Baksana. Bembeyaz. Senden büyük bir şey istemiyorum. İstersen, masaya kelepçele beni. Çantamın iç gözünde kelepçe var. Kan dolaşımının hızlanması lazım. Ayrıca, arkadaşının başparmağını uçurduğunu hatırlatabilir miyim?"

"Çantanda kelepçe mi var? Nasıl oldu da gözden kaçırdım? Dur biraz, neden çantanda kelepçe taşıyorsun?"

"Bugün kutsal misyonum için yola çıktığımda, günün karşıma ne çıkaracağından emin değildim."

Rachel, "Bence tehlikesi yok, Rick. Ben bantları keserken, silahı başına daya, sonra da masaya kelepçele."

"İyi. Haydi o zaman."

Rachel çantayı açıp kelepçeleri buluyor ve Bertis'in yanında diz çöküyor. Rick, silahı Bertis'in kafasına dayalı, bileklerindeki bandın kesilmesini dikkatle izliyor. Sonra Rachel masayı daha yakına çekiyor ve Bertis'in sağ kolunu masanın bacaklarından birine kelepçeliyor. Geçiş süreci, kazasız belasız tamamlanıyor.

"Tamamdır. Ellerimi oynatabiliyorum. Teşekkür ederim."

"Tanrım, bütün bu delilik sırf petrol kıtlığı yüzünden," diyor Rick.

"Petrol karadır, Rick, ve çamur kadar da yoğun. Tıpkı kalbine pompalanan habis kan gibi."

"Tamam, Bertis, ben de vaaza geç kaldık diyordum. Devam et, kulağım sende."

Doğruyu söylemek gerekirse, Rick, Bertis'in konuşma tarzından hoşlanıyor. Leslie Freemont'un konuşma tarzına benziyor ama satış metni farklı. Rick, sesin akışını ve bıraktığı etkiyi seviyor.

Bertis konuşmaya başlıyor. "İnanç ve inançsızlık arasında bir orta nokta yoktur, Rick, ara tonlar yoktur. Mantığını ve teorilerini, gözü kapalı bir inanç için geride bırak. Yazılı söz doğrudur. Benim sözlerimde hata yoktur. Tanrı sözünü yayan insan kutsaldır ve ona itaat edilmelidir. Rick, öğrenmen gereken çok şey var. Meselâ, kadın ve erkek iki farklı hayvandır ve o şekilde muamele edilmelidir. Şimdi Malışer Günü geldiğine göre, inancı kabullenmeye her zamankinden daha hazır olmalısın.Ilımlılara –ortada buluşulacak bir yer olduğuna inanan o insanlara– saldırmayı öğrenmelisin; barış ve sevgi dolu bir çizgi film dünyasının varlığının mümkün olduğuna inanan kişilere karşı acıma ve tiksinti hissetmelisin. Bu inanç yalnızca ölümlerini kolaylaştırır. Tamamen başka biri haline gelmek ve ölüm arasında bir seçim yapmalısın."

"Peki, bu seçim bana nasıl hissettirecek?"

"Ölüp yeniden dünyaya gelmiş, yine de kendi bedeninde kalmışsın gibi hissettirecek."

"Reenkarnasyon düzmece demiştin."

"Sus. Yakında açığa çıkacak gerçekten kaynaklanan sezginin rengi ve kokusu yeni hayatına sinecek. İstersen adını değiştir. Önceki dünyanla tüm ilişkilerini kes. Aylarca dünya üzerinden kaybol. Tanıdıkların seni öldü sansınlar. Önceki

varlığının kalıntıları yorumsuz bir düş olsun. Ama unutma, yakında farklı biri olacaksın, öyle ki, 'dönüşüm' sözü yetersiz kalır. Artık hiç bahanen olmayacak Rick: Uyuşturucu yok, uyku yok, alkol yok, aşırı çalışma yok, tekrar veya tecrit yok, zamanı unutmak için çaba harcamak yok. Bu uzun bir maraton. Altından kalkabilir misin, Rick?"

"Ben..." Rick bir an duruyor, "Senin nasıl bir konuşma tarzın var öyle?"

Bertis cidden gafil avlanmıştı, "Ne?"

"Konuşma tarzın. Konuyla ilgisiz olarak, sanki başka bir yerden veya tarihin başka bir bölümünden geliyormuş gibi. Böyle konuşmak için eğitim mi aldın? Bunu okullarda öğretiyorlar mı, böyle tuhaf konuşmayı?"

Rachel, "Bertis şiirsel konuşmaya çabalıyor, Rick. Konuşmasındaki düzen ve ritmi sana kendini unutturmak için kullanıyor ki, sözleri daha etkili olsun. Normallik eğitiminde şiiri tanımayı öğrettiler bize. Müzik gibi, normal insanların beynini yıkamak için hızlı ve etkili bir yöntem."

Rick, Rachel'ın söylediklerini şöyle bir tartıyor, sonra sevgilisine gülümseyerek, "Rachel, müziği de anlamıyorsun, değil mi?" diye soruyor.

"Hayır," diyor Rachel. "Normal insanların sanatsal diye adlandırdığı şey, kısaca, belirli yollarla parçalarına ayrıldığında ilginçleşen tekrarlı yapıların kurulmasından ibaret."

Bertis, "Bu doğru değil, Rachel," diyor. Öyleyse Tanrı'yla yeni kurduğun ilişki de bundan mı ibaret? Parçalanacak bir yapı mı yalnızca?"

"Bu konu benim için biraz yeni. Henüz bunları doğru dürüst düşünmedim."

"Tanrı'nın evine çoktan girdin Rachel. Şimdi, iş sadece kendi odanı bulmaya kaldı."

Rick, "Biraz gerçekçi ol, Bertis. İnsan doğanın bir parçasıdır ve doğa da dev bir öğütme makinesi. Er ya da geç, ağzın-

dan giren her şeyi arka taraftan kan, kemik ve saçtan yapılmış kıymıklar gibi püskürtüyor," diyor.

"Hayır!" diye bağırıyor Bertis. "Bu doğru değil. Evet, bizler hayvanız ama yine de kutsalız. Kavrama yeteneğine sahibiz. Soru sorabiliyoruz."

"Yaa, ben de en önemli şeyin *sorgulamadan* inanmak olduğunu sanmıştım."

"*Ahhh*... Kibir. İnsanoğlunun laneti. Dikkat et, Rick, bu dünya senin gibi düşünen insanları kedi maması yapıyor."

"Eee, ne yapmam lazım yani?"

"Kaderi kabul etmelisin, Rick. Tanrı'nın sözünü yaymalısın. Kütüphanelerdeki fotokopi makinelerinin tarayıcı camlarına Tanrı'nın sözünü hakketmelisin. Arabaların hurda parçalarının üzerine gerçeği kazımalı ve köprülerden aşağı atmalısın ki milyonlarca yıl sonra çamuru kazacak insanlar da dünyayı sorgulasınlar. Araba lastiklerinin diş izlerine ve ayakkabı tabanlarına gözler nakşetmelisin ki geçtiğin her yol düşüncene, kaderine ve inancına şahit olsun. Her biri Tanrı'ya olan sadakatinin şiirine dönüşecek moleküller tasarlamalısın. Okunduğunda yalanı değil, doğruyu gösterecek barkodlar yapmalısın. Üzerine doğruluğun damgasını, insanın daha iyi bir yere ulaşma talebini basmadan bir parça çöp bile atmamalısın!"

Rick, Bertis'in sözlerinden hoşlanıyor, içeriğinden dolayı değil, meydana getirdikleri örgüyü, Leslie Freemontumsuluklar'ını sevdiği için.

Bertis konuşmasını sürdürüyor: "Rick, yeni hayatın, sanki bir çığın altında kalmış kazazedeleri kurtarıyormuşçasına, aciliyet hissiyle boyanmış olacak. Eğer uyanık olduğun her an doğruluğu solumuyorsan, her anını eski düzenin leşini kaynatmak için plan yaparak geçirmiyorsan, o zaman günü boşa harcıyorsun demektir."

Rick "Vay be," diyor. "Bu çığırtkan usülü laf kalabalığı

Leslie Freemont'un sunduğundan daha iyi."

"O *Deccal*. O *iblis*."

Bertis nutuk atarken, Rachel onun ellerini, parmaklarını ve medikal bileziğini incelemekle meşgûldü ve sonra aniden jetonu düştü. "Üçgen biçimli tırnakların var."

"Hı? Eee, ne olmuş yani?"

"Sen Leslie Freemont'un oğlusun, değil mi? Öyle tahmin ediyorum ki Tara da senin karındı."

Luke, Karen ve Max daha fazla su bulup bulmadıklarını sorarak salona girdikleri anda, Bertis, dişlerinin arasından, "Seni *cadı*!" diye tıslıyor.

Zarif hareketlerden oluşan bir koreografiyle, sol eliyle masa örtüsünü çekip çantaya uzanıyor ve kucağına koyuyor. Sadece bir an sonra, tüfeği çantadan çıkarmış, sağ eli tetikte ve namluyu Rachel'a doğrultmuş durumda. Kurşun Rachel'ı göğsünden vuruyor ve bir kan damlası sıçrayıp Rick'in gözüne konuyor.

Rick, Rachel'a koşup onu kollarına aldı. Luke da atılıp, yüzü şişmekte olan Bertis'in tepesine bindi. Bertis, nöbet geçiriyor gibiydi. Son sözlerini "Tanrı her şeyin sahibidir," Luke ve Rick'e fısıldadı, bu sırada Luke haykırıyordu, "Burada ne haltlar dönüyor böyle?"

Rachel, Bertis'e bakarak, "Fıstık alerjisi," dedi.

"*Ne?* Sen bunu nereden bilebilirsin ki?"

"Babasında da vardı. Buradayken söyledi. Ben de her ihtimale karşı, tüfeğin her tarafına fıstık tozu sürdüm." Sonra dizleri büküldü ve Rick, Karen'ın da yardımıyla onu yere yatırdı. Luke, tüfeğin tetiğine baktı, karışık çerez tozuyla kaplanmıştı. "Tanrım, ne kadar boktan bir dünya," dedi.

Rick'in kalbi, bir yumurta gibi yere düşüp kırılmıştı. Zaman algısı firar etmişti. Yaşlı mı, genç mi, düşte mi, uykuda

mı, uyanık mı, bilemiyordu. Tüm yaşamını bu bir tek an içinde yaşıyordu. Beyni, hormonlar, enzimler, tekleyen elektrik kıvılcımlarıyla sızladı, kim olduğunu anımsayabilmesi bile inanılmazdı. Rachel'in yarasını yokladı ve kemiğe saplanmış olan kurşunu hissetti. Rachel'ın bedeninin daha derinine ulaşabilse, oradan altın paralar, anahtarlar, tropik kuşlar ve elmaslar çıkaracakmış gibi bir hisse kapılmıştı. Kendisinin ve Rachel'ın damarlarında akan kanı düşündü. Kalbi atıyor muydu? Yoksa oturup onu kollarına almışken vücudu yavaş yavaş soğuyor muydu?

Luke yaklaşıp, "Şu peçeteleri birbirine bağlayıp sargı bezi yapacağım," dedi.

Rick, peçeteleri Luke'tan aldı ve Rachel'ın yarasına bastırdı. Rick, *Hepimiz Tanrı'dan ayrı düşmüş bir halde doğduk, hayat, tekrar tekrar, bize bu bilgiyi öğretmeye çalışıyor, yine de hepimiz gerçeğiz. Adlarımız var. Hikâyelerimiz var. Bir anlamımız var. Olmalı. Ama ya benim hayatım kötü anlatılmış bir hikâyeyse? Belki de kötü anlatılmış hikâyeler bize ölümden sonra bir hayat olmadığını hatırlatmaya yarıyordur,* diye düşündü.

Karen, erimiş buz dolu servis tepsisini Rick'e uzattı, Rick, Rachel'in göğsündeki kanı yıkayıp temizlerken derin bir nefes aldı. *Hayatımda nefretin de bir yer tutacağını şimdi kesinkes biliyorum. Bir zigotun hızlıca bölünerek çoğalması gibi içimde çoğaldığını hissedebiliyorum. Sonunda sürekli büyüyen bu nefreti çıkarıp atsam, bir beton parçası gibi yere atsam bile, arkasında bırakacağı boşluk neyle dolacak?Evren çok geniş ve dünya harikulade bir yer, ama ben damarlarımda akan bu soğuk kara petrolle burada dikiliyor ve dünya üzerindeki en habis şey benmişim gibi hissediyorum.*

Luke

Luke, Karen'la birlikte oturuyor ve hangi günde olduklarını hatırlamaya çalışıyor. *Bu neredeyse, haftanın hangi günü olduğunu bilmenin bir şey ifade ettiği çoktan kaybolup gitmiş bir çağdan kalma bir ölçüsüzlükmüş gibi geliyor.* Karen'a "Bugün Salı mı? Çarşamba mıydı yoksa? Birazdan Perşembe mi olacak? Hatırlayamıyorum," diyor.

"Ben de, Luke."

Bugün Luke'a isimsiz bir günmüş gibi geliyor, daha doğrusu, haftanın yedi günü icat edilmeden önceki günler nasılsa, öyle bir gün. Stonehenge'i inşa edenlerin de aynı günsüzlük hissini duyup duymadıklarını merak ediyor. Tabii, Stonehenge'den bahsederken, oradakiler muhtemelen yılsızlıktan da muzdaripti ve yılın değişmek üzere olduğuna, kışın sona ereceğine dair bir tür doğrulama istemişlerdi.

Bertis öldü ve cesedi arka tarafa sürüklenerek götürüldü. Max masa örtülerinden yapılmış bir sedyenin üzerinde yatıyor; mumlar, arada sırada inleyerek kıpırtısız yatan Max'i aydınlatıyor. Rachel hâlâ hayatta ama zorlukla, o da masa örtülerinden bir yığının üstünde ve dilsiz, somurtkan Rick, yanıbaşında. Mum ışığının aydınlattığı kana bulanmış gömleği onu tıpkı kırmızı vinil duvara benzetiyor.

Luke, buz makinesinin altına gizlenmiş buldukları bir tepsiden ara sıra Max'a su vererek, onun ve Rachel'ın durumunu kontrol eden Karen'la birlikte oturuyor.

Kokteyl salonunun dışında kimyasal toz hâlâ uçuşup duruyor ve Warren, artık yumuşak, pembe bir hız tümseğinden başka bir şey değil. Kimyasal toz rüzgârı dinene kadar herkes bu salonda mahsur kalacak. Luke için otel kapısına uzanan patikayı koşarak geçip yardım bulmaya çalıştı ama kapılar artık sadece kilitlenmiş değildi, arkasına barikat da kurulmuştu. Luke, kokteyl salonuna döndüğünde Max gibi soyunmuş

ve suyla temizlenmişti, bu yüzden şimdi sırtında Rick'in yedek barmen kıyafetlerinden biri vardı.

Luke teknik açıdan şu anda sarhoş olması gerektiğini biliyor ama sarhoşluğu saatler önce geçti. Şimdi kafası süperberrak. Her şeyi görebiliyor. Aklına, yıllar önce, okuduğu lisenin deposundan yürüttüğü bir çift çubuk mıknatıs düşüyor. Mıknatıslar hayatı boyunca sakladığı, yatağının yanı başındaki komodininin çekmecesine İncil'le birlikte zulaladığı mıknatıslar. Luke o mıknatısları saklamaya devam etti çünkü niye zıt kutupların birbirini çektiğini, benzer kutupların niye birbirini ittiğini asla anlayamamıştı ama eğer yeterince yakından bakarsa, bazı parçacıkların boşlukta kendilerini hızla ileri fırlatıp birbirleriyle savaştıklarını, gözle görülür bir şekilde savaştıklarını göreceğini sanıyordu. Yirmili yaşların başındayken radyolojist olan ablasına, mıknatısların birbirlerini itmek veya çekmek için nasıl bir etkileşime girdiklerini sormuştu. Ablası, "Etraflarında manyetik bir alan var," diye yanıtlamıştı.

"Tamam ama alan dediğin nedir?"

"Alan manyetiğin etrafını saran şeydir."

"Bu bir cevap bile sayılmaz. Bu manyetik alan nasıl işliyor?"

"Yani, manyetik alanlarla nasıl çalışacağımızı biliyoruz, hangi güçte olacaklarını kestirebiliyoruz, onları kullanarak bazı şeylere etki etmeyi de biliyoruz, sözgelimi, baraj havuzundaki suların hareketi veya parçacık hızlandırıcılar."

"Benim sorduğum bu değil. Bilmek istediğim şey, iki mıknatısın arasında, havada uçuşup birbirlerine yumruk sallayan boks eldivenli minik M&M benzeri draje-adamlar gibi küçük elektronlar mı var?"

"Hayır, manyetik alan partiküllerle işlemez."

"Öyleyse nasıl işliyorlar?"

"Bilmiyoruz."

"Bilmiyor muyuz?"

"Hayır."

"Yani manyetik alanlar hakkında bildiğimiz tek şey, onların varlığı."

"Az-çok. Uzayı eğme özellikleri var. Manyetik alanları neyse o diye kabul etmelisin, muhtemelen bunu nasıl yaptıklarını asla anlamayacağız. Yerçekimi de bu tür bir alan. Aynı şeyi yapıyor fakat çok daha güçsüz. Bir taşı düşürmek için yeterli yerçekimi alanı üretmek için dünya büyüklüğünde bir gezegen gerekir. Oysa, küçük, sağlam bir mıknatıs aynı güçte bir çekim alanı üretmek için yeterli olur."

"Anlıyorum."

Ama anlamamıştı. Konu, kafasını kurcalamaya devam etmişti. *Manyetik alanın ne olduğunu bile bilemiyorsak, asla anlayamayacağımız daha neler var kim bilir? Ya çok büyük ya çok küçük olduğu için insani düzeyde değerlendiremediğimiz başka nasıl alanlar var acaba?*

Karen, "Baban için üzüldüm. Annem de şimdi aynı şeyleri yaşıyor. Alzheimer," diyor.

"Ya." Luke biraz düşünüyor. "Eskiden, Alzheimer'ın, değişmeyi reddettiğimiz için bizim türümüze verilen bir ceza olduğunu düşünürdüm." Bir an durdu. "Umarım, vaaz verir gibi konuşmamışımdır."

"Demek istediğin, bireysel olarak değişimi reddetmek mi?

"Bireysel, toplumsal. Yıllar geçtikçe, insanların neredeyse hiç değişmediklerini öğrendim. Cemaatimden duyduğum o zırvalar. Çoğu insan hayattan hiçbir şey öğrenmez. Öğrenseler bile, işlerine gelince öğrendiklerini pek güzel unuturlar. Çoğu insana ikinci bir şans verdiğinde, işleri daha beter batırır. Evrenin göz ardı edemeyeceğin yasalarından biri bu işte. Üçüncü bir şansları olsa *belki* bir şeyler öğrenirler, muazzam miktarda zaman, para, gençlik ve enerji harcadıktan sonra tabii. Bir şey öğrenmiş olsalar bile, bu, hayatlarını değiştirecekleri anlamına gelmez. Çoğu, cesur kararlar verecek ruhsal

dirence hiçbir zaman sahip olmadıklarından buruk insanlar olup çıkacak."

"Herhalde işin dolayısıyla bir sürü sorun duymuşsundur."

"Evet, duydum. Söylesene, annen... seni henüz unutmadı mı?"

"Unuttu. Baban seni unutmuş muydu?"

"Evet, neredeyse anında."

Karen, "Annem bir hayvana dönüşüyor ama ne tür bir hayvan, bilemiyorum. Feryat ediyor. Bir inek gibi sesler çıkarıyor. İnsan olmayı bıraktı. Başka bir şey değil de insan olmak ne ifade ediyor, sorgulamaya başladım. Yine de insanın, köpeğin kemik istemesi veya kedinin fare kovalaması gibi doğasının dikte ettiği sınırlara mahkûm olduğunu düşünmüyorum artık. Bundan kaynaklanan garip bir umudum var. Başka bir şey olmak için *değişebiliriz*, bu başka şey anlamadığımız bir şey olsa bile," diyor.

"Hımm. Benim derdim, daha çok, ölüm veya hastalık yüzünden sonunda hepsini kaybedeceksem yaşayıp anı biriktirmeye değip değmeyeceğine karar vermekle ilgili. Sonunda kafayı sıyıracaksam bunların ne anlamı var ki?"

Karen, "O deyimden nefret ederim," dedi.

"Kusura bakma."

"Yo, Sorun değil. Aslında hizmetinde çalıştığım doktorlar her gün öğle yemeğinde o deyimi kullanır. Yine de hoşlanmıyorum."

Max ağzını açıp bir yudum su istediğini işaret ediyor, Karen da veriyor.

Luke, "Zamanın karşısında en iyisi de, en kötüsü de bir." Etrafına bakıyor. "Ne kadar da neşeli şeylerden bahsediyoruz, değil mi?"

İkisi de etrafa bakınıyor, sinirleri bozuk, gülmeye başlıyorlar; önce bir kıkırdama, sonra kahkahalarla. Rick, şaşkınlıkla kafasını kaldırıp bakıyor. Luke nihayet kendine geldiğinde,

"Felâket bir türüz, değil mi? İnsanlar yani," diyor.

Rick kısık bir sesle, "Öyle miyiz?" diyor.

"Kesinlikle öyleyiz. Dünyanın başına gelmiş Bir Numaralı felâket olarak gördüğüm şey insanlar bile değil, hayır, bence suçlu DNA'mız. Bizim DNA'mız bir felâket. Yaptığımız her şey şeytani küçük DNA molekülünün suçu. "*Selam, ben küçük DNA molekülüyüm. Katedraller inşa eder ve aya giderim. Hey, şimdi de atom enerjisini nasıl kullanacağımı keşfettim! Bu da size, alın virüsler!*" Luke etrafına bir göz atıyor. "Ve işte sonunda vardığımız nokta bu. Karışık çerez. Körlük. Toksik yağış. Elektrik şebekesi ölü. Telefonlar çalışmıyor. Şaka gibiyiz."

Salon yeniden sessizleşiyor.

Sonunda Karen, "Biliyor musun, Luke, bir şeyleri unutmanın iyi tarafı da var. Gece uyuyup rüya görürken ölmüş arkadaşlar ve akrabaların karşına çıkar ve sen onların ölmüş olduklarını düşünmezsin, yani onların orada olmasında bir gariplik vardır ama kesinlikle ölü değillerdir. Aynı şeyin birkaç yüzyıl önce olduğunu hayal et: Eğer elli veya altmış yaşına gelmişsen bütün rüya yaşamın ölülerle dolu olurdu. Rüyayı gören için uyanık olmaktan çok daha tercih edilir bir durum olurdu bu. Unutmak bazen bizi korur da, Luke," diyor.

Luke, kendi petrol krizi öncesi hayatını düşünüyor. Eskiden, birisi bazı Büyük Tecrübeler geçirmediği sürece, o kişinin hayatının bir hiç olacağına inanıyordu. Sakin yalnızlığın kendi Büyük Tecrübesi olduğu inancıyla avunuyordu. Kendini, zamanının yarısını, gece yalnız uyumayı çekilir kılmak için söyleyecek bir şeyler icat ederken buldu. Doğrusu, papaz olmasının sebebi, başka insanların sorunlarına dair tavsiyelerde bulunarak aslında kendine ait bir hayatı olmadığı gerçeğini yadsıyabileceğini düşünmesiydi. Cemaatinin sorunlarını duymaktan yılmıştı ama gerçekten sevdiği birinin sorununu paylaşmak için yanıp tutuşuyordu.

Ve işte, Karen yanında oturuyor. Luke onun sorunlarını

dinlemek istiyor. Karen da onun sorunlarını dinlemeyi dert etmiyormuş gibi gözüküyor. Karen, "Köpeğin var mı, Luke?" diye soruyor.

"Köpek mi? Hayır. Niye sordun?"

"Bekârsan ve kırkını geçmişsen, bir köpek sahibi olmak, hâlâ bir bağ ve ilişki kurabileceğin anlamına geldiği için iyi bir şeydir."

"Ama bunun karanlık bir tarafı da var," diyor Luke.

"Öyle mi?"

"Evet. Başka insanlarla bağlantı kurma yeteneğinin köreldiği anlamına da gelebilir."

"Hım, her zaman bir tuzak var, değil mi?"

"Her zaman."

"Senden hoşlanıyorum, Luke."

"Ben de senden hoşlanıyorum, Karen."

"Luke, yalnız hissediyor musun?"

"Evet."

"Ben de."

Ortalık sessizleşti. Uzaklarda bir siren sesi yükselip alçaldı, geldi ve geçti. Luke, "Aslında buna –yalnızlığa– alışmaya çalışıyordum ama artık yapamam," dedi.

"Beni bu gülünç bara getiren de yalnızlıktı," dedi Karen. "Doğa ana, eşek şakalarını seviyor mu yoksa?"

"Seviyor."

"Vaiz olmayı özleyecek misin?"

"Papaz mı? Hayır, bundan şüpheliyim. Milletin kulağına gelen ilk şeye inanmasından bıktım usandım. Hepimizin söylenen yalanlara inanmaya doğuştan yatkın olmasından sıkıldım."

"Kiliseler de yalan mı sence?"

"Etrafta binlerce kilise var. Bazıları hatalı olmalı. Kendimi

yalnızca acı çeken insanlarla ilgilenen biri gibi görmek istemiyorum. Ben bir vampir değilim. Bir aziz de değilim."

"Ofisimdeki doktorlardan birinin bir gözlemi vardı. İrlandalıydı ve süper-Katolik'ti. Dünya üzerinde yalnızca iki Katolik kalsa, birinin Papa olması gerekeceğini söylemişti."

"Ha ha! İyiymiş."

"Bir de Luke, köftenin olayı nedir yani?"

"Köfte mi?"

"Eveet, köfte. Kimi kandırdıklarını sanıyorlar? Herkes köftenin kılık değiştirmiş rulo-köfte olduğunu biliyor."

"Hayata bakış açın benzersiz, değil mi?"

"On beş yaşında goth bir kızın varsa hayata karşı benzersiz bir bakış açın da oluyor. Yoksa da, Safeway'de, kızın kasap reyonunun önünde durup, tezgâhtardan yarım litre inek kanı istediğinde hemen bir tane geliştiriyorsun."

"Nasıl bir tepki verdin?"

"Sükûnetimi korudum, teşekkürler. İnek kanı olmasa, başka şey olurdu. Alev makinesi belki. Basınçlı çivi tabancası. Vejetaryen döneminden geçerken, ona bir paket tofu sosisi aldım, o da bana teknik açıdan, vejetaryen sosislerin, etten imal edilen sosislerden nasıl daha hakaretâmiz olduğu hakkında bir nutuk çekti."

"Nedenmiş o?"

"Bunun, kaynağı barış ve neşeden olan bir yaşam tarzının, düşünülebilecek en berbat et formunda yeniden yaratılması olduğunu söyledi. Nazi karşıtlarından Nazi yaratmaya çalışmak gibi bir şey dedi."

"Komikmiş sahiden." Durdu. "Hey, kilise hakkında düşündüğüm başka bir şey de ne biliyor musun? İki şey, aslında."

"Nedir?"

"Okulun marş bandosunun sokak provasını izliyordum ve bando tam bir *felaketti*, Fleetwood Mac'in 'Don't Stop Thinking About Tomorrow'unu ya da adı her neyse, işte onun ber-

bat bir versiyonunu çalıyorlardı. Ekipmana göz kulak olan ihtiyar da yanımda onları seyrediyordu, bana dönüp dedi ki, 'Ah, küçük melekler. Marş bandolarının sırrını bilirsin, değil mi?' Bilmediğimi söyledim, o da, 'Çok basit. Öğrencilerin yarısı gelişigüzel notalar çalsa bile, sesler sanki uyumlu bir bandodan çıkıyormuş gibi duyulur,' dedi. Ben de organize olmuş herhangi bir şey hakkında böyle hissediyorum, din dahil."

"Kilise hakkında iki şey düşündüğünü söyledin."

"Doğru. Geçen ay günlük kullanımdan dolayı kenarları çatlayan tabakların yerine yeşil tabaklardan bir iki tane almak için bir züccaciyeye gittim ve her zaman aldığım tabakları bulamadım. Dükkân sahibine üretimden kaldırılıp kaldırılmadıklarını sorduğumda, gülümsedi ve 'Dört yüz yıldır üretiliyorlar ve bir dört yüz yıl daha üretilecekler. Onları şuraya, pencerenin yanma koyduk,' dedi. Sanırım ben yeşil tabaklardan biri olmak istemiyorum, yeri doldurulabilir, diğerlerinden farksız, unutulmuş olmak istemiyorum."

"Luke, kendini eşsiz hissetmek ve eşsiz olmak farklı şeylerdir."

"Biliyorum. Ama yine de. *Umursanmamız* gerek. Ben tarihin bir parçası olmak istiyorum. Wikipedia sayfası istiyorum. Google'da ismim tıklansın istiyorum. Bu dünyada iz bırakmayan, sadece gelip geçici bir organizma olmak istemiyorum."

"Peki bunun nesi yanlış?"

Luke'un yanıtını bilmediği bir soruydu bu ama yanıtlamak zorunda kalmadı, çünkü tam o sırada elektrik geldi ve az önce bir ortaçağ tablosu gibi gözüken mekân, şimdi suç mahalinde çekilmiş bir fotoğrafa benziyordu. Son birkaç saatin dehşeti, doğal tarih müzesindeki donmuş tablolar gibi: Paleozoik dönemin yaratıkları; gardıropları ve piyanoları döke saça uçsuz bucaksız düklükte yol alan üzeri çadır bezi kaplı at arabaları; sıfır yerçekiminde fasulye filizi yetiştirilen Uluslararası Uzay İstasyonu; Kuzey Amerika kıtasının ortasında,

kan, silahlar, kıvrılmış cesetler, oraya buraya saçılmış karışık çerezle dolu bir kokteyl salonu, petrol tükendiği anda insanlığın üstüne çöken felaket ve katliamın bir kanıtı. Karen, ruhu sadece seloteyp ve paket lastiğiyle dağılmadan dururken, kör oğlanı daha da dertlendirecek bir şey söylememek için Max'i nazikçe kucakladı. Rick, çok yakında solup gidecek varlığını nasıl gördüğünüze bağlı olarak, genetik açıdan gelişmiş ya da genetik açıdan kusurlu, o mükemmel Rachel'a sarılmış halde sessiz ve öfke içinde oturuyordu.

Luke, *Hayat kısa,* diye düşündü. *Ve kader kaybedenler için. Ve para neredeyse kesinlikle zamanın ve özgür iradenin kristalize edilmiş hali, ama daha uzun dayanmak için ham petrole ihtiyacı var.*

Luke, ne yapacağından emin olamadan, günden kalanları ölçüp biçmeyi sürdürdü. İnancını kaybetmişti ama bir ruhu olduğuna her zamankinden daha fazla emindi, çünkü ruhu, hem geçen beş saati ve acıyı tatmış hem sevgiyi hissetmişti, ama yine de, inancı olmayan bir ruh neye yarardı ki?

Karen'ın gözleri yaşlıydı, Luke elini tuttu. Bu hareketle, insanlık halinin hüznünü de kabullendi. Luke, bu anın tam da babasının, "Bunların hepsi Tanrı'nın işi," diyeceği anlardan biri olduğunu fark etti. Sonra da Luke'a dönüp diyecekti ki, "Şimdi, evlât, dua etmek için uygun bir zaman olabilir."

Rachel/Oyuncu 1

Ben Rachel, diğer bir adla Oyuncu 1. Artık sizlerle birlikte değilim ama acı filan çekmiyorum, o yüzden endişelenmeyin. Daffy Duck'ın başını dertten kurtarmak için yere şaplattığı kara çizgi film deliğinin içinde ne olduğunu nihayet görebildim. Burada benimle birlikte kuşlar var, bitkiler ve Tanrı'nın tüm zarif hayvanları. Ormandaki bir açıklıkta oturuyorum, ormanın bütün yaratıkları etrafımda, sol avucumda beyaz bir güvercin, sağ avucumda da gri bir sincap duruyor. Pinekliyorum, dinleniyorum, kendimi tümüyle huzurlu hissediyorum. Artık dünyanın bir parçası değilim ve henüz olacakların da parçası değilim.

Burada ne kadar kalacağımı bilmiyorum. Burası yalnızca bir ara durak ve burada sıkılacağımı düşünebilirsiniz ama sıkılmak sadece çizgisel zamana özgü bir şey. Sonsuzluk çizgisel değil, o yüzden sıkılmak da yok. Burada güncel olay da yok. Sonsuzlukta haber de yok, çünkü zaman akışı yok. O her şey ve hiçbir şey. Sonsuzluğun içinde takvimler yok.

Aynı zamanda, burası daha serin ve sessiz. Her şeye daha farklı bakıyorum, çünkü – bilin bakalım ne?– artık mecazları anlıyorum! Benim için de sürpriz oldu. Artık bir şeyin başka bir şey *olabileceğini* biliyorum. Yanan kitap eşittir faşizm. Guruldayan beyaz güvercinler eşittir barış. Kulaklarımda bir ses duyuyorum ve o ses, güneşin renginin sesi. Bu cümlede iç içe geçmiş dört mecaz var! Herhangi bir şey herhangi bir şey olabilir.

Çocuğumun –tabii eğer vurulduğum zaman içimde olan bu DNA topağına çocuk denirse– burada, içimde olduğunu sanmıyorum. Ama üzülmüyorum, çünkü muhtemelen DNA topağı da kendi benzerlerinin arasındadır.

Dünya üzerindeki hayatımdan kalan anılar çoğunlukla mutlu anılar. Küvet deliğinden döne döne giden şampuan

köpüğünün galaksilere benzediğini hatırlıyorum. Babamın, radyoda Buddy Holly'nin "Everyday"i çalarken, şarkının tamamını dinleyebileyim diye evin etrafında üç tur attığını hatırlıyorum. Kahve makinesinin Kuzey Amerika zaman dilimi yerine Avrupa zaman dilimini gösterecek şekilde ayarlamam için okula gitmeyip evde kalmama izin verildiğini hatırlıyorum. Banyoyu buhar bastığını ve buğulanan aynada, sanki sihirliymiş gibi annemin el yazısıyla beliriveren "Seni ♥ Rachel" sözcüklerini hatırlıyorum. O zamanlar, ne anlama geldiğini anlamamıştım, niye biri tutup da harflerle bir kalp şeklini karıştırırdı ki? Tabii ki, annemin beni sevdiği anlamına geliyordu, kalpler eşittir sevgi. Artık bunu biliyorum çünkü Rick'le birlikteyken kalbimin nasıl attığı hatırlıyorum. Bu da mutlu anılarımdan biri.

Zavallı Rick. Zavallı Luke. Zavallı Karen. Zavallı Max... Zavallı herkes, gerçekten. İnsan, bir taraftan kalıredici sonsuzluktaki zamanı ölçüp –hem de her saniyesini– sayarken, hayattaki her şeye dayanmak zorunda. Yalnızca o değil, bir de tüm hayatımız boyunca dayanmamız gerektiğini *hatırlamak* zorundayız. Üstüne üstlük, jeolojik sürelerle veya yıldızların, galaksilerin zaman dilimleriyle kıyaslandığında bizim yaşadığımız sürenin aslında çok çok kısa oluşu gibi kozmik bir şaka da var.

Rüyalar, zamanı algılama yeteneğimizin laneti ve ödülüyle baş etmemize yardım ediyor. İnsanın uyumak ve rüya görmek arasındaki farkı bilen tek hayvan olup olmadığını merak ediyorum. Kediler ve köpekler rüya ve gerçek yaşam arasında muhtemelen pek fark gözetmezler. Belki son birkaç yüzyıla kadar insanlar da gözetmiyordu. Gün içinde kafalarında duydukları sesleri de fazla sorgulamadılar, muhtemelen o sesleri yaratanların kendileri olduğunu bile fark etmediler. Kafalarındaki sesin krala ait olduğunu veya Tanrıların, kozmik bir yerel radyo kanalının iyonosferin alt tabakalarında sekip du-

ran ve uzaktaki fikirleri, sesleri duymalarına olanak veren geceyarısı yayını gibi kafalarına girip çıktığını sandılar.

DNA topağımın uyuyup uyumadığını merak ediyorum. Yumurtalar uyuyabilir mi? Sperm uyuyup rüya görebilir mi? Onlar sadece yarı-canlılar, cidden nasıl canlı olabilirler? Nasıl rüya görebilirler? Bana öyle geliyor ki, yaşamın başladığı ve bittiği nokta arasındaki ayrım sandığımızdan çok daha bulanık.

Daffy Duck'ın deliğinin içinde, doğanın sesleri hariç duyabildiğim tek ses, dualar ve lanetler; her neredeysem, buraya kadar sadece onların sesi ulaşabiliyor. Rüyalar elektrik alanı yaratabilirler mi? Evreni baştanbaşa öyle mi geçerler? Kim bilir? Cep telefonumun Mumbai'deki bir çağrı merkezine nasıl bağlandığı hakkında hiçbir fikrim yok ama yine de bağlanıyor. Zavallı insanlık, dua ediyor, lanet ediyor, dua ediyor, lanet ediyor. Bir tür olarak bizden ne olacak?

Bir yanım bizim için hiç endişelenmiyor. On nesilde kurttan wiener köpeği üretebiliyorsak, bir milyar yılda neler yapmayız ki? Bir milyar yılda *Tanrı'nın* neler yapabileceğini boşverin. İnsanın dünya üzerindeki varlığı henüz çok kısa. Şu an yaşayan her bir kişiye karşılık, bizden önce yaşamış ve ölmüş on dokuz kişi var. Aslında bu pek büyük bir sayı değil, belki de bir tür olarak zamanımızın kısa olması kaderde yazılıdır. Luke haklı: İnsanın DNA'sı çoğu bakımdan, tam bir felâket. Buraya gelmeden hemen önce bunu söylediğini duydum ve eee, konuşanın Luke olduğundan oldukça eminim. O ve Rick, ikisi de barmen kıyafeti giyiyorlardı. Kırık plak gibi bunu tekrarladığını biliyorum ama insanlar niye isim kartı takmazlar ki?

Acaba Tanrı evrim hakkında ne derdi? Neden hiç kimse bu spesifik soruyu hiçbir zaman sormadı? Tanrı İnsanların evrim konusunda çekişmelerini, zırvalamalarını, kavga edip bağırmalarını izleyip bin-sekiz-yüz-elli-küsurdan beri kıkırdayıp

duruyordur herhalde. DNA'mızı Tanrı yarattı, bu yüzden bizi yaratan da Tanrı. Önemli olan bizi buraya, bu noktaya getirmiş olması. Ya da belki tüm bunları DNA yaptı. İster inançlı olun, ister inançsız, iki halde de kazandığımız bir senaryo bu.

Bence işler, klonlamayla gerçekten eğlenceli bir hâl alacak. 2050 yılında bir laboratuvarda çalıştığınızı ve kahve molasında torununuzun torununun torununu yarattığınızı bir düşünün. Ya da Fidyecilerin saç fırçanızı rehin tuttuğunu ve size, "Bütün parayı sökül, yoksa senden on tane daha yapar ve hepsini öldürürüz," dediğini. Ya da belki endüstri liderlerinin, her şeylerini sonsuza dek ve daimi olarak kendilerine bırakmak üzere vasiyetlerini yeniden yazdıklarını. Doğduğunuz zaman, önceki versiyonlarınızın sizin için yazdığı bir kullanım kılavuzunun verildiğini hayal edin, 2011 model Volkswagen Jetta'yla birlikte gelen kullanım kılavuzu gibi. Böyle bir şeyin bize kazandıracağı zamanı bir düşünün; tüm o harcanan zaman, boş hayaller. Belki de bu şekilde evrileceğiz, şu anki berbat durumumuzdan çıkış yolunu seçici mutasyona uğratarak, çünkü mutasyon, kendi başına bu çıkış yolunu bize veremez. Eğer bu soluk mavi kaya parçasında hayatta kalacaksak, insanoğlu işleri gözle görülür şekilde hızlandırmak zorunda. Teknolojiye ihtiyacımız var ve çok şükür, teknoloji, bizim ucube DNA'mızın bir kaçınılmaz bir ürünü. Başka gezegenlerdeki zeki varlıkların da bizim gibi iniş çıkışları olduğundan eminim, belki ileriye doğru evrilmişlerdir de ama uzaylılar gelip zor işlerimizi bizim yerimize yapacak falan da değil.

Gençken, Süpermen'e inanırdım. Yabancı bir yaşam formuydu o, tıpkı benim gibi. Ben de başka bir gezegenden olduğuma inanmayı seçtim, çünkü öyle olunca, artık yirmi birinci yüzyılın başlarında, bir Kuzey Amerika banliyösünde mahsur kalmış "güzel" bir kız olmayacaktım; yüzleri ayırt edemeyen, on battaniyenin ağırlığını üstünde hissetmeden uyuyamayan,

babasının insan olarak görmediği, tabağındaki patatesler ete değdiğinde çığlık atan güzel bir kız. Onun yerine, Süpermen gibi bir uzaylı olsam, yaptığım her şey doğaüstü ve anlamlı olurdu. En ufak günlük edimlerim bile hayranlık ve şaşkınlık uyandırıcı olurdu. Fen dersinde ipekböceği kozasını gördüğüm günü hatırlıyorum. Uzaydan geldiğinizi ve birinin size bir tırtıl ve bir kelebek gösterdiğini düşünün. Bu iki şeyi aynı yere koymayı bile düşünür müydünüz? Bu bendim işte. Elbette, Süpermen anatomik açıdan imkânsız bir yaratık ve o zamandan bu yana ona karşı duyduğum akrabalık hissini kaybettim, peki şimdi kimim ben? Bazen, insanların farklı farklı kişiler olmadığını düşünüyorum. Daha çok, ortada sadece herhangi bir anda sizin *siz* olma ihtimali var. Sağlıklıyken, bu ihtimal oldukça yüksek ama hasta olduğunuzda veya yaşlandığınızda, ihtimal azalıyor. "Tümüyle orada" olma şansınız gittikçe azalıyor. Luke'un babası ve Karen'ın annesi gibi Alzheimer'a yakalandığınızda, siz olma olasılığınız neredeyse sıfıra düşüyor ve sonra ölüyorsunuz, o zaman ihtimal sıfırlanıyor işte. Yine de ben buradayım, konuşuyorum, yani kim bilir?

Pek iç açıcı değilim, değil mi? Bu tür şeylere dikkat etmem gerek. Şu anda ahrette olsam da sanırım normallik eğitimini üstümden atmış değilim. Başkalarını gücendirmek istemiyorum. Derde hiç ihtiyacım yok. Farklı olmak zor ve Yeni Normal'de farklı olmak hâlâ zor olacak.

Yeni Normal.

Siz, hâlâ dünyada olanlar, artık tüm insani kişilik özelliklerinin bir tür beyinsel niteliğe bağlı olduğu bir çağdasınız. Kişilik kollu bir kumar makinesi ve o kirazlar, limonlar ve ziller de sizin SSRI[1] sisteminiz, şizofreniye eğiliminiz, sağ/sol

1 **Serotonin Geri Alım İnhibitörü:** Depresyon, anksiyete bozukluğu, şizofreni ve çift-kutupluluk gibi hastalıkların tedavisinde kullanılan, temelde serotonin hormununu düzenleyen psikiyatrik ilaç. *–ç.n.*

beyin loblarınızın ayrışması, anksiyeteye yatkınlığınız, bağlantı hatalarınız, otizm ve OKB yelpazesindeki yeriniz; bütün bunlara, makinelerin ve beyniniz olgunlaşırken size rehberlik etmiş olan bilgi sistemlerinin temel düzeydeki etkisini de eklemeliyiz. Daha sayabilirim ama sakın unutmayın, tüm bu değişkenlerin sonucunda, burada söz konusu olan androidler değil, kanlı canlı insanlar.

Sizi siz yapan şeyler hakkındaki gerçekle yüzleşmeye cesaretiniz yoksa, size özel kollu kumar makinesi sizi nasıl yaratmış olursa olsun, hayatta olma mucizesini hak etmiyorsunuz demektir. İçinizdeki şeytanların farkına varınca meleklerinizi kovmuş olmayacaksınız, o şeytanları öldüremeyeceksiniz de. O zaman, bu konuda aşırı duygusallığa da hakkınız yok.

Tabii ki, kumar makinesindeki diğer faktörler de yetişme koşulları ve Dünya gezegenine coğrafi giriş noktanız. Fakat Yeni Normal'de, İnternet, insan türünün hayallerini ve ihtiyaçlarına yönelik gerçek-zamanlı toplumsal tatmin sağlarken, coğrafya ve yetişme koşullarının etkisi giderek bulanıklaşıyor. Eğer beyni, özgür iradeyi teşvik etmek ve onu deneyimlememizi sağlamak üzere tasarlanmış bir alet olarak görebilirsek, özgür iradenin afallatıcı bir yoğunlukla dışavurmanın inanılmaz bir hızla mümkün hale geldiğine şahit olacağız. Bu sayede, modern ekonominin amacı artık servet dağılımı değil, zaman ve seçenek dağılımı olacak. Alışveriş etmek, yaratmak değildir. Hepimiz aynı uçaktayız ve artık ne First Class ne Business Class diye bir şey var.

Şu halime bakın, mecaz saçıp duruyorum ve artık içinde yaşamadığım zamanı tarif etmeye çalışıyorum. Geçmiş, şimdiki ve gelecek zaman kipleri şimdi parti süsü gibi görünüyorlar ve buradayken doğru zaman kipini seçmek güç. Ama yirmi birinci yüzyıldan önceki yaşamı biraz anımsıyor ve zamanın artık zaman gibi gelmediği hissini hatırlıyorum, özellikle de 11 Eylül'ün ardından. Toplum, bir çağı, çağ gibi

hissettiren algıyı kaybetti; zamanın, duyguların ve kültürün belli bir zaman dilimine özgü olması hissini –öyle sanıyorum ki yirminci yüzyıldaki on yıllık dilimlerin hissettirdiği gibi– unuttu. Hayatlarımız da artık bize hayat gibi gelmemeye başladı veya en azından, insanlar bir hayatları olmadığından söz etmeye başladılar. Ne anlama gelir bu? Aşırı bilgi yüklemesi, insanların hayata bakışlarında bir dönüm noktası yarattı. Bu bilgi yüklemesi, kendi özümüzü, rollerimizi, hikâyelerimizi tanımlayan soruları belirleme, aralarında ilgili kıyaslamalar yapma ve bu sorulara odaklanma yöntemlerimizi hızlandırdı. Temel sorun, hayatlarımızın artık bir hikâye olmaması gibi görünüyor. Elimizde, artık birer hikâye olamayacak hayatlarla kalakaldıysak, onlardan ne olacak? Peki, hayatın bir hikâye gibi görülmesi, enerjinin ucuz ve blog yazarı, Google tıklarının arananı, canavar gibi bir özgeçmiş sahibi, süper-özel, ultra-önemli birey kavramının, gezegenin fiziksel kaynaklarıyla hâlâ karşılanabilen bir şımarıklık olduğu bir çağdan kalma nostaljik bir kalıntı gibi gelmiyor mu size? Yeni Normal'de, bireyselliğin önemini vurgulayan kavramları geride bırakmalıyız. Yirminci yüzyıla özgü bencilliğe ne ilgisi ne de acıması olan yeni bir şey ufukta yükseliyor. Çizgisel olmayan hikâyeler? Çoklu sonlar? Olmayan bekleme süreleri? Bunun adı dünyada yaşam. Hayat bir hikâye olmak zorunda değil ama bir macera olması gerek.

Bin yıl sonra, seçici mutasyona uğramış insan sonrası canlılar, bize hayranlık ve merakla bakacaklar. İşte, insanoğlu ile gezegenin birleştiği, birbirine karışıp eridiği, ikisinin ayrılmaz bir bütün olduğu an buydu diyecekler. Umarım, bunu yaparken sahip olduğumuz mizah duygusunu da fark ederler. Evet, edindiğim yeni perspektiften bakınca, pejmürde bir havaalanı kokteyl salonunda çiftleşecek birini bulmak için 3,400 $'lık bir elbise satın alınam gülünç geliyor. Ve evet, Karen'ın, Max'in sosyal arkadaşlık sitesinin sayfasını "puma"

etiketiyle boylaması çok tatlı ve komikti.

İşte yeni bir anlaşma: Şimdi, dünyaya dönmeme izin verildiğini fark ettim. DNA topağımın da benimle dönmesine izin veriliyor ve o DNA topağı, gelecek Nisan, 2.8 kg.'lık bir bebek olacak. Sanırım, beni ormandaki bu açıklığa da bunun için getirdiler, işleri ayarlamak için.

Ve benim de bir gelecek zaman kipim olacak.

Ve benim de bir hikâyem olacak.

Ve yakında birçok şey gerçekleşecek.

Yağmur başlayacak ve salonun dışındaki kimyasallar cızırdayacak, fışırdayacak ve akıp gidecek. Benzin, devlet tarafından karneye bağlanacak ve idareli bir şekilde dağıtılacak, bir daha asla varil başına 350 $'ın altına inmeyecek.

Polis gelecek ve herkes ayrılacak. Karen, uçakların tekrar havalanması için bekleyeceği üç hafta boyunca Luke'la birlikte bir hostelde kalacak. Birkaç ay sonra evlenecekler. Luke'un eski cemaati zimmete para geçirdiği için suç duyurusunda bulunmayacak, onun yerine Luke için dua edecekler, ki bu da bana biraz aptal olduklarını düşündürüyor. Ama Karen, Luke ve Casey mutlu sona kavuşacaklar.

Rick mi? Rick, Max ve benimle birlikte hastaneye gidecek. Max kör olacak ve ben de mecaz ve mizahı anlama yeteneğimi kaybedeceğim, onları çok arayacağım. Tanrı'ya inanıp inanmayacağımdan emin değilim. Bunu zaman gösterecek. Benim görebildiğimse, Rick'le evleneceğim, beyaz fare yetiştireceğim ve faturaları öyle ödeyeceğim. Hepsinden önemlisi, babam beni gerçek bir insan olarak görecek, zaten bu seyâhatin de tek sebebi buydu, yani ben de mutlu sona kavuşacağım.

Ne var ki, bu sessiz yerde öğrendiğim her şeyi hatırlamama –üzücü ama – izin verilmeyecek ve yakında buradan ayrılmam gerekecek. Son düşüncelerim mi? Zavallı insanlık! Zavallı herkes! Zavallı yurttaşlarım, her nasılsa Tanrı'ya karşı bağışıklığı olan öncülerin çocuklarının çocuklarının çocuk-

ları, her yerde ve hiçbir yerde olan robotlaşmış kolektif aklın Yeni Normal dünyasında yaşayan yurttaşlar. Anlaşılmaz çarpıtmalar, arzular ve dindirilemeyen susuzluklarla dolu meta akıllar, daima gerçek zamanlı korku. Bertis Freemont, her şeye rağmen, pek de haksız değildi.

Hepimiz burada O'nu bekliyoruz, değil mi? Eski, tatlı "O". Konuşurken gizlediğimiz özne. Öyle sanıyorum ki O derken kastettiğimiz şey, Qualia'nın[1] ortaya çıkışıdır. Başlangıcı biz olsak da bizden çok daha fazlası olan meta aklın ortaya çıkışı. Bizi karanlıkta bırakacak, bizi cesaretlendirecek, bizi utandıracak ve şımartacak olan şey Qualia. O bekliyor. Ben kesinlikle bekliyorum. Yeni Normal'e girmeden önce burada durup sizinle konuşmamın sebebi de o.

Ve işte, bu yeni dünyaya adım atmadan önce, aklıma gelen sözler, garip ama, Leslie Freemont'a ait. Uyuyan bir güvercin tutan elimi uzatıyor ve hepinizi kadeh kaldırmaya davet ediyorum:

"Kendi iç benliklerimizde, tahmin bile edemeyeceğimiz ölçüde zarif, daha yüce ve daha mucizevî bir şeyin var olduğuna dair en ufak bir işaret bulmak için gayret gösteren –hayır, *ümitsizce çabalayan*– dünyadaki herkesin şerefine. Dünyanın her yanından insanlara, içinde sıkışıp kaldıkları buzdağlarından çekip çıkarmak için, korkudan karşısında felç oldukları ateş çemberlerinin içinden çekip çıkarmak için ve onların yolunu kapatan taş duvarların üzerinden çekip çıkarmak için elini uzatan hepimizin şerefine. Elimizi uzatıp insanları şaşırtalım ve yeni düşünme yollarına sevk edelim onları."

İçimde, dünyayı başka hiçbir şeye değişmezmişim gibi tuhaf bir his var, bu deneyimden bir şeyler öğreniyor olmalıyım.

---

1 Lat. Orj. "quale" sözcüğünden gelir. Bilginin edinilmesi için, verili fiziksel tanım ve kavramların yetersiz kaldığı noktada, deneyim yoluyla edinilen; niteliği ve diğer kavramlarla ilişkisi algılanan şeye veya olguya değil, algılayan özneye bağlı olan bilgi. *–ç.n.*

Umarım siz de öğreniyorsunuzdur.

Ben, Rachel, diğer bir adla, Oyuncu 1, şimdi gerçek dünyanızın karanlıkta parlayan ışıklarını görebiliyorum.

Hepinize iyi geceler, hoşça kalın.

BEŞİNCİ SAAT

GELECEK İÇİN AÇIKLAMALI TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Achronogeneritropic Spaces
Kronogeneritropik veya Zamangenelleyici Alanlar

Havaalanları gibi, hiçbir yer/ herhangi bir yer/ zamanın olmadığı yer hissi veren mekânlar.

Airport-Induced Identity Dysphoria
Havaalanı-Kaynaklı Kimlik Huzursuzluğu

Modern seyahât biçiminin, yolcunun, aşınmış kimlik duygusunu yeniden sağlamlaştırmak amacıyla, çıkartmalar, ülke bayrakları, aile armaları, okul ve üniversite hatıralıkları gibi hediyelik ıvır zıvır satın alma ihtiyacı duymasını sağlayacak ölçüde kaybettirdiği kimlik duygusunu tanımlar.

Aloneism
Yalnızcılık

Birey olmanın son derece külfetli bir iş olduğu ve aynı zamanda, çoğu kişinin birey olmak için gerekli nitelikleri taşımadığı ve toplu halde bulunulan bir ortamda ya da kendini yadsımaya dayalı bir inanç sistemi içerisinde çok daha mutlu olduğu gerçeğinin farkına varılması. Salıiden de, bireysellik, toplum

içinde eşit şekilde dağılmamış bir tür beyinsel mutasyon olabilir. Bu mutasyona uğramamış kişiler, mutasyonu bir tehdit olarak algılayabilir, din ve laiklik arasında sürüp giden savaş da bundan dolayıdır.

Ambivital Consensus
Çifteyaşam Konsensüsü

"Hayat"ın nerede başladığı ya da neyin canlı sayılacağı hakkında genel bir fikir birliği olmadığı gerçeği: Hücre ve bakteriler kolay belki, ama ya her biri insanın sadece yüzde ellisini oluşturan ama pekâlâ canlı gözüken yumurta ve sperm? Bu arada, henüz virüsler hakkındaki çekişmeler bitmeyen bilim adamlarımız, şimdi de, bazıları tarafından, yaşayan en küçük organizmayı temsil ettiğini savunulan minik ipliksi yapıları, nanobeleri keşfettiler.

Ameteoric Landscape
Meteor Peyzajı

Kalın bir atmosfer tabakasıyla korunan dünya yüzeyinin, kendi uydusuna, Mars'a ve başka güneş sistemlerindeki farklı uydulara kıyasla çok daha fazla meteor çarpışmasına sahne oluşuna gösterilen inanılmaz düşük ilgiyi tanımlar. Altmış beş milyon yıl önce, parçalara ayrılıp dünyaya çarpan, dinozorları ve dünya üzerindeki yaşamın üçte ikisini yok eden ve gezegenin yüzeyinde birçok krater açan son büyük meteordan beri bazı küçük vakalar meydana geldi. Bu, milyonlarca yıl içinde kitlesel ölümlere yol açan ve yeryüzeyindeki hayatı şiddetle değiştiren sayısız meteor saldırısından yalnızca biriydi.

Androsophilia
Erkekofili

Yalnız bir adam romantik açıdan arzulanır konumdayken kadının aynı konumda olmadığı sosyal durum.

Anorthodoxical Isms
Gelenek-karşıtı İzm'ler

Katı ve tutucu dini geleneklere büyük tehdit oluşturan –izm'ler:

–izm'ler –lik'ler
Humanizm Beşeriyetçilik
KültürelRelativizmKültürel Görecelik
Ahlaki Relativizm Ahlaki Görecelik
Sekülerizm Laiklik

Anthropocene
Antroposen

İnsanın yeryüzüne ve atmosfere müdahalesinin aşırılığından dolayı, dünya üzerinde geçirdiğimiz zamanı ayrı bir jeolojik dönem olarak nitelemek için kullanılan terim. İnsan kullanımı kaynaklı sera gazları salınımmın, atmosferdeki karbondioksit yoğunlaşmasını aşırı derecede arttırmasıyla, Doğal Hayatı Koruma Cemiyeti'ne göre insanın karbon izinin etkisi, dünya yüzeyinin % 83'ünden fazlasında görünür halde.

Anthropozooku
İnsayvanku

İnsan ve hayvan davranışlarının tümüyle kesiştiği haikuya benzer kısa anlar.

Antifluke
Antirast

Rastlantıların meydana gelmesini katı kurallarla engelleyen bir evrende var olan durum. Aslında sonsuz sayıda tesadüfün gerçekleşebileceği göz önüne alınırsa, çok az tesadüf meydana gelmekte. Evren rastlantıdan hazzetmeyen antirast konumundadır.

Attack-Moderates
Vurun-Ilımlıya

Aşırı tutucuların yaygın biçimde kullandığı siyasi bir taktiğin sonucu. Siyasi açıdan ılımlı bir noktada duran kişileri, kendilerini taraf seçme gereği hissetmedikleri bir konuda uç bir tavır almaya zorlayarak hedeflenen amaca ulaşılır. Çok ses getirmeyecek bir konu, abartılarak gündelik kültürel dilde bir histeri tonu yaratılır. Oluşan bu histeri, onu başlatanlar tarafından başka türlü kabul edilmesi mümkün olmayacak siyasi manevraları kabul ettirmek için kullanılır.

Bell's Law of Telephony
Bell'in Teletertip Yasası

Hangi teknoloji kullanılırsa kullanılsın, aylık telefon faturanız sihirli bir şekilde aşağı yukarı aynı miktarda gelmeye devam eder.

Binary Subjective Qualities
İkili Öznel Nitelikler

Birçoğumuzun varlığını doğal saydığı beyin anomalileri olan kişiler için ulaşılması güç öznel insani nitelikler. Örneğin, mizalı duygusu, empati, ironi, müzikalite ve güzellik algısı. Öznel duyarlılık, aldığımız bilgiyi düzenleyen ve bağlama oturtan beynin sağ tarafındaki belirli düğümler tarafından düzenlenir. (ayrıca bkz: Çizgi film Körlüğü; Bulut Körlüğü; Mecaz Körlüğü)

Blank Collar Workers
Renksiz Yakalı İşçiler

Bir daha asla orta sınıf olmayacak ve bunu asla kabullenemeyecek eski orta sınıf işçiler.

Capillarigenerative Memory
Saçmodası Tarihi

Tarihte yeni saç stilleri icat etmiş kişileri hatırlama eğilimi; örneğin, Jül Sezar, Albert Einstein, Marilyn Monroe, Adolf Hitler ve Beatles.

Cartoon Blindness
Çizgi-film Körlüğü

Kişinin çizgi filmlerden veya illüstrasyonla sunulan bilgiden hoşlanmamasına sebep olan beyindeki bağlantı sorunu. Belirli vakalarda, Cumartesi sabahı çizgi film kuşağından nefret etme ve New Yorker'da yayımlanan karikatürleri anlamakta zorluk çekme gibi eksiklikler görülmüştür. Cidden.

Catastrophasic Shifts
Facianın Değişimi

Hayatı değiştirecek muazzam büyüklükte kararların, yumurta kapıya dayanana kadar ertelenmesi. Sıklıkla, bu tür kararları vermek için en kötü zaman da budur.

Centennial Blindness
Yüzyıl Körlüğü

Çoğu insanın yüzyıldan daha uzun zaman dilimlerini hayal etmekte güçlük çekmesi. Birçok kişide de bunun bir küçük kardeşi, On yıl Körlüğü –on yıldan daha uzun zaman dilimlerini hayal etmekte yetersizlik– mevcuttur. Bazı kişilerde de bunun yüksek hızlı versiyonu, Krastinum[1] Körlüğü, yani yarından sonrasını düşünememe eksikliği görülür.

Christmas-Morning Feeling
Noel Sabahı Hissi

Stimulus'un, ön-amigdalaya ilettiği, güçlü beklentiler yaratan bir his.

---

1 Lat. ertesi gün –*ç.n.*

Chronocanine Envy
Kronokanin Kıskançlığı

Kişinin, hiçbir zaman köpeklerin yaptığı gibi yalnızca şimdiki zamanda yaşayamayacağını fark etmesiyle baş gösteren üzüntü. Kierkegaard'ın söylediği gibi, "Hayat ileri doğru yaşanmalıdır." (Ayrıca bkz. Sıralayıcı Düşünme)

Chronophasia
Kronofazi

Günlük ritimleri sabitleme, zamanı tahmin etme veya tahmini zamandizimi gibi eylemlerde yetersizlik. Muhtemelen beynin 20.000 hücreyi barındıran ve üst kiyazmatik çekirdek diye adlandırılan bölümündeki bir düzensizlikten kaynaklanmaktadır.

Chronotropic Drugs
Kronotropik Uyuşturucular

Zaman algısını etkilemesi için, dekalotropik[1] uyuşturucuların kısa vadede etkisi yoktur fakat uzun süreli kullanıldığında zamanın yavaşladığı hissi verirler.

Cloud Blindness
Bulut Körlüğü

Bulutlara bakıp yüzler veya farklı şekiller görme yetersizliği. Prosopagnozi ya da "Yüz Körlüğü"gibi, bu duruma sebep olan, ön temporal lobdaki fusiform[2] kıvrımların yanlış eşleşmesidir.

Eğlenceli Bilgi: Bulutlarda yüzler görmek veya muğlak ve gelişigüzel bir uyaranı, mesela, sevilen kişi gibi algılamaya psikolojide pareidolia adı verilir.

---

1 Zamanyavaşlatan –*ç.n.*

2 Aerodinamik; hava ya da su direncini en aza indirecek şekilde evrilmiş vücut şekli. –*ç.n.*

Collapse Attraction
Çöküntü Çekiciliği

İnsanın, kişilik çöküntüsünün eşiğindeyken en çekici ve ilginç halinde olması durumu. Bazılarımız yaralanabilir olan kişileri çekici buluruz, çünkü onlara kıyasla kendimizi iyi hissederiz veya onlara yardım edebilmek –ya da yardım edebileceğimizi sanmak– kendimizi iyi hissettirir. Ayrıca, hiç kimsenin sizden hoşlanmayacağından eminseniz, genelde çekingenlik hissi azalır. Kafaya takmamak, size kurşungeçirmez bir gizem ve mesafe aurası kazandırır.

Complex Separation
Kompleks Ayrışma

Şarkıların ilk izlenim için yalnızca bir kez şansı olduğu teorisi. Ondan sonra beyin şarkıyı parçalara –sözler, melodi vs.– ayırıp, analiz etmeye başlar.

Connectopathy
Bozuk-Bağlar

Nev-i şahsına münhasır sinirsel bağlantılardan doğan nev-i şahsına münhasır davranışlar.

Cover Buzz
Cover Heyecanı

Bilinen bir şarkının cover versiyonu duyulduğu zamanki his.

Crazy Uncle Syndrome
Deli Dayı Sendromu

Veya Çılgın Teyze Sendromu. Hayattaki başarının en önemli göstergelerinden biri, birkaç deli akrabaya sahip olmaktır. Onların delilik genlerinin yalnızca bir kısmını alırsanız, deli değil, *farklı* olursunuz, bu da size, sizi hayatta başarılı kılacak bir üstünlük verir. (ayrıca bkz: Trainwreck Equ.)

Crystollagraphic Money Theory
Kristografik Para Teorisi

Paranın, insanı diğer türlerden ayıran iki karakteristik özelliğin, yani zaman ve özgür iradenin kristalize edilmiş hali olduğu hipotezi. (ayrıca bkz: time/will uni.)

Dark-Age High Tech
Karanlık Çağların İleri Teknolojisi

Teknik ilerleme görece bir şeydir. 11. yy'da barakalarının kapısına kadar çıkan bir merdiven yaptıranlar yüksek teknolojinin erken uygulayıcıları olarak dalga geçilmişlerdir.

Deharmonized Sin
Uyumsuz Günah

Yedi ölümcül günah, On Emir'e karşı ve bu ikisi, diğer her tür günah belirleme yöntemine karşı; bilimsel olarak günahları belirleme ve isim vermede yetersizlik.

Denarration
Anlatısızlaşma

Birinin hayatının hikâye olmaktan çıkması. (ayrıca bkz: Limbik İşlem, Anlatım Dürtüsü, Ardıl Sıralama Bozukluğu)

Deomiraculosteria
Tanrısal Mucizefke

Mucize göstermesi istendiğinde Tanrı'nın öfkelenmesi.

Deromanticizing Dysfunction
İşlev Bozukluğu Romantizminin Yıkımı

Alice Flaherty'nin yazdığına göre, "Yaratıcılığı zihinsel bir hastalıkla ilişkilendiren tüm teorilerin gönderme yaptığı şey, aslında hafif bir rahatsızlıktır. İstisnâsız, şiddetle hasta olup da yaratıcı kalabilen kimse olmadığından herkes emin olsun.

Şiddetli zihinsel rahatsızlık, beraberinde garip bir dikkat dağınıklığı ve kalıplaşmış düşünceler getirir. Şair Sylvia Plath'ın dediği gibi, 'Delirdiğiniz zaman delirmekle meşgulsünüzdür. Onca zaman bir deliyken, tüm sıfatım bundan ibaretti.' "

Deselfing
Benliksizleşme

Birinin, olabildiği kadar fazla bilgiyi internete doldurarak, benlik ve egosuna dair algısını bilinçli bir şekilde köreltmesi.

Dimanchophobia
Pazar Günü Fobisi

Pazar gününden duyulan korku, dini anlamda[1] bir korku değil de, daha çok düzenlenmemiş zamandan duyulan korkuyu yansıtan durum. Takvim fobisi olarak da bilinir. Didominicafobi veya kyrikefobi diye adlandırılan Tanrı fobisiyle karıştırılmaması gerek.

Dimenşofobi, modernizm ve endüstriyelizmin yarattığı zihinsel bir haldir. Bu fobiye sahip olan kişiler, haftanın günlerinin gündelik anlamlarını kaybettiği ve zamanın daimi bir Pazar gününe dönüştüğü Noel ve Yeni Yıl arasındaki periyodu sevmezler. Bu fobinin diğer bir ifadesi de "takvimlerin olmadığı bir dünyada hayat"tır. Bu halin popüler bir başka ifadesi de, Morrisey'in nükleer bir savaş sonrası sahilde yapılan bir yürüyüşü, her günün Pazar gibi gelmesini anlatan, "Every Day is Like Sunday" adlı şarkısıdır.

Drinking Your Own Spit
Kendi Tükürüğünü İçmek

Kendinizi TV'de görmek işte böyle bir şeye benziyor.

---

1 Hıristiyanların kutsal günü Pazar'dır. –*ç.n.*

Ecosystemic Biology
Ekosistemsel Biyoloji
İster insan ister hayvan vücudu, tüm vücutlara ayrı varlıklar olarak değil de eko-sistem olarak gören biyoloji. Ortalama bir vücutta, kendi hücrelerinin on katı kadar yabancı varlık olduğu gerçeği, bu bakış tarzını destekler.

Eternal Divide
Sonsuzluk Ayrımı
Geleceğin tersine, Sonsuzluk, tanımı itibariyle, zamanın bilinmezlikleri ve kaprisleriyle sınırlandırılamaz. En iyi ihtimalle, Sonsuzluğun, zamanın dışında var olduğunu, zamansız olduğunu, bitimsiz bir şimdi olduğunu düşünebiliriz. Bu da, o güvendiğiniz sonsuz ahiret fikrini size tekrar gözden geçirttirir. Ama kafanıza takmayın, çünkü zamansızlığın bir diğer adı da nirvana. Yani her şey yolunda.

Exosomatic Memory
Dışsomatik Hafıza
Bir gün, kendi biyolojik vücutlarımızda sakladığımız kolektif hafızanın toplamını aşacak olan, harici veritabanlarında depolanan hafıza. Başka bir deyişle, hepimizin içinde olandan daha geniş bir hafıza "dışarıda" olacak.

Fate Is For Losers
Kader Kaybedenler İçindir.
"Talih Kazananlar İçindir"in karşıtı.

Fictive Rest
Kurgusal Dinlence
Çoğu insanın bir iki sayfa da olsa kurgusal bir kitap okumadan uyuyamaması. Uyku saatini rutine bağlamak önemli olsa da, yatakta kurgu okumak başkasının sesinin kendi iç sesinin

yerine geçmesine olanak sağlar ve beyni, uyku döngüleri için ferahlatır ve rahatlatır. Yalnız, bubi tuzağına dikkat: Uykuya dalmadan önce kitabınızı bitirmeyin, bitirirseniz beyniniz bütün gece vızıldar durur.

Field Denial
Alanın İnkârı

Alanların (örneğin, manyetik alanlar) varlığı herkesin malûmuyken, hiç kimsenin aslında onların nasıl işlediğini bilmemesi ve artık anlamaya da çalışmaması.

Frankentime
Frankenvakt

Hayatınızın çoğunu, bir bilgisayarla birlikte ve bilgisayar başında geçirdiğinizin farkına vardığınızda, zamanın benzediği şey. (Ayrıca bkz: Zaman Çerezi)

The Future of Labour
Çalışmanın Geleceği

Çince de "bana ait gün" anlamına gelen bir söz olmamasının anlattığı gerçek.

General Anesthetic Afterlife
Genel Anestezi Ahreti

Ölüm kavramının genel anesteziye yakın olması. Doğumunuzdan öncesine dair hiçbir şey hatırlamadığınıza göre öldükten sonra da ne olacağı hakkında endişelenecek bir şey yok.

Goalpost Aura
Kaledireği Aurası

Kale direkleri ve müzedeki sanat eserleri gibi bazı mekan ve objelerin tarifsiz bir çekiciliğe sahip olması. Daha yaygın ola-

rak bilinen, herhangi bir özelliği olmayan öğelerin kutsallaştırılmasıyla –kilise ve cami gibi duygu, düşünce ve inanışlar sayesinde doğal olarak kutsal mekanlara dönüşmesi– benzer bir temele sahip ilke.

Godseeking
Tanrıarayışı

Noel Sabahı Hissi'nin ekstrem versiyonu. Hatırı sayılır bilimsel literatür, dinsel deneyimlerin büyük ölçüde, temporal lobda bulunan Tanrı modülü sayesinde edinildiğini doğru kabul ediyor. Ayrıca, inananlara göre, ki buna çoğu fizyatri uzmanı inanıyor, Tanrı hakkındaki düşüncelerimizin oluşmasında, devasa, her şeye kâdir varlıklara –anne babamıza– dair çocukluk anılarımızın büyük payı var. Bu tür anıları şifreleyen hipokampus da dinsel deneyimlerde önemli rol oynuyor olmalı. Son olarak, parietal lobların tüm mistik deneyimlerde önemli bir rol oynadığına dair kanıtlar mevcut. Tüm bunlar bizi, indirgemeci "başka şey değildir" argümanına, dinsel aktiviteyi beyindeki belirli bir noktayla sınırlandırma gayretine karşı yöneltilebilecek en önemli itiraza yöneltiyor: Dini evreler, aslında zihinsel evrelerdir ve zihinsel evrelerden başka şey değildirler. Tanrı deneyimi sadece nörolojik bir olgudur.

Grim Truth
Tatsız Gerçek

Siz TV'den daha zekisiniz. Ne olmuş yani?

Guck Wonder
Sümüksü Madde Merakı

Beyin daima yetersiz bir şekilde anlaşılmıştır. Kadim savaş meydanlarındaki savaşçılar, birinin kafatasını tepeden biçtiklerinde akan gri sümüksü maddenin ne olduğunu merak etmiş olmalılar. Söz konusu kalp olunca hiç olmazsa faydalı

bir işi yaptığını bilirlerdi. Belki, beyni tanrının kafatasındaki boşlukları doldurmak için kullandığı bir dolgu maddesi olarak görmüşlerdir, tıpkı evcil havyan maması üreticilerinin konserve etli mamalara kıvam kazandırmak için dolgu olarak tahıl kullandıkları gibi.

Humanalia
Beşeriya

İnsanlar tarafından yapılan her şeyin sadece dünyada bulunması ve evrenin başka bir yerinde rastlanmayacak olması. Teflon, NutraSweet, Talidomid,[1] Paxil[2] ve makul büyüklükte parçalara bölünmüş 43 numaralı element, teknetyum gibi örnekler çoğaltılabilir.

Iddefodial Storage
Ruhgömü Deposu

Beynin kendisini kendinden koruma yöntemi. Belki önemsiz ama, madem bilinçaltımız o kadar harika, neden bedenimiz onu derinde gömülü tutmak için deli gibi çabalıyor?

Ikeasis

Hem gündelik hayatı hem de tüketici yaşantısını, geniş kitleler için tasarlanmış fabrikasyon ürünlerle çevreleme arzusu. Kolay anlaşılan ve akıl karıştırmayan formlara duyulan bu gereksinim, bilgi bombardımanının ortasında kalmış yaşamı sadeleştirme arzunun ifadesidir.

---

1 İlk kez 1950'lerde, Avrupa'da, hamilelik sırasında sabah bulantısını geçirmek için kullanılan ilaç. –*ç.n.*

2 İleri derecede saplantılı davranış bozukluğu, depresyon, post-travmatik stres sendromu, panik atak gibi bozuklukların tedavisinde kullanılan ve beyindeki serotonin seviyesini düzenleyen anti-depresan ilaç. –*ç.n.*

Indoor-Outdoor Voice
İç mekân-Dış mekân Sesi

Otizm spektrumunda diğerlerinden ileride olan birinin dışavurum sınırlarını anlamak için uygulanabilecek çabuk bir test. Ses tonunu çevreye uyacak şekilde ayarlamakta ne kadar zorlanılıyorsa, o kişi spektrumda o kadar ileri bir noktadadır. (Ayrıca bkz. İç Ses Körlüğü; Yazın öncesi İşitsel Huzur)

Inhibition Spectrum
Öz-Denetim Spektrumu

Ortadan sağa doğru:
"normal"→ utangaç → sessiz → daimi yalnız → korkutucu yalnız → münzevi → Unabomber

Ortadan sola doğru:
"normal"→ konuşkan → ortamın neşe kaynağı → dur-durak bilmez → laf ebesi → kendi kendine konuşma → delilik

Instant Reincarnation
Anında Reenkarnasyon

Çoğu yetişkin, hayatları ne kadar güzel olursa olsun, tümüyle radikal bir değişiklik yapmayı arzular. Hâlen hayattayken reenkarne olma arzusu evrenseldir.

Internal Voice Blindness
İç Ses Körlüğü

İnsanların, kendi iç monologlarını biçimlendiren sesin tonunu ve kişiliğini ifade etmekteki neredeyse evrensel yetersizlik. İşin profesyoneli olmayanların kendi ses kayıtlarını dinlerkenki şaşkınlıklarını izleyin. Gerçekten de, birinin iç ses tonunu yakalamak neredeyse imkânsızdır.
Merak uyandırıcı bir şekilde, sanatçıların genelde ilham perisi diye adlandırdıkları –görünüşe göre, çalışmalarına rehberlik

eden dış ses– aslında, bozuk ve/veya güçlendirilmiş, beyinde, konuşma yeteneği ve işitsel süreçlerden sorumlu frontal ve temporal loblar tarafından düzenlenen bir işlev olan iç ses mekanizmasıdır.

Interruption Driven Memory
Ara Güdümlü Bellek

Sadece kırmızı ışıkları hatırlarız, asla yeşil olanları değil. Yeşil ışık hareket akışını sağlar; kırmızıysa akışta araya girer ve bizi rahatsız eder. Araya gireceğim; sürücülerin trafik ışıkları konusunda batıl inançlı olmaya evrensel eğilimi de bu durumdan kaynaklanır.

Intraffinital Melancholy vs. Extraffinital Melancholy
İçilişki Melankolisi - Dışilişki Melankolisi

Hangisi daha derin bir yalnızlık: Bekâr ve yalnız olmak mı, yoksa ölü bir ilişkinin içinde yalnız olmak mı?

Intravincular Familial Silence
Seçici Ailevi Sessizlik

Ailemizle görüşme sebebimiz, birlikte hakkında konuşulacak çok şey yaşamamız değil, tam olarak hangi konulardan kaçınılacağını bilmeleridir.

Invariant Memory
Sabit Değerler Belleği

Beynin, bir hayvanın kedi mi, yoksa köpek mi olduğuna karar verme süreci. Bir kedi veya bir köpeğin mükemmel bir modeli yoktur, yine de kedi-lik ve köpek-lik'i belirleyen karakter özelliklerinin yer aldığı uzun listelere hızlıca bir göz gezdirip hemen ne nedir söyleyebiliriz. Zekânın kökeninde yatan şey, beynin sabit temsili değerler üretebilmesidir. Bazı kişiler, sabit değer belleğinden, idealize Platonik formlar veya jenerik formlar olarak bahsederler.

Itness
"O"luk

Bir etkenin, "o" nesne, kişi veya olay algısı yaratma yetisi. Köpeğiyle fırlat-getir oynayan birinin, fırlatacağı çubuğu seçerken anında yarattığı çubukla özdeşleşme hissi.

Karaokeal Amnesia
Kareokisel Hafıza Kaybı

Çoğu kişi, neredeyse hiçbir şarkının sözlerini baştan aşağı bilmez, özellikle de en sevdikleri şarkıların. (Ayrıca bkz. Şarkı Sözü Dolgusu)

Limbic Trading
Limbik İşlem

Hikâye duyma ihtiyacının beynin –anıların ve duyguların filtreden geçirildiği, hikâyelerin sol loba aktarılmadan önce işlendiği, sezgi, hayal gücü ve ilham merkezi– limbik sisteminin derinliklerinden geldiğine ve hikâye anlatmanın aslında iki insanın limbik sistemleri arasında bir iletişim yöntemi olduğuna dair inanış.

Limited Pool Romantic Theory
Sayılı Romantizm Teorisi

Kişinin belli sayıda âşık olabileceği inancı, bu sayı çoğunlukla altıdır.

Lyrical Putty
Şarkı Sözü Dolgusu

Kişinin şarkının asıl sözlerini bilemediği durumlarda kafasından uydurduğu sözler.

Malfactory Aversion
Serihata Tiksintisi
Hayatınızda neyi iyi yapmadığınızı anlama, sonra da o şeyi yapmayı bırakma yeteneği.

Mallproof Realms
AVM-geçirmez Dünyalar
Alışverişin olmadığı dünyalar. Örneğin, *Uzay Yolu*'ndaki karakterler asla alışverişe gitmez. Bilinçli olarak ticaretten uzak duran evrenleri de tanımlar.

Mechanics of Friend and Influence
Dostluk ve Nüfuz Mekanikleri
İnsanların, sadece adlarını hatırladığınız için size saygı duyacakları ve sizden hoşlanacakları gerçeği.

Me Goggles
Ben Gözlüğü
Kendimizi diğerlerinin algıladığı gibi isabetli şekilde algılama yetersizliği.

Memesphere
Memküre
Somut kültürel fikirler dünyası.

Metaphor Blindness
Mecaz Körlüğü
Genellikle, roman gibi, mecazlara rastlanma ihtimali olan sanat biçimlerinden kaçınmakla sonuçlanan ve fazlasıyla yaygın bir mecazları anlamama yetersizliği.

Metaphor Spectrum
Mecaz Yelpazesi

Şizofrenik veya saplantılı düşüncelere yol açan beynin isim merkezindeki karışıklık:
Napolyon bir generaldi → Napolyon müthiş biri → Bence, ben de müthiş biriyim → Ben Napolyon'um.

Monophobia
Monofobi

Birey olma hissinden hoşlanmama.

Nanoexploitative Industry

1900 yılından sonra icat edilen hemen her şey, atomik veya atom-altı düzeyde var olan inanılmaz küçük şeylere dair bilgilerimize dayalı.

Narrative Drive
Anlatım Dürtüsü

Hikâyesiz bir hayatın yaşanmaya değer olmadığı inanışı. Oldukça yaygın ve çoğu insan hayatını bir hikâye olarak göremeyeceği için de gayet ironik bir inanış.

Negative Nonprocessing
Negatif İşlemezlik

Beynin eylemsizliği algılayamaması durumu. Bir portakalı soyduğunuzu hayal *etmemeye* çalışın. Suyunun parmaklarınızdan aşağı aktığını hayal *etmemeyi* deneyin, kabuğunun altındaki yumuşak kısmı, kokusunu. Deneyin. Beceremeyeceksiniz.

Next-Flight-Homers
Eve-Dönüş-Yolcuları

İnternet üzerinde uyumlu ama gerçek hayatta, havaalanı kok-

teyl salonunda randevulaşıp buluştuklarında anlaşamayan kişiler. Hem internet hem gerçek hayatta anlaşan Yer Kapıcı insanlarla ilgili ama aynı olmayan bir terim.

Ninetenicillin – Dokuzonaljin – Ondokusilin (Dokuzonapan – Ondokuzoid – Ondokuzol)

11 Eylül olaylarının hiç olmamış gibi hissedilmesini sağlayan hap. Yirminci yüzyıla özlem anlamındaki Milenyum Kederi'nin bir türü.

Nonrotational Dreamlessness
Eksendönüşsüz Rüyasızlık

Rüyaların, gezegenin dönmesine verilen biyolojik bir tepki olduğu, yani ekseni etrafında dönmeyen gezegenlerin sakinlerinin rüya görmediği teorisi.

Noun-Nouning
İsim-isimleme

Kişinin bir ismi iki kez tekrarlayarak, ismin genel anlamda ifade ettiği şeyi, sabit değer anlamını hatırlatması. "Hayır, pileli mavimsi-haki pantolon istemiyorum, bildiğimiz haki-haki pantolonlardan istiyorum," ya da "Memur bey, soyguncuların nasıl bir arabayla kaçtığını hatırlayamıyorum, bildiğiniz araba-araba işte."

Omniscience Fatigue
Tümbilgi Yorgunluğu

Hemen her şeyin yanıtını internette bulabilmenin getirdiği yıkılış hissi.

Omnislut
Omnisürtük

Mitokondrisel Havva – "evrensel ana"– tüm insanların mi-

tokondrial DNA metabolik yolla[1] bağlı oldukları, yaklaşık 200.000 yıl önce yaşamış dişi. Evrensel baba, Y-kromozomlu Adem nam-ı diğer "Süperzampara" ise 60.000 yıl önce yaşadı.

Pathologography
Patolografi

Öznenin fiziksel ve akli durumunu anlamak için adli incelemenin önemini vurgulayan yeni bir biyografik yazım tarzı. Biyoloji kader değil ama kesinlikle birkaç kapıyı açıp kapayabilir.

Permanent Halloween
Daimi Cadılar Bayramı

Bireyselliğin nihai ifadesi, birinin her gün Cadılar Bayramı kostümü giyeceği bir noktaya ulaşmış olmaktır. Louise Adler'in yazdığına göre, "Daha çok kendimiz oldukça, daha da garipleşiriz. Bu durum en fazla, toplumun artık hizada tutamadığı insanlarda, çok zengin olanlar ve toplum dışı kalanların uçukluklarında gözlenebilir."

Phantom Point
Hayalet Noktalar

Var olan ama iyi düşünürseniz aslında var olmayan obje. Örneğin, bir köşe veya bir uç. "Görsel somutlar" olarak da bilinen hayalet noktalar, teorik geometri uygulamalarında göz önüne alınmalıdır. Örneğin, –var olan ama yine de var olmayan– bir topluiğne başı, teorik olarak Büyük Patlama öncesi evrenin içinde bulunduğu halden farksız bir haldedir. Her şeyi ve hiçbir şeyi içine alır.

---

1 Canlı hücrelerde, bir molekülü diğer bir moleküle dönüştüren bir sıra enzimle oksijenlenen biyokimyasal tepkime zinciri. –*ç.n.*

Poetic Side Effects
Şiirsel Yan Etki

Bir su molekülüne bakıp gökkuşağını öngörmek veya motorlu bir araç icat edip köpeklerin neşeyle kafalarını esen rüzgâra karşı camdan çıkaracaklarını da tahmin etmek.

Point Mesmerization
Nokta Hipnozu

Dağıtarak saptırma. Bir aslan terbiyecisinin, bir sandalyeyi ayakları öne gelecek şekilde tutup hipnotize ederek aslanı kontrol etmesindeki yöntem. Aslan içgüdüsel ve güçlü odaklanma yeteneğini baskılayamadığından, gözlerini ileri geri oynatıp durur ve onu büyük resmi görmekten alıkoyan sandalye ayaklarının uçlarına takılıp kalır.

Polydexterity
Çoklu El becerisi

Tek veya çift el kullanma becerisi sadece yazmak ve top fırlatmakla ilgili bir şey değildir. Neredeyse tüm bedensel aktivitelere uygulanabilir; göz kırpmak, bacak bacak üstüne atmak, gitar çalmak, birinin yanında uymak vs. Hiç kimse sürekli tek elli değildir.

Pope Gregory's Day-timer
Papa Gregory'nin Ajandası

Bunun özel bir anlamı yok ama buna şöyle bir göz atmak fikri kesinlikle ilgi çekici.

Post Adolescent Expert Syndrome
Ergenlik Sonrası Uzman Sendromu

On sekiz yaş civarındaki gençlerin, özellikle de erkeklerin, her şey hakkında özgecil uzmanlar olmaya eğilimi. Doğanın, savaşçıların kendi istekleriyle seve seve ölüme gitmelerini

garantiye almak için gereksinim duyduğu zihinsel durum. Aynı zamanda, kamikaze pilotların ve intihar bombacılarının neredeyse hep 18-21 yaş aralığında olmasının sebebi. "Kyle, odanda bütün ergenlik dönemini World of Warcraft oynayarak geçirirken, Jean-Luc Godard filmlerinde uzman olacağın hayatta aklıma gelmezdi."
Ergenlerin riskli bir hareketin sonuçlarını kestirememesi, beyin gelişiminin sadece yüzde sekseninin tamamlanmış olmasıyla ilgilidir. Corteks, frontal lobun büyümesini ve bağlantı kurma kabiliyetini yirmili yaşların ortası ila sonuna kadar tamamlanmamış halde bırakarak, arkadan öne doğru gelişir. Hiç de şaşırtıcı olmayan bir şekilde, frontal lob, akıl yürütme, planlama ve yargı verme yetilerinin merkezidir.

Post-human
Post-insan
Gelecekte bizden evrilecek olan.

Proliterary Aural Bliss
Yazın öncesi İşitsel Huzur
İç sesiniz olarak adlandırdığınız şeyin, basılı söz, bir başına okuma ve metin bazlı gündelik çevre tarafından yaratılmış, aslında yeni sayılabilecek bir "icat" olması. Daha eski zamanlarda –sözgelimi bin yıl önce– insanların iç sesleri yoktu. Yurttaşlar konuşmadan çok ses efekti sayılabilecek bir zihinsel evrende yaşıyorlardı. Elbette, zihninizden sözler ve sesler geçerdi ama bu, konuşanın *siz* olduğunuz anlamına gelmezdi. Belki kral, tanrılar veya onun gibi bir şeyler ama siz değil.

Proceleration
Pro-hızlanma
Hızlanmanın hızlanması.

Propanalol
Askeri amaçlarla da kullanılan, adrenalin salgılanmasını yavaşlatan, dolayısıyla belleğin üretim hızını düşüren, dolayısıyla post-travmatik stresi azaltan bir beta bloker.

Proscenial Universe Theory
Sahne Evren Teorisi
Kısaca zamanın, içindeki duyguların ortaya çıkıp kendi kendilerini tükettiği bir ortam –bir arena– sağlamaya yaradığı düşüncesi. Joyce Carol Oates'un dediği gibi, "Zaman içinde var olduğumuz bir elementtir. Ya onunla birlikte doğmuş ya da içinde boğulmuşuzdur."

Proteinic Inevitability
Proteik Kaçınılmazlık
Hayatı oluşturan moleküllerin, buldukları ilk fırsatta toplanıp hayat yaratma eğilimi. Davalarına o kadar bağlıdırlar ki, yakın zamandaki araştırmalar, dünyadaki yaşamın başlangıç aşamalarında, küçük moleküllerin, DNA'daki ikili sarmalının oluşabilmesi için yaşamın temel taşı olan polimerlerin dizilişi ve uygun baz çiftinin seçiminde "moleküler ebe" işlevi gördüklerini ortaya atıyor.

Pseudoalinetion
Yanıltıcı-yabancılaşma
İnsanoğlunun gerçek anlamda yabancılaştırıcı durumlar yaratmaktaki yetersizliği. İnsanlar tarafından yapılan her şey, de facto, insani bir dışavurumdur. Teknoloji yabancılaştırıcı bir etki yaratamaz, çünkü insan yapımıdır. Gerçek yabancı teknolojiler sadece uzaylılar tarafından icat edilebilir. Teknik açıdan bakılırsa, yabancılaştırıcı diye tabir edilen şey, aslında "insanlaştırıcı"dır.

Punning Syndrome
Kelime Oyunu Sendromu

Önceleri, yalnızca sınırlı sayıda insan tarafından sergilenen sinir bozucu sözel bir tik olarak kabul edilen eylemin medikalizasyonu[1]. Kelime oyunu yapmak, beynin sözel düğümler arasındaki bozuk bağlantıların[2], bir anlamda Tourette sendromuna benzeyen, kaçınılmaz yan etkisinin sonucudur.

Bu bizi, davranış spektrumu kavramı hakkında daha geniş bir tartışmaya yöneltiyor: Hafif klinik bozukluklardan şiddetli rahatsızlıklara kadar uzanan klinik belirtiler ve bunların temelindeki sebep-sonuç ilişkisiyle birbirine bağlanan değişken davranış ölçüleri. Ruhsal hastalıklar, otizm, paranoya, obsesif-kompülsif bozukluk, anksiyete, doğuştan gelen sakatlıklar sonucu oluşan rahatsızlıklar, beyin hasarı ve yaşlanmayı içeren bir baremde değerlendirilir. Başka bir çok rahatsızlık da mevcuttur ve her bir kategori kendi içinde daha spesifik bölümlere ayrılabilir.

Quantum-DNA Link Theory
Kuantum-DNA Bağlantısı Teorisi

DNA'nın sadece hayatın yapı planı veya tarifi değil, fiziksel DNA molekülünün aynı zamanda kuantum düzeyinde, evrendeki diğer yaşam başlatıcı moleküllerle bir verici veya bir yön belirleme cihazı gibi iletişim kurduğu kanısı. İletişim kurulan bu moleküller de uzay, zaman ve kendilerinin oynadığı rolün farkında olan diğer sezgi sahibi varlıklar için hayatın yapı planı görevini üstlenen benzer moleküllerdir. Bu teori, kainatın her yerinde sezgi sahibi sayısız varlık bulunduğunu ve hayatın evrenin varlık sebebi olduğunu varsayar. Elbette

---

1 İnsan fizyonomisi ve tabiatına dair her şeyi tıbbi terimlerle açıklama eğilimi. –*ç.n.*

2 Connectopathies", Patolojik örüntülerdeki, varsayımsal olarak hatalı sinirsel bağlantılar. –*ç.n.*

bu görüşe inanmayı seçecek biri için sindirilecek çok şey var ama nihayetinde bu düşünüş çizgisinde sayısız inanç sisteminin tanıdık izleri de mevcut; Budist 'Indra'nın ağı' kavramından, Teilhard de Chardin'in noosfer konseptine, James Lovelock'ın Gaia teorisinden, Hegel'in Mutlak İdealizm'ine, Zen'deki Satoriden, geleneksel bazı panteist inançlara kadar. Aynı zamanda Carl Jung'un kolektif bilinçaltı kavramını da çağrıştırır.
Teşekkürler, Wikipedia.

Random Sequence Buzz
Rastgele Sıralama Heyecanı

Şarkıların rastgele sıralandığı kısıtlı bir çalma listesinde, şimdi çalacak şarkının hangisi olduğunu önceden bilmeksizin duyunca beyinde gerçekleşen küçük, keyif verici kimyasal reaksiyon. Sürekli bilindik şarkıların çalındığı ama yine de açık-uçlu bir müzik sağlayıcısı olan radyo sıralaması heyecanıyla karıştırılmamalıdır.

Rapture Goo
Vecd Günü Balçığı

Arkada bırakılacak olan. Sizi siz yapan yegâne şeyin DNA'nız olması. İsa'nın tanışacağı şey sadece DNA'nız. Kabaca *sizin* 7.6 miligramınız, tüm görüp göreceği bu. Vücudum dediğiniz ekosistemin içindeki bütün o kan, bağırsaklar, kemikler ve diğer her şey, kısaca, zemini süsleyecek.

Red Queen's Blog Syndrome
Kızıl Kraliçe'nin Blog Sendromu

Birinin blog'una eşsizliğini ifade etmek için ne kadar çok kişi akın ederse, o blog, o kadar sıradan hale gelir.

Romantic Superstition
Romantik Batıl İnanç
Romantik fikirlerin, kişiliği bir takım beyin ve beden işlevlerine indirgemesinden hoşlanmama.

Rosenwald's Theorem
Rosenwald Teoremi
Tüm hatalı insanların özgüvenli olduğu inanışı.

Sequential Dysphasia
Ardıl Sıralama Bozukluğu
Beynin ardıl sıralama kapasitesindeki bir bozukluktan kaynaklanan işlevsiz zihin hali. Yaygın olarak bilinen kısa-süreli sıralama zorluğu, "disleksi"dir. Daha uzun-süreli sıralama zorluğu çeken kişiler için "yön tarifinde iyi değil" denebilir. En ciddi ardıl sıralama bozukluğuysa, kişinin kendi hayatına anlamlı bir sıralamayla ya da bir hikâye olarak bakamama halidir.

Sequential Thinking
Ardıl Sıralayıcı Düşünme
Ardıl sıralama yapmak ve sıralamayı anımsamak neredeyse tümüyle insana ait bir yetenektir (bazı kargaların da sıralama yapabildiği gözlenmiştir.) Köpekler, her ne kadar zeki olsalar da, ardıl sıralayamazlar; Köpek gösterilerindeki rakip köpeklerin pisti kendi kendilerine tamamlamak yerine sahipleri tarafından bir noktadan diğerine yönlendirilmelerinin sebebi budur.

Sin Fatigue
Günah Bıkkınlığı
Başkalarının günahlarını dinlemek ilgi çekici olmaktan çıktığında, en çok dini ve tıbbi alanlarda çalışanlar tarafından yaşanan durum.

Situational Disinhibition
Durumsal Denetimsizlik

Kültürel açıdan onaylanan bazı durumlarda öz-denetimin elden bırakılmasına izin veren toplumsal düzenek. Özdenetimin gevşetilmesi, köpekler ve diğer evcil hayvanlarla, falcılar, yabancılar ve barmenlerle konuşurken mümkün olur. Tabii, bir de Quija tahtasıyla.

The Social Question
Sosyal Sorgu

Golden Gate Köprüsü'nden atlayacak olsanız, yüzünüz şehre dönük mü atlardınız, okyanus'a dönük mü? Bu soruyu yanıtlamaya kalkan kişi, insan ruhundaki yerleşik sosyal davranış tarzının mutlak sınırları hakkında düşünmek zorunda kalır. "Gerçek intiharcılar" köprünün hangi tarafından atladıklarını umursamazlar. Eğer biri oraya çıkıp da, "Şehre mi döneyim, Pasifik Okyanusu'na mı?" sorusunu aklından geçiriyorsa, bunun anlamı intihar girişiminin yüzde yüz sahici olmadığıdır.

Somnimural Release
Somniset Koruması

Rüyaların, ölenlerin ölü, kaybolan dostlarınızın kayıp olduğunu hatırlamanıza engel olma gücü.

Somnitropic Drugs
Somnitrop İlaçlar

Kişinin rüya yaşamını etkilemek için tasarlanmış ilaçlar.

Standard Deviation
Standart Sapma

Eşsiz hissetmek, eşsiz olduğunuzu göstermez, fakat bize bir ruhumuz olduğunu düşündüren de bu eşsizlik hissidir.

Star Shock
Yıldız Şoku
Bir şöhretle tanışmanın, çok önemli bir haber almışçasına orantısız, abartılı bir his yaratması.

Stovulax
Ocalaks
İnanılmaz ölçüde belirgin OKB vakalarını tedavi etmek için tasarlanmış geleceğin mikro-hedef ilacı. Yukarıda adı geçen ilaç, bazı insanların evden çıktıktan sonra ocağı kapatmayı unutmadıklarına kendilerini bir türlü inandıramaması gibi örneklerde görülen kompulsif bozukluğa yöneliktir. Bilim, daha ayrıntılı beyin haritaları çıkardıkça, mikro-hedef ilaçlar daha olası bir hale gelecek.

Technological Fatalism
Teknolojik Kadercilik
Kimin, nerede, ne zaman, nasıl icat ederse etsin başarılı teknolojik gelişmelerin süreceğini varsayan tavır. Buna göre, tek bilinmeyen faktör, bu teknolojilerin hangi hızla ortaya çıkacağıdır.

Time Lance
Zaman Mızrağı
Birinin saniyenin milyonda biri kadar bir hızla geleceğe bir partikül gönderebildiğini düşünün. Eğer biri partikülün yönünü ve hızını bilebilirse, evrenin toplam net hızını ve genişleme yönünü belirleyebilir.

Time Snack
Zaman Çerezi
Bir dosyayı kaydetmek, yazılım güncellemesi aramak için, ama en çok da ortada görünür bir sebep yokken kilitleniveren bilgisayarın sebep olduğu sinir bozucu sahte mola anları.

Time/Will Uniqueness
Zaman ve İrade Eşsizliği
Zamanın farkındalığı ve özgür irade sahibi olmanın, insanı tüm diğer canlılardan ayıran yegâne özellikler olduğu inancı.

Torn Paper Geography
Yırtık Kâğıt Coğrafyası
Bir dosya kâğıdı alıp ortadan ikiye yırtarsanız, her iki parçanın da ya bir Amerikan eyaletini ya da Kanada bölgelerinden birini andıracağını öngören fenomen. Eğer kâğıdı yırtmayı sürdürürseniz, fenomen de sürer; Yeni Dünya jeopolitikası, Eski Dünya'ya karşı. Avrupa ve Asya'daki sınırlar nehirler, havzalar ve savaş alanlarıyla çizilmiştir. Yeni Dünya sınırlarıysa çoğunlukla birleşen nehir yatakları ve on dokuzuncu yüzyıl kartezyen parmaklıkların bir karışımıdır. Eski Dünya = Mülkiyet öncesi insanlar; Yeni Dünya = İnsan öncesi mülkiyet.

Trainwreck Equilibration Theory
Yıkım Eşitliği Teorisi
Önünde sonunda, her ailenin yaşadığı dertlerden, rahatsızlıklardan, garipliklerden ve tıbbi açmazlardan aynı ölçüde payını aldığı inancı. Bir ailede daha fazla kanser görülür, diğerinde daha fazla şizofren veya çift kutuplu aile üyesi bulunur ama sonunda, aile başına düşen yıkım miktarı eşit sayılır.

Trans-human
Öte insan
İnsan tarafından yaratılan bir şeyin, zamanla insandan akıllı hale gelmesi.

Trans-humane Conundrum
Öte insan Bilmecesi

Eğer teknoloji, yalnızca içkin insanlığımızın bir göstergesiyse, kendimizden daha akıllı bir şey yapmamız nasıl mümkün oluyor?

Unchecked
Başıboş

"Başıboş bırakılmışsa, hem bilim hem tek tanrıcılık tabiatı mağlup etmek ister." Christopher Potter'ın *You Are Here: A Portable History of the Universe* adlı kitabından harika bir alıntı.

Undeselfing
Benliksizsizleşme

Benliksizleşme işlemini tersine çevirmek için yapılan, genellikle şirazesinden çıkmış ve beyhude girişim.

Universal Sentience
Evrensel Qualia

Evrenin insanoğlu ve başka zeki canlılar tarafından anlaşılmasının, temelde, evrenin varlık sebebi olduğu düşüncesi.

Unwitting Permanence
Kasıtsız Kalıcılık

Geminin güvertesinden Mariana Çukuru'na, sözgelimi bir Cola şişesi attığında, o şişenin, şüpheye mahal bırakmayacak şekilde, güneş patlayıp dünyayı yok edene dek orada kalacağını ileri süren düşünce. Dünyanın atık alanları kasıtsız bir kalıcılık sergiliyor.

Vision Dysphasia
Görsel Disfazi

Tüm sezgilerin tersine, doğuştan kör olanların, yaşamlarının daha sonraki bir safhasında tıbbi ilerlemeler sayesinde görmeye başladıklarında, o görüntülerden hiç hoşlanmamaları.

Weather Test
Hava Testi

İnsanoğlu hiç var olmasaydı, pencerenizin dışındaki hava tümüyle aynı olur muydu?

Web-Emergent Sentient Theory
Web-Çıkışlı Sezgisel Teorisi

Küresel olarak bağlı bilgisayar sistemlerinin bir gün post-insan sezgiselliğine baskın çıkacak yeni bir forma dönüşecekleri inancı. Singularity olarak da bilinir.

Web Sentient Release
Sezgisel Web Kurtuluşu

Bu yeni evrilen web-sezgiselliğinin, insanları, birey olmanın dikenli ihtiyacından kurtaracağı inancı.

Why We Keep Our Distance
Mesafemizi Koruma Nedeni

Birinin psikopata bağladığına bir kez şahit olduğunuzda, onu bir daha asla aynı gözle göremezsiniz.

Witness Elimination Program
Tanık Ayıklama Programı

Tanık koruma programının, "programa katılan" kişilerin vurulması için var olduğu miti.

Zoomsomnial Blurring
Hayvan-uykusu Belirsizliği

Hayvanların uyanık olmak ve rüyada olmak arasında muhtemelen pek fark görmedikleri düşüncesi.

başka kitaplar

İçindekiler: Kara mizah, E(leştiri) vitamini, İroni (tedirgin edecek kadar yüksek dozda).
Kullanım süresi: Hemen şimdi!
UYARI: "Normal"lerin ulaşamayacağı raflarda saklayınız...

Oyuncu 1 *Beş Saatlik Roman*

Douglas Coupland

Kurt Vonnegut ve J.G. Ballard geleneğine yakın olan Coupland, zaman, insani kimlik, toplum, din ve ölümden sonraki hayat gibi modern zaman buhranlarını keşfediyor. Kitap, en az yanıtladığı kadar soru da soruyor. Hikâyeyi okuduktan sonra, okur, insanoğlunun yeni bir dönemin eşiğinde durduğundan şüphe duymayacak ... ve girdiği yolun dönüşsüz olduğundan.

"Coupland bir sosyolo
JOHN FRASER

178.007

Dünya çapında çok satan kitapların yazarı Douglas Coupland'dan küresel bir felâket sırasında bir havaalanı kokteyl salonunda geçen gerçek zamanlı, beş saatlik bir hikâye. İçeride mahsur kalan birbirlerinden tamamen farklı beş kişi: İnternet flörtüyle buluşmayı bekleyen bekar anne Karen; kokteyl salonunun talihi yaver gitmeyen barmeni Rick; firari papaz Luke; sosyal iletişim kurmakta zorluk çeken cool Hitchcock sarışını Rachel ve Oyuncu 1 adıyla bilinen gizemli ses. Tanıdıkları dünya sona ererken, her biri, adım adım, kendisi hakkındaki gerçeği örten perdeyi kaldıracak.

www.ithaki.com.tr internet satış: www.ilknokta.com

ithaki

9 786053 752219